

Holmans Herreds Tingbog

1663

transskriberet af Gert Hviid

*Anno 1663 dennd 7 Januari
denne thingbog forordnet til
Hollmands Herrids thingskriffer
nommereret thoehundrede blade
som thingschriffueren
skall skriffue paa huer...*

Ranß Neffning:

Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig
Jenß Lauridtzen
Hanß Escheßenn ibid:
Michell Madtzen Smed i Sellerup
Peder Tommeßenn
Jørgen Tommeßenn
Anderß Berttelßenn
Hanß Hanßenn ibid:

Helig Brødiß Neffning:

Aff Piedsted Sogenn
Nielß Søffrinßenn i Piedsted
Aff Smidstrop sogenn
Anderß Nielßenn i Welling
Aff Schierup sogenn
Peder Hanßen Tueßen i Schierup
Aff Winding sogenn
.....r Nielßen i Winding
Aff Gaffuerslund sogenn
Christenn Nielßenn i Breining
Peder Tommeßen i Børchop
Aff Gorsløff sogenn
Poffuell Bund i Gorsløff
Jeß Nielßenn i Mørchholt.

Holmandtz Herridtz Snapszting Indfaldt Mandagenn denn 12 Januari Anno 1663

Otte windißmed

Peder Søffrinßen i Schierup
Anderß Nielßen i Welling
Jeß Nielßen i Mørchholt
Iffuer Hanßen i Andkier
Peder Pederßen i Gorsløff
Nielß Søffrinßen i Piedsted
Søffrin Pederßen i Sellerup
Søffrin Jenßenn i Schierup

Sex Høring

Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Nielß Pederßen
Hanß Nielßen
Hanß Christenßen
Jep Nielßen

Jost Tommeßenn i Huilsbierig, Herridtzfouget och Peder Raffnn i Horstrop, Herridtz-schriffuer.

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdretegeligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Jenßen i Bramdrop, som paa sin hustrue Mette Nielßdatterß [*hun var død inden 1/10 1664*] weigne i haandtoug Poffuell Nielßenn i Schierup och gaff hann: en fuld trøg enig och wigien kaldendiß paa ald huiß arffue och guodtz hun kan werre arffueligenn tilfalden effter fader Nielß Poffuelßenn och moder Karen (?) datter som buode och døde i Skærup, det werre sig wdi sølff, kleder, kre

..... och kornn auffling, røringdiß och wrøringdiß wed huad naffnn det ehr eller neffniß kand. Och bekiende forn: Hanß Jeßenn nu for retten att hand och hanß bemte: hustrue haffde annamit och opbarinn deriß fulde nøye och redelig betalling for forn: arffue och guodtz effter deriß egen wilge och minde, huor for hand quitterit forn: Poffuell Nielßenn och hanß arffuinger for sig, sin hustrue och deriß arffuinger for ald krafft, schade, bekostening och wdleg och tachtet ære och gott for god schiffth och jaffning redelig och reigtig betalling i alle modr och stod forn: Hanß Jeßen med bemte: Poffuell Nielßenn till wedermolsting der dette affkald gich beschreffuen. [Niels Poulsen var allerede 1634 fæster af Hospitalsgården i Skærup, gård nr. 14, han efterfulgtes af sønnen Poul Nielßen, der nævnes 1663 og 1670.]

Peder Bull i Follerup itt tingßuinde

Hiemmellet med op ragte finger och Eed Tomiß Mortenßenn och Hanß Pederßenn i Follerup, Decemb: sidstforledenn gaff Jenß Høg i Follerup, Herridtzfouget i Brusk Herrit, loughlig warßell till hanß boepeell. warßelgaff Anderß Christenßenn och Ebbe Madtzenn i Høyrup och Laurß, Nielß Griß i Wilstrop till deriß hußwerrelße om dee haffde noget her imod att suare Peder Bull ... till tinget att tage beschr:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde Peder Bull i Follerup her i dag for retten fremkom med en Herridtz fougdeß steffning, indholdendiß her i dag wdi ... er steffnit Staffen Bull i Follerup, Nielß Bertelßenn, Peder Tygeßenn och Tygge Pederßen ibid: for deriß sandhed att winde och w...dig om iche Jenß Høg lod dennom giffue den 8 Decemb: sidstforledenn, belangende trette imellom hannom och forn: Peder Bull suare till adschiellige tinge i Holstenn och wed forn: Anderß Christenßen och Laurß Saa fremstod forn: Staffenn Bull, Nielß Bertelßen, Tyge Pederßenn och Peder Tyggeßen, wandt och bestod wed Eed med opragt finger effter receßenn, att det i sandhed er forn: dennom giffue warßell till en huer for Jull paa enn Mandag, tinge det war till, eller egen kunde dee iche erindre att w..... dee saae att same personer der Bull warßell det bad dee dennom Gud till hielper paa.

Peder Bull noch it winde

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Bull i Follerup, Tyge Pederßen och Nielß Bertelßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee denn neste tingdag før Jull siønet et Eegtre som laae i Søffrinn Jørgenßenß tofft efftersom dee der till aff tinget er loughlig opneffndt och daa saae dee att wed same eeg war bort tagen it støche slindet bloch som er der affschjørnit och ehr denn same bloch tingßuinde om formelder aff tinget vdgiffuen den 22 Decemb: sidst forleden, att schulle haffue leget syndenn wed Peder Bullß gaard och fra same eeg daa war førdt. Att saae i sandhed er det bad dee dennom Gud till hielper paa. Warßell forschr:

Peder Bull fremkom och effter sit indleg fordrif domb offuer forn: Jenß Høg den 22 Decemb: sidst forleden som opsatt. Saa fremstod Jenß Høg wille føre wiidere winder i sagen Peder Bull formindte hand daa dennom burde att naffngiffue aff Hanß Hanßen i Schierup ochßenn ibid: och eller nogle andre hand berette iche er tilstede och nu iche kunde naffngiffue, menß wiidere opsettelse, huor for sagenn fremdeelliß opsatt 14 dage.

..... enn opsettelse

.....ed op Ragte finger och Nielß Pederßenn i Piedsted och Peder Anderßenn ibid: att dee den 22 Decemb: sidst forledenn loughlig warßelgaff forn: Peder Bull imod domb att

suare forn: Jenß Høg her i dag, huor offuer forn: Jenß Høg hannom beschylde for en ege bloch hand haffuer ladet affschjørte, slinde och bortføre fra en ege Søffrin Jørgenßen tofft hannom aff schoffrider och deellefougenn effter lenßmanden welb: Steen Bildiß zeddell er wduist formeente derfor bør att lide och stande till rette som for andet whiemelt och war her om domb begierindiß, och bleff same sag opsatt

Her Jenß i Hersleff enn domb

Peder Bull i Follerup fremkom for retten och fremlagde en schrifftelig fuldmagt giffuer ieg wnderschreffuene Jenß Jenßen, prest i Hersleff denn dannemend Peder Bull i Follerup, paa mine veigne møndighed att hende domb i Follerup, till Holmandtz Herrit for huiß som hand mig med rette..... nemblig effter hanß wdgiffuene Daterit Piedsted denn 14 Aprilli 16.. lydendiß paa otte tønner haffre som bedrager sig wdi penge med sin effterstaaendiß rente indtill denne sag. I ligemoder effter min regenschabd Jenß Høgß haand wnderschreffuen lydendiß4 Sldr: 2 mk: som bleff lest och paaschreffuen rettenn paa Holmandtz Herridtzting dennmb: 1662 och derudi att lade och gjøre selff personlig tilstede war tillhed wnder minn egen haand. Datum Prestegaardenn i Hersleff den 12 Januari 1663 Jenß Jenßen P: i Hersleff m:m: huilchet same som her i dag for domb bleff lest och paaschreffuen och som i sig selffuer wiuder vduißer. forn: Peder Bull paa bemte: Her Jenß weigne fordris endelig domb offuer Jenß Høg for forskr: penge effter sin indhold mandagenn den 8 Decemb: wdgiffuen. Saa mødte forn: haffde noget her imod att for tildømbt forskreffne deelle effterdi hanß haandschrifft regenschab hand haffuer vnder schreffuit i rettelagt och dett inden 15 dage eller derfor lide namb och wdwordering i sin buo, guodtz och effter forordningenn.

Mandagen den 19 Januari Anno 1663

Otte windißmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	Peder Tygeßen
Anderß Nielßenn i Welling	Peder Bull
Peder Tommeßen i Børchop	Anderß Bertelßen
Madtz Nielßen Smed i Andkier	Jørgen Nielßen
Gregerß Christenßenn ibid:	Jep Nielßen
Hanß Olluffßenn ibid:	Poffuell Bund
Søffrinn Pederßen i Sellerup	
och Hanß Pederßen Schreder i Børchop	

Kongl: Maytz: Herridtz warßell her i Herrit, nemblig Otte Pederßenn i Smidstrop och Nielß Pederßenn ibid: Hanß Tommeßen i Sellerup, och Nielß Rasmußenn i Breining, Frandtz Willomßen i Andkier och Hanß Søffrinßenn ibid: Peder Anderßen i Piedsted och Nielß Pederßen ibid: i Gorsløff och Peder Nielßen ibid: i Winding och Anderß Oluffßen Hiemmellet med op Ragte finger och Eed effter receßenn, att dee 14 dage for Juell warbelgaff meenige herridtmend till huer par i deriß forordenede sogner och byer att suare Hanß Hanßen Deellefouget paa Kongl: Maytz: weigne her i dag, huor offuer Hanß Hanßen dennom och tilsagde att dee schule yde deriß landgielde och effterstaaendiß gierningß penge, ydt och klareret saa der iche derforvill straffeß och stande till rette som wed bør och war hereffter tingßuinde begierindiß.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Jenßßenn i Børchop och Jørgenn Pederßenn i att dee i dag 14 dage gaff Slodtz Herren Welb: mand Wolff von Buchwaldt

louglig warßell for Kolding Huß port och talde med hanß tiener Jørgenn Jochumßen. Item same tid louglig warßell gaff Slotzschriffueren Johann Badenhaupt och hanß tiener Jørgen Hanßenn, paa Slotzschriffuerenß buopeell och der talde mundelig med forn: Jørgen Hanßenn at suare Holmdatz Herridtmend her till tinget i dag.

Herridtmendene it tingßuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Pederßen fremlagde, lod leße och paaschriffue lydendiß: Efftersom wii Kongl: Maytz: wnderdanigste tiener, Holmandtz Herit wdi Kolding Huß leen tid sidenn wdi woriß store nødhed haffuer offuerschichet woriß Søffrinn Pederßen i Gorsløff paa meenige Herridtmendß weigne, och effter voriß besvering med ydmyge och wnderdanigste supplicatiønn till hanß Kongl: Maytz: vdi denn gode forhaabening att hanß Kongl: Maytz: mildeligenn wilde andsee woriß fattig høy bedrøffelig wilkoer och aff Kongelige naade effterlade oß denn store paa budenne kornschat och mildeligen forlindre eller naadigste effterlade aff oß fodriß stor schyld och landgielde, och beuilge oß noget till bygningß tømmer till dese ødde pladtzer att byge och forbedre med, daa effterdi forberørte woriß fuldmegtig Søffrin Pederßen for oß haffuer berett att der schall were andgiffuit wdi Cantzeliett, att huiß wii fattige folch om s..... woriß elendighedtz och høyberøffuede wil for hanß Kongl: Maytz: wdi woriß supplicatiønn wnderdanigste haffuer ladet anddrage schall wsandferdigt, saa erbyder wii oß meenige Herridtmend nu her i dag for Kongl: Maytz: forordnet Herridtzfoget sampt och denn sidennde rett samme w..... nød och wnderdanigste anddragende och op Ragte finger att bekreffte.....

huilchet och for retten nu ehr aff hiemmellet paa det hanß Kongl: Maytz: i woriß sa.... och wschuldighed naadigste kand erfarer, och wdi støch wiß som effter følger 1) att der fordret 4 rix dr: her i Herrit aff huer mand som pleyer att giøre egt och arbeid, aff huilchet dee 2 rix dr: aff den største part er opbaaren aff deellefougden och sougnefougden, dee resterinde indnu kraffuiß. 2) att schriffuerenß tiener Jørgenn med deellefougden och sougnnefougden haffuer werit omkreg moxßen i huer bo her i Herrit och tagenn penge for smør landgielde, nemblig 5 sk: for huer mk: huor iche war laffuerit och schreffuenn it høffde forbt.. huor der smør resterede, och derfor tagenn 4 sk: hoß huer till pandt penge. 3) gielenn er offte fordrit aff oß till tinge warßell for och opsatt till domb, ilige maader ehr och nogle gange for retten fordritbrendsuin eller threi rix dr: for huert w..... wi fattig folch en deell haffuer ichonrißer, och dennd største part ingen wi nogle gange haffuer verit begieritmotte legiß oß imellom effter jord breffuenß indhold, att et huer motte suare till sine schater self wdgiffue for deriß guodtz gaa ligelig och rett till effter giffuene ordre. 5) att schatterenn aff oß er fordrit att wi iche kunde att komme till kiøbstederne att vi haffde till penge kand aff schriff frem schichede lex zeddeller erfariß saa denn største part iche wiide huad schall wdgiffue effter som lex Zeddellerne tid effter andenn for andriß och forhøyeß der till med ehr lex zeddellen oß laffuerit paa mandagenn wed tinget och anden dag der nest effter ehr rytteren kommen och Exeßeret som handellet meget strengeligen huilchet denn fattige mand Hanß Schoffuenborig maa beklage huilche dee ilde haffuer och schamferet paa neßen, for det iche er wduist eller beuilget byg..... till diße øde pladtzer att forbygge och for bedre med, medenß streng befaling wdgiffuen, att ingenn maa hogge noget, huilche forsch: poster saa att werre vdi sandhed som forsch: staa bekreffter wii meenige mend wed høyeste eed med op ragte finger, wed Gud och woriß sallighed och ydermeere wille bekreffte med største wnderdanighed for hanß Kongl: Maytz: eller huem hanß Kongl Maytz: wilde saadane woriß Eed och sandhed aff oß att annamme, er derfor

att dette woriß indleg och med Eed fingerß bekrefftelse sandferdig
 -gelig anddragening maa for retten leßiß och paaschrieffuiß wdi tingßuinde indföriß och
 till wiider wndersetting tilstilliß huilchet same indleg i sig selff wduißer som fandtiß saalediß
 wnderschreffuen *Jachob Søffrinßen Egghaandt, Erich Jenßen Egghaandt, Peder Bull
 Egenhaandt, T.P.S:* och nu for retten tilspurde forn: Søffrin Pederßen meenige
 Heridtzmend saa mange i dag ting søgte och tilstede war, om dee iche forskreffne poster war
 gestendig och med hannom wille bekreffte som forskreffuit saa for retten fremkom
 effterschreffne mend, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Jørgen [Hansen], Anderß Hanßen,
Søffrin Jørgenßenn, Hanß Knudtzenn, och Peder Tygeßen ibid: Hanß Jørgenßen Giestenn i
 Breining, Madtz Nielßenn, Nielß Hanßenn, Nielß Pederßenn ibid: Nielß Buch i Børchop,
 Erich Jenßenn, Peder Smed, Laß Pederßen ibid: Anderß Bertelßenn i Sellerup, Hanß Hanßen,
 Peder Tomeßen ibid: Peder Mortenßen i Andkier, Peder Jenßenn, Tomiß Ebbeßen, Anderß
 Christenßen, Hanß Escheßen, Jenß Lauridtzenn ibid: Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Simon
 Madtzenn, Tomiß Søffrinßen, Iffuer Jørgenßen ibid: Jenß Sørenßen i Peder
 Pederßenn i Gorsløff, Jørgen, Olluff Jenßenn ibid: Hanß Jørgenßen,
 Jørgenßen, Jachob Søffrinßen, Anderß, Raßmuß Søffrinßen, Nielß Hanßen,
 Søffrin Jenßen i Ranß, Peder Bull i Follerup, Peder Tygeßen, Tygge Pederßen ibid: och
 Søffrin Nielßenn i Damkier, som huer for sig lydeligenn der till suarede, att dee
 forskreffuene poster wilde wedstaae och var gestendig huer fornøden giøriß som
 forskreffuit staar i alle maader. Item suaret Jørgenn Nielßen i Ranß, Tygge Poffuelßenn i
 Piedsted och Peder Anderßenn ibid: att dee och med dee andre war forskreffne indleg
 gestendig menß iche dee att haffue giffuen schriffuerenß tiener Jørgen Hanßenn nogen
 pandtpenge. I ligemaader Jeß Nielßenn i Mørchholt och Christen Nielßen i Breining, att dee
 och med dee andre mend forschr: indleg bekrefftet menß iche dee att haffue giffuen
 arbeitzpenge eller nogen pandtpenge. Noch suaret Peder Nielßenn i Gorsløff, att der ey er
 fordret enten gierningß penge eller andet aff hannom.

Jørgenn Staffenßenn i Gorsløff it tingßuinde.

Huilche forn: otte dannemendalle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod
 Jørgen Staffenßenn i Gorsløff paa denn enne, och hanß stibdatter Anne Nielßdatter, hindiß
 farbroder och formønder Christenn Tommeßen i Heeding i Ølgo sogn och morbroder Olluff
 Christenßen i Ki.... om sogenn, paa denn anden side, som kiendte dennom att werre komen i
 wenlig forhandling med huer andre om huiß bemte: barnn Anne Nielßdatter kunde arffuelig
 tilkome effter sin S: foreldre Nielß Tomeßen och Mette Jenßdatter hos sin stibfader forn:
 Jørgen Staffenßen, saalediß att forn: Jørgen Staffenßenn schall giffue sin bemte: stibdatter 16
 slette daller och att forsuarligt faar som hand loffuit och sig forplegtet att betalle fiorten dage
 efftr S: Michelß dag førstkommendiß wden schade och schadisløß i alle moder, och saa lenge
 schall hand hinde forsuarlig forsøne som det sig bør imod forschr: penge schall staae
 wden rinte, tid. Herforuden schall hun och beholde sinn moderß liffschorne kleder vden
 forhindring imod forn: Christenn Tomeßen och Olluff Christenßen igien andloffuit att
 om forschr: naar bemte: Jørgenn Staffenßen schilließ loughlig wed sin bemte: stibdatter som
 forskreffuit will och schall dee paa hindiß weignne giffue och giøre hannom nøyachtig
 auffkald paa Holmandtz Heridtzting vden ophold schade och forhindring i nogen maader och
 stod dee med huer andre till wedermolsting der dette winde gich beschreffuen. 2 giennp:

Hanß Hanßen Deellefougetde till Peder Bull i Follerup om dee blocher hand schulle
 haffue bekomen aff Follerup schoff, er med bege parterß beuilling opsatt fremdeelliß opsatt
 vdi otte dage.

Christen Harboe aff Weille Mølle bød sig i rette om Jenß Høg haffde noget med hannom att bestille effterdi hand haffuer ladet hannom till ting kalde her till tinget i dag. Saa wilde hand suare der till ellerß formindte hand sig for det warßell att were quit, och iche Jenß Høg møte eller nogen paa hanß veigne att saggiffue, huorfor Christen Harboe bleff for same warßell frikiendt.

Huilcheforschreuenne otte trofaste dannemend alle samdregtelig wandtpaa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for domb stod Knud Pederßenn i Suinholt och bekiende, att effterdi Liene Hanßdatter S: Søffrin Jachobßennß effterleffuersche haffuer affstandenn for hannom och hindiß datter Soffie Søffrinßdatter dennd Crongaard dee hiid ind till haffuer paabuod saa hand denn i feste haffuer bekommit, daa schall hand aarlig giffue hinde till afftegt och leffuetß opholdelße som effter følger. Till huß weye schall forn: Liene Hanßdatter beholde bolßhußet som er sex fag, baade offuen och nedenn som det forfindenn er och saa schall forn: Knud Pederßenn aarlig giffue Liene Hanßdatter tou tønner rog, tou tønner biug, tønner haffre och enn tønne boghuede, och hueraar oldenn er till et got forsuarligt fede suin, her forudenn aarlig giffue hinde sex gode læß høe och en tønne homell naar dee ber well till ellerß enn halff tønne. Item forschaffe hinde hindiß fri ildebrænde och schall hun aarlig nyde fornøden kolgaardt aff kaalgaarden wfor hindret i alle moder. Dette forschreffne loffuit och tilforplegtet bemte: Knud Pederßenn sig och sinne arffuing och effterkommere att holde bemte: Liene Hanßdatter wden schade trette och effter talle i alle moder, huor imod Liene Hanßdatter att giffue Knud Pederßen en kue till, item beholde ald roug seeden Liene Hanßdatter i gordßenß jord haffuer saaed, dog saa att hand schall giffue Liene Hanßdatter halffparten aff seedekornit igienn, 6½ schip rog naar Gud will rougen høst, her forudenn loffuit forn: Knud Pederßenn och tilforplegtet sig och sine arffuinger att forsiøne och opholde Liene Hanßdatterß sønn Hanß Søffrinßenn som er wanfør sinn gandsche lifftid med øll och mad, schou och kleder som hand kand och will forsuare for Gud i himellen, den Christne øffrighed och got erligt folch, och stod forn: Knud Pederßen och Liene Hanßdatter med sin frende och ombedenn lauguerge Hanß Hanßen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Huilche forn: otte dannemend alle wande, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Gregerß Christenßen i Andkier, Hanß Olluffßenn, Peder Jenßen ibid: Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig och Jørgen Jenßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragt finger effter receßenn, att det er dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt, att Gaffuerßlund kierchiß tiendekorn som bleff ydt till Jost Tommeßen i Huilsbierig, det aar 1657 fienderne kom i landet, bleff aff fienderne och krigßfolchet bortrøffuit der hand vdi landflygtighed war for dennom bort rømt, saa det iche kom hannom eller nogen aff hanß till gaffn eller gode i nogenn moder, det bad dee dennom Gud till hielper paa, beuiste med Welb: Her Stien Bildiß wnderschreffuene Zeddel Daterit Kierßgaard den 30 Novemb: 1662, att hanß Welb: Strengthed wilde werre kald och warßell gestendig for huiß om same tiende korn till tinge ganger beschreffuen som det och i sig selffuer wiider wduißer och i dag for domb bleff lest och paaschr: Peder Buch dommer till dette winde.

Hanß Hanßenn i Schierup paa Nielß Hanßenß weigne i Gorsløff fordrif domb offuer Peder Tygeßenn i Brøndsted och hanß hustrue Marenn Tomißdatter for en perle snore, effter opsettelßiß indhold denn 24 Novemb: sidst forleden wdgiffuenn, formeldendiß, att daa for retten haffuer affhiemmet Hanß Jonßen i Børchop och Jenß Nielßenn ibid: att dee 14 dage tilforne loughlig warßelgaff forn: Peder Tygeßen och hanß hustrue Maren Tomißdatter till deriß buopeell imod domb att suare bemte: Hanß Hanßen Deellefouget paa forn: Nielß Hanßenß weigne her den dag, och haffuer hand daa giffuen dennom till beskylding for enn

perlesnor Nielß Hanßenß hustrue Karen Bodsdatter haffuer londt Maren Tomißdatterß fader S: Tomiß Søffrinßenn for fienderniß tiid, effter it breffß indhold som daa bleff i rete lagt, formindte forn: Tomiß Søffrinßenß datter Maren Tomißdatter och hindiß bemte: hosbond Peder Tyggeßenn burde same perlesnor igien att forschaffe, eller derfor lide och stande for retten som wedbør. Daa att werre møt forn: Peder Tyggeßenn som formindte att det breff der fremlagdiß, war ey saa regtig som det sig burde, och begierde att wiide huad det war for en personn och huor hand war at finde der haffde det wnderschreffuen till witterlighed, aff slig aarsag er sagenn daa bleffuen opsatt i sex wger till i dag dog Juell iche der vd inden bereignit vdenn for otte dage. Saa i rette lagde forn: Hanß Hanßenn forskr: breff lydendiß ord fra ord som følger. ”Kiendiß jeg Tomiß Søffrinßenn i Brøndsted for alle i dette mit obne breff att ieg haffuer londt enn perlesnor aff Nielß Hanßen och Karen Bodsdatter i Fredrichß Odde, som hun haffde londt for otte rix daller som ehr 13 forgyldt støffuer paa, noch 37 guld peller nedenn omkring snorenn sat fuld med andre f... peller, huilche forn: perlesnor ieg kiendiß at haffue londt aff forn: Karenn Bodsdatter till min kiere datter Marenn Tomißdatter, som hun haffde brugt it aarß tid och er forwaret i Fyn h.... guodtz och formoffue, och loffuer ieg at daa forn: perlesnor kommer noget till schade eller forkort och iche igienn bliffuer loffuerit daa beplegter ieg mig for mig och mine arffuinger, en for alle eller alle for enn, att stande till rette for dennd till bemte: Nielß Hanßen och Karenn Bodsdatter eller deriß arffuinger effter deriß egenn gode willie och minde, naar paaeschet och holde dette forskreffne schadisløß i alle maader. Till windisbyrd haffuer ieg mit naffnn med trende bogstaffuer her nedenn wnderschreffuit for mit Zignette iche ehr tilstede och wennligenn ombedet Nielß Pederßenn, borger och indwaaner i Fredrichß Odde med mig till witterlighed att wnderschreffue, Datum Fredrichß Odde denn 14 Juli 1657 T:S:S: - Nielß Pederßenn egenhaandt”. Huilchet same breff som er brendt endeelß huoller paa i sig selffuer vdwißer, och i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn och effter diß leiglighed war forn: Hanß Hanßen nu i dag effter sin forig i rettesettelße endelig domb begierindiß. Saa mødte forn: Peder Tyggeßen och der imod rettelagde sit schrifftelig suar formeldendiß efftersom Hanß Hanßenn i Schierup Deellefoget mig wnderschreffne och min hustrue Maren Tomißdatter tiltaller for enn perlesnor som for.. ..uiß min hustrue fader S: Tomiß Søffrinßen schulle haffue londt aff Nielß Hanßen i Gorsløff och hanß hustrue Karenn Bodsdatter, och der om i rette leger it breff S: Tomeß Søffrinßenn schulle haffue wnderteignit med trende bogstaffuer och en mand med till witterlighed saa ehr her till woriß kortte suar, att det ey med sand windisbyrd schall beuißeß det bemte: S: Tomiß Søffrinßenn haffuer bekomen nogen perlesnor aff bemte: Nielß Hanßenn eller hanß hustrue, och forskr: haandschrieff ey att werre saa reigtig som det sig bør effterdi derudi meldiß att haffue det vnder teignit, for sit Zignete daa schulde verit i Fynn i forvaring huilchet ved høyeste Eed berettiß ey saa att werre, menß haffde sit Zignet aldtid hann hoß sig som det och fandtiß der hann bort døde, der hoß kand denß wreigtighed som en huer retferdig domer noch som er achiß effterdi derudi settiß huiß dennom kand were till welbe fald att hand same perlesnor schule haffue forwarit i Fynn med sitt eget guodtz och schulde holde dennom det schadisløß om dennd bleff bort tagenn aff krigß folchene i forleden wfredtz tid huilchet en huer well kand begrippe att werre wtroligt att nogen loffuit enn andenn sit igien och iche war megtig sit egett att forware, iligemaader att der meldiß i samme breff at min hustrue Maren Tomißdatter schulle haffue hafft och brugt samme perlesnor och hindiß fader derpaa giffuen forskr: breff som suareß der till att hand ey derpaa haffuer giffuet nogenn breff och wed høyeste Eed beretter att werre bemte: breff om formelder, till kand fornemiß same breffß wreigtighed att det haffuer werit i røg och paa deeste sider nogle steder brendt huoll paa och dee wderste steder ochsaa, som ey findiß for huer anden som det haffuer verit samellagt huilchet iche er mueligt saa att kunde vere brendt med mindre det med willie er giort ti papiir iche kand brende inden wdi naar det er samellagt saa vderdeelen for dee inderste huoller kunde bliffue h....ldt tilmed naar ild kommer i papiir slucheß det iche saa lettelig aff

sig selff i saa smaa huoller, her forudenn iche wideß eller kiendiß den personß naffn, som findiß wnder same breff schreffuenn till witterlighed alligeuell det til forn er frem eschet der sagenn gich i opsettelse, huilchet ieg meener bør att beuislig giøriß huo hand er, eller om hand kunde leße och schriffue sit naffn saa fuldkomelig som det der findiß och om hand haffuer schreffuit breffuit aldsamell, iche helder schall befinðiß S: Tomiß Søffrinßen nogen steder haffuer schreffuen sit buomerche saalediß som der findiß som med andre breffue denn S: mand haffuer wnderschreffuit kand forklariß, formeener derfor ey nogenn lougmaall bør att offuergaee effter forschr: wreigtig haand schriffu och er begierindiß dette mit korte suar maatte leßiß paaschriffuiß och indföriß i huiß som for rettenn bliffuer affsagt. Actum Brøndsted denn 19 Januari 1663 Peder Tygeßen, egenhaandt. Med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi for Herridtzfougden Jost Tomßenn i rettelegiß forschreffne wnderteignet breff om forbemeldte perlesnor, som findiß røget och brendt nogen huoller paa effter dendß egen vduißen, huilchet breff forn: Peder Tygeßen S: Tomiß Søffrinßenß suoger (*her* = svigersøn) och arffuing fragaar vdi sit schriffuelig suar och schielder for wreigtig som och siøniß att werre nogenn tuill om, widste iche derfor wdi denn sag att kiende, mennß det ydmygeligenn ind finder for sin offuer dommer dee gode mend Welb: Her Landtzdomere.

Peder Søffrinßen Buch i Schierup domer till effterschreffne domb Jost Tomßen Herridtzfoget andgaar.

Och fordrif forn: Jost Tommeßen domb imod S: Tyge Nielßenß arffuing for dennd S: mandtz bortschuldig giæld hand haffuer sig tilfor handelet i ligemoder fodrit Peder Raffn for sin fordring effter den S: mand, saauelsom S: Hendrich Raffn forige Raadmand i Colding paa hanß effterlatte hustrue och börnß weigne, effter opsettelse indhold her aff tinget wdgiffuen som tilholder sagenn daa att were opsatt i sex wger till i dag, dog Juell iche reignit vden for otte dage. Saa i rettelagde forn: Jost Tomßenn sit schriffuelig indleg lydendiß: Effterschreffne haandschriffu er mig wnderschreffne saauelsom giældtz fordring effter S: Tyge Nielßenn i Børchop till betalling aff effterschreffne wdlagt for huiß der mig plegtig er. Hanß Nielßenn Møller i Brøndsted Mølle, itt breff aff S: Tyge Nielßenn wdgiffuen paa 60 slette daller, Daterit den 26 Februari 1654, rentte der aff wdi 8½ aar er penge 31 dr: 3 mk: 8 sk: Noch aff Tomiß Søffrinßenß arffuinger i Brøndsted itt breff aff Tyge Nielßenn wdgiffuen paa 3 sldr: rente der aff vdi sex aar ehr 4½ mk: Item aff Peder Bull i Follerup itt breff vdgiffuen aff Tyge Nielßenn paa 30 sldr: Daterit denn 20 Novemb: 1655: rindte der aff i otte aar er 15 sldr: Noch till Tomiß Søffrinßen i Brøndsted 4 rix dr: war Tyge Nielßen hannom plegtig. Item till Hanß Jonßen i Børchop 5 dr: 1 mk: och Borgemester Jørgen Staalßenn i Weylle 6 dr:, begrager in alles penge 158 slet dr: 1 mk: huad denne billig rindte till capitalen sig belanger effter schadisløß breffuene er indreignit daa formeener ieg ingen der imod med rette bør att protestere ti dersom dett wdi høyeste schulle reigniß daa burde till rentte aff rentte der aff at følge, helst effter daa her scheer ingenn betalling med penge, eller andre fornøyelig ware, dersom nogen eller fornemlig Peder Nielßenn S: Tyge Nielßenß broder och Peder Raffnß weigne will Contentere Capitalen med penge eller anden fornøyelig gode ware, daa will ieg inddaa noget aff Capitalens rette rintte affstaae, huiß iche och ieg det vdi S: Tyge Nielßenß effterlatte eigendomb i Børchop effter schifftebreffuitß formelding schall søge, som nu er øde och wbevaanit daa formeener ieg att haffue fuldkommenn betalling baade for hoffuit stoll och ald intereße och seerlig aff samme øde eigendomb att wduißeß aff tuende eller fiere jord egne bønder, saa megett som berørte Capital, rindte och ald derpaa andwendte bekostening sig kand bedrage som ieg kand lade bruge for huiß rindte der aff fremdeelliß kand gaae, saa och wiide huor aff Kongl: Maytz: schall giffuiß schatt och anden retighed huorpaa ieg aff denn dannemand Peder Søffrinßen Buch forordnit Setfouget i dend sag er en retferdig domb

begierindiß. Actum Huilsbierig den 19 Januari 1663 Jost Tomeßen. dereffter i rettelagde forn: Jost Tomeßen forskreffne haandschreffter som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen.

I ligemaader fremlagde Peder Raffn aff S: Tyge Nielßenn wdgiffuenn thuinde haandschreffter lydende paa 15 sldr: bege daterit den 16 Augusti 1657: Rindte der aff 5½ aar ehr 5 dr: 10 sk: Det S: Tygge Nielßenn er schyldig till S: Hendrich Raffnß arffuing i Kolding ehr 11½ sldr: Noch fremkom Peder Mortenßen i Andkier, hanß haandschreff aff S: Tyge Nielßen till Peder Raffn offuerdraget paa 4 sldr: Daterit den 20 Juni 1657, rinten deraff 5½ aar er 5½ mk: huilche fordringer och i dag for retten bleff lest och paaschreffuen, ehr paa Peder Raffnß in Suma hoffuit stoll och rinte penge 37 dr: 2 sk: som i registreringß affsigt effter S: Tyge Nielßenn findiß indført, formindte sig och med bemte: Jost Tomßen for forskr: penge Capitall och rindte att haffue indwißening i denn S: mandtz bønder eigendomb effterdi ey andet findiß till den S: mandtz gields betalling effter registreringß affsigtß indhold her aff tinget wdsted aar 1661 den 20 May: Och war bemte: Jost Tomßen och Peder Raffn nu i dag her om endelig domb begierindiß. Saa mødte forn: Peder Nielßen och paa sin broder barnß weigne suaret, att hand formindte ey nogen kunde begiere nogen rindte wdi wfredtz tiidenn, med flere ord och talle dennom her om imellom faldt. Daa effterdi for Setfougden Peder Buch i rettelegiß aff bemte: Jost Tommeßenn och Peder Raffn haandschreffter och reigtig gieldtz fordringer ... ehr sin forskreffne Capitall som och i schiffte affsigt findiß indført och dee i deriß gieldß fordring haffuer bekommit wden huiß som lyder paa Peder Raffn selfff effter derpaa følgendeagt och iche der findiß noget andet end eigendomb till samme gield kunde vdlegiß som aff schiffitiß affsigt och beuißeß, widste der for iche retter att kiende ind bemelte Jost Tomßen och Peder Raffn jou bør att haffue indwißening i bemte: S: Tyge Nielßenß eigendom for berørteCapitaler, rindte och omkostning huer sin andpart effter receßen.

Mandagenn denn 26 Januari Anno1663

Otte windißmend
Peder Søffrinßenn i Schierup
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Anderß Nielßenn i Welling
Nielß Buch i Børchop
Iffuer Hanßenn i Andkier
Hanß Olluffßenn ibid:
Peder Tomßen i Sellerup
Søffrinn Pederßenn och
Anderß Bertelßenn ibid:

Sex Høring
Peder Pederßen i Gorsløff
Søffrin Olluffßen ibid:
Peder Smed i Børchop
Peder Tygeßen i Follerup
Nielß Berttelßenn
och Tygge Pederßen ibid:

Kongl: Maytz: Herredtz warbell, nemblig Nielß Hanßen i Gorsløff och Peder Nielßen ibid: Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußen ibid: Hanß Søffrinßen i Andkier, Frantzt Villomßenn ibid: Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: Otte Pederßenn i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: Nielß Pederßen i Piedsted och Peder Anderßenn ibid: huilche affhiemellt med opragte finger och Eed att dee i dag otte dage gaff meenige Herridtmend louglig varbell en part mundelig wed tinget och en part till deriß buopeelle huer par i deriß forordenet sogner och byer imod domb att suare Hanß Hanßenn Deellefouget paa Kongl: Maytz: veigne her till tinget i dag, for resterendiß schyld och landgielde saauelsom gierningß penge, i lige maader att suare Jost Tomßen Herridtzfouget i dag.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Nielß Pederßenn i Piedsted och Peder Anderßen ibid: att dee denn neste tingdag for Jull gaff Peder Bull i Follerup louglig warßell till hanß buopeell imod winder att suare Jenß Bertelßen Høg i Follerup her till tinget i dag.

Jenß Høg itt Tingßuinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Hanßenn i Schierup, Kongl: Maytz: Deellefouget, som wandt wed eed med opragt finger effter receßenn, att Peder Bull i Follerup affkiøbte hannom tou stude S: Michelß dagß tide sidst forledenn som henn wed aar gammell och gaff hannom ... slet dr: for dennom och daa sagde forn: Peder Bull for hannom att hand wilde haffue till sin kuon broder Christenn Haard.st wandt Jenß Jørgenßen i ligesuorne eed, hannom det same att werre beuist som forschriffuit staar i alle moder. Saa fremkom Jeß Nielßenn i Mørckholt, Pederßenn i Gorsløff, Christenn Nielßen i Breining, Steffen Bull i Follerup, Peder Tygeßen ibid: Madtz Nielßenn i Breining och Iffuer Hanßenn i Andkier, som wandt och bestod wed deriß høyeste eed med opragte finger, att dee saae och hørde her paa tinget den 15 Decemb: sidst forleden, daa der war windißmend schreffuit till stoch, att Peder Bull tilspurde Jenß Høg for retten att efftersom hand haffde ladet hann: giffue warßell till enn hob tinge att suare, hand daa wilde giffue tilkiende huilchet ting hand schulle suare till och huor er, att hand kunde wiide sig der effter at rette, menß iche dee kunde erindre huor mange tinge forn: Peder Bull daa naffne gaff, dett bad dee dennom Gud till hielper paa. Varßell forn:

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Nielß Pederßenn i Piedsted och Peder Anderßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Bergitte Hanßdatter i Piedsted louglig warßell till Peder Baßß som hun er till huße, imod domb att suare Deellefougden Hanß Hanßen i Schierup, paa Kongl: Maytz: weigne her i dag. Huor offuer hand gaff hinde till beskylding for hindiß leymolß bøder hunn sig haffuer forbrut med till Kongl: Maytz: som er 6 Rix daller effter receßenn formindte hun dennom burde att betalle indenn 15 dage eller derfor lide och stande till rette som wedbør. Saa mødte ingen till giensuar huor for sagen bleff opsat wdi 6 wger.

Jenß Høg i Follerup en opsettelße.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed forn: Nielß Pederßen och Peder Anderßen i Piedsted att dee i dag 14 dage gaff Peder Tygeßen i Brøndsted louglig warßell mundelig her wed tinget imod domb att suare forn: Jenß Høg her i dag. Och gaff hand hannom till beskylding for enn guld kiede och et sølffbegger hand haffde satt hanß hustrue fader S: Tomiß Søffrinßen i pandt effter beuiß, formindte hand som er denn S: mandtz arffuing bør att schaffe hannom same sit pandt igien for den betalling det war wdsatt for eller och betalle det saa dyre det war werdt den tid den S: mand dett bekom i pandt och war herom domb begierindiß. Saa mødte Peder Tygeßen och brette sig ey i dag att haffue der till att suare menß begierde sagenn i opsettelße, bleff derfor opsatt wdi sex wger.

Nielß Hanßen i Breining enn auffkald.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund, som paa sinne søsterer Maren Jørgenßdatter, Kierstenn Jørgenßdatter och Anne Jørgenßdatter weigne, i haand toug Nielß Hanßenn i Breining, gaff och gjorde en fuld trøg och wigiennkallendiß auffkald, paa ald huiß arffue och guodtz dee er arffueligenn tilfaldenn effter hanß hustrue S: Marenn Søffrinßdatter, som buode och døde i Sellerup Mølsted, det were sig sølff, klede, kre, queg, kornn och kornn auffling, røringdiß och wrøringdiß wed huad naffn det ehr eller optenchiß kand, och bekiende forn Iffuer Jørgenßenn paa sine bemte: søstererß veigne att dee der for haffde annammit och opbaaren deriß fulde

nøye och redelig betalling effter deriþ egen wilge och minde, huor for hand nu for rettenn quiterit forn: Nielß Hanßenn och hanß arffuinger for sig, sin bemte: søsterer och deriþ arffuinger for forn: arffue och guodtz for ald wiider kraff, schade, bekostening och wdleg, och tachtet hann: ære och gott for god schifft och jaffning och god redelig och reigtig betalling i alle maader, och stod forn: Iffuer Jørgenßen till wedermolsting der denne auffkald och winde gich beschr:

Hanß Jepßen Baße i Piedsted paa sin søster **Mette S: Christenn Pederßenß** veigne ibid: En opsettelle och it tingsuinde.

Hiemmellet med opRagt finger och Eed Tomiß Mortenßenn och Hanß Pederßenn i Follerup, att di i dag otte dage gaff Peder Søffrinßen Surkier i Piedsted och Peder Nielßen Baße ibid: louglig warbell till deriþ buopeelle, imod domb och winder att suare bemte: Hanß Jepßen Baße paa sin bemte: søsterß weigne her i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande paa deriþ gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom forn: Hanß Jepßenn Baße, med en Herredtz fougdeß steffning formeldendiß: Att i dag till tinget er i rettesteffnit endeelß aff dee Piedsted mend for deriþ sandhed att winde och werergestendig om der iche war beholdenn aff den bundegaard i Piedsted fra fienderniß ruining der fredenn war slutet 5 fag bolßhuß baade offuer och neder biugning. Item neder deellen aff 12 fag huuß nordenn i gaarden, saa welsom tømrit aff lade huset, aff det wester huß och ...fag aff det øster huß som mesten laae paa jordenn, och om iche forn: Peder Surkier haffuer tømrit sig tileignet och bortsoldt aff forskreffne huße och tømmer och ladet der aff føre till Fredrichß Odde, och schamelig forhogen och forød same bundegaardß treer baade ved gaarden och schoffuen. Imedelertid bemte: **Mette S: Christen Pederßenß** och hendiß barn och stibbøren war paa fremit steder om leffuitß meddell, effter same steffningß wiider indhold. Saa fremkom Søffrin Jenßenn i Piedsted som vandt med Eed och opRagte finger effter receßen, att effterschreffne tømmer fandtiß paa forschr: gordß sted effter fienderniß ruining, menß iche hand haffuer seet hou det haffuer borttagen. Dernest wandt Tyge Poffuelßenn ibid: vdi lige Eed, att det ehr hannom beuist att forn: Peder Surkier solde wnderdellenn aff forskreffne bolßhuß før ind freden bleff sluttet, menß huor det andet tømmer er aff bleffuen er hannom vbeuist. Nielß Pederßen ibid: wandt ved lig Eed, att den tid hand hiemkom effter det var bleffuen fred, war forn: bolßhuß borte och laae enn hoob tømmer paa steden som hand iche weed huor aff bleff. Dernest wandt Tomiß Pederßenn, Peder Wideßen och Nielß Søffrinßenn ligesom forn: Nielß Pederßenn. Item wandt Peder Anderßenn at Salßhußet paa same gaard bleff affbrendt der Gyldenløws Rytter laa der, och war der en hob tømmer huor det aff bleff wed hand ich. Item wandt Hanß Toreßenn ibid: at det er hann: vist att bemte: Peder Surkier solde forschr: bolßhuß menß det andet tømmer weed hand iche huor det aff bleff. Saa mødte forn: Peder Søffrinßen och bekiende att haffue soldt vnder deellenn aff bolßhußet och ydermeere der till suaret att huiß tømmer hand haffue soldt fra same bundegaard haffde hand giort i sin nød och trang før ind fredenn bleff sluttet aff denn lod hand i same gaard kand arffue effter sin moder S: Maren Pedersdatter och broder S: Nielß Søffrinßen. Och satte forn: Hanß Baße i ald rette och formindte att effterdi med tingbuinde beuißeß saauelsom Peder Surkierß egen bekiendelle det hand haffuer bortsoldt och for rycht tømmer och bygning fra den **bundegaard Surkier hanß broder S: Christenn Pederßen paabuode och fradøde**, huorudi den S: Mandtz børnn som er wmøndig nemblig hanß forschr: søsters barn **Nielß Christenßen**, saauelsom hendiß stibbørn **Nielß Christenßen, Maren** och **Anne Christensdøtterer** effter deriþ bemte: S: fader haffuer deriþ arffueloder wdi, och det før ind der effter dend S: mand ehr holden louglig schifft och deelling Gaardenn gandsche ødelegelße, som och der for nu findiß gandsche øde och wbewaant, det bemte: **Christen Pederßenn** broder Peder Søffrinßen burde jou att schaffe paa steden huiß hand der fra haffuer for rycht, wed tollfmendß Eed effter lougenn paa det dersaa kunde bliffue holden

rigtig schiff och jaffning om huiß en huer kand tilfalde, att alee wmondig ingen wret schulle weder faaiß och war herom domb begierindiß. I lige maader formindte Peder Nielßen Baße burde att schaffe sig hiemmell till fiere læß mursteen hand fra same gaard schall haffue bort ført, eller och der for lide som for andet whiimmelt. Saa mødte forn: Peder Baße och iche det wilde benegte menß der till suaret att dee burde att beuiße att hand derfra haffuer bekomen nogenn steenn, saa for tilfald bleff sagen opsatt wdi sex wger.

Her Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund en domb

Bemte: Her Raßmuß fordrir domb om 100 Sldr: hand beretter S: Tygge Nielßenn aff Børchop er hannom plegtig effter enn haandschrift som i forledenn feide tid er bleffuen borte, och 4 schip biugmalt och 2 mk: for it wngsuin, effter opsettelßeß indhold, denn 1 Decemb: sidst forledenn wdgiffuenn, som daa ehr bleffuen opsatt i sex wger till i dag dog Juell der wdi indenn iche bereignit wdenn for otte dage och der offuer i rettelagde enn schriftelig kundschab lydendiß: ”Bekiender wi vnderschreffne Peder Nielßenn i Breining, Herridtzfouget i Holmandtz Herrit, Jost Tommeßenn i Huilsbierig, Ridefougett vdi Kolding Huusleenn, och Christen Nielßenn i Breining, att efftersom Her Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund haffuer werit woriß kundschab begierindiß andbelangende it hundrede slette daller med nogle aarß rindte som S: Tygge Nielßenn som buode i Børchop war hann: schyldig och forn: Her Raßmuß beklager att S: Tygge Nielßenß obligation paa samme penge wdi denne forledenn feide tid er hann: fra kommenn, som aff dee dannemendtz kundschab aff Fredrichß Odde kand erfariß daa er dette oß wdi Gudtz sandhed witterligt, att S: Tygge Nielßenn war Her Raßmuß Jenßenn forn: 100 dr: schyldig, huilchet hand nogle gange for oß haffuer bekiendt, baade wdi Weylle lide før ind hand døde, och thil forne och iche forn: penge ware betaldte der S: Tyge Nielßen døde, som mange andre gotfolch nochsom er beuist huilchet vi och wiidere vill vere gestendig om behoff giøriß och med wore egne hender haffde wnderschreffuene ydermeere wille bechreffte. Actum Gaffuerslund den 10 Marty 1662. Peder Nielßen mpp: Jost Tommeßen egenhaandt, Christenn Nielßenn mpp:”. I ligemaader bekiender wii wnderschreffne Peder Anderßen och Peder Jenßenn, borgere och indwaaner i Fredrichß Odde, och Casper Jenßenn Bang vdi Weylle, att wi haffuer seet och lest Tygge Nielßennß obligation i Børchop paa 100 Slet dr: Daterit in Aprilli 1655, huilche hand bekiendte att werre Her Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund schyldig huilchenn obligation med mange flere, Suenschenß folch indførte till Fredrichß Odde, imellom S: Michelß dag och S: Mortenß dag 1658, huilchet wi och wiidere will vere gestendig om behoff giøriß, *Peder Anderßen egenhandt. P:I:S: Casper Jenßenn Bang, egenhand.* Att ieg forskreffne obligation med andre flere haffuer lauerit i Fredrichß Odde wdi Peder Bulß huß 1658, der ieg war wnder Obberste ..ffnerß Regimente och med proviant som vi [W]di vorte paa Regementtet Axeneret Quartier fordrir, kom och reigste till Fredrichß Odde der wnder weigs fandt vdi it lidet huß ved Gaffuerslund kierce effter dannemendß eigene wdgiffuene kundschabß indhold aff Fredrichß Odde, huilche ieg med eghaand wnderschreffne bekreffter, och wiidere will were gestendig om behoff giøriß. Søffrin Jenßen Schreder, egenhaand. Huilche same forskreffne kundschaber som alle fandtiß schreffuen paa it styche papiir och i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer wduißer. Noch i rettelagde enn kundschab formeldendiß: ”Bekiender jeg wnderschreffuene att effter som hæderlig och wellerde mand Her Raßmuß Jenßenn i Gaffuerslund, haffuer werit enn kundschab begierindiß, andlangendiß 100 dr: S: Tygge Nielßenn som buode vdi Børchop er hannom schyldig och Her Raßmuß Jenßen beger att forn: Tygge Nielßenß obligation paa forn: penge ehr hannom wdi forledenn feide tid aff fienderne fratagenn, huilchet och aff dannemendtz kundschab kand erfariß daa er det wdi Gudtz sandhed witterligt att der S: Tyge Nielßenn kjøbte denn gaard i Børchop hand ibuode aff min suoger S: Hendrich Raffn, daa war forn: Hendrich Raffn schyldig till Gaffuerslund kierce, 100 Slete dr: huilche Tygge Nielßenn

schulle betalle till Her Raßmuß Jenßen, daa kierche werger, huorfor S: Hendrich Raffn bleff aff forn: Her Raßmuß Jenßen quitterit paa kierchenß weigne Anno 1655 den 8 Aprilli, huilche *Hunder Slette daller* bleff affkortet aff dee 200 Slet dr: Tyge Nielßen schulle giffue Anne Søffrinßdatter som war resten aff dee penge som hand bleff schyldig for gorden, huilchet och aff samme obligation kand erfariß. Att dette saalediß i sandhed ehr som forschreffuit staar, stadfester ieg med egenn haand wnderschreffuit, Datum Grund denn 4 Augusti 1662 Simon Søffrinßenn, eghaandt". Huilchet same kundschab som och i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer. Och effter diß leiglighed formindte forn: Her Raßmuß Jenßenn sig att haffue indförbell for forschr: 100 Sldr: med diß paaløbende rendte och schadegield, saauelsom for forschr: 4 schip malt och 2 mk: for it wng griß i S: Tygge Nielßen bundeguodtz och eigendomb i Børchop effterdi der ey fantiß nogen løß øre effter den S: mand hannd kunde worde afflagt med och war herom domb begierindiß. Saa mødte Anderß Nielßen i Welling och paa sin hustrue Liene Jenßdatter S: Tyge Nielßenß effterleffuersche hindiß weigne, der till suaret, att hand formindte Her Raßmuß ey burde att haffue nogenn indwißening i berørte eigendomb effter slige hiemgiordte kundschaber, paa en død mand, helst effterdi hanß hustrue ey wed noget aff samme gield att sige, menß burde derpaa att fremlege nøyachtig haandschrift och beuiß med flere ord och talle dennom derom imellom faldt, daa effterdi bemte: Her Raßmuß Jenßen beuißer med S: Tyge Nielßenß brødre, Peder Nielßenn och Christenn Nielßenn och andre gotfolch deriß kundschab schrifttelig wnderschreffne, att samme hanß gield och fordring, nemblig 100 Sldr: er reigtig och deriß S: forn: broder Tyge Nielßenn war Her Raßmuß Jenßenn samme penge schyldig effter hanß derpaa wdgiffuene breffß formelding, som numed flere aff hanß breffue och andet guodtz i feide tiden er bortrøffuit och fra kommen, effter derpaa forhuerffued kundschab, som hand och derpaa schiffte effter S: Tyge Nielßenn haffuer andgiffuit, daa widste Herridtzfougden iche retter derpaa at kiende ind forn: Her Raßmuß Jenßenn for same sinn gield jou bør ligesom andre creditorer att haffue wdleg och betalling wdi den S: mandtz effterlatte eigendomb.

Hanß Hanßenn i Schierup, Deellefouget, fordrit domb offuer saa mange her i Herit, som resterit med landgielde och gierningß penge som ehr for faldenn till sidst forleden och der offuer i rettelagde Slottz schriffuerenß Erlig Welfornehme Johann Badenhaupt wnder-schreffne opteignelße huad en huer er lagt for aff sitt landgielde att wdgiffue, lydendiß: Effter Welb:Leenß Herenß befalling haffuer effterschr: Kongl: Maytz: thienere i Holmandtz Herrit deriß landgielde i aar att wdgiffue och nu strax indleffuere effter denn affslag som effter følger: Aff *Gaffuerslund sogenn och Bye*: Her Raßmuß Jenßen fuld landgielde. Anderß Mogenßen tridiepart. Søffrinn Jørgenßenn fierdepart. Iffuer Jørgenßen tridiepart. Thomaß Søffrinnßen fierdepart. Simon Madtzenn fierdepart. Hanß Nielßenn fierdepart. Søffrinn Nielßenn Schikballe fierdepart. Bolßmendenne i Gaffuerslund huer enn fierdepart. *Sellerup Møllested* denn fembtepart. *Sellerup*: Anderß Berttelßenn fierdepart. Søffrinn Pederßenn fierdepart. Jørgenn Thomßen, Hanß Lund 1 gaard fierdepart. Hanß Hanßen fierdepart. *Michell Smed* fierdepart. Bolßmendene huer halff landgielde. *Breining*: Nielß Pederßen tridieparten. Christenn Nielßenn tridiepart. Nielß Hanßen tridiepart, hanß husmand tridiepart. Hanß Jørgenßenn fierdepart. Madtz Nielßen tridiepart. Bolßmendenne i Breining huer enn fierdepart. *Brøndsted*: Peder Nielßenn den fembtepart landgielde. Anderß Hanßenn fierdepart. Pouell Smed thridiepart. Peder Thygeßen thridiepart. Søffrinn Jenßenn tridiepart. Peder Pederßen fembtepart. Hanß Knudtzenn fierdepart. Jørgen Hanßenn fierdepart. *Søffrin Jørgenßenn* fierdepart. Bolßmendene i Brøndsted huer enn fierdepart. *Børchop*: Nielß Buch trediepart, Peder Smed fierdepart, *Peder Huid* fierdepart, Peder Tommeßenn fierdepart. Laß Bundeßenn fierdepart. Erich Jenßen fierdepart. Hanß Schreder fierdepart. Bolßmendenne i Børchop huer enn fierdepart. *Andkier*: Jenß Nielßenn fierdepart. *Nielß Schoffgaard* fierdepart. Peder Dall fierdepart. Gregerß Christenß fierdepart. Peder Søffrinßen fierdepart.

Madtz Smed fierdepart. Iffuer Hanßen fierdepart. Hanß Schreder och Anderß Schomager tridiepart. Hanß Schougaard fierdepart. Bolßmendene i Andkier huer fierdepart. *Huilsbierig*: Hanß Escheßenn och Jenß Lauridzen den fierdepart landgielde. Tomiß Ebbeßenn tridiepartenn. *Winding sogenn och Bye*: Hanß Nielßenn tridiepartenn. Søffrin Madtzen tridiepartenn. Mette Marquorß fierdepart. Iffuer Nielßenn tridieparten. Hanß Olluffßen tridiepartenn. Jenß Madtzen fierdepart. Peder Søffrinßenn fierdeparten. Hanß Nielßen tridiepartenn. Nielß Søffrinßen tridepart. Jep Nielßenn tridieparten. Bolßmendenne huer tridiepartenn. *Gorsløff sogenn och Bye*: Olluff Damkier tridieparten. Maren Anderß Kuon fierdepartenn. Anderß Thommeßen tridiepartenn. Hanß Nielßenn tridieparten. Jenß Bull tridiepartenn. Nielß Christenßen tridieparten. Jeß Tommeßen tridieparten. Michell Bull fierdepartenn. Tøger Tomeßen tridieparten. Christenn Pederßen fierdeparten. Peder Pederßenn tridiepartenn. Nielß Nielßenn tridieparten. Jachob Søffrinßenn tridieparten. Hanß Jørgenßen tridiepartenn. Søffrin Pederßen fierdeparten. Hanß Bierißgaard tridieparten. Madtz Krag fierdepartenn. Peder Jørgenßen tridieparten. Jørgenn Staffenßen tridieparten. Bolßmendenne huer den tridiepart. *Mørchholt*: Jeß Munch tridieparten. Jenß Raßmußen tridieparten. Morten Nielßen fierdepartenn. Staffenn Mortenßenn tridiepartenn. Peder Wlff tridiepartenn. Søffrin Hanßen tridieparten. Søffrin Hanßen Bund fierdeparten. Søffrin Nielßenn Bull femteparten. Laß Jepßenn tridiepartenn. Christen Raßmußen tridiepartenn. Bolßmendene huer denn tridiepart. *Ranß*: Søffrin Jenßenn den fierdepart. Jørgen Nielßen fembteparten. Lauridtz Jenßen fembteparten. Anderß Knudtzenn, Peder Mogenßenn fembparten. Raßmuß Schreder halffpartenn. *Piedsted*: **Karen Hanß Kuon** den fierdepart. Peder Søffrinßenn fierdepart. Morten Tomßen halffparten. Poffuell Staffenßen tridieparten. Raßmuß i Balle fierdeparten. Lille Peder Wdeßenn fierdepartenn. Erich Prem femteparten. Søffrin Hanßen fierdepartenn. Peder Baße femteparten. Nielß Trogelßenn tridiepart. Nielß Nielßen femtepart. Thygge Schreder tridiepart. Hanß Toreßen tridiepart. Bolßmendene huer halff landgielde. *Follerup*: Nielß Berttelßenn tridiepart. Peder Bull halff landgielde. Staffen Espenßen den fierdepart. Peder Tygeßen och Peder Madtzen halff landgielde. Thyge Pederßen tridiepart. Bolßmand Søffrin Thygeßen tridepart. *Smedstrop sogenn och Bye*: Christen Roed halff landgielde. Peder Broch tridiepartenn. Peder Jenßenn Winding halffpart. Peder RandVlff tridieparten. Hanß Pederßen halff landgielde. *Welling*: Laß Klinchhamer tridiepartenn. Her Madtz halff landgielde. Hendrich Nielßen tridiepart. Hanß Klinchhammer tridiepartenn. Søffrin Koud tridiepart. **Søffrin Nielßen** tridiepart. Anderß Nielßenn tridiepart. Bolßmendene huer halff landgielde. *Schierup sosen och Bye*: Peder Buch kand giffue fuld landgielde. Søffrin Jenßen tridiepart. Jachob Nielßen femtepart. Raßmuß Weng tridieparten. Jenß Weng tridieparten. Bolßmendene huer halff landgielde. *Suinholt*: Jørgen Staalßen halff landgielde. Peder Nielßenn fierdepart, och Lienne Søffrinß fembteparten. Att en huer sinn quota landgielde saa wiidt det sig effter forskreffne affslag kand bedrage, strax och wden wiider for hall reigtig yder och laffuerer saafrembt iche schall for arrsageß att bruge andre meddell som endelig schee wille om det iche i tide fremkomer, efftersom det for lang tid sidenn haffuer werit for falden och effter offte formaning der om inttet er laffuerit. Kolding den 10 Januari 1663 Johan Badenhaupt. Huilchet forskreffne restandtz som i dag for domb bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer. Och effter diß leighighed formindte forn: Hanß Hanßen Deellefouget, att dee en huer burde forschr: resterinde landgielde att betalle, yde och laffuere, saauelsom dee halffue gierningß penge som effter hanß Maytz: breff schulle verit ydt om nye aarß dag sidst forledenn, och det enden 15 dage eller der for lide namb en huer for sin proquota i deriß buo och guodtz huor det findiß och war her om dom begierindiß. Saa mødte Søffrin Pederßen i Gorsløff som paa sin egen och Herridtmendeniß weigne i rette lagde itt schrifftelig suar lydendiß: Efftersom wii fattige Kongl: Maytz: bønder och thiener i Holmandtz Herit tiltalliß wed nambß domb for resterinde landgielde och gierningß penge, saa er her till woriß korte suar, att det er noch som Gud och ald werdenn bekiendt huad

elendighed wi fattige mennischer, i denne ruinerit och for wuste eigen haffuer lid och wdstandenn, saa wi fattige bønder for worið armodß schyld iche haffuer kund komit till worið auffling saa wi kunde haffue noget att giffue aff menß i stor armod nyder leffnitß meddell och wnder holdning, saauelsom wed andriß wndsetning och hielp i denne besuerlige tid formoder derfor vnderdanigste och ydmygelig att den frome Øffrighed slig worið armod wilde lade gaee till hierte och onde oß nogenn forschonbell effter denn gierde offuerslag aff Ridefougden, Deellefougden och Schriffueren her vdi Herit, som best er worið armlig tilstand beuist som dee vdi di andre Heredter herpaa er lagt for och nyder, effter deiß leiglighed som schall falde oß alligeuell gandsche tunge och ald forbesurligt, ja Gud hand weed best huad nød och armod wii lide inden den første halffuepart aff gierningß pengene aff oß bleff till weye bragt, forhaaber derfor att worið frome christen Øffrighed sligt wdi mildhed wille betenche wii iche offuer worið effne schulle besuergiß och kunde bliffue wed dee øde ruinerit steder wi effter forleden bedrøffuelig feide tid andtaget haffuer, er gandsche yderygelig och gierne begierindiß att dette worið korte suar mote andBeeß och indføriß i huiß her om for retten andsigendiß worder, och oß gienpart der wed meddeelliß. Actum Holmandtz Herit den 26 Januari 1663: *Søffrin Pederßen, Peder Wlff eghandt, Hanß Christenßen eghandt, Peder Bull eghandt, C:P:R: S:P:S: N:I:B: S:I:S:* Huilschett same suar som i dag for domb bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduißer. I ligemaader war tilstede Her Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund, som her till suaret att dersom Hanß Hanßenn haffde hannom noget till att talle, formindte hand sig først loughligen att Citeris bør sinn Heritz Prouist effter ordenantzen och Kongelig meddeelte Privilegiens indhold før ind noget till werslig rette imod hann: kand Procederis, formoder derfor att Kongl: Maytz: Herridtzfouget det haffuer i acht och iche steder domb offuer hann: før ind saadant for hann: loughlig er beuist och effterkomit att hand iche schulle foraarsagiß sig offuer hannom paa tilbørlig steder at besuerge, med flere ord och talle denn: her om imellom faldt, daa effter tiltalle, giensuar och sagenß leiglighed, widste Herridtzfougden iche anderlediß her om att kiende ind dee jou enn huer her i Herit bør deriß landgielde att betalle effter receßens formelding saauelsom arbeidtz pengene effter Kongl: Maytz: breff saa wiidt Øffrigheden dennom som ere forarmede iche will effterlade och det inden 15 dage eller derfor lide namb och wdwordering i deriß buo och guodtz en huer for sin Proquota effter forordning, menß Her Raßmuß Jenßenn for den geistlig ret at ind citerit Hanß Hanßenn i Schierup Deellefouget dennom till effterschr: winde Herridtzfougden and gaar.

Huilche forschreffne otte trofaste dannemend alle samdregetelig wande att dee saae och hørde her i dag fore retten fremkom Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Peder Surkier i Piedsted, Peder Tommeßen i Børchop, Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Peder Smed i Børchop, Hanß Jørgenßen i Breining, Anderß Bertelßen i Sellerup och Nieß Michelßenn i Brøndsted, som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, att sa lenge dee kand mindeß fra deriß barndomb, hid indtill, daa haffde dett aldtid werit sedwaanlig schich och rettighed her i Holmandtz Herrit, att den person som feste en gaard haffde giffuen dee forige Herridtzfougder enn effter anden *En Rix dr:* och aff it boell en *halff Rix daller* och det med enn god wilge vden trette i alle moder, och ydermeere wandt dee att der enn huer selff haffuer giffuenn dee Heritzfougder daa war paa di tider dee feste deriß gaarde en Rix dr: Huilchet Peder Nielßenn forige Herridtzfouget her i Herit och nu for retten wandt och bestod, aldtid att haffue bekomit forschr: foget penngge aff dennom som i hanß tid haffuer fest. Noch wandt forschr: mend samptelig att forn: Heritzfougder och haffuer hafft it tall suin paa huer schoff her i Herrit naar der haffuer werrit olden. forschr: Heridtz warßell aff hiemmellet att dee i dag otte dage loughlig warßelgaff menige mend her i Holmandtz Herit om nogen haffde noget imod dette winde att suare her i dag, och daa iche nogen fremkom i nogenn maader.

Thiſſdagenn denn 3 Februari Anno 1663 efftersom daa Thing holdtiß for Helligdagß schyld.

Otte windißmend
Jeß Nielßen i Mørchholt
Nielß Buch i Børchop
Erich Jenßen ibid:
Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund
Jørgen Nielßenn i Ranß
Peder Jenßen i Andkier
Jachob Søffrinßen i Gorsløff
Peder Pederßenn ibid:

Sex Høring
Hendrich Nielßen i Velling
Peder Tomßen i Sellerup
Madtz Nielßen i Breining
Nielß Hanßen ibid:
Søffrin Hanßen i Mørchholt
Søffrin Pederßen i Sellerup

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Søffrinßenn i Høytrup och Peder Nielßen i Piedsted, att dee i gord war otte dage louglig warßell gaff Johanne Hanskuon i Piedsted med hindiß hosbonde Poffuell Staffenßenn, imod domb att suare Søffrin Jenßen i Piedsted her i dag och gaff hand hinde till beschylding for 4 slet dr: som hand haffdelondt hindiß forige hosbonde S: Hanß Trogelßenn 2 aar for fienderniß tid, noch 2 tdr:haffre som hand bekom it aar for fienderniß tid, formindte hun hannom burde att betalle inden 15 dage ellerderfor lide namb i sin buo och guodtz och war herom domb begierindiß. Saa mødte ingenn till giensuar huorfor sagen bleff opsatt 6 wger.

Offer Søffrinßen i Mørchholt en opsettelße.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Hanßenn i Gorsløff och Peder Nielßenn ibid: att dee i gord otte dage gaff Hanß Nielßenn Schoffuenborig i Gorsløff louglig warßell till hanß buopeell, imod domb att suare Offer Søffrinßenn i Mørckholt her i dag: Och gaff hand hannom till beschylding for 24 Sldr: en seng saa god som otte dr: och enn kue saa god som otte daller hanß broder S: Søffrin Nielßenn haffuer till bemelte Offer Søffrinßen wdloffuit till medgiffit med sin stib datter Giertrud Hanßdatter effter en haandschriſſteß indhold som her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen, och formindte forn: Offer Søffrinßen dett bemte: Hanß Nielßen burde sin bemte: S: broderß giæld att betalle och hann: sin forschreffne resterinde medgiffit fornøye och betalle indenn 15 dage eller derfor lide namb. Saa mødte ingenn till giensuar, huorfor sagen bleff opsatt vdi sex wger.

Jost Tommeßen Herridtzfouget en opsettelße som Peder Buch wdstede.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßen ibid: att dee paa Søndag war 14 dage gaff Nielß Madtzen Houkarll i Weylle louglig warßell till hanß buopeell och talde med hanß tieneste pige imod domb att suare Jost Tomeßen Herridtzfouget her i dag. Och gaff hand hann: till beschylding for leye aff thou hauffger paa Winding march, formindte hand hann: burde att betalle eller derfor stande till rete som wedbør. Saa mødte ingen till giensuar huor for sagen bleff opsatt wdi sex wger.

Peder Bull i Follerup enn domb.

Forn: Peder Bull fordret domb offuer Jenß Bertelßenn Høg i Follerup Herridtzfougett udi Brusk Herrit, for nogenn penge hand er hannom plegtig effter haandschriſſtiß indhold, och befindiß forschreffuene sag att werre kommen i opsettelße denn 8 Decemb: sidstforleden effter opsettelßiß formelding, och war der for nu i dag endelig domb begierindiß, och der offuer i rette lagde forschr: haandschriſſt lydenndiß. Kiendiß Jeg Jenß Høg i Piedsted och hermed witterlig gjør det jeg aff rett wittelig giæld schyldig er erlig mand Peder Bull i Follerup halfftiende Slette daller ringer 4 sk: dansche, huilche forn: penge jeg loffuer for mig och mine arffuinger erlig och well att betalle bemte: Peder Bull eller hanß arffuinger, otte

dage for S: Michelßdag først kommer, och holde hannom det wden schade och schadisløß i alle moder. Till witterlighed haffr ieg min egenn haand wnderschreffuit *EX* Piedsted denn 30 May Anno 1653 *Jenß Høg* eghaand och formindte forn: Peder Bull det bemte: Jenß Høg hannom effter sin forschr: schadisløß forplegt burde att betalle med sin rinte och schadegield indenn 15 dage eller der for werre namb vndergiffuenn effter Receßenn. Saa mødte forn: Jenß Høg och formindte paa same haandschrifft war med endeelß med regenschab affbetald udi deriß Sogneprest Her Jenß Jenßenß och hanß sønn Anderß Jenßenß offueruerelße, som hand formindte forn: Peder Bull med sandhed ey kunde imodsige, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi for fougden i rettelegiß bemte: Jenß Høgß haandschrifft paa 9½ Sldr: - 4 sk: och Peder Bull ey wille wedgaae derpaa noget at were betald widste fougden iche retter ind Jenß Høg jou samme sin schadisløß forplegt att effterkome och det inden 15 dage eller der for lide namb i sin buo och guodtz effter forordeningenn.

Schiffte affsigt effter S: Søffrin Jachobßen i Suinholt, som Hanß Hanßenn toug beschreffuen.
 Huilche forschreffuene otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her dag for retten fremkom Peder Søffrinßen Buch i Schierup och Søffrin Jenßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, att dee denn 20 Januari sidst forledenn war med Herridtzfougden, Deellefougden och Schriffueren, forsammellet i Suinholt till registrering, wordering och schiff effter S: Søffrin Jachobßen som i forledenn feide tid bort døde, offueruerindiß denn S: mandtz effterleffuersche Lienne Hanßdatter med sinn frende och ombedenn werge forn: Hanß Hanßenn, Deellefouget, och deriß børn: Hanß Søffrinßen som er wanfør och blind med sin farbroder Peder Jachobßen, borger och indwaaner i Weylle, Jachob Søffrinßen som er sinn egen werge, Soffie Søffrinßdatter med sin forhaabende festemand Knud Pederßen, och Karen Søffrinßdatter med sin farbroder och formønder forn: Peder Jachobßen i Weylle, och daa bleff dennom andgiffuen och paaust som effter følger: Queg 1 suort wrinsk hest worderit for 12 Sldr: 1 suort gielding worderit for 12 Sldr: 1 suort huet kue worderit for 12 Sldr: noch 1 gamell suort huet kue for 8 Sldr: 1 suortt Quey worderit for 9 Sldr: och en suort huet Quey for 9 Sldr: 1 Griß Sou worderit for 2 Sldr: 1 tre wogenn med sin behøring wort for 2½ Sldr: 1 Quern for 5 mk: 1 jerngryde 5 mk: 2 meßing kiell 5 mk: 1 boløx och en haandøx for 1 mk: schorsten tøy for 1½ mk: wtærshen korn rog 6 traff, huer traff sat for 4 schiper rog och huer schip for 2 mk: ehr 12 Slet daller, haffre 6 traff huer traff for 4 schip schipen 10 sk: ehr 3½ Sldr: 1 mk: Bogget aff tærshen 14 schip schippen for 1 Slmk: ehr 3½ Slet dr: beløber saa forschr: worderit guodtz – 90 Sldr: 8 sk: andgaff forn: Lienne Søffrinß till Kongl: Maytz: att restere, aff landgielde ar: 2 schip gierningß penge 3 Sldr: femtepart aff it brend suin 3½ mk: oldengield 1 Sldr: Giesteri 17 sk: fougderne och schriffueren for deriß wmag och rettighed offuer schiff 4 Rix dr: er saa forschreffne schyldighed 11 Sletdr: 1½ mk: 5 sk: der till bleff wdsatt denn suorte Queye for 9 Sldr: den wogen for 2½ Sldr: Bliffuer saa igienn som moderen och dee trei børn Hanß Søffrinßen, Jachob Søffrinßen och Karen Søffrinßdatter haffuer med huer andre att deelle penge [papir defekt] 2½ mk: efftersom Soffie Søffrinßdatter med hindiß forhaabende festemand Knud Pederßen som schall beside gaarden, er aff feelliß boe for hindiß lod bewilget enn sort kue och roug seeden vndtagenn 6½ schip hand schall giffue Liene Søffrinß som er halff sed kornit effter deriß Contragt naar kornit bliffuer indhøst och dermed haffr: sig ey wiidere lod att tilholde, och bleff saa forschr: øffrige guodtz moderen och dee trei børn wed lod lige imellom deellet och tilkom Liene Søffrinß saa der aff halffparten som er 1 suort gielding for 12 Sldr: 1 suort huet kue 12 Sldr: 1 gamell kue 8 dr: wterschenn aure 3 Sldr: 3 mk:, 2 meßing kiell 5 mk:, Øxberne och schorsten tøy for 2½ mk: 6½ schip aff boghuedenn for 6½ mk: er saa i penge 39 dr: 1 mk: denn andenn halffpart bleff saa dee trei børn lige i trei loder imellom schiff efftersom bege brøderne samtychte deriß mindste søster Karen Søffrinßdatter att motte gaa lige i schiff med dennom, och tilfaldt saa

Jachob Søffrinßen 1 suort huet quey for 9 Sldr: 1 sou for 2 dr: 1 jerngryd 5 mk: 3 schiåp 1½ fxcarr aff boghuedenn for 3 mk: 6 sk: er 13 dr: 6 sk: Hanß Søffrinßenß lod och Karenn Søffrinßdatterß lod er wterschenn rog for 12 Sldr: 1 Quern for 5 mk: enn suort wrinsk hest for 12 Sldr: aff boghueden 4 schip ringer ½ fxcarr. Forschreffne tuiende loder annamet och thoug Knud Pederßen och Soffie Søffrinßdatter till dennom och schulle haffue Hanß Søffrinßenß lod med hannom for der effter deriß Accort schall haffue hannom hoß dennom och forsione med nødtørrftighed i sin wanförbelhed menß Karen Søffrinßdatterß lod som bedrager sig i penge 13 dr: 6 sk: loffuit forn: Knud Pederßen for sig och sine arffuing att betalle forn: Karen Søffrinßdatter och hindiß arffuing naar paa eschiß, och aarlig giffue hinde till rindt aff huer datter 4 sk: schadisløß i alle madr: her for uden fandtiß it føll som moderenn och dee andre arffuing forlødiß vden schifft beuilget Jachob Søffrinßen for sin tiende løn, noch it rodhuet quey kalff som och forlødiß bleff beuilget den blinde dreng Hanß Søffrinßen, som hand selff haffuer att giøre sig saa nøttih hand bedste kand, i lige maader it suort huet quey kalff som Karin Søffrinßdatter wden schifftet forlødeß motte beholde som moderen loffuit att holde hinde till frem tarff och bedste och loffuit Knud Pederßen att wille onde Liene Søffrinß foruden hindiß afftegt jord aff gordßen jord att saae en schip biug vdi och motte bekomme saa meget giødning i gaarden hun kunde giøde same jord med, och deß affgrøde det forrige Aar beholde, att dette forschr: saalediß paa aasteden Pascerit er som forschreffuit staar, det bad forn: worderingß mend dennom gud till hielper paa.

Mandagen denn 9 Februari Anno 1663:

Otte Windeßmend
 Jachob Søffrinßen i Gorsløff
 Søffrin Hanßen i Mørchholt
 Madtz Nielßen i Breining
 Anderß Bertelßen i Sellerup
 Peder Tygeßenn i Follerup
 Staffenn Espenßen Bull ibid:
 Søffrin Madtzen i Winding
 Peder Jørgenßen i Gorsløff

Sex Høring
 Poffuell Knudß: i Brøndsted
 Gregerß Christenß: i Andkier
 Iffuer Jørgenß: i Gaurslund
 Simon Madtzen ibid:
 Anderß Nielß: i Velling
 Peder Buch i Schierup

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Hanßenn i Gorsløff och Peder Nielßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Søffrin Pederßenn i Gorsløff loughlig mundelig warbell her wed tinget imod beschylding att suare Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget Jachob Lauridzen Bech her till tingett i dag, huilche forn: otte dannemend alle wande dee saae och hørde her i dag for retten fremkom hæderlig och høylerde mand Mester Lauritz Ernstßenn Sogneprest till Stoubye och Huornum sogner, som offuerlaffuerit Till Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefoget till Koldinghuß Welfornehme mand Jachob Lauridzenn Bech it schriftelig winde paa Søffrin Pederßenn i Gorsløff och it warbell Zeddell for samme winde, derhoß Enn Kongelig tillucht Miciue belangende noget guodtz hand vdi feide tiden schall haffue bort røffuit i Fynn, och nu for retten hannom i haand toug och fuldmagt och møndighed gaff hannom paa same sag at talle och gaae i rette huor och huilche steder fornødenhed det wdcreffuer, ligesom hand selff personlig tilstede war i alle maader och stod forn: Mester Lauritz till wedermolsting der dette winde gich beschreffuit.

Jachob Lauridzenn Hußfouget it Tingßuinde, Kongl: Maytz: Herridtz warbell her vdi Herrit nembliq Jenß Madtzen i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: Nielß Pederßen i Piedsted och Madtz Anderßen ibid: Nielß Pederßen i Smidstrop och Otte Pederßenn ibid: Hanß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen Breining, Frandtz Willomßen i Andkier och

Peder Anderbenn ibid: Nielß Hanßen i Gorsløff och Peder Nielßen ibid: som for retten fremkom och affhiemmet ved eed med opragte finger effter receßen att dee i dag otte dage gaff meenige Herridtmend louglig kald och warbell att suare bemte: Jachob Lauridzen Slodtzfouget her till tinget i dag. Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde Jachob Lauridzenn Slodtzfouget tilsagde meenige mend her i Holmandtz Herrit att dee schall rette dennom effter och lade dee Eeg treer bliffue ydt till Fredrichß Odde effer Kongl: Maytz: breff och derpaa i rettelaage enn fortegnelß paa huiß dee schulle haffuer her aff Holmandtz Herit, 90 riß Eger naar dee ehr behogen dee daa kand werre enn fod i fiere kandter, 8 riß eger schall werre 12 – 13 – 14 tome fiere kandt tych hoggenn, och aff 9 – 10 – 12 allen lange, 8 store ege 14 – 16 – 18 tome tych aff 10 – 12 – 14 allenn lange, 3 store ege schall brugeß till kledning och weiger wed portten, huer 3 – 2 tomer tyche, 10 – 12 – 14 allen lange – 7 store eger 10 – 12 – och meere allen lange 14 – 16 – 18 – 20 tomer tych till plancher och andet tømmer er – 116: och war begierindiß huad dee vilde suare her till. Saa fremkom Søffrin Jenßen i Schierup, Peder Bull i Follerup, Hanß Jørgenbenn i Breining, Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Søffrinn Anderbenn Bierißgaard i Gorsløff, Madtz Smed i Andkier, Nielß Terchelbenn i Gaffuerslund, Peder Smed i Børchop och Peder Mortenbenn i Andkier, som paa deriß egen och dee andre Herridtmendß weigne der till suaret, att dee gierne med en god willie wilde giøre och forholde dennom effter Kongl: Maytz: breff saa widt dennom mueligt ehr. Huor effter forn: Jachob Lauridzen war tingßuinde begierindiß:

Jachob Lauridzen Hußfouget noch it tingßuinde.

Huilche forschr: otte trofaste dannemend alle samdretegelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Søffrinn Jenbenn ibid: och Anderß Jenbenn i Kolding Corperall som huer for sig wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn, att dee hørde och saae her wed tinget Mandagen den 26 Januari sidst forledenn, att endeelß aff mendenne her wdi Herrittet gich wdenn tinget och toug om enn kiep och sagde dee iche wille fragaae huiß dee haffde wedtaget med huer andre, belangende deriß *Supplication* och der daa Søffrinn Pederbenn i Gorsløff iblant dennom menß dee andre mend kunde dee iche erindre huo war. Dernest wandt Iffuer Hanßen i Andkier, och Anderß Nielßen i Velling i lige suorne eed, att dee och saae det same och hørde dee wedtoug med huer andre dee ey wille fragaae huiß dee haffuer wedtaget menß iche same dag achtet huad mend det war saa dee kunde nogenn naffn-giffue. Noch wandt Morten Nielßenn SchouffRider i Welling och Jørgen Hanßen tienendiß Slodtzschriffueren paa Coldinghuß, wed ligesuorne eed att dee och same tid her wed tinget saae der war enn hob mend sammellet wdenn tinget och hafde enn kiep menß huo dee var eller huad dee wedtog, det widste dee iche att wide om, for det sidste fremkom Jesper Anderßen Deigen i Gaffuerslund sogen, som wandt med opragte finger och eed att denn 28 Januari sidst forleden war hand i Weylle och der hand hiemkomb war en hob mend sammellet i Gaffuerslund Kierche her aff Herrittet och haffde ringet klochen som dee ellerß pleyer naar dee wilde forsammelleß och haffde schreffuen noget tilsammell paa alteret menß iche hand kiende mendene ey heller weed huad dee for rette, efftersom hand daa iche saa noget aff Gaffuerslund Sognemend iblant dennom. Warbell forn:

Forn: otte mend wande att dee saae och hørde Jachob Lauridzen Slodtzfouget fremlagde, lod leße och paaschriffue sit schriftelig indleg lydendiß. Efftersom ieg wnderschreffne, paa min allernaadigste Herre och Kongeß vegne haffuer ladet her till Holmandtz Herridtzting indsteffne, wed Herridtz warbell meenige mend i forn: Herrit boesidendiß andbelangende enn *Concilium* och sambling dee først haffr suoren och indgaenn wed forn: ting mandagenn denn 26 Januari sidst forledenn och dee der opsatt enn kiep i jordenn, som enn huer schulle tage om med haandenn, och suerge iche deriß oplagde raadslag att fragaae, och der nest effter

onßdagen som war denn 28 Januari haffuer holdenn wiider sambling wed Gaffuerslund Kierche och ringet klochen wdi Kierchenn, att dee daa alle och en huer vdenn forsømmelße kunde møde, huilchet noch som er beuistelig giort, huor for tilspørgiß eder for rettenn meenige mend her i Herritt aff had aarsag slig ederß sammelling scheid er, med begiering en huer wille sig herpaa erklere, for rettenn hvor effter ieg er tingßuinde begierindiß. Actum Kolding denn 9 Februari 1663 Jachob Lauridtzen Bech, huilchet same indleg som i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selff wiidere wduißer: Saa fremstod Jeß Nielßen i Mørchholt, och Poffuell Knudtzen i Brøndsted som her till suaret paa deriß egene och dee andre Herridtzmendß weigne, att dee forschreffne den 26 Januari wed tinget wed toug att dee wille talle med deriß gunstig Her Lenßmand och hosbond om deriß nød och armod och forlindring paa deriß landgielde, och huo der iche mødte dennom i Kolding den dag dee wedtoug schulle der haffue forbrut en halff Rix dr: huor for dee gich till och toug om en kiep till stadfestelße. Och stod forn: Poffuell Knudtzen och Jeß Nielßen till wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Søffrin Hanßen Bund i Mørchholt it Winde.

Huilche forschreffne otte trofaste dannemend alle sandregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Jeß Nielßenn i Mørchholt, Poffuell Bund i Gorsløff, Søffrin Olluffßenn, Peder Pederßen, Nielß Nielßen och Nielß Christenßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det i ald sandhed er att Søffrinn Hanßenn Bund i Mørchholt er nylig kommenn till den Crongaard hand paabuor som war gandtsche ruinerit och for Wust, och iche er kommenn till nogenn auffling som hand kunde formaa att giffue nogen landgielde aff wden neruerinde aar, dersom den gunstig øffrighed wilde andsee hanß fattig domb och derpaa lade hannom nyde nogen forschaanßell war dett well en stor welgierning, och beuißeß med Lenßmandenß Erlig och Welb: mand Wolff vonn Buchwalt, hanß schrifttelig Zeddell, som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen att bemte: Søffrin Hanßen till deß att føre dette winde, och war Jachob Lauridtzen Kongl: Maytz: Slodtzfouget och Ridefouget till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen denn 16 Februari Anno 1663:

Otte windißmend	Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup	Peder Surkier i Piedsted
Christenn Nielßenn i Breining	Otte Smed i Smidstrop
Poffuell Knudtzen i Brøndsted	Nielß Perßen i Piedsted
Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund	Madtz Anderßen ibid:
Nielß Buch i Børchop	Jenß Madtzen i Vinding
Poffuell Staffenßen i Piedsted	Nielß Tußen i Schierup
Mortenn Tommeßen ibid: och	
Søffrinn Jenßenn i Schierup	

Jachob Lauridtzen Slodtzfougett enn opsettelße.

Hiemmellett med op Ragt finger och Eed Nielß Hanßenn i Gorsløff och Peder Nielßenn ibid: att de i dag otte dage gaff Søffrinn Pederßenn i Gorsløff louglig warbell till hanß buopeell imod domb att suare bemte: Jachob Lauridtzen her till tinget i dag: huor offuer forn: Jachob Lauridtzen Slodtzfouget imod hann: i rettelagde sit schrifttelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschreffne till Holmandtz Herridtzting i dag haffuer ladet citere Søffrinn Pederßenn i Gorsløff saa giffuiß hannom till beskylding som effter følger: først for att hand wdi *Cantzeliet i Kiøbennhaffuen* haffuer indlagt en *Supplication* som der berettet att werre paa dee

Holmandtz Herridtz mends weigne, huor udi hand indgiffuer att ingenn her vdi Herrittet haffde saa mange bester dee kunde driffue med och der aff dennom i samme Herrit ehr fodrit fuld kornn schatt och pengeschatt, saauelsom fuld gierningß penge och fuld landgielde och wnder sleb med schattenn att werre begaaet, saa hanß Kongl: Maytz: och bunden ey schall were scheid rett och naar dee dennom derom beklaget dee daa schall werre suaret att dee schulle pache dennom fra stederne, naar dee iche lenger haffuer att giffue, med meere same *Supplicatiions* egenn wduißening wiidtløfftigen tilholder, huilche forschreffne poster imod Slotzherren och Ambst betientterne, jeg formeener bemte: Søffrinn Pederßenn nøyachtig bør att beuiße eller effter *Christiani 3 Receß* derfor att lide som enn løgner. For det andet haffuer bemte: Søffrinn Pederßenn borttagen tømmer och tre fra it Cronbuolig i Gorsløff Hanß Tueßenn paabuode imod Kongl: Maytz: forordning effter sogne fougdenß schrifttelig winde, meener hand iche alleniste bør samme tømmer igien paa stedet att forschaffe, menß derfor att lide som Kongl: Maytz: forordningß offuertreder, och whiemelt. Och for det tridie efftersom ieg er befuldmegtigen aff Hæderlig Høylerde mand Mester Lauridtz Ernstßønn Sogneprest till Stouby och Huornum sogner, bemte: Søffrinn Pederßenn att tiltalle for noget guodtz hand i feidetidenn schall haffue bortrødduit aff Weilby Prestegaard i Fyen med anden meere wtilbørighed hand der schall haffue begangenn, ja werre ind landtzenß fiender och wuenner, huor paa hand haffuer for huerffuit Kongl: Maytz: Mißiue och befalling thill Welb: Her Steenn Bilde, daa Lenßmand paa Koldinghuß deß beschaffenhed med flid att erkundige, och om befindiß hand forschr: forseelße beganget haffuer daa hannom derfor att lade straffe som wed bør, och bemte: Mester Lauritz sit pretenderende guodtz kunde bekomme. Daa effterdi sligt med schrifttelig winde er beuißliggiort, formeener ieg forn: Søffrin Pederßenn dermed haffuer begangen *Chrimen Læsæ Maytz:* och iche alleniste effter forschreffne Kongelig befalling bør att suare bemte: Mester Lauritz till huiß guodtz hand i bemte: Weilby Prestegaard fra hannom schall haffue bortrøffuit menß ind och att were i høy bemte: Kongl: Maytz: naade och wnaade, huor paa Jeg er aff Herridtzfougden eller huo retten paa Holmandtz Herridtzting betiener, paa foraschreffuene poster enn retmeßig domb begierindiß. Datum Kolding, denn 16 Februari 1663 Jachob Lauritzen Bech. Opsatt vdi sex vger.

Sofie Jenßdatter S: Nielß Pederßenß i Gamelby Lyche, itt schiffteß affsigt:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Hanßen Bull i Follerup, Staffen Espenßen Bull och Peder Tygeßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, att dee denn 14 Febuari sidstforledenn war med Heritzfougden, Deellefougden och Schriffueren forsamlet i Gammelby Lyche till registrering och schiff effter S: Nielß Pederßen som war ret trøndingß dag effter dend S: mandß død, offuerwerindiß hanß effterleffuersche Soffie Jenßdatter med sin ombeden werge Hanß Hanßenn i Schierup, Deellefouget och begge deriß barn Peder Nielßen med sin morbroder och formønder Tomiß Jenßen i Eresøe. Item war och tilstede den S: mandtz børn hand haffde wed sin forige hustrue, nemblig Anne Nielßdatter med sin festemand och lauguerge Jep Jepßenn i Welling, paa Karen Nielßdatterß weigne war Peder Raffn Herridtzschriffuer effter schrifttelig fuldmagt som offuer schiffte bleff lest och paaschreffuenn, och Ellenn Nielßdatter huiß wergemaall forn: Jep Jepßen sig paa toug och haffde bemte: Soffie Jenßdatter it barn med sin første mand, Mette Pedersdatter paa huiß weigne war detß morbroder och formønder Jenß Jenßenn i Erresøe, och daa bleff denn: andgiffuen och paawiist aldt huiß guodtz och formoffue der i boen fandteß som bleff registerit och wurgerit huilchet beløb i en suma penge – 67 Sldr: 5 sk: och bleff der fordret bortschuldig gield som beløb – 58 Sldr: 3 mk: 4 sk: och efftersom boen var saa ringe att naar dend bortschuldig gield fra tageß kunde der iche synderligt bliffue tilloffuerß som Soffie Jenßdatter med sin tuinde smaae vmøndige børnn kunde haffue till leffuits middell, bleff aff gieldenner och creditore beuilget och samtycht att fierdepartenn aff en huer sin fordring bleff affkorttet,

och gjort wdsett for dee trei parter aff guodtzen som effter følger. Anne Nielßdatter fremlagde en haandschrifft indholdendiß att S: Nielß Pederßenn haffuer wdloffuit till sine forskr: trende dötterer, Anne, Karen och Ellen Nielßdøterer for deriß *Matremonium* penge 24 Sldr: Daterit Aar 1660 denn 4 Decemb: Kenteß fierde partenn wdsatt saa till Anne och Ellen Nielßdøttererß lod der aff som er 12 Sldr: en suort kue worderit for 10 Sldr: och en wogen for 2 Sldr: som Jep Jepßen till sig annamit och der med for deriß loder war benøyet. Peder Raffn paa Karen Nielßdatterß weigne fordrif effter haandschrifft 18 Sldr: Daterit denn 3 Decemb: 1660 som er foruden dee 6 Sldr: hinde aff forskr: haandschrifft tilkommer huor aff och korteß den fierdepart, haffuer saa hindiß fordring 19½ Sldr: der till wdsatt 2 linden diøner wort for 7 Sldr: 1 linden diøn och 1 huod diøn vorderit for 2 Sldr: noch 2 diøner for 3 Sldr: och en gamell diøn for 7 mk: 2 puder for 3 mk: 1 ege kieste 3 Sldr: 1 meßing kiell 5 mk: 1 jerngryd 2½ mk: 1 kobbergryd 2 mk: och 1 tinpott for 1½ mk: och hun dermed afflagt. Her Matz i Weylle lod fordre for en ligkiest S: Nielß Pederßen kom vdi, 5 Sldr: affkorttet till 15 mk: bleff wdsatt der till 1 griß vort for 3 mk: It fyrschab for 2½ Sldr: 1 gamell jerngryde 2 mk: Her Holger i Piedsted fordret for adschielligt som Soffie Jenßdatter wedgich 8½ mk: kortiß fierdepart, wdsatt enn diøne hand haffuer selff hoß sig, worderit for 7½ mk: och haffuer 6 sk: fra sig derpaa at tilbage lege. Wdsatt till Landgieldenn 1 deigentrou for 2 mk: och schorsten tøyet for 3 mk: Soffie Jenßdatter andgaff att were schyldig till Dorite Poffuelßdatter i Kolding for 6 schip biug 9 mk: 12 sk: korteß fierdepart bliffuer saa 7 mk: 5 sk: derfor wdsatt 2 sold for 1 Rmk: 1 quern for 5 mk: 1 tinn tallerchen for 8 sk: 1 smør kop och salt sirchell for 8 sk: Jost Tomßen fordrif en Rixdr: S: Nielß Pederßenn war hannom plegtig, kortet fierdepart, wdsat for det andet 1 schippe for 2 mk: 1 tinstop och en tin kaschenn 8 sk: Jep Jepßen fordrif londte penge 4½ mk: korteß fierdeparten for det dee parter wdsatt 2 tinfade vort for 1 Sldr: och haffuer 10 sk: derpaa at tilbage lege. Bliffuer saa till fordring aff fougderne och schriffueren for deriß wmag och rettighed offuer schifft 3 Sldr: der till wdsatt trei bechener for 2 mk: 1 gamell kieste 1 mk: 2 hønner 1 mk: 1 kledekioll 2 mk: 1 suord hatt for 1 mk: 1 par schou 2 mk: 1 sech 1 mk: 4 hønner 1 Rmk: och 1 par hoßer 12 sk: bliffuer saa till offuerß for forskr: wdsat aff løß øre for 22 Sldr: som ehr 1 graastiørnit kue vort for 11 Sldr: 7 schiper rogsede 7 Sldr: 1 benche diøn 8 sk: 3 hønner 2 mk: 1 par fiffschafftiß boxßer for 1½ Sldr: 1 par klede boxßer for 6½ mk: 6 schielling hoß Her Holger och 10 sk: hoß Jep Jepßen, huilchet aff arffuingerne och creditorerne bleff beuilget och aff dannemend saalediß Acoderit och offuerlagt att moderenn Soffie Jenßdatter der till sig annammit och der aff schulle beholde till sinn egenn och hindiß tou umøndige børnß ophold for dee 14 Slet dr: och dee otte Slette daller schall hun beholde wden rindte hoß sig till huert aff same børn bliffuer 16 aar gamell, saa schall hun betalle en huer aff dennom sin andpart der aff som er 4 Sldr: Wiidere guodtz eller formoffue fandtiß der iche i boenn att registre, wordere, schiffte eller deelle i nogenn moder: Och forgaff forn: Soffie Jenßdatter att hindiß S: hosbund haffde en hest som hanß datter Karenn Nielßdatter haffde till sig annammit och berette att haffue londt hann: huilchett Peder Raffn beuiste med fornehme folcheß schrifftelig winde sandhed att werre som offuer schiffte saauelsom i dag for rettenn bleff lest och paaschr: huor med arffuingerne och war fornøyet, saa det schall werre och bliffue wden anch och trette i alle maader. Huor imod forn: Peder Raffn paa bemte: Karenn Nielßdatterß weigne affstod aff hindiß forskr: wdsett till Soffie Jenßdatter, till hinde och sine børnß ophold for 4 Sldr: som war Kiesten for 3 Sldr: 1 kiell for 2 mk: och en jerngryd for 2½ mk: haffuer derpaa 8 sk: igien fra sig att lege, som hun och till sig annammit, her foruden beuilgede paa hindiß veigne till sinn mindste søster Ellen Nielßdatter, 1 diøne aff hindeß forskr: vdsett worderit for 3½ Sldr: som Jep Jepßen hindiß werge och till sig annamit och loffuit med det andet hindiß *Matremonium* att giøre god rede och reigtighed for hinde och hindiß arffuinger schadißløß: Dette forskreffne schifft addsaagde forskr: worderingß mend saa i ald sandhed att werre som forskreffuit staar, dett bad dee dennom Gud till hielper paa. Och stod forskr: Jep Jepßen paa sin egenn och hustrue

Anne Nielbdatter, saauelsom hindiß søster Ellen Nielbdatterß weigne, och Peder Raffn paa Karen Nielbdatterß weigne, item Tomiß Jenßenn i Eresøe paa det mindste barn Peder Nielßenß weigne och Jenß Jenßen ibid: paa det andet barn Mette Pederbdatterß veigne, sampteligenn med forn: Soffie Jenbdatter och hindiß lauguerge till wedermolsting och bekiende saa i sandhed att werre som forskreffuit staar och en huer sinn wdsett och lod der effter att haffue annammit saa det schall were bemte: Soffie Jenbdatter wden wiidere kraff och schade i alle moder.

Peder Hanßenn Bull i Follerup enn domb.

Och efftersom forn: Peder Bull haffuer i rette satt Mandagenn denn 22 Decemb: 1662 imod Jenß Høg i Follerup som daa gich i opsettelße, fordrit hand nu i dag endelig domb, och der offuer i rettelagde sin opsettelße forskreffuene dag wdgiffuenn indholdendiß att daa for rettenn er affhiemmellet aff Tomiß Mortenßen i Follerup och Hanß Pederßenn ibid: wed Eed med opragte finger effter receßenn, att dee otte dage tilforn louglig warßel gaff forn: Jenß Høg till hanß buopeell, item hanß tienistequinde Giertrud Nielbdatter, saauelsom 3 wger tilforne louglig warßelgaff Lauridtz Lauridtzenn Soldat mundelig paa Follerup gade, imod domb at suare bemte: Peder Bull her till tinget forskr: dag. Huor offuer forn: Peder Bull haffuer daa i rette lagt sit schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschr: fattige mand høyligen effterstrabiß aff Jenß Berttelßenn Høg i Follerup, Herridtz fougett i Brusk Herrit, aff en wophørlig had hannd till mig sig indbilder, och wilde mig schiellie om det var mueligt wed ære och lempe, saa jeg der wd offuer høyligenn er for aarsaget dog Gud weed ieg nødig wilde, mig wed woriß Christelige Landtz Lou och Rett forsuare huor for ieg setter i ald domb och rett och formeener, først att effterdi bemte: Jenß Høg, mig for woriß gunstig Velb: Her Lenßmand Wolff vonn Buchvalt wden ald aarsag haffuer andgiffuit schrifftelig wnder sinn haand for adscheillige poster som hand paa Hollmandtz Herridtzting denn 24 Novemb: bekreffter sandhed att werre med adscheillig wdflechter hand daa der till setter, och daa bragt sin tieniste quinde Giertrud Nielbdatter till tinget med sig dett att bekreffte, meener hand der for ey som en andgiffuer och det dame kand winde, menß hand billigenn bør same sin andgiffuende nøy achtig att beuiße eller der for lide och stande till rette som wed bør, for dett andet formeener jeg att Jenß Høg bør att beuiße det ieg schulle haffue andgiffuet eller klaget hannom for sin hosbonde, eller att ieg opkiøber øxßennen her i Brusk Herrit och Holmandtz Herrit som hand mig for enn sidende rett til sagde paa forn: ting denn 24 Novemb: effter ting windiß indhold, eller och derfor att lide effter receßenn, for det tridie att effterdi Jenß Høg haffuer ført sinn bemte: tieniste quinde Giertrud Nielbdatter till tinget med enn Soldatt wed naffn Lauridtz Lauridtzenn, och mig fattige mand paa wondenn itt wsandferdige winde den 1 Novemb: sidst forgangenn, att ieg schulle haffue sagt nogenn ord till dennom om bemte: Jenß Høg den neste fredag for Alle Helligenß dag, huilchet med trofaste winder anderlediß beuißeß, att ieg ey war hieme denn dag menß war i Weylle, och iche ieg saae eller talde med same tuinde personer den dag meget mindre sagde same ord till dennom i nogen maader, som ieg och will woffue min høyeste eed, huilchet Jenß Høg med sin eed ey med sandhed kand imod sige, menß ellerß will paa føre mig widtløfftig trette schade och forderffuelße, i steden at hand burde som enn opreigtig Herridtzfouget at fordre och fremme rettenn och sandhedenn, meener hand der for bør att lide effter lougen och rettenß *Gemeße*, och burde effter receßen at boe i dett Herrit hand er Herridtzfouget wdi och i it andet Herrit om hand ellerß den bestilling will betienne paa det wi som buor i bye hoß hannom kunde bliffue i fred for trette och klameri, for det fierde formeener ieg bemte: Giertrud Nielbdatter som aldtid er ferdig att winde huad hindiß hosbond begierer, och Lauridtz Lauridtzenn Soldatt som haffuer med fuld och wonden Jenß Høg till willie att ieg schulle haffue sagt forskreffne dag nogenn ord om Jenß Høg, huilchet med tingßuinde langt anderlediß beuißeß, att dee derfor bør att lide effter receßenn och er paa rettenß weigne paa forskreffuene poster att Jost Tommeßenn

Herridtzfouget eller huo retten betiener enn retmeßig domb begierindiß, wdenn widere opsettelße, effterdi winderne paa begge sider i denn sag er ført och pascerit och dette mit indleg motte leßiß paaschriffuß och indføriß i huiß for retten der om bliffuer affsagt. *Actum* Follerup denn 22 Decemb: 1662 *Peder Bull* eghaandt och efftersom daa iche mødte nogen till giensuar bleff sagen først opsatt till Snapßting och siden tid effter anden till nu i dag, som er ret siette wgeß dag, naar Jull der wd inden iche bereigniß vden forotte dage, saa i rettelagde forn: *Peder Bull* itt tingßuindeß gienpart her aff tinget wdsted den 24 Novemb: sidst forleden indholdendiß att Hanß Hanßen i Schierup Deellefouget daa for retten begierde forn: Jenß Høg wilde sin andgiffuende wed tingßuinde beuiße och forklare som hand for woriß gunstig Her Slotzherre Welb: Wolff von Buchwalt schrifftelig haffr indgiffuen om *Peder Bull* i Follerup. Saa fremstod forn: Jenß Høg, wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att det ehr hannom beuist det forn: *Peder Bull* haffuer forledenn sommer hafft 5 kør och 15 andre nød och sex bester och hopper som er ind och wd dreffuen aff hanß gaard och brugt till sin nøtte, som indnu findiß baade hoß sig selff och hensatt i fuodder, saauelsom och saa haffuer 30 faar och lamb med dennom hand for kort tid siden haffr slagtet och bortsoldt, menß iche hand retter ved ind det er hanß eget queg, om saa er eller eyer hannom wbeuist. Item er hannom fuld witterligt att *Peder Bull* haffuer ladet tuinde bloche sauge i Follerup schoff och bort ført denn ene forleden sommer och denn andenn tilforne, menß iche hand wed huor dee bleff henført, och tilmed bleff hand frapandtett denn tid hand lod denn ene synderscher med en buolsauge och daa kom forn: *Peder Bull* och hanß hustrue *Kiersten Pederß* till hann: och begierde hand wilde hielpe till dee kunde faae deriß forskr: pandt igien och bekiende dee daa for hann: att samme tuinde treer war wdi fredtztid wduist till Kongl: Maytz: bygning wdi *Fredrichß Odde* och haffde forloff till dennom att motte bort føre och beholde, huilchet *Peder Bull* wed sin eed for retten fra gich ey att haffue sagt elleret. Noch wandt hand att *Peder Bull* haffuer taget tou treer aff windfelder, i bemte: Follerup schoff disligeste att werre beuist att forn: *Peder Bull* kjøber och selger Øxbenn och stude menß om det er hanß eget kjøb widste hannd iche, haffuer ochsaa enn temelig korn auffling der tilmed legger i hanß gaard och i hannß sex ege bloche nogen ny och nogenn gammelle, huor aff it er synderschaarin i trei stenger ... hann: saa i sandhed er beuist haffr hand sig gud till hielper paa, dernest er fremkomen *Giertrud Nielßdatter* tienendiß forn: Jenß Høg wandt och bestod i lige suorne eed hinde i aldt forskreffne at vere beuist ligesom hendiß bemte: hosbonde for hinde vondet haffuer i alle maader. Dernest fremlagde forn: *Peder Bull* itt tingßuinde her aff tinget wdgifuenn den nest affuigt 8 Decemb: som formelder, att forn: *Peder Bull* daa haffuer fremlagt ladet leße och paaschriffue sinn Sogneprest *Hæderlig* och *Wellærde Mand Her Jenß Jenßenn* Sogneprest till *Hersleff* och *Wyff* sogner hanß schrifftelig kundschab lydenndiß: Efftersom den dannemend *Peder Bull* i Follerup haffuer aff mig wnderschreffne begiert windiß byrd och sandheds kundschab andlangendeß hanß tilstand och wilkaar fra den tid feiden *Anno* 1657 kom her i landet, indtill denne dag saa er det mig saa uelsom andre got folch vitterlig att bemte: *Peder Bull* i forledenn krigß tider bleff berøffuit och fratagenn hanß guodtz och formoffue och denn *Crongaard* hand ibuode er bleffuen affbrendt och lagt i asche och imedeller tid att *Armerne* stode her i landet motte hand med sin fattig hustrue och børnn opholde sig paa fremet steder och leffue aff andreß naade, och siden effter att gud gaff denn ønskelig fred och hand igien begaff sig till dette affbrendte sted och **lenge saa** atter boe vdi en lidenn hytte haffuer hand ved gudtz hielp och denn bistand som hanß hustrue broder hannom i hanß store nød och trang giorde som aff stor medynch och *Condolentz* haffuer till laanß **vndß..** hannom med tuinde hester noget queg och seede korn, tid effter andenn beflittet sig paa same erlig om hyggelig mand ved største besuering och haardhed, aff ny att opbyge och forbedre Kongl: Maytz: gaard hand nu ibuor, och siden for denne besuerlig haarde tidß schyld iche haffuer kund saae det høyre ind som alleniste till en halff ploug och ringe seed till leffuits meddell och lifff ophold men huad det queg belanger

som hand effter Kongl: Maytz: naadigste andordning och befalling nu vdi for Aarit forledenn lod andschriffue att giffue greiß penge aff daa berettet Peder Bull samme tid att hannom iche selff der aff iche wiidere tilhørde indsom alleniste fiere kør 3 wngnøder 2 hester forudenn nogle faar och lamb dee andre 3 kør fiere stude och 2 hester tilhørde hanß hustrue broder Christenn Pederßenn Haard som Peder Bull dog paa hanß weigne wdlagde denn: saa burde rettighed aff effter kongelig forordning och sidenn der ieg nu i somer tiendet aff smaaqueg i sognit daa gaff Peder Bull seerdelliß betalling aff 3 kalffue som war tillagde paa Christen Haardß kør derpaa stedenn, dette mit sandhertz winde ieg for gud och denn christenn øffrigheid er bered christelig att afflegge huor och naar behouff giøriß diß aff Prestegaardenn i Hersleff denn _ Decembr: 1662 Jenß Jenßen P: i Hersleff m:m: och war bemte: Her Jenß Jenßen daa paa Tinget personlig tilstede och sit forschr: schrifftelig winde ydermeere stadfestet och bekrefftet saa i sandhed att werre som forschreffuit staar i alle maader. Dernest er daa for retten fremkomen Peder Tygeßenn i Follerup, Peder Madtzen, Tyge Pederßen, Staffen Bull och Nielß Berttelßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn denn: i ald sandhed att werre beuist att forn: Peder Bull haffde forleden somer 4 kør 3 wngnød och 2 bester som er hanß eget menß det andet queg hand haffde widste dee iche huiß war att winde om. Item er dennom beuist at huiß tre forn: Peder Bull haffuer bekomen i Follerup schoff sidenn wfredtz tidenn haffuer hand iche andre steder bort ført indtill sin affbrendte gaardß sted och huiß hand iche der aff paa den haffues forbrugt leger der wed till wiider biugning. Noch i rettelagde forn: Bull it tingßuinde her aff tinget wdgiffuen, den 8 Decemb: sidstforledenn, formeldendiß att daa for retten er fremkomen Peder Pederßenn i Gorsløff, Olluff Jenßenn ibid: Hanß Knudtzenn i Brøndsted, Jeß Nielßen i Mørchholt, Hanß Olluffßen i Andkier, Iffuer Hanßenn ibid: och Peder Jenßen i Smidstrop, som haffuer wonden wed ed med opragte finger, att efftersom dee war indsteffnit for deriß sandhed att winde och were gestendig om nogen ord forn: Jenß Høg schulle haffue for retten tilsagt forn: Peder Bull her paa tinget den 24 Novemb: sidstforledenn daa dee med Søffrin Pederßen i Gorsløff som daa ey war tilstede war dee otte windeßmend schreffuen till stoch och daa same tid hørde dee att bemte: Jenß Høg for tingß domb sagde till forn: Peder Bull att hand ey schulle haffue klaget och andgiffuenn hannom for sin hosbonde. Item och sagde hand daa till hannom att hand ey schulle haffue opkiøb øxbenen her i Holmandtz Herit och Brusk Herit. Item fremlagde it tingßuinde her aff tinget wdsted den 1 Decemb: sidstforgangen som tilholder at daa for retten haffuer wonden Lauridtz Lauridzen som berettet sig att werre Soldatt vnder Capitain Gudßøeß Companie och nu werrendiß hoß Nielß Berttelßen i Follerup, som wandt ved eed med opragte finger effter receßenn att hand hoß war och hørde den neste fredag for Alle Helgenßdag sidst forledenn, att forn: Peder Bull kaldte Jenß Høg enn Locher och enn Schiellom, der effter er fremkomer Giertrud Nielßdatter tienendiß bemte: Jenß Høg wandt wed lige eed med opragte finger att hun same dag hørde Peder Bull sagde forschr: ord om bemte: Jenß Høg, daa att were mødt forn: Peder Bull till wedermolsting som der till haffuer suarit och ved høyeste ed berett att hand aldrig haffuer tilsagt Jenß Høg forschreffne ord i nogen maader. Noch fremlagde forn: Peder Bull it tingßuinde her aff tinget forschreffne den _ Decemb: vdsted som i meening formelder, att daa for retten er fremkomen Peder Tygeßenn i Follerup, Peder Madtzen, Tygge Pederßen, Staffen Bull och Nielß Berttelßenn ibid: som haffuer wonden med opragte finger och eed att dee saae och hørde denn neste fredag for Alle Helligennßdag sidst forledenn att Peder Bull och hanß hustrue kiørde fra deriß gaard same dagß morgen god _ tidenn menß iche dee saae naar dee igien hiemkom. Der nest er fremstanden Søffrin Jenßen i Schierup wonden i lige eed att forn: Peder Bull med sin hustrue kom igiemell Schierup samme fredag nest for Alle Helgenßdag saa tillig om morgenen som deriß queg dreff till marchen och _ellenn war opstandenn, och lod hand hann: daa vdkalde till sig och talde med hannom och daa sagde dee att wille kiøre till Weylle. Saa fremkom Olluff Jepßenn i Welling wandt att hand same tid war hoß i Schierup och talde med

forn: Peder Bull och hanß hustrue, der dee wille kiøre till Weylle. I lige maader ehr fremkomen Anne Pederßdatter i Weylle och Jørgen Hanßen i Andkier som haffuer wonden att dee forschr: fredag talde med forn: Peder Bull och hanß hustrue i Weylle. Noch er fremkomen Hanß Nielßen Klinchhammer i Welling som wandt att hand same dag saae Peder Bull och hanß hustrue kom kiørende nør fra och kom Borgemester Jørgen Staalßen i Weylle imod denn: paa Welling march huor dee holdt och wedtallediß i det taug sollen gich ned och for det sidste er fremkomen Peder Bullß hustrue Kiersten Pederßdatter wandt ved sin høyeste eed att hun fuldeß med hindiß mand forschr: fredag om morgenen, saa tillig som dag fra deriß huß och till Weylle, och sidenn iche hiemkom før ind sildig paa afftenen, menß iche hindiß bemte: hosbonde den dag enten saae eller talde med den Soldatt Lauridtz Lauridtzenn eller Jenß Høgß tienestequinde Giertrud Nielßdatter i nogen moder, menß dee her i dag otte dage her paa tinget war hannom wsant paa, och bekrefftet forn: Peder Bull sinn bemte: hustrue winde wed høyeste eed siell och sallighed i alle moder sandferdig att werre, som forschreffuit staar: och for det sidste fremlagde forn: Peder Bull it tingßuinde och her aff tingett vdgiffuen den 15 Decemb: nest forleden, som tilholder att daa for retten haffuer wonden wed eed och opragte finger Peder Søffrinßen i Welling och Maren Simoßdatter tienendiß Hanß Klinchhamer ibid: att dee hørde och saae denn neste fredag for Alle Helligenßdag sidst forledenn, det forn: Peder Bull kom kiørendiß med sin hustrue offuer Welling March om afftenen sildig nør fra menß om sollen daa war neder eller ey det widste dee iche att winde om. Der effter er fremkomen Maren Pederßdatter i Follerup wandt ved lige eed att hinde i ald sandhed er beuist det hindiß fader bemte: Peder Bull med hindiß moder kiørdte fra deriß hiemenn forschr: fredag om morgenen tillig och till Weylle och dee iche om afften igien hiemkom før ind det war mørcht, med meere alle forschreffuene tingßuinder, som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i dennom selffuer vidtløfftige wduiße: och effter diß forberørte omstendigheder war forn: Peder Bull effter sin forschreffne i rettesettelße nu i dag endelig domb begierindiß. Saa mødte forn: Jenß Høg och der imod i rette lagde først itt gienpartß winde her aff tinget wdsted den 24 Novemb: sidstforleden som bemte: Jenß Høg och hanß tienestequinde haffuer wonden, som Peder Bull haffuer fremlagt och tilforne er indført, dernest fremlagde hand it tingßuinde her aff tinget wdsted den nest forgangen 17 Novemb: formeldendiß att Jost Tomeßen daa Kongl: Maytz: Ridefougett for retten tilspurde Mortenn Nielßen SchouRider, om hand iche weed huem der haffuer hoggenn dee eger som er wfor wiist i denn Cronegaardtz haffue ligendiß till denn Crongaard i Piedsted Jenß Høg tilforne paa buode, som Slodtzheren Erlig Welb: mand Wolff von Buchwalt hannom for holdt i gord otte dage paa Koldinghuß, huor effter hanß welbyrdighed haffuer befallt att tage hanß winde till ting huor till forn: Mortenn SchouRider for retten haffuer suaret att Peder Bull i Follerup och Peder Tygeßen ibid: kom till hannom i sin gaard forleden fredag och bad hann: ride med i Wlfbechiß haffuer och siøne nogenn treer der war hoggen, och effter deriß beretning bleff paa wiist nogle egestube paa Cronenß och nogle paa bundenß som dee daa sagde att Jenß Høg i Follerup haffuer hogen och hannom adspurde huad hand der vilde giøre wed huor till hannd dennom igien suaret att hand vilde giffue Ridefougden det till kiende, der effter i rette lagde Jenß Høg itt tingßuinde aff Brusk Herridtzting wdsted denn 24 Januari sidst forleden som till meening indeholder, att for retten daa der er affhørt tuinde windisbyrd lydendiß som effter følger. Kiendiß wi wnderschreffne Søffrin Nißenn i Maugstrup, och Jenß Olluffßen ibid: och hermed witterlig giør att efftersom Jenß Høg i Follerup, Herridtzfouget i Bruskherit haffuer werreit woriß kundschab och sandhed begierindiß om Peder Bullß heste och kretter i Follerup och diß beschaffennhed saa er det oß saalediß beuist att otte dage for S: Michelßdag ware wi wdi forn: Peder Bullß gaard och wille haffue aff kiøbt hannom enn kue daa saae wi i hanß gaard ... kør, och fembenn andre nød smaat och stort och bekiende forn: Peder Bull aldt at werre sit egit, hand haffde ochsaa enn floch faar huor mange det war weed wii iche, och same tid bad hand oß at ville gaae med hannom wdi marchenn och besee tuinde bließet hester, hand wilde selge,

om wi kunde enn kiøbmand till dennom, daa wiiste hand oß sex heste och hopper, och it føll som hand ochsaa sagde att erre sin egenn, att saa i sandhed ehr bekreffter wi med woriß egene hender vnderschreffuen, och wiidere paa Løffuerdag paa tinget will weew gestendig. *Actum* Maustrup den 21 Januari 1663. *S:N:S: I:O:S:* dette forschr: haffuer dee loughligen den dag indenn tinge for domb och rett med deriß eed bekrefftiget och stadfest: effter same tingbuindiß indhold. Item fremlagde Jenß Høg itt tingbuinde her aff tinget wdsted den 26 Januari nu sidst forledenn som indeholder att daa for retten haffuer wonden Hanß Hanßen i Schierup Deellefouget att forn: Peder Bull affkiøbte hannom tou stude om S. Michelßdagß tide sidst forledenn, som daa war hen wed aar gamell och gaff hannom 21 Sldr: for denn: och daa sagde hand for hannom att hand vilde haffue denn: till sin kuon broder Christen Haard, dernest haffuer daa wonden Jenß Jørgenßen i Schierup wed lige eed hannom det same att were beuist. Noch fremlagdeß it tingbuinde aff Brusk Herritßting wdsted den nest forboben 17 Januari til...dendiß att Nielß Pederßenn i Tolstrup daa for retten haffuer wondet att om fastelaffn forledenn solde hand i sin nød och trang till Peder Bull i Follerup tou wng stude som bege war 3 Aar, som hand betalde hannom effter sinn nøy... Noch same tid haffuer wonden Madtz Nielßenn ibid: att saa i sandhed er som hanß fader Nielß Pederßen for hannom wondet haffuer. Indnu i rettelagde Jenß Høg it tingbuinde her aff tinget den 1 Decemb: sidst forleden vdgiffuen, som den Soldatt och hanß tieniste quinde haffuer wonden, om dee ord Peder Bull schulle haffue sagt om Jenß Høg, som Peder Bull haffuer fremlagt och tilforn er indført, huilche same tingbuinde som i dag for retten bleff lest paaschreffuen i denn: selffuer vdformelder. Saa fremlagde Jenß Høg sit suar her till formeldendiß Efftersom Peder Bull i Follerup haffuer ladet mig Citere till Holmandtz Herritdtzting imod domb att suare, saa suariß der till, først det hand foregiffuer i sin i rettesettelße at ieg haffuer andgiffuit hannom for woriß gunstig welb: Her Lenßmand huilchen min andgiffuen noch som i sandhed schall werre, som med tingbuinde er att beuiße, menß denn wdflucht hand fore..... Att schall werre sin suogerß kretter formeener ey [derfor] att werre, iche helder wdtrøcheligen haffuer hand huad kretter och huor meget sin suogerß [schall] werre, menß dersom forn: Peder Bulß suoger for sig wedkiender noget aff bemte: Peder Bulß kreter och bester, kand mand well er achte at were giort wild och wanschab, och Peder Bull till behielpning [diß] aarsag hand iche wilde werre sit eget kredt, att hand iche aff sin formue will vdgiffue Kongl: Maytz: sin rettighed, for det andet hand forgiffuer det ieg haffuer tilsagt hannom att hand schulle haffue klaget mig for woriß øffrighed huilchet hand iche i sandhed kand imod sige, i det hand med Peder Tyggeßen haffuer werit hoß Ridefougden och SchoffRideren och der mig for denn: andgiffuit och berettet for SchouffRideren att ieg haffde hogenn nogenn treer, som dee ey kand beuiße, huilchet wd aff forn: SchoffRiderenß winde wiidere kand erfariß och iche same tid anden øffrighed var tilstede, her wed steddett, formeener der for ey i denne sag at haffue forseett huiß ieg schall haffue hann: paasagt det hand kiøber øxßen och stude i Brusk Herrit och Holmandtz Herrit er med tingbuinder att beuiße, for det 3 hand forgiffuer att ieg haffuer førdt nogle winder om hann: for nogle ord hand schall haffue mig paasagt huilche ord hand iche med en god sambwittighed kunde benegte jou att haffue sagt huiß wdflucht hand derom haffuer førdt kand huer erlig mand schøne paa att werre giort med forsetlig wiiß i det hand om morgennen haffuer sagt samme ord er hand strax med sin hustrue kiørdt aff sin gaard och werrit paa adschiellige steder dog iche beuißeß att hand kiørde fra sin gaard om natter tider och kom till den igien om natten, dersom saa43...och ieg haffde løst dr till kunde ieg drag tidlig om morgenen till huilchen Erlig mand ieg wille och schielde hannom med huad ord ieg lystet och saa drage min wey till andre Byer, same dag och føre wdfluchter, huad dee blocher er andlangende jeg schall haffue hannom andgiffuit for er ieg der till høyligenn for Aarsaget effterdi ieg er aff Øffrighed forordnit att haffue opsiun till Follerup schoff och huis der udi for hoggis daa det tilkiende giffue, effter derpaa Welb: Wolff von Buchwaltiß Zeddelß wiider formelding, formeener der for for slig wnødwendig trette och pengespild hand mig

paafører att hand bør att giffue och erstatte mig billig kost och tering och dette ma leßiß och indföriß i huiß for retten i den sag Pascerer Actum Follerup den 16 Februari 1663. Och effter diß berørte leigligheder bød dee dennom i rette paa sider, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt, daa effter tiltalle giensuar och den sagß leiglighed saa och effter di her wdi rette legiß itt Tingßuinde indholdendiß att bemte: Jenß Høg och Deellefougden Hanß Hanßenn er tilspurt om hand med schrifftelig berettning hand for Welb: Slotz Heren haffuer indgiffuen om forn: Peder Bull wilde ...iße och daa er selff fremkommen med sin tieniste quinde Giertrud Nielßdatter som det haffuer bechrefftet och ey andre winder derom ført som nøyachtig kunde erachtiß, effterdi hand er en andgiffuer och selff sinn andgiffuende will winde. Der nest itt tingßuinde att forn: Jens Høg for en anden rett haffuer tilsagt Peder Bull det hand kiøber Øxßener i Holmandtz Herrit och Brusk Herit och att hand ey schulle haffue klaget hann: for sin hoßbonde, huor imod Jens Høg sig till befrielse frem leger tuinde tingßuinder som formelder att Peder Bull haffuer kiøbt it par wngnøðß stude i andet Aar, och it par wngnøder Aar gamell som iche kand forklariß att werre nogen Øxßen. Noch it winde att Peder Bull och Peder Tygeßenn i Follerup schulle haffue andgiffuen Jenß Høg for nogen eger som wforuist er hogen i Wlsbechiß Haffuer, for schouff ..44..deren, som iche kand er achtiß for hanß hosbonde, widste fougden iche retter her om att kiende ind effterdi bemte: Jenß Høg forschr: poster ey haffuer nøyachtig beuist alligeuell sagen i sex wger haffuer werit i opsettelse ind hand jou der for bør att stande till rette som wedbør. Huad sig andgaar den post att dee tuinde winder nemblig en Soldatt Lauridtz Lauridzen och Jenß Høgß tieniste quinde Giertrud Nielsdatter haffuer wondenn om nogenn ærørig ord Peder Bull schulle haffue sagt om Jenß Høg, och Peder Bull iche alleniste samme winde høylig benegter, menß ind och beuifer att hand den dag dee om winder war paa andre steder henreigst vden Herritt, widste hand iche i den sag att kiende menß sagen ydmygeligenn indfinder for sin offuer dommere dee gode mend Her Landtzdommerer:

Mandagen denn 23 Februari Anno 1663:

Otte Windißmend
 Peder Søffrinßen i Schierup
 Søffrin Hanßen i Mørchholt
 Christenn Nielßenn i Breining
 Nielß Terchelßen i Gaffuerslund
 Poffuell Hanßenn Bund i Gorsløff
 Peder Pederßenn ibid:
 Peder Tomeßen i Børchop
 och Nielß Jenßen Buch ibid:

Sex Høring
 Michell Smed i Sellerup
 Peder Tygeßen i Follerup
 Peder Tomßen i Sellerup
 Peder Søffrinßen i Piedsted
 Hanß Nielßen i Winding
 Anderß Mogenßen i Gaffuerslund

Hiemmellet med opragte finger och Eed Nielß Hanßenn och Peder Nielßenn i Gorsløff, att dee i dag otte dage gaff Søffrin Pederßen i Gorsløff loughlig warßell till hanß buopeell imod winde att suare Jachob Lauridzen Slotzfouget och Ridefougett her till tinget i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jeß Nielßenn i Mørchholt Sognefouget i Gorsløff sogenn, som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att det er hannom witterligt att Søffrin Pederßen i Gorsløff haffuer tagenn tou støcher jordgraffuen stolper som laa paa Hanß Tueßenß affbrendte buolligeß i Gorsløff, menß iche hand haffuer fornamit hand haffuer brechet eller brødt nogen huße, det bad hand sig Gud till hielper paa.

Søffrin Willombßen i Schierup it tingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Jenß Roed i Schierup louglig warbell till hanß buopeell imod vinder att suare forn: Søffrin Willombßen her i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Anderß Laugeßen i Schierup och Anderß Tygeßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att dee paa Løffuerdagß war otte dage, bar dee for forn: Søffrin Willombßen sex sider flesk ind till forn: Jenß Rodß som hand begierde motte røgiß offuer hanß schorsteen, huilchet Jenß Rod annammit och loffuit att schulle bliffue der røget, det bad dee denn: Gud till hielper paa. Saa fremkom forn: Jenß Rod till wedermolsting och der till suarede att hand iche loffuit enten hannom eller nogenn att wilde staae till rette for same flesk.

Jenß Jenßenn i Horstrop it tingßuinde.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Tueßenn i Schierup och Jenß Søffrinßen i Horstrop, att dee i dag 14 dage gaff Her Madtz Nielßen Scholemester i Weylle och Sogneprest till Winding sogen, samt Iffuer Poffuelßen ibid: louglig warbell till deriß buopeelle imod winder och beskylding att suare forn: Jenß Jenßen her till tinget i dag. Huilchet forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom forn: Jenß Jenßen i Horstrop med en steffning, tilholdendiß att hand her i dag till tinget haffuer indsteffnit endeelß windiß personer for deriß sandhed att winde och werre gestendig om denn: iche er beuist att bemte: Jenß Jenßenß moder Anne Anderßdatter er barnefød paa dend bundegord och eigendomb i Lild Welling Iffuer Poffuelßen paabuode och hand till Her Madtz haffuer bortsoldt och om hun och hendiß hosbond och børnn iche aldtid sidenn hun der fra bleff wdgifft haffuer nødt och brugt aff same bundegaardtz jord till Anno 1657 fienderne kom her i landet, med same steffningß wiidere indhold. Saa for retten fremkom Anderß Nielßenn i Welling, Laß Nielßenn Klinckhamer, Bertell Søffrinßenn, Peder Søffrinßen Schreder och Hanß Nielßenn ibid: som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, att dett dennom i ald sandhed er beuist att bemte: Jenß Jenßenß moder S Anne Anderßdatter er fød wdi forschr: gaard och eigendomb i Lild Velling och att hendiß hosbond och børn haffuer aldtid hafft samme bundegaardtz jord i brug till fienderne kom ilandet, wden forhindring menß om dee haffde for hendiß arffuelod derudi eller paa andre maade, det widste dee iche att winde om, dett bad dee denn: Gud till hielper paa, och stod forn: Her Madtz och Iffuer Poffuelßenn till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Forn: Jenß Jenßen i dag sit første ting wedkiendte sig en fuld søsterlod i forschreffne bundegaard i Welling som hanß moder der wdi arffued med sinne sødschind Poffuell Anderßen och Maren Anderßdatter och forbød Her Madtz saauelsom Iffuer Poffuelßenn sig med same arffuelod att befatte imod hanß willie och tilladelße wnder it fuldt wold och rann.

Peder Mortenßenn i Andkier tilforplegtet sig att betalle Peder Nielßenn forige Heridtzfouget 3½ mk: hand er hannom plegtig till i dag 14 dage eller lide deelle.

Jenß Bertelßenn Høg i Follerup Herridtz fouget i Brusk Herrit fordrit domb i mod Peder Bull ibid: for enn Egebloch hand i mod hiemell och minde schall haffue hannom fratagen effter opsetelßiß indhold denn 12 Januari sidstforledenn indført och war nu i dag endelig domb begierindiß efftersom satgenn i sex wger haffuer werit opsatt och formindte att effterdi forn: Peder Bull haffuer bort tagenn dend bloch imod hanß hiemell och minde effter tingßuindiß indhold som hannom er wdførdt till sinn gaardtz fornødenhed, dett forn: Peder Bull bør derfor hannom att tilfredtzstille eller och derfor att lide effter rettenß gemeste(? Film 46) och iche forn: Peder Bull mødte till giensuar i nogenn maader. Daa effterdi for fougden ey fremlegiß aff entenn partterne huiß tingßwinder om same sag er gangen som dee paa begge sider haffuer

ført och tagenn beschreffuenn forledenn Aar saauelsom neruerende Aar, widste hand iche i dennd sag att kiennde før innd samme tingbuinder wdi rette legeß till saggenn opliußening:

Mandagenn denn 2 Marty Anno 1663

Otte Windeßmend
Peder Søffrinßen i Schierup
Iffuer Hanßenn i Andkier
Christenn Nielßenn i Breining
Anderß Nielßenn i Welling
Hendrich Nielßenn ibid:
Peder Mortenßen i Andkier
Peder Bull i Follerup
och Nielß Buch i Børchop

Sex Høring
Søffrin Jenßen i Schierup
Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Poffuell Staffenßen i Piedsted
Peder Pederßen i Gorsløff
Nielß Nielßenn ibid:
Peder Wlff i Mørckholt

Jost Tomßenn, Herridtzfougett en opsettelße som Peder Buch wdsted. Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop, att dee i dag otte dage louglig mundelig warbelgaff her ved tinget Søffrin Willomßenn i Schierup, att suare bemte: Jost Tomeßenn, Herridtzfouget, her i dag med siønß opkræffuelße till denn bundegaard i Schierup hand paa buor, saauelsom imod domb och andre lougmaall hand achter att tage beschr: Siønßmend opneffnd till forschr: gaard, Søffrin Jenßenn i Schierup, Peder Tueßenn, Jachob Nielßen och Iffuer Pederßenn ibid: som haffuer att møde paa same gaard først kommende Fredag, och der deriß siøn fyldestgiøre wnder deriß faldtzmaall. Forn: Jost Tomeßenn Herridtzfougett satte i rette och formindte bemte: Søffrin Willomßenn burde sin forplegt att holde och effterkomme, hand till hannom haffuer wdgiffuet om den bundegaard i Schierup hand paabuor, och hann: betalle huiß hand paa same forplegt schyldig bliffuer och det inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuenn. Saa mødte ingen till giensuar huor for sagen bleff opsatt wdi sex wger:

Jenß Lauridtzenn paa Nebbe it tingbuinde.

Huilche forschreffne otte trofaste dannemend alle sandregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Nielß Nielßen i Gorsløff, som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att det hann: i ald sandhed fuld witterligt ehr, att det huß som staar østenn i den crongaard i Gorsløff Jørgen Staffenßenn paa buor, er 11 fag som er ingen offuerdeell paa och iche helder nogen wegge.....Ber der udi findið och iche samme huß haffuer weret i brug sidenn feide tidenn, att det bleff saa ruinerit forhogenn och forderffuit. Dernest fremstod Søffrin Pederßenn i Gorsløff, Nielß Christenßenn, Nielß Hanßen, Peder Nielßen Seirt ibid: och Jenß Raßmußen i Mørckholt, som vandt och bestod i lige suorne eed ligesom forn: Nielß Nielßenn for dennom wandet haffuer i alle moder: Saa for retten fremkom Peder Jenßen Smed i Børchop som bekiende att haffue forondt bemte: Jenß Lauridtzenn i sin nød och trang it støche øde huß som staar westenn i den crongaard hand paabuod och hand paa same gaard ey haffuer fornøden, huilchet forschreffne mend bekrefftet sandhed att werre att same huß paa Peder Smeds gaard war gamell ruinerit och øde, som och well kunde misteß fra same gaard, huor effter forn: Jenß Lauridzen war tingsuinde begierindið och beuiste her hoß med Slodtzherenß Erlig och Welb: mand Wolff von Buchwalt hanß schrifftelig beuilling som her i dag for retten bleff lest och paaschreffuen, att hanß Welb: war hann: warbell gestendig for dette winde:

Peder Buch i Schierup paa Berndt Kielførerß vegne aff Fredrichß Odde en opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Nielß Hanßenn i Gorsløff och Peder Nielßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff S: Olluff Poffuelßenn i Stor Welling hanß effterleffuersche Mette Søffrinßdatter med sin hosbonde och rette werge Michell Pederßenn i Gorsløff imod domb att suare bemte: Berndt Kielfører eller hanß fuldmegtig her i dag, huor offuer forn: Peder Buch effter schriftelig fuldmagt som i dag for domb bleff lest och paaschreffuenn, gaff hinde till beschylding for 14 Slet daller hun och hendiß hosbond S: Olluff Poffuelßen bemte: Berndt Kielfører er pligtig bleffuenn effter wdtog aff hanß reigenschabß bog forminte hun hannom burde att betalle inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuen. Saa mødte ingenn till giensuar huor for sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Hanßen i Gorsløff och Peder Nielßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Christenn Pederßenn i Gorsløff louglig mundelig warßell her wed tinget imod domb att suare Hanß Hanßenn Deellefouget paa Kongl: Maytz: weigne her i dag. Och gaff hannd hannom till beschylding for it huß hand haffuer bortsoldt fra den Crongaard hand paabuor, formindte hand derfor bør att lide och stande till rette som wedbør. Saa møte ingen till giensuar huorfor sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Hanß Hanßenn och Peder Buch itt tingßuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Olluff Klemendßenn, barnefød i Gyff sogenn och nu buode i Weylle, som kiendtiß sig att haffue leyet med forn: Hanß Hanßenn och Peder Buch i Schierup att hand schall gaae soldatt for det leg vdi 3 Aar dee bleff schreffuen for att holde soldatt aff och loffuit sig tilforplegtet att holde dennom quit och frit indenn och wdenn landtz huort heden hand Comendt som det sig enn erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och lifß fortabelße, huor imod dee loffuit att schall giffue hannom till løn aarligen tyffge och fiere Slette daller en tønde rog 3 mk: till it par schou, graa waimaall till en kioll och et schior-lerit saa gott som en Slet dr: huor aff halffparten schall hannom betalliß naar hand bliffuer indschreffuen i Kongl: Maytz: Soldatter Rullen och den anden halffpartenn halff aarß dagenn der effter huilchet sidenn aarligen schall Continuß menß dersom hand schall wdenn landtz schall dee giffue hannom it fuldt Aarß løn med sig, huilchet dee loffuit hann: till forskr: tider wden ophold schade och schadisløß i alle maader och stod forn: Olluff Klemmendßen med forskreffne Hanß Hanßenn Deellefouget och Peder Buch samptelig till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen denn 9 Marty Anno 1663

Otte Windeßmend
Anderß Nielßenn i Welling
Iffuer Hanßenn i Andkier
Peder Søffrinßen i Piedsted
Hanß Olluffßen i Andkier
Jørgenn Jenßen i Huilsbierig
Peder Anderßen i Piedsted
Peder Tomßen i Sellerup
och Nielß Buch i Børchop

Sex Høring
Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Otte Pederßen i Smidstrop
Anderß Hanßen i Brøndsted
Søffrin Jørgenßen ibid:
Poffuell Staffenßen i Piedsted
och Nielß Pederßen ibid:

Poffuell Knudtzen i Brøndsted en opsettelse.

Hiemmellet med op ragt finger och eed **Søffrin Jørgenßen i Brøndsted** och Anderß Hanßenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Christen Raßmußen i Mørchholdt louglig mundelig warßell her wed tingett imod domb att suare Poffuell Knudtzenn her i dag, huor offuer forn: Poffuell Knudtzen hannom beschyldte for 20 rix dr: hanß fader S: Raßmuß Christensen ehr hannom

plegtig effter sin wdgiffuene haandschrifftib indhold Daterit denn 24 Marty 1656 som i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, och effterdi same haandschrifft lyde paa den S: mandtz arffuinger en for alle eller alle for enn, formindte hand hanß sønn bemte: Christen Raßmußen som hans gaard bruger och besider, bør same sin S: faderß haandschrifft att effterkome eller derfor och stande till rette som vedbør, opsat 6 vger.

Jenß Høg i Follerup enn opsettelße.

Hiemmellet med op ragt finger och eed Nielß Pederßenn i Piedsted och Madtz Anderßen ibid: att dee paa løffuerdagß war otte dage gaff Christenn Christenßen Harboe i Weylle Mølle louglig warbell till hanß buopeell imod domb att suare Peder Høg i Torup eller hanß fuldmegtig her i dag och gaff Jenß Høg i Follerup paa sin broder forn: Peder Høgß weigne, hannom till beschylding for 3 sldr: som resterer effter hanß wdgiffne haandschrifft och ellerß for adschielligt tøy bemte: Peder Høg schall haffue hannom lauerit i forvaring vdi wdfredtz tidenn i Kiøbennhaffnn, formindte hand hannom burde att betalle inden 15 dage eller derfor lide och stande till rette som wedbør, och efftersom ingen mødte till giensuar bleff sagenn opsatt wdi sex wger.

Hanß Hanßenn i Schierup Deellefouget it tingsuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Nielß Pederßenn Buch i Schierup, som opsagde och frasagde sig denn øde Crongaard i Schierup hand i feste haffde, som hand ey kand opbyge eller will sig wiidere med befatte i nogen maader: Och fremlagdeß Slodtz Herenß Erlig och Welb: mand Wolff von Buchval hanß schrifftelig kundschab att hanß Welb: hed for dette winde haffuer bekomen louglig kald och warbell.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Raßmuß Jørgenßenn, barnefød i Piedsted, som bekiende att haffue leyet sig med Jenß Høg i Follerup, Peder Bull och deriß medbrødre som er lagt i leg samell att holde Kongl: Maytz: en soldatt, saa hand schall gaae soldatt for deriß leg och holde denn: quit och fri indenn och wdenn landtz huort heden hand Commenderis som det sig en erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och lifß fortabelße, huor i mod dee loffuit och dennom tilforplegtet att giffue hannom till lønn 20 Sldr: dee 10 att betalle saa snar hand i Kongl: Maytz: Rolle bliffuer indtegnit och 10 dr: till S: Michelß dag nest effter, och siden aarlig hannom betalle halffpart till Paaske och halff part till S: Michels dag wden kraff och schade i alle modr: och stod dee samptelig med huer andre till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Jost Tomßen Herridtzfouget it siønßuinde som Peder Buch i Schierup wdstede.

Himmellet med op Ragte finger och Eed Otte Pederßenn i Smidstrop och Nielß Pederßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Søffrinn Willombßenn i Schierup louglig warbell till hanß buopeell mod siønß affsigt att suare her till tinget i dag dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrinn Jenßenn i Schierup, Peder Hanßenn Tueßenn, Jachob Nielßen och Iffuer Pederßen Winter, som wandt och kundgiorde wed Eed med op Ragt finger effter receßenn, att dee denn 6 Marty sidstforledenn war med forn: Jost Tomeßen Herridtzfouget till siøn efftersom dee der till aff tinget er loughligen wdneffnd, till den bundegaard i Schierup Søffrin Willomßen ibuor, att see och siøne huad derpaa war forferdiget siden hand kom till dend och hand derpaa haffde saaed, och daa saae dee att der war indsat 20 winduer aff ny och windiß karme, item war der lagt nogle løße fyrdeeller offuer 3 fag till schielleromit i den wester ende, saa och 5 ny døre aff fyr, dee 2 med laase for, saa och en lugt seng, det huß portenn gaar igiennem war reist 10

kobbell spærer paa och inde i gaarden forbedret fuod støchen wnder 8 fag. Ellerß war der inttet tømmer aff ladenn wdenn noget aff 3 fag neder deellen som stod wed synder enden saa och noget aff porthuøbet som stod wed nøre endenn och ellerß war der huerchenn abbildgaard, tofft eller andre fornødenhed indheignit eller nogen gierde eller staffuer der till lagt. Att saa i sandhed befindið, dett bad dee denn: Gud till hielper paa: Warbell tilforne indførdt.

Jenß Tomßen i Børchop it tingbuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saa och hørde her i dag for domb stod Peder Jenßenn Raffnn i Horstrop, Herridtzschriffuer, som paa sinn *fenche**) Anne Jenßdatterß weigne, barnefød i Gaffuerslund prestegaard wdi hindiß broder Nielß Jenßenn Buch i Børchop hanß hoßwerrelße och samtyche, i haandtoug Jenß Tomßen i Børchop och till hannom bortleyet hindiß eigendombß haffue liggendiß paa Gaffuerslund march kaldet *Kuod Ager* wdi sin lenge och brede som den forfunden ehr och aff Arildtz tid werrit haffuer, som hand schall indheigne forsuarlig med riß och staffuer nu i neruerrinde aar och siden haffue nyde, bruge och beholde wdi sex aar effter denne dag, och giøre sig dend med korn affling saauelsom hiø auffling saa nøttig hand best kand huor till hand paa hindiß veigne will werre handß fulde fri hiemell och tilstand i alle maader, och schall hand aarlig giffue hinde till leye aff same haffue nu i neruerinde aar trei slette daller att betalle om S: Michelß dag och sidenn aarlig 4 slet dr: till huer S: Michelß dag att betalle, wden kraff schade och schadisløß i alle moder, menß naar forn: sex aar haffuer ennde daa att stande hinde eller hindiß fuldmegtig frit for den att bortleye till huo dennom lyster, och stod forn: Peder Raffnn och Nielß Buch med bemte: Jenß Tomßenn till wedermolsting der dette vinde gich beschr:

*) *fenche* = *fænke* = *kvindelig slægtning indtil fjerde led = næstmæst-søskendebørn.*

Jenß Høg i Follerup Enn domb.

Bemte: Jenß Høg fordret domb imod Peder Tyggeßenn i Brøndsted, belangend en guldkiede och it sølffbegger hand haffde sat hanß kuon fader S: Tomiß Søffrinßen aff Brøndsted i pandt effter sin opsettelßið indhold i dag sex vger den 26 Januari indført och der offuer i rettelagde bemte: S: Tomiß Søffrinßenß beuiß lydendiß: Kiendiß ieg mig Tomiß Søffrinßenn i Brøndsted och hermed witterlig giør dett Jenß Høg vdi Piedsted haffuer satt mig till wnderpandt enn guldkiede och it sølff begger, for nogenn penge jeg forn: Jenß Høg lodt haffuer, effter till mig sinn wdgiffuene haandschriffteß formelding, huilchenn forn: guldkiede och begger jeg eller mine arffuinger enn for alle for plegter oß att igienn wschad forschaffe bemte: Jenß Høg eller sine arffuinger naar pengene effter sin haandschriff bliffuer mig betald och loffuer ieg och mine arffuinger att holde Jenß Høg och sine arffuinger det wdenn schade i alle modr: till witterlighed mit Zignette wndertrøcht. Actum Brøndsted den 14 Februari 1657 (L:S:). Huilchet same beuiß som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduiøer och effter diß leiglighed formindte forn: Jenß Høg bemte: Peder Tygeßen som haffuer S: Tomiß Søffrinßenß datter till echte och hanß gaard besider, bør att forschaffe hannom same Guldkiede och begger igienn, som haffde kost hann: Kieden 60 Rix dr: och beggerit 6 Rix dr: fri giør for hand sig igien erbød att wille betalle huad hand denn S: mand schyldig war som lougligen hand beuißer kand beuißeß och fremlegið och war her som nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Peder Tyggeßenn och der i mod i rette lagde Jenß Høgß haandschriff formeldenndið: Kiendiß ieg Jenß Høg i Piedsted och hermed witterlig giør aff rett witterlig giæld schyldig att werre Erlig Welacht mand Tomiß Søffrinßen i Brøndsted 24 Rix dr: in Specie och haffuer ieg derfor sat hannom till pandt en guldkiede och it sølffbegger som schall mig igien lauerið naar forschr: penge bliffuer erlagt och betald. Huilche forschr: penge jeg loffuer for mig och mine arffuinger at betalle bemte: Tomiß Søffrinßenn eller sine arffuinger nu till fastelaffuen førstkommende och der som dee lenger bliffuer bestaendiß och kand haffue det i hanß minde loffuer ieg daa att giffue dennd tilbørlig rindte och loffuer ieg att holde hannom det vden schade och schadisløß i alle maader. Till

witterlighed med min egen haand wnderschreffuit. Actum Brøndsted den 3 Juli 1656 Jenß Høg eghandt. Her foruden er ieg bemte: Tomið Søffrinßen plegtig tou Aarß rindte aff dee 20 Rix dr: till denne dag. Dernest fremlagde forn: Peder Tygeßen S: Tomið Søffrinßenß Bekiendelße och Testamonium hand paa sit yderste haffuer giort for sin sag i prest och andre gott folchiß neruerelße som ____ening indholder saaledið: Anno 16__ den 5 Marty haffuer Tomið Søffrinßen i Brøndsted ladet mig wnderschr: paa mit embedß veigne der hand laae paa sin sotte seng uwerdig till sig kalde huor hand daa for mig vdi Nielß Hanßenn aff Weilby och Hanß Nielßenn aff Egschoff, samt andre got folcheß neruerelße effterschr: andgiffuit haffuer, och iblandt andet fandtið deruid en post om forskreffne guld kiede som lyder, same tid andhaff att Jenß Høg aff Piedsted ehr hannom schyldig 27 schipper rog och 15 schipper maldt, som hand schall betalle førind hand bekommer sin guldkiede igien saa och it Aarß resterinde rindte aff 24 Rix dr: att hand saaledið for os haffuer andgiffuet som forskreffuit staar. Bekiender vi med vorið hender wnderteignit Raßmuß Jenßen M:M: H:N:S: - N:H:S: Huilchet same handschrift och kundschab som i dag for domb bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer wiidere wdformelder, och effter dið omstendigheder formindte forn: Peder Tyggeßen att Jenß Høg burde med nøgachtig winder att beuiße gør forskr: guldkiede och beggere war werdt thi huer retsindig well kand erachte, att hand ey haffde satt beggerit i pandt med kiedenn for saa ringe penge dersom kieden haffde werit saa meget werdt som hand siger, thi hand kand eller sige det saa gott som hannom lyster, effter det i feidetidenn med andet den S: mandtz guodtz och formoffue er bort røffuit naar med sandhed er oplyst, formeener ieg att kiede och begere war ey saa megit werdt som hand os schyldig bliffuer effter forskr: haandschrift med dið paaløbbende rindte saauelsom korn hand bekomit haffuer, tilmed haffde Jenß Høg burdt sin haandschrift att haffue holden och sin pandt till rette tid betald och hiemløst saa det kunde verit dend S: mand och os hanß arffuinger schadisløß, formindte sig derfor iche alleniste for Jenß Høgß tiltalle fri att werre, menß hand billigen burde att erstatte huiß schade dee offuer hanß forsømelighed lider effter sin forskr: schadisløß forplegt, huor om dee bad dennom i rette paa bege sider, med flere ord och talle denn: derom imellom faldt. Daa effterdi Jenß Høg iche haffuer effter sin haandschriftteß formelding till for satte tid indløst sin guldkiede som nu berettið i feidetidenn med andet meere S: Tomið Søffrinßenß guodtz at vere bort røffuit thilmed iche heller beuißeß med guldsmedenn eller nøgachtig windisbyrd same pandtsatte guldkiede att were werdig den suma nemblig 60 Rix daller Jenß Høg foregiffuer och beretter, daa widste fougden deruid iche anderledið at kiende, ind forn: Jenß Høg jou bør sligt nøyachtig at beuiße, før ind hand kunde tildøme bemte: S: Tomið Søffrinßenß arffuinger at betalle huiß guldkieden kunde høyre bedrage ind Jenß Høg till S: Tomið Søffrinßen arffuinger plegtig er.

Hanß Jepßenn Baße i Piedsted med sin syster *Mette S: Christenn Pederßenß aff Surkier*, fordrif domb effter tingsuinde och opsettelbið indhold som den 26 Januari findið indførdt, imod Peder Søffrinßen Surkier i Piedsted, for det tømmer och biugning hand fra dend bundegaard *Surkier* haffuer bort soldt imedelertid bemte: *Mette Christenß*, hendið barn och stibbørn war paa fremmede steder effter leffnitz meddell, som vdi same eigendomb haffuer derið arffueloder, och war derom nu i dag effter sin for berørte i rettesettelße endelig domb begierindið: Saa mødte forn: Peder Søffrinßen och suaret att hand haffde sold wnderdeellen aff bolßhußet, formindte sig i same eigendomb att haffue saa stor lod att hand det kunde forsuare, huor i mod dee igien formindte att hand schulle haffue ladet det bliffue paa steden att gaarden som nu liger der for øde kunde bliffue besatt och der kunde bliffuen holden reigtig schiff och deeling saa hand der aff kunde haffue fornemmit den det hannom tilfalde eller iche, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effter tiltalle giensuar och sagenß leighed widste fougden iche retter her om att kiende ind att forskr: Peder Søffrinßen Surkier, jou bør att frem wiße reigtig adkombst och tilgang till huiß hand aff

same bundegaardtz huße haffuer bort soldt, effter hanß egenn bekiendelße och thingßuindiß indhold att hand der till er beretiget eller och derfor att lide och stande till rette som wed bør.

Mandagenn denn 16 Marty Anno 1663

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen i Schierup
Jeß Nielßen i Mørchholt
Christenn Nielßen i Breining
Nielß Hanßen ibid:
Hanß Olluffßen i Andkier
Peder Jenßenn ibid:
Peder Tomßen i Sellerup
Poffuell Knudtzen i Brøndsted

Sex Høring
Peder Mortenßen i Andkier
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund
Tomiß Søffrinßen ibid:
Peder Smed i Børchop
Poffuell Staffenßen i Piedsted
Jørgen Jenßen i Huilsbierig

Peder Buch i Schierup wdstede effterschr: tuinde tingßuinder som Heridtzfougden Jost Tomßen andgaar.

huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Jost Tomßen Herridtzfouget som toug Hanß Hanßen Deellefoget i haand och quitterit hannom for huiß forlofft hand till hannom haffuer giort for Jeß Nielßen i Mørckholt, saa hand tachtet dennom gott for god betalling for samme forlofft i alle moder, och stod dee samptelig till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Lauridtzenn som i haand toug Jost Tomßen Heridtzfouget och Hanß Olluffßenn i Andkier, och kiendtiß haffue leyet sig med dennom och deriß legß brødre att schall gaae soldatt for dennom och holde dennom quit och fri inden och vdenn landtz huort hedenn hand Commenderis som det sig enn erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och lifß for tabelße, huor imod forskreffne mend igien loffuit paa deriß egenne och dee andre mendtz weigne som er i leg med dennom att schall giffue hannom till lønn it Aar 24 Rix dr: och enn tønde rog, huor aff hand kiendtiß den halffue part att haffue bekommit, och resten dee 6 Rix daller aff restenn att betalle till S: Hanßdag førstkommende och dee sex Rdr: till S: Michelßdag nest effter, menß den halffue tønde roug schall hannom betalleß till Woldborig dag och dersom hand schall wdenn Landtz schall dee giffue hannom och fuldtgiøre det fulde Aarßløn, och naar hand gaar paa munstring och soldatterne daa iche giffuiß kongenß penge, daa schall dee giffue hannom penge till londte och krud efftersom wdi dee andre leg forholdiß, dette forskreffne loffuit bemte: Jost Tomßen och Hanß Olluffßen att hannom vdenn schade och schadisløß i alle maadr: och stod forn: Søffrin Lauridtzenn med bemte: Jost Tomßen och Hanß Olluffßenn till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Anderßenn barnefød i Andkier, som bekiendte att haffue leyet sig med *Nielß Anderßen i Andkier Schouffgaard*, Peder Smed i Børchop och deriß legß brødre som ehr lagt i leg samell att holde Kongl: Maytz: enn soldatt att hand schall gaa soldatt for dennom vdi trei Aar effter dene dag och loffuit och tilforplegtet sig diß i medeler tid att holde denn: quit och fri inden och vden landtz huort hedenn hand Commenderis som det sig en erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och lifß fortabelße, huor imod dee igien loffuit at giffue hannom till lønn aarligenn 26 Sldr: och en tønde rog huor aff hand bekiende att haffue bekomen dee 10 Sldr: och 4 schip rog, och dee otte daller och 4 schip rog om S: Michelß dag først kommendiß att

betalle och dee otte om snaps ting nest effter, shadesløß, huilchet saa i forschr: 3 Aar schall Continuere, her forudenn schall dee och giffue hannom mad i sin knap sech naar hand her hieme gaar paa mønsting och penge till krud och lad om hand iche det aff Høyst bemte: Kongl: Maytz: bekommer, menß dersom hand schall vden landtz schall dee giffue hannom det fulde Aarß løn med sig hand vdkomer vdi, huilchet dee paa deriß egenne och dee andre mendß veigne i same leg loffuit att holde hannom wden schade och schadisløß i alle maader: och stod forn: Peder Anderßen med bemte: Nielß Anderßen och Peder Smed till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jenß Hanßen Barne fød i Sellerup som bekiende att haffue leyet sig med Jørgen Tomßenn i Sellerup och Jenß Lauridtzenn i Huilsbierig, att hand schall gaae soldatt for dennom och deriß legß brødre som er lagt i leg sammell, att holde Kongl: Maytz: enn soldatt wdi 2 Aar effter denne dag och tilforplegtet sig derfor att holde dennom quit och fri indenn och wdenn landtz huor heden hand Commenderis som det sig en erlig soldatt hør och bør wnder sin ære och lifff fortabelße, huor imod forschr: mend igien andloffuit att giffue hannom till løn Aarligenn 16 Rix dr: dee 6 Slet dr: der aff strax att betalle, dee 6 Sldr: till Medsomer nest effter och dee 6 Sldr: till S: Michelß dag nest paa følgende vden schade och shadesløß i alle moder, huilche penge och till forschr: tider i tilkomende Aar hann: schall betalliß her forude loffuit dee att giffue hann: mad i sin knap sech naar hand gaar paa mønstring och penge till lonte wden hand Høyste Kongl: Maytz: penge der till bekommer och stod forn: Jenß Hanßenn med bemte: Jørgen Tomßenn och Jenß Lauridtzenn samtelligen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Raffn paa Jenß Jenßenß weigne aff Horstrop andet ting gjorde forbud imod att bruge sin arffue part i den ejendombß gord i Lild Velling Her Madtz i Weylle bruger.

huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Poffuell Staffenßen i Piedsted, som loffuit och sig tilforplegtet att betalle till Søffrinn Hanßen i Piedsted 3 Sldr: som hanß formand S: Hanß Trogelßenn war hannom plegtig, den enne Rix dr: der aff om Pindzedag først komer, och den anden Rix dr: om S: Michelß dag nest effter, schadisløß, och stod forn: Pouell Staffenßen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagenn den 23 Marty Anno 1663

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen Buch i Schierup
Jeß Nielßen i Mørchholt
Christenn Nielßen i Breining
Peder Tomßen i Børchop
Peder Anderßen Huid ibid:
Nielß Buch ibid:
Hanß Olluffßen i Andkier
Søffrin Hanßen i Mørchholt

Sex Høring
Søffrin Madtzen i Vinding
Peder Smed i Børchop
Peder Jenßen i Smidstrop
Peder Mortenßen i Andkier
Peder Tomßen i Sellerup
Peder Jenßen i Andkier

Welb: Her Stien Bildiß fouget och fuldmegtig Lauridtz Pederßenn en opsettelle. Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Nielß Hiareßenn och Anderß Pederßenn i Brenderup i Fyen, att dee paa Løffuerdag war otte dage sidst forledenn gaff Søffrinn Willomßen i Schierup louglig warbell till hanß buopeell imod beschylding och domb att suare

Welbemte: Her Steenn Bilde eller hanß fuldmegtig her i dag huor offuer Lauridtz Pederßenn fouget paa Kierßgaard paa sin Welbemte: hosbondß veigne gaff forn: Søffrinn Willombßenn till beschylding effter enn forteignelße med Welbemte: Her Steen Bildiß haand wnderschreffuenn, paa nogle meggelß*) poster, hand haffuer giort hann: paa reignschab for imedeller tid hand tiente hanß Velbyrdighed for fouget och beløber samme poster till suma penge 426 Slet dr: satte i ald rette och formindte bemte: Søffrinn Willombßen burde samme poster att Clarere och betalle inden 15 dage eller derfor lide namb och wdwordering i sin buo guodtz och formoffue, huor det findiß effter forordeningenn, och war her om domb begierindiß. Saa mødte iche nogenn till giensuar huor for sagenn bleff opsatt wdi sex wger.

*) jf. Otto Kalkar: *mange*.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde bemte: Lauridtz Pederßenn paa sin Welbemte: gunstig hosbondtz weigne, i dag paa tinget effter forskreffne warbell forbød Søffrin Willombßen, att fløtte eller bort føre noget aff sin guodtz och formoffue, aff Herittett fra sin buo och buopeell, ey helder nogen stedtz selff bort reigße før ind forskreffne sagß wddrag och Welbemte: Her Steen Bilde bliffuer Contenterit och tilfredtz stillet och war herom tingßuinde begierindiß. Saa bleff forn: Søffrin Willombßen paa robt, som vden tinget var tilstede om hand haffde noget her till at suare, menß iche indkom eller her till suaret i nogen moder.

Hanß Hanßenn i Schierup Deellefouget en opsettelse.

Hiemmellet med op ragt finger och Eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop, att dee i dag otte dage gaff Søffrinn Willombßenn i Schierup louglig warbell till hanß buopeell imod domb att suare bemte: Hanß Hanßen her i dag: Och gaff hand hannom till beschylding for 27 Sldr: 8 sk: som hand for hannom haffuer loffuit och godsagt till Hanß Mouridtzenn i Kolding for wahre hand haffuer bekommit, hand formindte bemte: Søffrinn Willombßenn burde att holde hann: samme sit forløfft quit och forskreffne penge betalle indenn 15 dage, eller derfor lide namb i sin buo och guodtz huor det findiß och war her om domb begierindiß. Saa mødte Søffrin Willombßenn och der till suaret att Hanß Hanßen schulle betalle hannom huiß hand hann: schyldig er, saa will hand hann: strax Contentere, saa for tilfald bleff sagenn opsatt wdi 14 dage.

Jenß Jenßenn i Horstrop it Tingßuinde.

Hiemmellet med op ragt finger och Eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willombßenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Iffuer Poffuelßen aff Weylle louglig mundelig warbell her wed Tinget imod wedkiendelße och forbod att suare her till tinget i dag:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod forn: Jenß Jenßenn i Horstrop som i dag sit tridie samfulde ting wedkiende sig en arffuelod i denn selffeiger bundegaard och eigendomb i Lild Welling som Iffuer Poffuelßenn paabuode och affløtte och hanß S: moder Anne Anderßdater er arffueligenn tilfaldenn deruid effter sinn fader S: Anderß Pederßenn och moder S: Mai Anderßkuonn. Item effter sin broder S: Jennß Anderßenn, huilchen sin moderß arffuelod hun och hindiß hosbonnde och børnn haffuer aldtid haftt och brugt aff same gordtz jord for, till nu fiende tidenn paakom effter tingßuindeß indhold som i dag for domb bleff lest och paaschr: huor for forn: Jenß Jenßenn sig fuldt och fast vedkiende forschr: sin S: moderß arffuelod indtill saa lenge Iffuer Poffuelßenß beuißer er same arffue att haffue indkiøbt och betald, med nøyachtig schøde effter lougenn, som hand formeener hand huerchen schall eller kunde giøre, och der hoß forbød Iffuer Poffuelßen eller nogenn effter Iffuer Poffuelßenß hiemell och tilladelße sig med same arffuelod imod hanß hiemell och minde att befatte wnder it fuldt vold før ind sagennß wddrag. Saa mødte forn: Iffuer Poffuelßenn som der till suaret, att hand noget ner haffde brugt samme eigendombß

gaard i 20 aar, wlast och wpaakierdt, saa dersom Jenß Jenßen eller hanß foreldre haffde hafft nogenn lod derudi haffde dee well wdsøgt den fører, huor imod Jenß Jenßen suaret, att dee haffuer hafft aff gordtzenß jord der for i brug till feidetiden och derfor imen dee brugte samme jord war dee derfor benøytt. Och stod dee begge till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Christen Rod och Peder Jenßen i Smidstrop it winde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Christenn Nielßenn barnefød i Piedsted, som kiendtiß och tilstod att haffue leyet sig med forn: Christenn Rod och Peder Jenßenn i Smidstrop, att hand schall gaee soldatt for dennom och deriß lexbrødre, som er lagt i leg samell att holde Kongl: Maytz: enn Soldatt, itt Aar, och loffuit och sig tilforplegtet der for att dennom quit och fri indenn och wdenn Landtz huort heden hand Comenderis som det sig en Erlig Soldatt hør och bør wnder sin ære och lifffß fortabelße, huor imod dee loffuit att giffue hannom till løn, tyffue och en Rix dr: waimaall till en kioll och høre garn till en schiorte, halffparten aff forschr: løn scall hann: nu strax betalliß naar hand bliffuer indschr: och denn anden halffpart till Jull førstkomendiß vden schade och schadisløß i alle moder, her foruden loffuit dee att giffue hannom mad i sin knapsech naar hand gaar paa mønstring, och stod forn: Christenn Nielßenn till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Hanß Jørgenßen Giesten i Breining it tingßuinde,

Huilche forschr: otte trofaste dannemend alle samdretegeligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Jørgenßen Giesten i Breining och haffde hidstefnit Gaffuerslund sognemend for deriß sandhed att winde huorlediß imellom hann: och prestenn *pascerit* wdi Gaffuerslund Kierche Søndagenn denn 22 Februari sidst forledenn, och saa fremstod Søffrinn Jenßenn i Schickballe, Hanß Pederßenn Schreder i Børchop, Hanß Nielßen Møller i Brøndsted Mølle, Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Peder Jenßenn i Andkier, Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Olluff Jenßenn ibid: Hanß Escheßenn ibid: Michell Smed i Sellerup, Jørgen Tomßen, Hannß Lund ibid: Nielß Hanßenn i Breining, Jenß Pederßen Schreder ibid: Simon Madtzenn i Gaffuerslund, Tomiß Søffrinßenn, Nielß Terchelßenn, Iffuer Jørgenßen och **Olluff Nielßenn Raffnn** ibid: huilche huer for sig wandt och kundgiorde wed Eed med opragt finger effter receßenn, dennom att werre beuist saalediß som deriß effterschreffne schriftelig vinde formeldte lydendiß: Efftersom Hanß Hedemand haffuer ladet oß steffne for woriß sandhed att winde och bekiende, daa er det wor sandferdiß winde att Søndagenn den 22 Februari sidst forleden der Gudtz tieniste war endet, formanit voriß sogneprest Her Raßmuß Jenßen os aff predichestollenn som och tilforne scheedt ehr, att vi wille gjøre enn alworlig bønn till wor herre, att hand naadeligenn wille forbarne sig offuer Hanß Hedemand och hanß hustrue, som nu saa langsommelig tid haffuer for achtet Christi Legmeß och blodß deelachtighed och kierchen disch att dee motte kiende och bekiende deriß synder komme vdi naade och wenschab igien med Gud bliffue endtlediget fra Gudtz wrede, sattanß tyranie och deriß synderß tunge byrde, och bliffue Gudtz kiere och wdualde børnn, stigede saa ned aff predichstollenn paa kierche guolffuenn, huor hand daa som tilforne formanede forn: Hanß Heedemand och hanß hustrue, att dee nu wilde fremkomme effter prouistenß befalling och ordinantzens indhold och affbode deriß forseelße, saa wille hand effterkomme sit embedes och daa gaff aarsagenn til kiende, huor for dee schulle wdstaae kierchenß disciplin, nemblig Hanß Heedemand for dee winder som ere wondenn paa hannom indnu wcascerit, huilche wi for aarsageß indnu wiidere att forklare for hanß wrolig tretachtig och forherdelig leffuit och hanß hustrue att hun modtwilligenn wden ald aarsag haffuer forachtet och endtholden sig fra Christe legmeß och blodtz deelachtighed paa tridie aar, menß dog wilde ingenn aff dennom daa fremkomme, menß Hanß Hedemand fangede en schienderi ann med Her Raßmuß, huor for Her Raßmuß befallede hannom att hand schulde holde hanß mund paa den sted, dette forschreffne wandt offuen bemte: mend i ald sandhed att

werre ligesom forskreffuit staar i alle modr: och ydermeere wandt dee wed lige suorne Eed att forn: Hanß Heedemand er it wrolig menische saa huerchenn deriß sogneprest eller dee kand haffue rolighed for hanß trette och klammer och naar predichen om Søndagen haffuer ende bliffuer hand staaendiß stille i sin stoell till prestenn komer der lige for, saa gaar hand wd aff kierchenn for wed prestenn med sin hatt paa, det bad dee dennom Gud till hielper paa. Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, att dee i dag otte dage gaff bemte: Her Raßmuß Jenßenn louglig warßell till hanß buopeell imod winder att suare Hanß Jørgennßenn Giestenn her i dag, och war bemte: Her Raßmuß Jenßenn till wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn:

Søffrinn Pederßenn i Gorsløff it Tingßuinde.

Huilche forskreffne otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Pederßen i Gorsløff som haffde med en steffning hid i rette ladet steffne och kalde endeelß mend for deriß sandhed att winde om hanß leffuits forhold i forleden wfredtz tid eller om nogen daa eller andre tider kunde haffue sig offuer hann: att besuerge, att hand noget wtilbørligt schall haffue begangett, saa for tingdomb frembstod Raßmuß Søffrinßenn i Gorsløff, Søffrinn Bull ibid: Christen Hanßen i Fredrichß Odde, Christen Pederßen i Gorsløff, Madtz Tueßen, Michell Bull, Jørgen Staffenßen, Jenß Bull, Søffrin Olluffßen, Poffuell Hanßen Bunde, Nielß Jepßenn, Anderß Tommeßen, Hanß Nielßenn Schoffuenborig, Peder Jørgenßen, Jachob Søffrinnßenn, Nielß Christenßenn, Nielß Nielßenn, Olluff Jenßenn ibid: Hanß Lund i Sellerup och Søffrinn Pederßenn ibid: som huer for sig wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att det er dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt, att i forledenn wfredtz tid der Fyen aff Suenschenn bleff indtagenn, bleff dee sampteligenn tilsagt saauelsom forn: Søffrin Pederßenn, och med magt ja houg och slag nød och tuongenn till att schulle følgeß med *Saluaguardierne* med deriß heste och wogne, till Fyn, att hendte fuaderadtzie till Feldt Marschalch Wrangelß hester, och kom der offuer dend fembte dag effter att Fynsk land bleff wondenn, menß iche dee endten saae hørde eller fornamb att forn: Søffrinn Pederßenn war i Weilby Prestegaard i bemte: Fynn, enten med heste wogenn eller slede,, megett mindre giorde nogenn offuer wold enten opgroff, synderhog eller sig wtilbørlig andstilde i same Prestegaard eller Fynß land, ey helder hiem med sig førde noget enten aff Mester Lauridteß guodtz aff Gammelbye, eller andre deriß i nogenn maader: Dernest fremkom Peder Tommeßen i Børchop, Anderß Bertelßenn i Sellerup, Michell Madtzen Smed, Peder Tommeßenn ibid: och Nielß Hanßen i Breining, som wandt och bestod iligesuorne Eed med opragte finger, att efftersom dee war wnder it herschab med forskreffne mend daa bleff dee och nød och tuongenn till att hendte fuoderadtzie forschr: tid i Fynn till for bemte: Feldt Marschalch Wrangelß hester, och yder meere wandt forskreffne 25 mend sampteligen, att forschr: Søffrinn Pederßenn aldtid haffuer ladet sig funden, baade i fredtztid och feidetid, willig och redeborinn reist, tald och suaret paa huer mandtz gaffnn och beste, som en erlig trofast dannemand well eigner och andstaar, saa de iche ved nogenn med sandhed kand hannom andett paasige ind det som erligt och tilbørligt er i alle maader: dett bad dee dennom Gud till hielper paa. Hiemmellet med op ragt finger och Eed Christenn Madtzenn i Sellerup och Nielß Pederßenn i Mørchholt, att dee paa løffuerdag war 14 dage war i Gamelby Prestegaard och der louglig warßell gaff bemte: Mester Lauridtz Ernstßen till sin buopeell imod dette winde att suare her i dag. I ligemaader war dee i Colding i dag 14 dage och der louglig warßell gaff Borgemester Mortenn Panch, Borgemester Simon Dour, Slotzschriffueren Johan Badenhaupt hanß tiener Jørgenn Hanßenn, Slotzfougden Jachob Laurßen och Jørgenn Boißen Schomager, alle louglig warßell till deriß buopeelle, om de haffde noget imod dette winde att suare her i dag, item same dag war for Coldinghuß post och der warßelgaff Slotzherren Erlig och Welb: mand Wolff von Buchwald, om hanß

Welbyrdighed haffde noget imod dette winde att suare her till tinget i dag: Her hoß beuiße med fremlagde landtztingß warßell Zeddell, indholdendiß att paa Wiborig Landtzting ehr steffnit och warßelgiffuenn *Daniell Meyer* och *Richart Weidemand* gamell Feldt Marchalch Wrangelß tienere, saauelsom Suend Schomagerß arffuinger aff Kolding och Welb: S: Peder Langeß arffuinger dee wmøndig med deriß lauguerger huad heller dee er inden eller wdenn landtz for winder och laugmaal som Søffrin Pederßen i Gorsløff achter her till tinget att for huerffue och tage beschr: om nogen aff forschreffne wille haffue noget der till att suare, huilchet samme warßell Zeddell som her i dag for domb bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wiidere vduißer.

Noch hiemmellet forn: Christenn Madtzen i Sellerup och Nielß Pederßenn i Mørchholt, att dee i dag 14 dage och gaff Welb: Slodtzherren warßell for Coldinghuß port for armodß winder dee endeelß her i Herrit achter att føre och tage beschreffuen.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßen, Olluff Jenßenn, Poffuell Bund, Søffrin Olluffßen ibid: Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, och Søffrinn Nielßenn i Mørchholt, som vandt wed Eed med opragt finger effter receßenn, att dett dennom i Gudtz sandhed fuld witterligt er, att Marenn Anderß Raßmußenß i Gorsløff, Anne Søffrinn Klemmendßenß, Mette Peder Bieriß, Nielß Jepßenn ibid: ere saa forarmit att dee iche kand formaa att wdgiffue dee arbeidtz penge dee med resterer:

I ligemaader wandt Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund, Hanß Pederßenn Schreder i Børchop och *Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund* wed ligesuorne Eed med opragte finger, att Laß Bundeßen i Børchop, Tomiß Søffrinßenn i Gaffuerslund, Peder Jenßenn i Andkier, Peder Søffrinßenn ibid: Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Peder Jørgenßenn, Hanß Escheßen, Jenß Lauridtzen ibid: *Dorit Poffuell Espeßenß i Børchop*, Peder Tomßen i Sellerup och Hannß Hanßenn ibid: ehre saa forarmed stacheller, att dee iche kand formaa att wdgiffue dee arbeidtz penge dee med resterer, wille den gunstig øffrighed forschone dennom der for var det en almiße gierning. Varßell forn:

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Nielß Pederßenn i Piedsted och Madtz Anderßen ibid: att dee i dag maanit gaff Staffen Bull i Follerup loughlig warßell till hanß buopeell imod deelle att suare Jenß Høg her i dag, paa beuilling opsatt till i dag.

Hiemmellet med opragt finger och Eed Frantz Willomßenn i Andkier och Jenß Tomßen i Børchop, att dee i dag maanit loughlig warßell gaff Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Iffuer Jørgenßen och Søffrin Jørgenßenn ibid: mundelig her ved tinget imod deelle att suare Peder Mortenßen i Andkier her till tinget i dag: Och gaff hann: denn: till beschylding effter haandschrift for huiß dee hanß S: foreldre er schyldig bleffuen och begierde høringß deelle offuer dennom huilchet med beuilling bleff opsatt vdi otte daghe:

Mandagenn denn 30 Marty Anno 1663:

Otte Windißmend
Peder Søffrinßenn i Schierup
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Anderß Bertelßen i Sellerup
Peder Tommeßenn ibid:
Poffuell Hanßen Bund i Gorsløff

Sex Høring
Peder Mortenßen i Andkier
Peder Jennßenn
Peder Søffrinßen ibid:
Tomiß Ebbeßen i Huilsbierig
Nielß Pederßen i Breining

Iffuer Hanßenn i Andkier
Hanß Olluffßenn ibid:
Jørgenn Jenßen i Huilsbierig

Peder Tomßen i Børchop

Peder Buch i Schierup stod her i dag for domb och sit tridie samfolde ting effter schrifftelig fuldmagt forelagde S.Tommiß Jenßenß *Zignete* aff Winding, som i wfredtz tidenn er bleffuenn borte, och forbød nogen det att bruge eller bruge lade wnder den straff som wedbør.

Peder Madtzenn Schomager i Smidstrop 1 Tingßwinde:

Peder Buch der till forordnit domer.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Kierstenn Jachobßdatter i Børchop och hindiß tieneste quinde Kierstenn, louglig warßell till deriß buopeell, item samme tid louglig warßelgaff Søffrinn Lauridtzenn i Børchop Peder Tygeßenß søn Anderß Pederßen och Laß Bundeßen ibid: till deriß buopeell och att suare her i dag till tinget imod winder forn: Peder Schomager achtet her till tinget att tage beschreffuen.

Huilche forskreffne otte trofaste dannemend alle wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde Jost Tomßen i Huilsbierig, Herridtzfouget her i Herrit, sit winde wed sinn Eed afflagde saalediß, att paa Tißdag war otte dage sidst forledenn, kom forn: Anderß Pederßen i Børchop till hannom i sit huß, och berette att der war bortstollenn noget guodtz fra denn enchequinde i Børchop ofrn: Anne Jachobßdatter och wilde der effter randsage i Peder Madtzenß huß i Smidstrop och begierde hand vilde med følge, att sligt wdi hanß neruerelße kunde bliffue for rettet huilchet iche daa kunde sche for hand war noget ilde tilpaß, men begierde aff Hanß Hanßen Deellefouget som hoß war tilstede att hand paa hanß weigne wilde forrette. Dernest wandt Hanß Hanßen Deellefouget wed sin Eed att forn: Kierstenn Jachobßdatter kom till hannom forskreffne dag om morgennen god betiden och haffde Laß Bundeßen i Børchop med sig och daa berete hun for hannom att Peder Schomager i Smidstrop haffde bort stollenn hinde noget guodtz fra om nattenn tilfornne, och begierde hand vilde følgiß med hinde till Smidstrop till hanß huß och derom randsage. Der effter fremkom forn: Laß Bundeßen i Børchop, vant wdi ligesuorne Eed med op Ragte finger saauelsom Hanß Hanßen i Sellerup, att dee samme tid hoß war och hørde hun sagde forschr: ord till Hanß Hanßen i hanß huß. Saa fremstod Søffrinn Lauridtzenn i Børchop, som wandt att hand same dag hoß war i Smidstrop der forn: Kierstenn Jachobßdatter kom till byenn, och der hørde hand att hun ombad forn: Anderß Pederßenn, att hand vilde tage den enne hest fra wognenn och ride till Herridtzfougden och hindte hannom did att hun vdi hanß neruerelße kunde randsage effter sit guodtz hoß forn: Peder Schomager, som hinde var frastollenn, noch wandt Nielß Pederßenn Schreder i Smidstrop, att hand saa forn: Kiersten Jachobßdatter kom forschr: dag till Smidstrop och haffde trei karle med sig och daa sagde hun till en aff karlenne at hand schulle ride effter fougden, saa hun kunde komme till att randsage hoß Peder Schomager om sit guodtz hinde er frastollenn, och satte en pige aff som schulle tage ware paa hanß huß att inttet guodtz der aff vdkom, huor effter forn: Peder Madtzenn var tingßuinde begierindiß.

Huor offuer forn: Peder Madtzenn Schomager satte i ald rette och formindte bemte: Kiersten Jachobßdatter burde att beuiße det hand haffde frastollenn hinde noget aff sit guodtz eller hafft noget der aff, som hun letferdeligen till mange gotfolch haffuer sagt hannom paa sit ærlige røchte och naffnn till forklaring effter thingßuindiß indhold, ja ind och søgt fougderne att wille randsage hoß hann: dereffter huilchet hannom haardelig for tryder ey scheede effter som hand beretter sig aldeelliß vschuldig der udi ja ind och will gaa wnder bøn och band med hinde der om att wor herre iche alleniste wille straffe dend som same hindiß guodtz bortstoll

menß ind och dennom som saalediß wilde lyge hanß erlige naffnn paa, och dersom hun sig ey her for erklerer, formeener hand hun for slig hindiß løyn achtig ord bør att lide som enn løigner och æretyff och self werre dend som hunn haffuer beschylt hannom for och war herpaa domb begierindiß. Saa mødte ingenn till giensuar huor for sagenn bleff opsatt wdi sex wger.

Nogle aff Piedsted mend itt tingbuinde.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Jørgen Raßmußenn i Piedsted och Madtz Anderßenn ibid: att dee paa Onßdag war otte dage war for Koldinghuß port och der loughigenn warßelgaff Slodtz Herrenn Erlig och Welb: mand Wolff von Buchwaldt, Kongl: Maytz: befallingßmand offuer Koldinghußleenn, om hanß Welbhed haffde noget imod effterschr: winde att suare her till tingt i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Bull i Follerup, Peder Tomeßen i Børchop, Nielß Pederßenn i Piedsted, Hanß Jørgenßenn Giestenn i Breining, Otte Smed i Smidstrop, Peder Anderßenn i Piedsted, Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund och Hanß Christenßen i Andkier, som vandt och kundgiorde wed Eed med op Ragte finger effter receßenn, att der ehr dennom i ald sandhed fuld witterligt det Peder Nielßen Videßen i Piedsted, Peder Søffrinßenn Surkier, Raßmuß Pederßenn, Søffrinn Pederßenn, Peder Nielßen Baße, *Karenn S: Hanß Pederßenß* ibid: och Staffenn Bull i Follerup, ere komen till achterß och saa forarmet, att dee iche kand formaa att wdgiffue dee arbeitdt penngede med resterer, saa dersom den gunstig øffrighed dennom wille der for forschaane war det enn stor welgierning.

it Soldatter winde i Gaffuerslund.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Nielßenn barne fød i Børchop, som kiendtiß och tilstod, att haffue leyet sig med Iffuer Jørgenßenn i Gaffuerslund, Simon Madtzen ibid: och deriß med brødre som er lagt i leg sammell, att holde Kongl: Maytz: enn Soldatt att hand schall gaae Soldatt for dennom vdi trei Aar effter denne dag, och holde dennom quitt och fri indenn och wdenn landtz huort heden hand Commenderis som det sig enn erlig Soldat hør och bør wnder sin ære och lifffß fortabelße, huor imod forskr: toue mend igien andloffuit at giffue hannom till løn Aarligenn 16 Rix dr: och it par schou huor aff halffpartenn schall hannom betalliß till Paaske førstkommendiß och denn anden halffpart till S: Michelß dag nest effter och siden dee andre tou Aar schall forskr: penge Aarligen hannom betalliß till trende Terminer, nemblig 8 Sldr: och det par schou till Juell, dee otte Sldr: till Paaske, och dee 8 Sldr: till S: Michelß dag, dette forskr: loffuit och tilforplegtet dee dennom paa begge sider att holde och effter komme huer andre schadisløß, och stod forn: Hanß Nielßenn med bemte: Iffuer Jørgenßenn och Simonn Madtzenn samptligen till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Jenß Høgß tiltalle till Staffenn Bull i Follerup for giæld er med beuilling indnu opsatt otte dage.

I ligemaader den tiltalle Peder Mortenßen i Andkier haffde till Iffuer Jørgenßen och Søffrin Jørgenßenn er och med beuilling opsatt otte dage.

Fredrich Jachobßenn paa sin fader Jachob Laurßen Slodtzfouget och Ridefougdeß veigne effter schrifftelig fuldmagt fordret domb imod Søffrin Pederßenni Gorsløff effter sin i rettesettelße och opsettelßiß indhold som i dag sex wger nemblig denn 16 Februari findiß indført, belangende denn Suplication bemte: Søffrin Pederßen for hanß Maytz: schall haffue

indgiffuen huor udi schall meldið adschiellige poster som formeenið hand ey schall eller kand beuiße, och der offuer i rettelagde forn: Fredrich Jachobbenn samme Supplication indholdendið iblant andenn wltløfftighed att der beklageð och andgiffuið derið nød och armod for hanß Kongl: Maytz: wdi Holmandtz Herrit, att dee selff ey hiid indtill haffuer kundet wdrede derið ploug menn haffuer werit tou trei eller 4 om en ploug, och en part aff dennom iche hafft meere ind enn koe, en part 2 kør och iche flere, och bester ligesaa, ja ingen aff denn: haffuer saaet offuer dend fierde part saait som dee ellerß pleyede, och denn største part langt ringere, formedelß seede kornit er saa dyre och iche dee haffde enten penge att kjøbe det for eller vare betrode iche heller haffuer bester att driffue aufflingen med menß saadann derið elendig wilkor andbeeß iche menß fordriß fuld schatter, baade penge och korn schatter fiere rix dr: aff huer gaard till arbeidßpenge, saa och fuld landgielde huilchet der paa dee schall wdgiffue daa er det iche andet maader ind att dee motte sælge aldt huiß ringe kornn eller queg dee haffde, och der offuer gerade i største armod forlade dee ringe hytter igien, och med fattige hustrue och børnn aff hungerß nød elendeligenn omkomme och forfariß thi dee daa iche kunde beholde enn schippe korn enten till att saae eller till derið wnder holding huor aff hanß Kongl: Maytz: i lengdenn will faae it øde leen, och naar dee beklaget derið elendighed och begierit nogenn forlindring her paa stedet daa schall dee ingenn andenn trøst haffue bekomit ind att dee schall giffue saa lenge dee haffuer, och naar dee iche lenger haffuer att giffue saa schall dee pache dennom fra stederne, huor fore den widtløfftig wnderdanigste begiering formoder att hanß Kongl: Maytz: med mischundhertz øyne wilde andsee derið høy bedrøffuede och forarmede wilkaar, och naadeligen forlindre dennom dee store wdgiffter som dennom paalegiß aff enn Christelig Kongelig medynch effter laden dennom denn store korn schatt andseende att penge schattenn falder dee fattige folch saa høy och besuerlig her, fremt paa andseende att formedelst dee mange øde pladtzer som her findið, saa att denn største part aff dennom maa fast giffue dobbelt saa meget som dee ellerß kunde komme till effter jordbogenn, huor fore dee wnderdanigste er begierindið att dersom der ingenn forlindring er att formode att hanß Kongl: Maytz: naadigste wilde andordne det saa att huer Sogenn motte suare till sine schatter effter schatte breffuenß och jordbogenß indhold paa dett hanß Kongl: Maytz: maa schee rett och den fattige bonde inge wrett och iche nogen vndersleff med schatterne begaaeß, huilchenn her hoß oß for høyeß en tid effter andenn, och iche dee mote nyde denn naade att schatterne vdi huert Sogen effter Kongl: Maytz: breff imellom denn: selff effter derið brug och meddell motte lignið, at dee selffeiger motte selff suare till derið guodtz wanseet det nogle gange haffuer verit begierit menß huiß dennom paalegiß schall strax vden nogenn Dilation ved scharpiste Execution *vedteringß* saa dee iche maa nyde denn naade saa langg respit att dee kunde kome till Kjøbstederne att selge thill penge huiß ringe for raad dee kunde haffue, med meere widtløfftighed same Supplication som her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuenn i sig selffuer widtløfftig wduiße, huor offuer forn: Fredrich Jachobben paa sin welbente: faderß weigne formindte att Søffrinn Pederßen burde same sinn [ulæselig ord] Supplication att forklare och nøy achtig beuiße huiß der udi findið indført som iche aff nogenn aff Heridtzmendene findið vnderschr: eller och derfor att lide och stande till rette effter forige i rettesettelße, och war derpaa nu i dag endelig domb begierindið: Saa mødte forn: Søffrinn Pederßenn och der imod i rettelagde enn schrfftelig fuldmagt lydendið: Kiendið wii effter och wnderschreffne mend i Holmandtz Herrit och hermed for alle witterlig gjør att vi fuldmagt giffuer Søffrin Pederßenn i Gorsløff worið Supplication om vore nød och trang att frembere for worið allernaadigste herre och konnig och tage beschreffuen fra Kjøbennhaffnn och andre steder huiß Gud och bemte: Høy Øffrighed will oß meddeelle och derudi att lade och gjøre paa alle worið veigne och en huer mandtz weigne i Holmandtz Herritt som wi selffuer tilstede war, och holde forn: Søffrinn Pederßenn det vden schade i alle moder till witterlighed worið egen hender, Zigneter, naffne och boemerche her neden wnderschreffuen och paa trycht. Actum Holmandtz Herit den 25 Novemb: Anno 1662: och

fandtiß forschr: fuldmagt med enn gandsche hoob naffne bogstaffue och merche wnder teignit. Dernest fremlagde itt tingßuinde her aff tinget wdsted den 19 Januari sidst forledenn indholdende att Søffrinn Pederßen daa for retten haffde fremlagt it schrifttelig indleg lydendiß: Efftersom wii fattige hanß Kongl: Maytz: wnderdanigste tiener och bønder vdi Holmandtz Herit vdi Coldinghuß len for nogenn tid sidenn i woriß nød och elendighed haffuer offuer schichet woriß fuldmegtig Søffrinn Pederßen i Gorsløff paa meenig Herridtmendz veigne och effter deriß begiering med ydmyge och vnderdanig Supplicationn till hanß Kongl: Maytz: vdi den gode forhaabening att hanß Maytz: mildeligen vilde andsee woriß høybedrøffuende wilkaar och aff Kongelige naade effterlade oß den store paabuden kornschat och mildeligenn forlindre eller naadigste effterlade aff oß fordriß stor schylden landgielde och beuilge oß noget till bygningßtømer till diße øde pladtzer att byge och forbedre med daa effterdi berørte voriß fuldmegtig Søffrin Pederßenn for oß haffuer berett att der schall vere indgiffuenn vdi Cantzeliett att huiß vi fattige folch enn saadann woriß elendighedtz och høybedrøffuede vilkaar for hanß Kongl: Maytz: wdi woriß Supplicationn wnderdanigst haffuer ladet anddrage schall werre wsandferdigt saa erbyder vi oß meenige Herridtmend nu her i dag for Kongl: Maytz: til forordnit Herridtzfouget sampt dee otte mend och denn sidende rett same voriß høy betrenge nød och wnder danigste anddragening wed eed och opragte finger att bekreffte och gestendige efftersom der for er giffuen louglic kald och warbell huilchet och for retten nu er affhiemmellet paa det hanß Kongl: Maytz: woriß sandferdighed och wschyldighed naadigste kand erfare, och det vdi støch viß som effter følger. **1** – Att der er fodrit 4 Rix dr: her i Herit aff huer mand som pleyer at giøre egt och arbeide aff huilche dee 2 Rix dr: aff den største part er opbaarinn aff Deellefougden och Sognefogden, dee resterinde indnu kraffuiß. – **2** Att schriffuerenß tiener med Deellefougden och Sognefogden, haffuer werit omkreng moxßen i huer by her i Herit och tagenn penge for smør landgielde, nemblig 5 sk: for huer mk: huor iche smør var leffuerit, och der for uden tagen 4 sk: hoß huer till pantpenge. – **3** Att landgielden er offte fodrit aff oß till tinge, giffuen varbell for och opsatt till domb iligemaader och nogle gange for retten fodrit aff oß brendsuin eller trei Rix dr: for huert, wanseet at wi fattige folch endeell haffuer ichonn nogle faae grißer och den største part ingen suinn. – **4** Att wi nogle gange haffuer werit begierit att schatterne motte legiß oß imellom effter jordbogenn och schatte breffuenß indhold att et huert Sogenn och Herit motte suare till sinne schatter, och dee sielffeiger selff wdgiffuer for deriß guodtz att alding kunde gaee ligelig och rett till effter Kongelig wdgiffuene ordre. – **5** Att schatterne saa hastig aff oß erfodriß att vi iche kunde nydee den respit att korn till kiøbstederne och selge huiß vi haffde till penge, kand affschriffuerenß fremschichede lex zedeller erfariß, saa denn største part iche vide huad vi schall vdgiffue, efftersom lex zeddellerne enn tid effter andenn for andriß och forhøyeß der till med er lex zeddellerne oß lauerit paa Mandagenn wed tinget och om anden dagen der nest effter er rytterenn kommenn och Exequerit som handellet meget strengeligen, huilchet denn fattige mand Hanß Schaffuenborig i Gorsløff maa beklage huilche dee ilde haffuer hogen och schamferit paa Neßen. – **6** Att os iche er wduist eller beuilget bygningßtømmer till diße øde pladtzer att for byge och forbedre med medenß streng befalling wdgiffuen, att ingen maa hogge noget, huilche forschr: poster er daa for retten bekrefftet aff Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Jørgen Hanßen, Anderß Hanßen, *Søffrin Jørgenßen*, Hanß Knudtzen och Peder Tygeßen ibid: Hanß Jørgenßen Giesten i Breining, Madtz Nielßen, Nielß Hanßen, Nielß Pederßen ibid: Nielß Buch i Børchop, Erich Jenßen, Peder Smed, Laß Pederßen ibid: Anderß Bertelßenn i Sellerup, Hanß Hanßen, Peder Tomßenn ibid: Peder Mortenßenn i Andkier, Peder Jenßen, Tomiß Ebbeßen, Anderß Christenßen, Hanß Escheßen, Jenß Lauridtzenn ibid: Nielß Terchelßenn i Gaffuerslund, Simon Madtzen, Tomiß Søffrinßen, Iffuer Jørgenßen ibid: Jenß Søffrinßen i Schickballe, Peder Pederßen i Gorsløff, Jørgenn Staffenßenn, Olluff Jenßen, Hanß Jørgenßenn, Peder Jørgenßen, Jachob Søffrinßenn, Anderß Tommeßenn, Raßmuß Søffrinßen,

Nielß Hanßenn ibid: Søffrinn Jenßen i Ranß, Peder Bull i Follerup, Peder Tygeßenn och Tyge Pederßenn ibid: och Søffrinn Nielßenn i Damkier, huor huer for sig lydeligenn daa der till haffuer suaret att dee forskreffne poster wilde wedstaa och verre gestendig huor fornødenn giøriß som paaschreffuit staa i alle maader. Item haffuer suaret Jørgenn Nielßenn i Ranß, Tyge Poffuelßenn i Piedsted och Peder Anderßenn ibid: att dee och med dee andre war forskreffne indleg gestendig menß iche dee att haffue giffuen schriffuerenß tiener Jørgen Hanßenn nogen pandt penge, i ligemaader haffuer suaret Jeß Nielßenn i Mørchholt och Christen Nielßen i Breining, att dee och med dee andre mend forschr: indleg bekrefftet menß iche dee haffuer giffuen arbeitdz penge eller pandt penge. Noch haffuer suaret Peder Nielßenn i Gorsløff, att der ey er fodrit entenn gierningß penge eller andet aff hannom, huilchet forskreffne tingbuinde och fuldmagt som her i dag for domb bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer, och der hoß i rette lagde Søffrin Pederßen sig schrifftelig suar lydendiß. Efftersom ieg fattige hanß Kongl: Maytz: wnderdanigste tiener och bunde Søffrin Pederßen paa det høyeste trueß och effter trachtiß effter ære och welfærdt formedelß ieg paa meenige Herridtmendß weigne och effter deriß begiering war offuer schichet till hanß Kongl: Maytz: med ydmyge och wnderdanigste Supplication, att hanß Kongl: Maytz: aff naade for wor store armodß schyld ville effterlade oß noget aff dee store wdgiffter oß ere paalagde effter Supplicationens indhold, huilchenn wor gunstig Her Lenßmand bleff aff Cantzelie tilschichet med Kongelig befalling att hanß Velbyrdighed sig derpaa schulle erklere, daa formeener jeg att Jachob Lauridtzenn Kongl: Maytz: Hußfouget paa Koldinghuß giør mig fattig mand stor wrett i det att ieg allene schall effter trachtiß och vdi widtløfftig trette indwickleß wanseet att ieg med meenige mandtz aff Herridtet fuldmagt haffuer beuist att ieg paa gandtsche Herridtiß weigne, haffuer werrit wdschichet och iche andet der udi giort ind huad mig haffuer werit befallet och att huiß poster som nu vdi Supplication findiß er aff Herridtmendenne for den sidende rett och dee otte mend och Heridtzfougdenß offuerwerrelße wed høyeste Eed och opragte finger bekrefftet effter tingbuindiß indhold, och indnu wiidere bekrefftiß kand om behoff giøriß om Supplicationenn maa bleffue fremwist. – 2 formeener ieg att hußfougden giør wrett att hand iche lader Herridtmendenne giffue kald och warßell effterdi att dee ere Intereberede i sagenn, formeener der for att ieg burde att handt heffuiß och forsuariß aff hanß Maytz: Ridefouget som mig fattige mand paa ære och lempe effter trachter, och mig trette paafører och det iche for min allene men for meenige Heridtmendtz wnderdanigste Supplication, huilchet erfariß aff hanß strenge indleg som for retten er lest. 3 – formeener ieg att hand sig høyligenn forseer imod bogstaffuene i det hand falder vdi huiß Kongl: Maytz: høyhed att hand mig fatige mand effter trachter, och udi trette ind wichler vden kongelig frem wiiste befaling. Thi receßen siger att enn arm Supplicant schall werre vdi hanß Maytz: egenn haand och naade, sagen att høre hanß Kongl: Maytz: sielff till att kiende paa, och Supplicatenn att benaade, och iche nogenn Ridefouget eller andre att haffue magt till att effter trachte eller udi trette indvichele nogen fattig Supplicant før ind sagenn haffuer werit anddragen for hanß Kongl: Maytz: och iche indnu er louglig beuist att voriß Supplication schall werre wsandferdig anddragenn, med meere same schrifftelig suar for meldte: och nu for retten tilbød Søffrin Pederßen om nogen wilde fremkome och sige imod same forskreffne Supplication daa wilde hand der for stande till rette, med flere ord och thalle dennom der om imellom faldt: Daa effter tiltalle, giensuar och denn sagß leiglighed saa acsepter dii for fougden i rette legißen Supplication som lyder fra meenige Holmandtz Herridtmend och bønder, huor udi dee andholder om lindring i deriß nød och armod och dee samme SupPLICATIONS indhold wedstaa, effter fremblagde tingß windeß wiidere indhold, daa widste fougden iche herom noget att kunde kiende før ind alle intereberende derfor bekommer louglig kald och warßell, som derudi och naffn schriffuiß: Søffrin Pederßen 1 gienp:

Forschr: Fredrich Jachobßenn fordret endnu en domb imod bemte: Søffrin Pederßen paa sin faderß weigne som Hanß Hanßen i Schierup er effter Welb: Lenßmandenß befalling schrifttelig forordnit att werre dommer wdi belangen den sag paa Mester Lauridtz Ernstßenß weigne aff Gamel Bye effter i rettesettelse och opsettelßiß indhold som i dag sex vger den 16 Februari sidst forledenn findiß indført. Och der offuer i rettelagde enn kongelig *Meßiue* lydendiß: Fridrich denn Tridie med Gudtz naade Danmarchiß, Norgeß, Wendeß och Gotteß Koning, Wor synderlig gunst tilforn, Efftersom oß Elschelig Hederlig och Høylerde Mester Lauridtz Ernstßenn, Sogneprest till Stouby och Huornum sogner, for oß wnderdanigste haffuer ladet anddragde, huor lediß en wed naffn Søffrinn Pederßenn boendiß udi Gorsløff sig vdi forledenn krigßtid meget wtilbørligenn haffuer andstillet i det hand aff Weilby prestegaard woldeligenn schall haffue røffuit och bortført ...og eller sneß leßer guodtz foruden sølff hand whederligenn tiltuang sig att wiße, daa er voriß naadigste willie och befalling att i eder med flid om deß beschaffenhed erkyndiger och om befindiß kand hand forschr: forseelse beganget haffuer, daa hannom der for att lade søge och straffe som wed bør och bemte: Mester Lauridtz Ernstßen sitt prætenderende guodtz igien att kunde bekomme der med scheer wor willie befallendiß eder Gud, schreffuit paa wort slott Kiøbennhaffn den 16 Marty Anno 1661, wnder wor zignet Fridrich: huilchet same kongelig *Meciue* Welb: Her Steen Bilde, daa lenßmnde paa Koldinghuß tilschreffuit i sig selffuer wduißer: Dernest fremlagde itt schrifttelig winde formeldendiß: kiendiß wi vnderschreffne Daniell Meyr och Richert Weydeman, bege Her Genneralfeldt marschalch Wrangelß tiennere och leggende till Saluaguardie i Holmandtz Herit i Sellerup bye, och her med witterlig gjør, att efftersom Mester Lauridtz Ernstßen fra Gamelbye prestegaard er her offuer kommen till Her Raßmuß Jenßenß i Gaffuerslund och ladet oß der didkalde om woriß kundschab hannom paa sin egen och Mester Hanß Mülleß weigne att meddeelle huorlediß Søffrin Pederßenn i Gorsløff sig i Weilby prestegaard forholdenn haffuer der effter fienden var bleffuen Fynß land megtig, saa er det saalediß voriß sandferdig kundschab der omb att same Søffrin Pederßen sig meget ilde i forn: Weilby prestegaard och wtilbørligenn forholdenn haffuer med røffueri och plønderi och langt slemmere och were der andstillede ind Suenschenß folch och der prestegardenn wdtaget och till Jylland i huß och gaard hiembført nogle sneße wognleßer guodtz och efftersom hand sig ligesom en Saluaguardie der andstillet haffuer hand bracht det saa wiidt med folchenn som der war tilstede att dee aff frøcht haffue giort hannom wnder wißening om en deell sølff och andre wahre som paa forborgenn steder war hen satt, att hand och det haffuer bekommenn, med andet meere wtilbørligt som iche aff Kongl: Maytz: aff dannemarchiß egen wndersaatter den enne imod denn andenn burde att bedriffuiß huilchet wii selff seet och befundenn haffuer, och det gierne for huilchenn øffrighed dee oß vill lade for kalde will wide och gestendig werre, diß till witterlighed haffuer voriß egen hender wnderschreffuit Actum Gaffuerslund prestegaard den 27 May 1658 D: M: - Richert Weydeman. Dette forschreffne haffuer vi ombedet Her Raßmuß Jenßen Sogneprest i Gaffuerslund och Jost Tommeßenn Ridefouget till Koldinghuß med oß till witterlighed att wnderschreffue. Raßmuß Jenßen M:M: Jost Tommeßen eghaandt. Noch fandtiß derpaa saalediß schreffuit. Anno 1658 den 21 Juni, effter som Søffrinn Pederßenn i Gorsløff wed tuinde personer berettiß att werre loughlig indstefnit och i dag iche mødt daa haffuer indschreffuenn personer Daniell Meyr och Richert Johanßenn udi woriß wndrschr: neruerelse och paa hør werit same deriß winde och ord gestendige i alle maader effter denne sedelß lydelße som ydermeere will werre gestendig huor fornødenn giøriß huilche wi effter den dannemand Mester Lauridtz Ernstßenß begiering iche kunde benegte till witterlighed att wnderschriftue Datum Kolding ut Supra wdi Her Landtzdomer och Commißari Welb: Peder Langeß neruerelse er dette saalediß pascerit winder. Morten Nielßen Panch m:p:p: Simon Anderßen egenhaand, Boißen egenhandt, S:H: som er Suend Hanßen schrift. Noch fremlagde it varbell Zeddell till forschreffne winde lydendiß Anno 1658 den 20 Juni ware wi effterschr: Jost Tomeßen och Søffrin Hanßen S...

Welb: Peder Lange, Kongl: Maytz: welforordnit Land Commißarius och Landtzdomer, hanß
 schrifttelig befalling vdi Søffrinn Pederßenß gaard i Gorsløff och hannom mundelig adwarit
 att schulle møde for Welbente: Commißarius i Kolding nest kommende dag denn 21 Dito att
 høre och suare imod vinde som Mester Lauritz Ernstßenn prest vdi Stouby sogenn, daa
 offuer hannom achtet at lade forhuerffue och tage beschreffuenn. Actum Kolding Anno Die ut
 Supra *Jost Tommeßen Egghaandt. S:H:S*: som samme schrifttelig winder huilche alle her i
 dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, i sig selffuer wiidere wduißer, och effter berørte
 leiglighed war forn: Fredrich Jachobßenn effter sin faderß for indførte i rettesettelße endelig
 domb begierindiß: Saa mødte forn: Søffrin Pederßenn och der imod i rettelaage først sit sogne
 winde lydendiß: Holger Søffrinßen, prest till Piedsted och Gorsløff sogner, Lauritzenn,
 Proviantschriffuer offuer Riber stiftt, Tøger Tommeßenn i Gorsløff och Jørgen Nielßenn i
 Ranß, gjør witterligt, att aar effter Gudtz byrde 1663 Dominica **Tila** post Epiphantias som
 indfaldt denn 18 Januari: paa Gorsløff sognesteffne, war ..et Erlig och Welacht dannemand
 Søffrin Pederßen i Gorsløff, sandemand i Holmandtz Herrit, daa begierde sit sogne winde om
 sin herkombst, lifff och leffnits forhold saa lenge hand haffde werit och boedt vdi bemte:
 Gorsløff sogenn, at dee got folch udi sognit som hannom langsamelig tid haffde kiendt dee
 vilde nu winde och wedgaae huiß denn: herom i sandhed beuist war, daa til suarede
 effterschreffne tolf trofaste dannemend, nemblig: Poffuell Hanßenn Bunde i Gorsløff, Hanß
 Mortenßen, Hanß Bierießgaard, Nielß Christenßen, Nielß Jepßen, Anderß Tomßen, Hanß
 Schoffuenborig, Jenß Bull ibid: Nielß Nielßen Lund, Laß Jepßen i Mørchholt, Søffrin Grobe
 och Peder Wlff ibid: att det er dennom i sandhed witterligt at forn: Søffrinn Pederßen var fød i
 Gorsløff sogenn och bye hoß denn: aff Erlig Echte foreldre disligeste och saa att hand hid
 indtill i lifff, leffnit och omgengelße haffuer schichet sig ærlig enn Christeligenn och well saa
 dee widste hannom inttet andet att paasige ind det som erligt maae werre i alle maader,
 huilchet deriß winde dee wille wiidere paa sinne tilbørlige steder afflege om behoff giøriß till
 deße bekrefftning att offuen bemte: 12 trofaste dannemend saalediß wande och bekiende for
 oß herom paa deriß egen och den meenige mandtz weigne i bemte: sogenn, haffuer vi woriß
 hender och sedwaanlig petsecher unterschreffuit och wndertrøcht, Gaarsløff sognesteffne
 Die et Anno ut Supra: huilchet same sogne winde i sig selff vduißer som fandtiß
 wnderschreffuen och forseiglet. Der nest fremlagde it tingbuinde her aff tingett wdsted den 23
 Marty sidst forleden, som formelder att Søffrinn Pederßen daa haffde hid i rette ladet steffne
 och kalde endeelß mend for deriß sandhed att winde om hanß leffnits forhold i forledenn
 wfredtz tid eller om nogen daa eller andre tider kunde haffue sig offuer hann: att besuerge, att
 hand noget wtilbørligt schall haffue beganget, saa for tinßdomb at were fremmenn, Raßmuß
 Søffrinßen i Gorsløff, Søffrin Bull ibid: Christenn Hanßen i Fredrichß Odde, Christen
 Pederßenn i Gorsløff, Madtz Tueßen, Michell Bull, Jørgenn Staffenßen, Jenß Bull, Søffrin
 Olluffßenn, Poffuell Hanßenn Bunde, Nielß Jepßen, Anderß Tommeßenn, Hanß Nielßen
 Schouenborig, Peder Jørgenßenn, Jachob Søffrinßen, Nielß Christenßenn, Nielß Nielßenn,
 Olluff Jennßen ibid: Hanß Lund i Sellerup och Søffrin Pederßen ibid: som haffuer wondenn
 wed Eed med opragte finger, att i forledenn wfredtz tid vdi Fynß land aff Suenschenn bleff
 indtagen och dee sampteligenn tilsagt saauelsom Søffrin Pederßenn och medmagt ja houg och
 slag, nød och tuongenn till at schulle følgiß med Saluaguardierne med deriß heste och wogne
 till Fynn att hindte fuoderadtzie till feldtmarschalch Wrangelß hester, och kom der offuer
 denn fembte dag effter att Fynß land bleff wondenn menß iche dee entenn saae, hørde eller
 fornamb att forn: Søffrin Pederßen war i Weylby prestegaard i bemte: Fyn enten med heste,
 wogenn eller slede, megit mindre gjorde nogenn offuer wold entenn opgrouff synder houg
 eller sig wtilbørligenn andstilde i same prestegaard eller Fynß land ey helder hiem med sig
 førde noget enten aff Mester Lauritzzeß guodtz aff Gamelbye eller som andre tilhørde i
 nogenn maader, der nest er fremkommen Peder Tommeßenn i Børchop, Anderß Bertelßen i
 Sellerup, Michell Madtzen Smed ibid: Peder Tommeßen ibid: och Nielß Hanßen i Breining

som haffuer wonden att efftersom dee war vnder it herschab med forskreffne mend daa bleff dee och nød och tuongenn till att hendte fuoderadtzie forschr: tid i Fynn till forbemte: feldtmarchalch Wrangelß heste, och ydermeere haffuer forschr: 25 mend wonden sampteligenn att forn: Søffrinn Pederßenn aldtid haffuer ladet sig fundenn baade i fredtz tid och feide tid willig och redeborinn reigst, tald och suaret paa huer mandß gaffun och bedste som en erlig trofast dannemand well ligner och andstaae, saa dee iche weed att nogenn med sandhed kand hannom andet paasige ind det som erligt och tilbørligt ehr i nogenn moder, huilchet same thingßuinde som i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer: der hoß fremlagde sit schrifftelig suar lydendiß: Efftersom Jachob Lauridtzenn Slotdzfouget och Ridefouget som burde kongennß bonde att forsuare effter Kongl: bestaldtning, paa tager sig enn fremit sag och trachter mig fattige mand effter ære och welfærd effter enn løß kundschab och benche breff som aff tuinde landtzenß offentlig fiender ved naffnn Daniell Meyr och Richert, udi forleden feide tid der ingenn lou och ret var udi landet haffr giffuenn fra sig beschreffuenn, att ieg schulle verit i Weilby prestegaard i Fynn femb dage effter att Fynn var offuergangenn och der opslagenn kiester och schrine och berøffuit endeell guodtz som schulle haffue hørt Mester Lauritz Ernstßenn i Gamelby till effter indlegß wiidere indhold daa erbyder ieg mig att dersom Jachob Laurßen eller nogenn sandferdeligenn kand mig offuer beuiße, att ieg haffuer verit vdi forbemeldte Prestegaard forschr: tid eller nogenn tid och opslagenn enten kiester eller schrine, røffuit eller bort ført noget guodtz aff for bemte: gaard, at dee daa maa lade mig henge offuer død tyffue, thi att ieg fattige mand med mine sognemend saauelsom och aff soldatter som daa war vnder Generalfeldt Marschalch Wrangell och vnder fienderniß haarde aag daa bleffue til tuongenn att hendte proviant vdi Fyn till forbemte: Generall och hanß wnder haffuende folch och iche nogenn aff dem som med mig war, schall sandferdeligenn kunde sige at dee daa haffuer set mig vdi forbemte: Prestegaard eller nogenn røffueri att haffue begaaet er widtløffteligen aff 24 dannemendß kundschab och winde beuist, thi det siøniß fast wechristeligt att nogen vilde effter trachte enn erlig mand effter ære och welfært effter landtzenß offentlig fienderß løße snach, och falsche beretning som mueligt der till aff had kunde werre lochet, och offuertald med mindre att der findiß aff landtzenß jnnd byggeriß loughlig beuiß och bekrefftelße der hoß ellerß kunde mangenn erlig mand vden ald aarsag schammelig paalyffuiß och i wløche och vor rychte bringeß, formeener der for att dersom Jachob Laurßen eller nogenn anden wilde beschylde eller søge mig for røffueri eller nogenn werlig sag, hand daa billigenn saadan sin beschylding bør mig sandfereligenn att offuer beuiße med mine sognemend, herridtmend eller andre erlige landtzenß indbyggere, och iche med fienderniß løße snach och falsche løyn achtig beretning efftersom woriß gode danske lough liger paa loughlig windisbyrd och huo som nogen will sichte hand bør sin sichtelße effter receßen att beuiße ehr der for gierne begierindiß att dette mit enfoldig suar mod dee høye beschyldinger mig fattig mand vdi ald aarsag paa fariß for rettenn maa leßeß, paaschriffuiß och udi dommen indføriß och mig igienn tilstilliß och dersom mig imod formening nogenn wrett weder fariß jeg daa min store wschylidghed och høye effter trachtelße och forfølgelße med største weemodighed for hanß Kongl: Maytz: ydmygeligen och vnderdanigeligenn kand andrage, med flere ord och talle dennom der om imellom faldt. Daa effter tiltalle giensuar och denn sagß leighed, saa och effterdi for Setfougden Hanß Hanßen i retteleggiß it schrifftelig winde, wondenn for S: Welb: Peder Lange, landtzdomer och comißarius, saauelsom flere fornehme mend aff tou aff Suenschenß krigßfolch imedellertid den stachet fred war, indholdendiß att bemte: Søffrinn Pederßenn i Gorsløff røffueri schall haffue beganget vdi Fyen der Fynßlannd for Suenschen war offuergangenn, huor imod Søffrin Pederßenn fremleger thingßuinde som indholder ey saa att schulle werre, saa der befindiß winnder imod winder, och sagenn ærørig, widste der for iche i denn sag att kunde kiende menß det ydmygeligenn indfinder for sin offuerdommer dee gade menns Her Landtzdommere. *Søffrin Pederßen.*

Noch fordrit Fredrich Jachobßenn domb offuer bemte: Søffrinn Pederßen for nogen Stølper effter sin faderß i rettesettelße och opsettelßiß indhold som och i dag sex wger den 16 Februari findiß indført och formindte hand burde att stande till rette for samme Stølper hand haffuer bortagen fra det Cronbuoligeß huß i Gorsløff Hanß Tueßen paabuode, effter tingßuindiß indhold den 23 Februari indført, och war derom endelig domb begierindiß. Saa mødte Søffrin Pederßenn och der till suaret att huß och gaard hand i feste haffuer for nogen tid sidenn aff wløchelig vaade ild affbrendte, saa dersom hand haffde kund bekommit it støche tre som laae paa jorden och ingen mand nøttig till hielper att opbyge kongenß gord med igienn formindte hand sig ey dermed at haffue forseet menß burde for tiltalle quit at vere, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effter diß leiglighed saa och effterdi for Heridtzfougden er beuißelig giort att Søffrin Pederßenn haffuer borttagenn fra det øde buoligeß sted Hanß Tueßenn paabuode, som ey er nogen till eller findiß bebycht widste hand iche retter ind hand der for bør at tilfredtzstille øffrighedenn eller stande till rette der for som wed bør.

Peder Madtzenn Schomager tog sit første ting till Kiersten Jachobßdatter i Børchop for huiß hun hannom schyldig er:

Mandagenn den 6 Aprilli Anno 1663

Otte Windißmend
 Peder Søffrinßenn i Schierup
 Jeß Nielßenn i Mørchholt
 Anderß Nielßenn i Velling
 Peder Jørgenßen i Gorsløff
 Nielß Pederßenn i Breining
 Staffenn Espenßen i Follerup
Peder Huid i Børchop, och
 Jenß Søffrinßen i Schichballe

Sex Høring
 Jenß Rod i Schierup
 Otte Pederßen i Smidstrop
 Nielß Pederßen ibid:
 Hanß Nielßen i Brøndsted
Christen Huid i Vinding
 Jachob Nielßen i Schierup

Hanß Michelßenn i Wyff enn opsettelße.

Hiemmellet med op Ragte finger och Eed Otte Pederßenn i Smidstrop, och Nielß Pederßenn ibid: att dee i dag 3 wger gaff Peder Madtzen i Smidstrop Bundegaard louglig warßell till hanß buopeell imod domb att suare forn: Hanß Michelßenn och sine Sydschind och med Arffuing her till tinget i dag, och gaff hand hannom paa sin egen och Sydschendß weigne till beschylding for 60 Rix dr: hand dennom plegtig er for deriß Eigendomb hand paabuor, effter sinforplechts indhold satte i rette och formindte att effterdi hand iche sin forplegt haffde effter komit det hand der for bør effter denß indhold dennom at betalle och der forudenn lide och stande till rette som ved bør och war herom domb begierindiß. Saa mødte ingen till giensuar, huor for sagenn bleff opsatt wdi sex wger.

Jenß Høg i Follerup itt deelß winde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Jenß Bertelßen Høg i Follerup som lydelig lod fordeelle Staffen Espenßenn Bull i Follerup, och gaff hand hann: till sag for nogle penge hand hannom plegtig ehr effter sin schadisløß forplegtß indhold, Daterit Follerup denn 2 Marty 1650: Som i dag for domb bleff lest och paaschr: huor paa resterit ingen rinte berørt trei slet dr: och efftersom same hanß forplegt ..il holdt hannom att betalle eller lide deele vden warßell och wndschylding och hand hannom till fierde ting louglig haffuer forfuld wdstede fougden deelle offuer hannom huor for forschr:

Sex Høring meldet hannom for forn: 3 slet daller fald att were och stod forn: Staffen Espenßen till wedermolsting der denne deelle gich beschreffuen.

Soldatter wiinde i Brøndsted

Huilche forschreffne otte trofaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jørgen Søffrinßenn barnefød i Breballe som bekiende att haffue leyet sig med Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Hanß Knudtzenn, *Jørgen Mortenßen*, **Søffrin Jørgenßen**, Elisbet Pederß, Anderß Hanßenn och Kiersten Pederß ibid: som er lagt i leg samell att wdi Kongl: Maytz: en soldatt att hand schall gaae soldatt for dennom it aar mokring och holde dennom quit och fri indenn och wdenn landtz huort hedenn hand Comenderis som det sig en ærlig soldatt hør och bør vnder sin ære och lifff fortabelße, huor imod dee igien andloffuit att giffue hannom till lønn 23 Rix dr: och en tønde rog, huor aff dee halffue penge er hannom betalt, den tønde roug schall betalliß till Paasche først kommediß och dee halffue penge till S: Michellß dag nest effter schadisløß i alle maader, mennß dersom hand schall vden landtz schall dee giffue hann: det fulde Aarß lønn med sig och der med schall hand ey andet aff dennom begiere, och stod forn: Jørgen Søffrinßenn med forschr: mend samtelig till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Mortenßenß tiltalle till Iffuer Jørgenßen och Søffrin Jørgenßen i Gaffuerslund fremdeelliß opsatt wdi otte dage.

Mandagenn denn 13 Aprilli Anno 1663:

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen i Schierup
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Iffuer Hanßenn i Andkier
Hanß Olluffßenn ibid:
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund
Tomiß Søffrinßenn ibid:
Peder Tomeßenn i Børchop

Sex Høring
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Madtz Smed i Andkier
Peder Mortenßen ibid:
Hanß Olluffßen i Winding
Nielß Buch i Børchop
Peder Jørgenßen i Gorsløff

Peder Huid ibid:

Jachob Lauridtzenn Slotzfougett och Ridefougett tilsagde bønderne att dee schulle lade dee pipholter dee haffue lauerit som ligger ved Breining land, saa welsom lade deriß gierder bliffue ferdig om Slottennß march effter lennß herenß befalling, saafrembt dee iche will straffeß for wlydighed.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Anderß ..enßenn, som haffuer sted sig med Heridtzmendenne for Racher, och begierde sted wduist som hannd kunde haffue sin werrelße och waaning paa, och daa bleff hann: aff samtelig Herridtzmend befallet att boe paa denn sted i Børchop som Racherenn tilforne paabuode, och der att byge sig helster och waaning: och war Jachob Lauridzen Hußfoget och Ridefouget till wedermolsting och det paa Kongl: Maytz: weigne med Herridtzmendene samtyche.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop, att dee i dag maanit loughlig warßelgaff Christen Smed i Welling, Olluff Thommeßenn, Dorite Dyneßeß, Peder Schomager, Anderß Schomager, och Hannß Nielßenn ibid: imod deelle att suare Hanß Hanßen Deellefoget her i dag, Hanß Hanßen i dag sitt fierde ting, gaff dennom till

beschuldning for huiß penge dee med resterit till gordene for trei dagiß arbeide forleden somer i Haffn, med beuilling opsatt otte dage.

Peder Mortenßen sag i Andkier imod Iffuer Jørgenßenn och Søffrinn Jørgenßen i Gaffuerslund, fremdeelliß med beuilling opsatt wdi 3 wger.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Nielß Søffrinßenn i Winding som i haand toug Peder Raffnn i Horstrop, tingschriffuer, och kiendtiß sig aff witterlig giæld schyldig och pligtig att verre hanß tieniste quinde Elsaa Michelßdatter femb Slette daller, huilche forschr: 5 Sldr: hann: tilforplegtet sig eller sine arffuinger en for alle eller alle for enn, erlig och well att betalle forn: Elsaa Michelßdatter eller hindiß arffuing till S: Michelßdag førstkommendeß vden schade och schadisløß i alle moder vden dee lengere maa bestaa for rindte wdi minde, ellerß tilfor plegtet hand sig eller sine arffuing der for at stande bemt: Elsaa Michelßdatter eller hindiß arffuing for høringß deelle till Holmandtz Herridtzting om forschr: penge till bemte: Terminn ey bliffuer betald, naar dee effter paabediß vden varßell, schudtzmaall domb eller wndschylding i nogen moder och stod forn: Nielß Søffrinßen till wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Jenß Høg en opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Pederßen i Piedsted och [ulæselig] ibid: att dee i dag otte dage gaff Staffen Bull i Follerup louglig warßell till hanß buopeell imod domb att suare Jenß Høg i Follerup her till tinget i dag. Och gaff hand hannom till beschuldning for 12 Aarß rendte aff 6 Slette dr: effter haandschriiftiß formelding som beløber sig ... Rix dr: huorpa hand war domb begierindiß. Saa mødte Staffen Bull och formindte sin haandschriift ey att melde om nogenn rindte, bleff der for opsatt wdi sex wger.

Peder Søffrinßenn Buch i Schierup forordnit domer i effterschr: sag Herridtzfougden wedkomer.

Jost Tommeßenn Herridtzfouget fordrif domb imod Søffrinn Willombßenn i Schierup effter opsettelßiß indhold i dag sex vger denn 2 Marty sidstforleden indførdt, och formindte hand burde sin breff och forplegt att holde och effterkomme hand thill hann: haffuer wdgiffuenn och der offuer i rette lagde same breff lydenndiß: Kiendiß jeg wnderschreffue Søffrin Willomßen Ridefoget till Schafføegaard och hermed witerlig gjør att efftersom Jost Tommeßen i Huilsbierig haffuer sted och fest mig och min festemøe Giedsche Pederßdatter, begge woriß lifß tid en selffeiger bundegaard i Schierup, hanß hustru Lienne Pederßdatter haffuer arffuit effter hindiß S: moder Anne Søffrinßdatter, S: Peder Raffnß effterleffuersche, effter hanß derpaa till oß wdgiffuene festebreffß wiidere formelding, och efftersom baade kongschylt och bundeschylt der aff ganger oß aarlig er forondt for tyffue rix dr: daa loffuer ieg hermed paa min egenn och min forn: festemøeß weigne, for oß och woriß arffuinger at giffue och betalle till forn: Jost Tommeßenn hanß hustrue eller deriß arffuinger, aarlig huer S: Mortenßdag i rede penng 20 rix dr: och dersom dee begier penge thill smørschylt, som till S: Hanßdag schall betalliß daa schall dee och bliffue dennom leffuerit som sidenn i dee 20 rix dr: om Mortenßdag schall kordtiß, samme gaard schall vi och opbyge och wed god forsuarlig bygning paa woriß egen bekostning wed magt och lige holde, och iche for nogenn woriß forsømmelßeß schyld eller samtyche noget aff samme eigendomb som der nu tilligger att lade der fra komme, for øde eller fra wende, men samme eigendomb saa widt mueligt er forbedre. Jost Tommeßenn, hanß hustrue och deriß arffuinger till gaffuen och bedste, schoffuene som der till ligger schall wi iche thill wplicht forhogge, menß der till haffue opsiøn att di iche aff nogenn ødeleggiß menß alle maader oß thill børligenn forholdee saa

forn: Jost Tommeßenn och hanß hustrue Lienne Pederßdatter och deriß arffuinger och min forn: festemøe schall werre i alle thillbørlige moder, fornøyet och thilfredß och efftersom samme forn: eigendombß gaard mig och min forn: festemøe lige paa denn samme maade som Cronens gaarde begge woriß lifftid i feste er forondt och schall wi vdi aldt forberørte som Cronens tiener med same selffeiger gaardß forhold effter receßenns formelding oß wiide att rette och suare och formedelst indfestenn er oß lidelig forondt, daa haffuer ieg wdloffuit thill Jost Tomeßenn hustrue Lienne Pederßdatter en tachnemmelige *Deseretionn* att dette saalediß op reigtigenn holdeß och effter kommiß schall, haffuer ieg min egen haand wnderschreffuit och wenlig ombedit min kiære suoger Hanß Hanßenn Deellefouget i Holmandtz Herit dette thill witterlighed att wnderschriffue. Actum Huilßbierig denn 6 Marty 1662. Søffrin Willomßen. Thill witterlighed Hanß Hanßen eghaandt. Thill witterlighed Peder Nielßen eghaandt. Huilchet samme hanß vdgiffuene breff som i dag for domb bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer: Huor offuer forn: Jost Tommeßen formindte att bemte: Søffrin Willomßen burde sin forschr: forplegt att holde och for forn: 20 rix dr: som om sidst forleden Mortenß dag var forfaldenn att betalle eller der for burde stande till rette som wed bør: och er hand i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte Hanß Hanßenn i Schierup Deellefouget och paa Søffrinn Willomßenß weigne i rettelagde hanß schrifftelig suar lydendiß: Efftersom ieg wnderschreffne wed rettenn tiltalleß aff den achtbar Jost Tommeßenn i Huilßbierig for en suma penge 20 rix dr: for kongschyld och bondeschyld aff denn selffeiger gaard i Schierup som bemte: Jost Tomeßenn effter hanß festebreffß wiider indhold mig haffr: fest huor aff ieg forledenn Aar 1662 gaff forn: Jost Tommeßenn der aff thill indfeste 20 rix dr: och sidenn det ieg same gaard bekom i feste, haffuer ieg ladet same gaard forbedre och forbyge med døre hengßeller, winduer karme saauelsom schiellerom, luchseng, kamer och andre wdbygninger forbedret, item ført bygningßtømmer, baade eeg og bøgge thømmer der till som indnu der findiß, huilchet paabiugning och bygningß tømmer haffuer kost mig tilsammell 30 rix dr: som wiidere aff det siønßuinde Jost Tommeßenn toug till gaarden kand erachtiß. Item vdi schatt aff gaardenn baade aff landgielde schattenn, och soldatter penge vngefer 7 slet dr:, der forudenn haffuer Liene Jostiß bekommit aff min hustrue itt pollemunteß schiørt for threi rdr:, item fich Jost Tommeßenn frandtzer till it geheng aff suort silche for 10 mk: 4 schip seede rog for 2 rix dr: huilchet sig wiidt och meere ind 20 rix dr: kand wdstreche, wden aldt dette haffuer bemte: Jost Tommeßenn pludtzeligenn som ieg ple... imod Kongl: Maytz: forordning att verre, wdleg aff min buo och guodtz i dee gode mand Her Steen Bilde for 80 Sldr: effter enn sier sindig domb och samme waare som aff min buo ehr wduorderit er skeed i heste och queg endeell der aff som ieg høyligenn till min auffiß fortsettelse behøffuede, huor offuer mig største schade ehr tilføyet, ...eet der fandtiß andre wahre noch i min buo at haffue giort wdleg noch aff for denn ringe penngge ...uer der for min auffling ey saa hastig kundet ..urt bringe, sidenn haffuer bemte: Jost Tommeßen aff Schierup kierchestoll mig enn ære tittell tillegnit war noch som mand ey tilforne widste jeg burde Josteß gaard, och der effter haffuer bemte: Jost Tommeßenn imod hanß festebreff sat andre ind paa gaardenn, før ind ieg gaardenn haffde affsagt och ladet pløye der till huor offuer ieg arme fattig mand nu er huß wild och tøcheß mig ey rett der i att werre wederfarit huor offuer ieg formeener mig for same Tommeßenß tiltalle bør fri att werre, efftersom ieg paa it aarb tid hußleye dyre och haffuer betald, wenligen aff rettenß betienter begierindiß dette mit indleg maa leßiß paa schriffuiß och i huiß for rettenn affsigeß indføriß och fuldmagt giffuer Hanß Hanßen i Schierup dette i dag paa Holmandtz Heridtzting eller naar behoff giøriß att fremlege, och paa mine weigne att giøre saa wiidt loug och rettenn indfører. Datum Weylle den 13 Aprilli 1663. Søffrinn Willomßen egh: Huilchet samme schrifftelig suar i sig selffuer wduißer som for rettenn bleff lest och paaschreffuen med flere ord och talle dennom derom imellom war, daa effterdi for Setfougden Peder Buch i rettelegiß Søffrinn Willomßenß forplegt om adschielligt och i blandt andet att hand haffuer loffuit att betalle thill Jost Tommeßenn for kongschyld och

bondeschyld aarligen 20 rix dr: till huer S: Mortenß dag: widste hand iche her om att kiende ind bemte: Søffrinn Willomßen jou bør same sin forplechtß indhold vdi alle poster at effterkome och forn: 20 rix dr: forfalden er att betalle inden 15 dage eller vere namb wndergiffuen.

Jenß Jepßen i Tolstrup 1 schifftiß affsigt.

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend, alle samdregtelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Nielßenn Klinchhammer i Welling, Bertell Søffrinnßenn ibid: Peder Jenßen Winding i Smidstrop och Hanß Pederßenn ibid: som vandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee denn 8 Aprilli sidst forleden war med Ridefougdenß fuldmegtig, Herridtzfougden, Deellefougden och Schriffuerenn, forsammellet i Smidstrop thill registrering, wordering, schifft och deelling effter S: Peder Jenßen RandVlff i den S: mandtz huß och buo, offueruerindiß denn S: mandtz effterleffuersche Marenn Jepßdatter med sin tiltagen lauguerge Jenß Jepßenn i Tolstrup och deriß børen Mette Pederßdatter, anden Mette Pederdatter, Jenß Pederßenn och Jachob Pederßenn, med deriß farbroder ? (morbroder) och fød werge forn: Jennß Jepßenn i Tolstrup, och daa befandtiß der gudtz och formoffue i boenn som beløb effter worderingen i penge – 138 Sldr: 3 mk: 6 sk: huor aff der bleff giort wdsett thill den bort schyldig giold som følger. Thill Kongl: Maytz: resterinde schyld och landgielde som bleff fordrif effter Slotzschriffuerenß restantz: bleff wdsatt 1 suort kældet kue worderit for 10 Slet dr: till resterinde arbeidtz penge som ehr 4 rix dr: och aff Deellefougden bleff fordrif bleff wdsatt en kældet wngnød worderit for 5 Sldr: och 1 spede kalff for 5 mk: huor aff schall tilbage leggiß – 1 Slmk: Otte Pederßenn Smed i Smidstrop fordrif effter it thingbuinde Daterit Holmandtz Herridtzting Aar 1661 denn 2 Septemb: penge 50 Sldr: som S: Peder Jenßen haffde wdloffuit thill forn: Otte Smedß datter for huiß vløche och schade Mette Pederßdatter haffde giort hinde paa sit øye hun miste, huor till bleff wdsatt 1 brun hippe worderit for 18 Sldr: 1 brun hoppe for 4 Sldr:, 1 rød huet kue for 2 Sldr: 1 suort huet quey for 4 Sldr: 1 ølkar for 2 Sldr: 1 schiørt saffue for 3 mk: 2 boløxber for 1 Sldr: 1 bousaffue och 1 haand øxe for 2 mk: 2 wogne for 4 Sldr: 2 tdr. biug for 5 Sletdr: fra den wdset i arbeidz pengenne ½ mk: Her Nielß i Smidstrop, Herridtz Prouist, fordrif effter reigtig haandschrifft penge 21 Sldr: noch for sinn wmag med denn S: mandtz lig att bestrede till jorden 8 ?..dr: der till wdsatt 2 tdr. aure for 2 Sldr: Hanß Nielßenß fordring i Piedsted effter breff er 7 Sldr: der till er wdsatt roug sedenn for 24 Sldr: som er worderit 1 daller huer schip seede, 2 tdr: seed ar: for 2 Sldr: 10 schip bog hued for 2½ Sldr: 1 faar for 1 Sldr: som lige deriß giold opløber, och andgaff Marenn Pederßkuonn att dee war schyldig buort thill Morten Jenßen 3½ Sldr: 12 sk: der till wdsatt 1 traff wtærshenn rog wdsatt for 1 Sldr: 1 kjerne for 12 sk: ploug och harffue for 5 mk: 1 kieste for 3 mk: och schorsten tøy for 2 mk: och der med hann: afflagt, item berette at vere schyldig bort till Søffrinn Vdßenn i Kolding 2 Sldr: till Søffrinn Hoßkremer ibid: 3 mk: till Hanß Pederßen i Smidstrop 3 mk: huor till bleff wdsatt 2 øltønder for 2 mk: 1½ tdr: for 1½ mk: 1 bord for 2 mk: 1 faar och 1 wedder for 2 Sldr: och ½ mk: fra den vdsatt till arbeidz pengenne, fougde och schriffuer pengene som ehr 4 Rix dr: bleff wdsatt 1 graa hielmit stud wngnød war wdsatt for 6 Sldr: dee forskreffne giolds fordring war afflagt som sig in Suma bedrag – 108½ Sldr: 12 sk: bleff der till offuerß som moderen och børnen haffuer till deelling 1 g: Rødgiolding for 8 Sldr: 1 brun størnit hoppe for 12 Sldr: 1 suort ryget kue for 10 Sldr: 1 kiertte for 10 sk: som ehr thil hobe 30 Sldr: 10 sk: huor aff moderen tilkom halffpartenn nemblig for 15 Sldr: 5 sk: huer aff dee 2 drenge 5 Sldr: 1½ mk: och huer aff begge pigerne 2½ Sldr: 2½ alb: her foruden fandtiß 1 føll som moderenn berette att gaderen haffde forærit begge drenge børnene før ind hand døde, som dennom derfor och forlødiß bleff beuilgett, forn: Marenn Pederß med sin tilforhaabende festemand Mortenn Jenßenn, annamit huiß wdsatt till Creditorerne bleff giort och loffuit och dennom tilfor-.... dennom for deriß fordring att tilfredtzstille ... deriß egenn wilge och minde, vden kraff och schade, i ligemaader beholdt

dee børnenß lodder hoß dennom som dennom en huer schall betalliß naar dee kommer till lougaldet och bliffuer 16 Aar gammell och saa lenge och att bestaae rindtiß løß, och diß imedellerthid schall dee fremholde same børn med ære och lere, kleder, schou och wndeholding som for gud och huer erlig kand verre forsuarligt, her forudenn loffuit dee att giffue eldste Mette Pederßdatter naar hun stediß brød och biering eller det endelig behøffuer, thill løn och ihuekommelße effter sinn S: fader, 15 Sldr: som hinde schall daa betalliß schadisløß, att saa paa aastedenn er pascerit det bad forskreffuene mend dennom gud till hielper paa och stod forn: Mortenn Jenßen paa sin egenn och bemte: Maren Pederß veigne till wedermolsting och forschr: loffuit och tilforplegtet for sig och sine arffuinger att holde och effterkomme forn: børn och gielder vden schade och schadisløß i alle maader:

Huilchet forn: otte dannemend wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Mortenn Jenßenn i Smidstrop som kiendtiß och tilstod att haffue till sig annamit dee 50 Sldr: wdsatt paa schiff i Smidstrop effter sin formand S: Peder Jenßen, som Otte Pederßen Smed loffuit aff denn S: mand, effter derpaa giordte thingßuindeß indhold for sin datterß øye hanß datter Mette Pederßdatter haffde giort hinde schade paa, huilche forskreffuene 50 Sldr: forn: Morten Jenßen nu for retten tilforplegtet sig eller sinne arffuing en for alle eller alle for en erlig redelig och well thill sin bedaget Terminer effter same thingßuindiß indhold att betalle bemte: Otte Smed eller hanß arffuinger, vden schade och schadisløß i alle modr: och i haand toug *Christen Pederßenn Rod i Smidstrop* och Jenß Jepßen i Tolstrop bemte: Otte Pederßen som wiße forloffuer loffuit och godsagde for forn: Morten Jenßen att forschr: penge schall bliffue till huer Termin Otte Pederßen eller hanß datter nøyachtig betald schadisløß och der saae det iche reigtig till huer Termin effter thingßuinde scheer, daa thill huilchenn Termin forsømelßen findiß schall ald denn Suma som resterer were forfalden eller och dee som selffschuldener der for thill rette wden domb och lougen och stod forn: Morten Jenßen, *Christen Rod* och Jenß Jepßen med bemte: Otte Pederßen thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde det forn: Morten Jenßen i haand toug bemte: Christen Rod och Jenß Jepßen att hand schall holde dennom forskreffne løffte thill Otte Smed wden schade och shadesløß i alle modr: eller der for att lide deelle och laugmaall till Holmandtz Herridtzting naar paa escheß vden warbell och wndschylding i alle modr: och stod forn: Morten Jenßen thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen denn 27 Aprilli Anno 1663:

Otte Windißmend
Peder Buch i Schierup
Peder Thomßen i Børchop
Anderß Nielßen i Welling
Iffuer Hanßen i Andkier
Jep Nielßenn i Winding
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Poffuell Knudzen i Brøndsted
Poffuell Bunde i Gorsløff

Sex Høring
Nielß Hanßen i Breining
Christen Nielßen ibid:
Søffrin Pederßen i Sellerup
Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund
Hanß Christenßen i Andkier
Hanß Jørgenßen i Breining

Peder Nielßen Raadmand i Fredrichß Odde i Affkald.

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdretegeligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Christen Nielßenn i Breining paa sinn suoger Hendrich Laugeßenn Byschriffuer i Kolding och hanß

hustrue Maren Pederßdatter Mørchiß weigne, effter schrifftelig fuldmagt lydelig for retten i haandtoug Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichß Odde, gaff och gjorde hannom enn fuld trøg enig och wigienkallendiß auffkald paa ald huiß arffue och guodtz bemte: Marenn Hendrich Laugeßenß kunde thilfalde effter sin morsyster den erlig och gudfrychtig quinde nu salig Anne Jachobßdatter bemte: Peder Nielßenß hustrue som i forledenn feidetid bortdøde, det werre sig wdi buo och buoschab, guld, sølff, kleder, kræ, queg, heste, hopper, korn eller kornn auffling, røringdiß eller wrøringdiß, indenn døre eller vden døre, wed huad naffnn det neffniß eller optenchiß kannd, och bekiende att hun for same hindiß arffuelod haffde annamit och opbaarin sinn fulde nøye och redelig betalling effter sin egen gode wilge och minde, huorfor bemte: Christenn Nielßen paa forn: Maren Pederßdatter och hindiß hosbondß weigne quiterit forn: Peder Nielßenn och hanß arffuinger for hinde och alle hindiß arffuing for forn: arffue och guodtz for ald wiider krafft, schade, bekostning och wdleg och thachet hann: ære och got for god schifft och jaffning och god redelig och reigtig betalling i alle moder, och stod forn: Christen Nielßenn thill wedermolsting der denne auffkald och winde gich beschreffuen.

Forn: otte mend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Christen Nielßen i Breining, med schrifftelig fuldmagt fra Simon Søffrinßen i Grund och eschet Herridtzfougden Jost Tomeßen med thuinde mend nemblig Poffuell Bund i Gorsløff och Søffrin Pederßenn i Welling, att gjøre fyldest for wdleg i S: Hendrich Raffnß eigendomb i Børchop och S: Tygge Nielßenß ibid: for hanß geldtz fordring effter tuinde landtzdomerß dome, som i dag for retten bleff lest och paaschreffuenn, huor till Herridtzfougden suaret att hand for sin personn wilde møde paa aastederne i dag otte dage førstkomendiß och der effterkome huiß hanß bestilling vdkreffuer effter att thing er holdenn:

Peder Huid i Børchop enn opsettelse.

Hiemmellet med opragt finger och Eed Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Rasmußen i Breining, Att dee i dag Maanit louglig Warsel gaff *Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund* mundelig her ved Tinget i mod domb att suare **Peder Huid** i Børchop her i dag huor offuer hand gaff hannom thill beschylding paa sin broder Søn **Christen Sørenßen Huids** veigne for 40 Slette daller hand hannom pligtig ehr aff sinn *Patrimonium* effter sin S: fader **Søren Huid** aff Gaffuerslund, satte i rette och formindte hand hannom burde att betalle indenn 15 dage eller och der for effter receßen werre namb wndergiffuenn. Saa mødte forn: Iffuer Jørgenßen och der till suaret att dee burde hanß breff att fremwiße før ind hand noget wilde betalle. Daa aff diß aarsag bleff sagenn opsatt vdi sex wger. *Patrimonium = latin = fædrene arvegods.*

Peder Madtzen Schomager i Smidstrop 1 deelle.

Hiemmellet med opragte finger och Eed Hanß Søffrinßenn i Andkier, och Frantzt Willomßen ibid: att dee i dag 5 wger gaff Kierstenn Jachobßdatter i Børchop louglig warßell med hindiß lauguerge thill hindiß buopeell imod deelle att suare forn: Peder Madtzen Schomager her till thinget i dag: Och fremstod forn: Peder Madtzenn her i dag sit fierde samfulde ting och eschet deelle offuer forn: Kierstenn Jachobßdatter, for 5 schip seede rog hun aff hannom haffuer bekomit och loffuit att betalle hannom for schippen 3 mk: och var høringßdeelle offuer hinde der for begierinde effterdi hand formindte sig hinde louglig att haffue forfuld thill fierde ting effter lougenn, saa mødte forn: Kiersten Jachobßdatterß søn Jachob Christenßenn som der till suarit att hanß moder er hannom intet pligtig och meendte der for hand burde det, huor imod forn: Peder Madtzenn formindte att effterdi bemte: Kierstenn Jachobßdatter haffde taald loug dage der for trei tinge och iche rettet for sig burde hun och att taalle fierde ting och lide deelle, och dersom hand paa sin moderß weigne wilde det wed sin eed benegte saa wilde hand fra staa sin laugmaall och ey wiidere der paa fodre, thilmed och frem eschet om hand haffde nogenn fuldmagt her thill att suare, huor till forn: Jachob Christenßen suaret att hand war sinn

moderß werge thill hun andenn werge bekom med flere ord och thalle dennom derom imellom war, daa widste fougden iche att wdstede deelle offuer hinde før ind Peder Madtzenn louglig beuißer hun bekom forsch: rog effterdi hindiß sønn det iche wille wedgaae.

Opneffned thill schoffsiønß mend sandmendenne her i Herrit nemblig Gregers Christenßen i Andkier, Nielß Buch i Børchop, Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Madtz Nielßen i Breining, Søffrinn Nielßenn i Mørckholt och Søffrinn Pederßenn i Sellerup, huilche aff Hußfougden Jachob Lauridtzen Ridefougdet paa Kongl: Maytz: weigne bleff befallet att werre hannom strax følgachtig i schoffuen att siøne och taxere ald wforuiste schoff hog:

Poffuell Knudtzenn Smed i Brøndsted fordrif domb offuer Christenn Raßmußenn i Mørchholt for nogen penge hanß S: fader Raßmuß Christenßenn war hannom plegtig effter haandschrifftiiß indhold som denn 9 Marty sidst forledenn findiß indført och der offuer i rettelagde samme haandschrifft lydendiß: Kiendiß jeg wnderschreffuene Raßmuß Christenßenn, boendiß i Mørchholt, att ieg schyldig er bleffuenn Poffuell Knudtzenn i Breining Mølle, 20 Rix dr: *in Spetie* som hand mig londt och forstrach haffuer huilche forn: 20 Rix dr: Jeg loffuer att betalle hann: med enchende Rix dr: som ieg aff hannom haffuer annammit wed min gode ære trou och loffue huilchen thid ieg kand iche haffue dennom lenger i hanß minde eller ieg beplegter mig for mig och mine arffuinger, en for alle och alle for enn, at stande hannom eller hanß arffuinger for Sex Høring till Holmandtz Herritzing, huilchen thingdag hand der paa escher, wden varbell, domb, schodtzmaall eller nogenn wndschyldning och holde hannom det vden schade och schadisløß i alle maader, och imeddeller thid samme penge staar, schall ieg werre hannom thill wilge effter hanß minde och nøye. Thill witterlighed haffuer ieg mit Zignette her nedenn wnder trøcht. Actum Breining Mølle, denn 24 Marty 1656. Huilchet samme haandschrifft som i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer. Huor effter diß leighed formindte forn: Poffuell Knudtzen det bemte: Christenn Raßmußen burde att betalle sin S: faderß giæld effterdi hand hanß gaard och buo effter hannom haffuer annammit och besider och thilmed haandschrifften lyder paa sig och sine arffuinger en for alle och alle for enn och der for hannom forsch: 20 Rix dr: att betalle med diß paaløbende rindte och omkostening inden 15 dage eller der for were namb vndergiffuen effter receßenn, och war derpaa nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Christen Raßmußenn och der imod i rettelagde it thingßuinde lydendiß thill meening, her aff thinget vdsted aar 1660 denn 22 Octob: som tilholder att Nielß Mortenßen i Mørchholt, Peder Vlff ibid: Poffuell Hanßen Bunde i Gorsløff, Hanß Nielßen Schoffuenborig, Olluff Jenßenn, Jachob Søffrinßenn, Raßmuß Søffrinßenn, Hanß Hanßenn ibid: och Søffrin Nielßen i Mørchholt, daa for retten haffuer vanden dennom i ald sandhed fuld witterligt att verre att S: Raßmuß Christenßenn i Mørchholt bleff i forledenn feide tid med hustrue, børn och folch forjaget fra huß och hiemb och aff krigß folchen fra pløndrit ald deriß guodtz och formoffue, saa der aldeelliß inttet bleff beholdenn aff dee S: folcheß formoffue i nogenn maader, och dend S: mandtz arffuinger der for iche kand suare hanß creditorer eller gieldenner som dee gierne wilde, med meere same thingßuinde som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sigselffuer wdfører, der hoß fremlagde sit schrifftelig suar formeldendiß efftersom Poffuell Smed i Brøndsted mig thill Hollmandtz Herritzing haffuer ladet indsteffne for enn giæld min S: fader hannom schall haffuer schyldig werit, och efftersom ieg fattige mannd ey haffuer wedtaget slig giæld at betalle ieg och ey noget der fore nødt haffuer, min S: fader meddell och i forledenn krigß tid saauelsom andre gott folcheß er bort røffuit saa der inttet fandtiß effter hannom som med hoß følgende thingßuinde kand beuißeß formener der for at ieg ey er plegtig samme giæld att betalle, thi det er iche mueligt att en søn kand betalle sin faderß giæld naar hand inttet arffuer, eller wedtager slig giæld att betalle, formoder der for att ey nogenn retsindig dommer til

dømmer mig Poffuell Smed saadan en giæld at betalle, jeg fattige mand haffuer noch i mit eget i synderlighed i denne onde och besverlige thid schulle sligt haffue gienge kunde huerchen ieg eller nogenn fattige mand bliffue ved magt, formeener mig for Poffuell Smedtz tiltalle fri at werre och herpaa er en forsuarlig domb begierindiß. Aff Mørchholt den 23 Februari 1663 C:R:, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt, daa effterdi for fougden i retelegiß S: Raßmuß Christenßenß haandschrifft paa 20 Rixdr: huor udi hand thil forplegter sig och sine arffuinger enn for alle att betalle, daa widste hand iche retter derudi att kiende ind hanß søn forn: Christenn Raßmußenn som den S: mandtz buo besider jou bør samme 20 Rixdr: att betalle inden 15 dage eller der for lide namb i sin buo och guodtz effter forordningenn.

Peder Buch i Schierup paa Berndt Kiellførerß weigne i Fredrichß Odde fordris domb offuer S: Olluff Poffuelßenn i Welling hanß effterleffuersche och arffuing som den 2 Martij sidstforledenn er gangenn i opsettelße effter thingbogenß indhold for enn kiell S: Olluff Poffuelßenn aff hann: haffuer bekommenn, och der offuer i rettelagde forn: Peder Buch en schrifftelig fuldmagt lydendiß. Kiendoß jeg Berndt Offermand, kiellfører, borger och indwaaner i Fredrichß Odde, och hermed witterlig gjør att ieg fuldmagt giffuen och møndig gjør erlige mand Peder Buch i Schierup paa mine weigne wed rettenn paa Holmandtz Heritzting att tiltalle mine creditorer som mig schyldig er, vdi Holmandtz Herrit och der udi att gjøre lige som ieg selff personlig tilstede war, till witterlighed haffuer ieg min egenn haand vnder schreffuit, Actum Fredrichß Odde den 3 Februari 1663 Berndt Offermand min haandt. Dernest fremlagde forn: Peder Buch it schrifftelig indleg som formelder: efftersom ieg vnderschr: Berndt Offermand, borger och indwaaner wdi Fredrichß Odde thilforne den 3 Februari nest forledenn schriffteligenn haffuer fuldmegtigett Peder Buch i Schierup paa mine weigne att søge och tiltalle alle dennom som er mig schyldig i Holmandtz Herrit saa i blandt andre er min tiltalle thill Olluff Poffuelßenn i Store Welling som er mig schyldige bleffuenn den 13 Januari Anno 1657 penge 28 mk: Liubsk som hand haffde loffuit mig till nest følgende Pindzedag och Micaelis at betalle i samme Aar. Saa effterdi bemte: Olluff Poffuelßenn ey sit løffte i saa maader haffuer effterkomit, formeener ieg der for hand mig offuen berørte 28 mk: Liubsk med deß paaløbende rendte och anduendte omkostning straxenn bør att betalle indenn 15 dage eller der for lide namb och werdering effter receßenn och herpaa domb begierinde. Fredrichß Odde den 20 Martij Anno 1663: *Berndt Offermand* min hand. Att Olluff Poffuelßenn i Store Welling saalediß findiß indførdt udi Berndt Offermandtz regenschabß bog hannom den 13 Januari 1657 schyldig att werre bleffuenn penge 28 mk: Liubsk, till nest følgende Pindze och Michelßdag att betalle, det bekreffter wii vnderschr: borger och indwaaner i Fredrichß Odde, Actum ut Supra Nielß Jørgenßen, boger eghaandt, Pouell Lorntzen Becher, eigen handt. Huilchet same fuldmagt och indleg som her i dag for rettenn bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduiße: och effter diß leiglighed mente forn: Peder Buch det bemte: S: Olluff Poffuelßenß effterleffuersche Mette Søffrinßdatter burde same sin S: hosbonds giæld att betalle effterdi hun ey haffuer holden nogen schiff effter hannom menß sig ald hanß effterlatte guodtz tileignit, och det indenn 15 dage eller derfor lide namb i sin buo och guodtz effter receßenn och war herpaa nu i dag endelig domb begierindiß. Saa mødte forn: Mette Søffrinßdatterß hosbond Michell Bull i Gorsløff, som der till suaret att hand eller hanß hustrue ey haffuer bekommit noget aff Berndt Kielfører i nogenn moder med flere ord och thalle dennom her om imellom war. Daa effterdi for fougden i rettelegiß reigtig wdtoget aff Berndt Offermandtz regenschabß bog paa forschr: penge for enn kiedell Olluff Poffuelßenn hoß hann: haffuer bekomit, huilchet well bekreffteß med tuinde borgerß hender findiß vnderschreffuit, huilchet iche imod sigeß widste hand iche retter derom att kiende ind bemte: Olluff Poffuelßenß hustrue och arffuinger jou bør same giæld att betalle inden 15 dage eller der for lide namb i sin buo och guodtz effter forordningenn.

Peder Høg i Torup hanß tiener och fuldmegtig Peder Thomßen fodrit domb offuer Christen Christenßenn Haarboe aff Weylle Mølle for noget guodtz hand aff hannom schall haffue bekommit effter opsettelßið indhold den 9 Martij sidstforleden indførdt och der offuer i rettelagde en schrifttelig fuldmagt daterit Torup den 27 Aprilli 1663: Som till meening indholder, att efftersom bemte: Peder Høg haffuer saa louglic forfald att hand ey i dag kand komme her till tinget, att tage forschr: domb beschreffuen imod bemte: Christen Harboe saa fuldmagt giffuer hand neruerinde sinn thiener forn: Peder Thomßen det paa hanß vegne att for rette ligesom hand sell tilstede war med diß wiider indhold. Der effter i rettelagde it tingßuinde aff Hatting Herridtzting wdsted mandagenn denn 9 Martij sidstforledenn indholdendiß att daa der for rettenn haffuer wandenn effter receßenn Peder Christenßen i Torup och Lauridtz Pederßenn ibid: att dee nogle gange forledenn Aar haffuer seet hørt och fornommit det forn: Christenn Christenßen Harboe haffuer werit vdi Peder Høgß huß i Torup och begiert att wilde forligeß med hannom om noget tøyig forn: Peder Høg haffde hoß bemte: Christenn Harboeß tøyig i Kiøbenhaffnn, paa et kammer dee tilsammels haffde leyet och Christen Harboe der fra vden Peder Høgß widenschab bort fløtte och er daa fremstandenn forn: Peder Høg i Torup och haffuer fremlagt en opschrift paa same forn: tøyig som nu om rørt ehr, och Christen Harboe vden minde haffuer fra steddert bort fløtt, war først it par ny ryßlederß støffle, haffde kost 6 Slette dr: 1 par graa strømper 5 mk: 1 blechhorn 1½ mk: 1 graa ny pudhønde 4½ Sldr: 2 ny puder med waar paa penge 4½ Sldr: 1 par ryßlederß schoe 5 mk: och enn lang bøße kostet 10 Rix dr: med meere same thingßuinde i sig selffuer vduißer. Dernest fremlagde en schrifttelig kundschab formeldendiß: Haffuer Peder Høg nu boendiß i Torup betald mig wnderschreffne for klede till it pude hønde och thill puder och waar derpaa penge 7 Rix dr: som hand wdtoog Ano 1656: huorfor ieg will haffue hannom Qwitterit Datum Horßenß denn 2 May Anno 1662 vdi Jørgen Hanßenß absentz Christen Nielßen mpp: Kiendiß ieg wnderschr: och hermed witterlig giør att effter som ieg haffuer londt Peder Høg en bøße same Aar Suenschenß folch kom i landet som hand toug med sig thill Kiøbenhaffnn och berettet forn: Peder Høg at haffue lauerit Christenn Haarboe till throer hende, dend i for varing och effterdi ieg iche dend igienn kunde bekomme, haffuer hand betaldt och giffuet mig for den 10 Rix dr: huilche penge hand igien haffuer att fordre, att saa i sandhed er bekreffter ieg med eghaandt Actum Horßenß den 2 May 1662 *Nielß Høg* eghaandt og effter diß leiglihed formindte forn: Peder Thomßen det forn: Christen Harboe plegtig ehr att schaffe sin forschr: hosbond Peder Høg sit guodtz igienn hand imod hanß hiemell och minde haffuer till sig taget och annamit saa got som det daa var eller och det med penge att betalle som forschreffuit staa eller derfor lide deelle och wiidere laugmaall och war herom nu i dag paa sin bemte: hosbondß weigne endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Christen Christenßen Harboe som der till suaret och wed sin eed fragich aldrig att haffue annammit noget aff Peder Høgß guodtz i foruaring enten i Kiøbenhaffnn eller andre steder, meget mindre loffuit att staae hann: fore for noget aff sit guodtz, thilmed iche helder schall hannom offuer beuißeß att haffue thaget Peder Høgß guodtz nogen steds fra i nogen moder for haabte sig iche helder at werre Peder Høgß dreng och thage ware paa hanß guodtz som hand siger att haffue befallet formeener sig derfor for bemte: Peder Høgß opdichtede tiltalle quit att werre, med flere ordoch talle dennom der om war. Daa effterdi Christenn Harboe wed sin eed fra gaar ey noget aff Peder Høgß guodtz att haffue annammit i forWaring Ey helder loffuit att staa hannom fore for noget aff sit guodtz sligt och iche helder louglic beuißeß att same godtz ehr hannom lauerit eller det schall haffue bekomit widste fougden iche att thildømme bemte: Christen Harboe noget der till att suare.

Erlig och Welb: mand Her Steenn Bilde thill Kierßgaard, Ridder och Kongl: Maytzz: welbestalter Obberste hanß tienner och fuldmegtig Olluff Lauridzen fordret domb paa sinn

welbemte: hosbondß weigne imod Søffrin Willombßenn aff Schierup, effter opsettelßiß indhold denn 23 Marty sidstforleden indført indholdendiß att Lauridtz Pederßen foget paa Kierßgaard paa sin herriß weigne haffuer giffuen forn: Søffrin Willombß: thill beschylding effter enn forteignelße med welbemte: Her Steen Bildiß haand wnderschreffuen paa nogle mangelß poster hand haffuer giort hannom paa reigenschab for imedeller thid hand tiente hannß *Strengned* for fougett och beløber same poster thill suma penge 426 Sldr: som hand haffuer formindt forn: Søffrin Willombßen burde att Clarere och betalle inden 15 dage, eller der for lide namb i sin buo och guodtz effter forordningen och efftersom daa iche er mødt nogen thill giensuar ehr sagenn bleffuen opsatt thill i dag, huor offuer forn: Olluff Lauridtzenn fremlagde sin welbemte: hosbonds wnderschr: opschrift lydendiß: Andtegnelße wdi Søffrin Willombßenß reigenschab Schafføgaards indkombst andgaaende bereignit fra Philippi Jacobi 1661 och thill Aarß dagenn 1662: Indtegt 1: vdi enn Jordebogß Sumarum er wdlucht biug och ialdt 1½ td: tønden 13 mk: er 4 Sldr: 3½ mk: noch 1 otting smør 1 Sldr: 1 mk: vdi hußpenge och giesteri 1 Sldr: 2 mk: 12 sk: - 2: att den instrux paa Jordebogennß Specier bliffuer laffuerit, - 3: denn Restantz for Ano 1660 will endelig forklariß efftersom endeell der aff ichonn ehr thill regenschabß indtegt ført, - 4: dee penge thill stedßmaall aff det huß i Brunemoße føriß mig iche thill indtegt och er 3 Sldr: diße 3 Sldr: ehr mig betaldt och der for iche reignit i Sumarumen, - 5: er for ringe ført thill indtegt aff dee penge hoß Jenß Jepßenn, er annamit effter hanß breffiß indhold – 2 mk: Wdgiffit – 1: bør att laueriß beuiß paa huiß karen aff roug och biug Peder Lauridtzennß tiener haffuer bekomit, - 2: beuiß och order paa den tønde roug Søffrin Schouffoget eller slaaß thill mangell och er 5 Sldr: - 3: denn tønde roug som føriß till affkorttning med Peder Lauridtzennß Tienner i Kastrup Hoffgaard der om bør att werre minn schrifttelig order, eller slaaß thill mangell och er 5 Sldr: - 4: att laffuere min schrifttelig beuilling paa dee 2½ tønde roug med Jenß Ibßenn, att vere efftergiffuen ellerß slaaß till mangell meener alleniste att det ehr hannom bedraget och beløber till 12½ Sldr: - 5: det roug hoß Peder Michelßenn bør att indfordriß och mig betalliß ehr 5 Sldr: 5 mk: - 6: denn Enne tønde och 5 schiper roug bør aff Christenn Iffuerßenn att indfordriß for penge 8 Sldr: 8 sk: Saa kand ieg hannom igien betalle for huiß hand haffuer arbeitett. Poster ieg thilfredtz med och achtiß nu iche meere for nogenn mangell 7: det roug med Nielß Søffrinßenn i Mørche och Bertell Christenßen i Huilßager, bør att indfordriß effterdi ieg denn: det alleniste haffuer bedaget och beløber penge 8 Sldr: 8 sk: denne Post ehr effterlatt och huiß seddeller som Søffrin Willombßenn aff dennom haffuer, dee magtesløß, - 8: der findiß och indført till affkorttning biug – 16 td: 2 schiper som alleniste er bønderne bedaget der for – 52 Slet dr: 3 mk: 4 sk: - 9: Ordre och beuiß paa alle wdgiffiter, saa och paa haffrenn som er wdlaffuerit, - 10: burde att haffue erfarit hoß Møllerne om ieg nogenn penge haffde annamit daa mine Zeddeller vdi reigenschab att haffue ind Specificerit och om dee indnu noget kunde restere, denne postr Clarerit och betald, - 11 dee 70 Sldr: som føriß mig thill affkorttning for 3½ otting smør Peder Michelßenn schall haffue opbaarit derom order och beuiß huem pengene aff Peder Michelßen haffuer annamit, - 12: denn otting smør med Kastrup Hoffgaard saa och med Christen Iffuerßen 1 pund smør och it brendsuin med Peder Michelßenn som føriß thill affkorttning och beløber 4 Sldr: 8 sk: slaaß thill mangell vdenn derom findiß order och beuilling: dend post med Christen Iffuerßenn Clarerit, - 13: beuiß paa lamb hønß och gieß dee 19 hønß som døde i Aarß effter Zedell betalliß parit 1 mk: ehr 9½ mk: - 14: andschriffuiß enn brunn bleiße wogenn hest for 39 Sldr: will iche giffue meere derfor ind 24 Sldr: eller kand hestenn igienn bekomme giør thill mangell 15 Sldr: - 15: denn post andlangende *Hendrich Ditleff Holchiß* Tienner hand som er indløst paa nogen suin daa meener ieg wist det thilforne at were gott giort er thill mangell 8 Sldr: - 16: dee breffpenge som andschriffuiß om denn trette med Søffrin Møller i Dastrup saa och dee andre breffpenge will ieg iche gott giøre thi en fuldmegtig som opreigßer en trette bør dend till ende at driffue giør saa till mangell och breffpengen hoß wederpartenn att søgiß 5½ Sldr: - 17 got

giøriß ingenn reißepege vden derom findiß min schrifftlig haand effterdi ieg beuilget den gaards landgielde fri och føriß mig thill affkorttening, som kannd beløbe – 50 dr: er saa som bliffuer thill mangell reißepege – 44 Sldr: 20 sk: - 18: slaaeß thill mangell 2 Sldr: paa enn tønde erter thi en tønde erter kostet iche udenn 4 Sldr: och der ind føriß 6 Sldr: - 19: dee 6 Sldr: 1 mk: thill dee lamb at kiøbe der till er penge lauerit slaaeß derfor thill mangell, - 20: Søffrinn Willombenn schall werre Jenß Ibßenn ./: effter beretning ./: schyldig 40 Sldr: for huiß hand vdi Kierstenß huß vdi Benstrup haffuer forterit vdi lang thid huilchenn giæld Jenß Ibßenn och Kiersten haffuer giffuit thill betalling for huiß der for landgielde och andet mig er schyldig:

Mandagenn denn 4 May Anno 1663:

Otte Windeßmend
 Peder Søffrinßenn i Schierup
 Peder Thommeßenn i Børchop
 Nielß Terchelßen i Gaffuerslund
 Tomiß Søffrinßenn ibid:
 Iffuer Hanßenn i Andkier
 Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig
 Poffuell Hanßenn Bund i Gorsløff
 Jeß Nielßenn i Møechholt

Sex Høring
 Søffrin Pederßen i Velling
 Poffuell Staffenßen i Piedsted
 Morten Thomeßen ibid:
 Hanß Jørgenßen i Breining
 Hanß Christenßen i Andkier
 Morten Jenßen i Smidstrop

Kongl: Maytz: Herridtz warßell her i Herritt fremkom och affhiemmellet wed eed med opragte finger effter receßenn nemblig Hanß Søffrinßen i Andkier, och Frandtz Willombßenn ibid: Nielß Pederßenn i Piedsted och Madtz Anderßen ibid: Nielß Pederßenn i Smidstrop och Otte Pederßen ibid: Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßen ibid: Nielß Hannßenn i Gorsløff, Peder Nielßen ibid: Hanß Tommeßenn i Sellerup, och Nielß Raßmußenn i Breining att dee i dag 3 wger warßelgaff meenige Herridtmend thill huer deriß buopeelle huer par i deriß forordnit sogner och byer, for schoffsiønß opkræffuelße. Item warßelgaff dee meenige Herridtmend i dag otte dage thill deriß buopeelle for schoffsiønß affsigt att suare her i dag, saa welsom andet Jachob Laurß: Ridefoget paa Kongl: Maytz: veigne haffue forn: Jachob Lauridtzenn Slotzfouget och Ride-fouget till Koldinghuß aduarede och formanet bønderne her udi Herritt att dee schulle lade deriß resterinde landgielde dee vdi neruerende Aar er lagt for bliffue ydt och laffuerit saa frembt dee der for iche wille lide och stande thill rette som wed bør, saa fremstod Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Peder Pederßenn i Gorsløff, Søffrinn Pederßen i Velling, Mortenn Thommeßen i Piedsted, Poffuell Staffenßenn ibid: Søffrinn Pederßenn i Sellerup, Nielß Buch i Børchop och Søffrinn Pederßenn i Gorsløff, som paa deriß egne och Herridtmendeniß vegne der till suaret att dee haffde ydt och lauerit effter som dee en huer aff yderste formoffue kunde affsted komme, for modet och att Kongl: Maytz: deriß naadige Herre, eller hanß velbetrode tiennere, ey paasatte dennom Speciere aff deriß landgielde effter Jordbogen høyre med penge att betalle ind aff Arildtz tid scheedt er, som och høyst bemte: deriß naadig Here och Konning det haffuer dennom her paa Leenit for ondt for, imod denn forplegt som dee er schyldig att onde hanß Maytz: some smaa bedt och andre Specier for naar her war hoffholting paa Koldinghuß. Noch tilspurde bemte: Jachob Lauridtzenn Hußfouget, Herridtmendene om dee haffde hørt eller fornomet att hand haffde giort nogenn forhindring eller ophold paa huiß dee wdschreffuene Soldatter schulle haffue thill Maanidtz wnder holding och andet effter Kongl: Maytz: breff: Huor till forn: mend paa deriß egenne och Herridtmendeniß weigne suaret att det aldrig haffuer hørt eller fornomet att hand derudi haffuer giort forhindring iche helder forbødenn dennom att giffue Capteinen indschriffuelße penge i nogenn moder, och iche helder ehr der wdi mandß minde giffuenn

nogen indschriffuelße penge till nogen for Soldatter att indschriffue, naar slig vdschriffuening bleff først oprettet, for haabte och att sligt ey dennom nu schulle paalegiß effter som det falder dennom aldt meget besuerligt att giffue Soldatter løn och wnderholding: Huor effter forn: Jachob Lauridzenn war Thingbuinde begierindiß:

Jachob Lauridzen schoff siønß Affsigt:

Huilche forschreffuene otte trofaste dannemend alle samdretegeligenn wande paa deriß gode trou og rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Gregerß Christenßenn i Andkier, Nielß Jenßenn Buch i Børchop, Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßenn, Søffrinn Pederßenn ibid: Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Madtz Nielßenn i Breining, Søffrin Pederßenn i Sellerup och Søffrin Nielßen i Mørkholt som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn att dee den 27, 28: og 29 Aprilli sidst forleden war med Ridefougden, SchouffRideren, Deellefougden och Herridtzschriffuerenn thill siøn thill alle Schoffuene her udi Holmandtz Herrit, och der begrandschet siøn it och er achtet huiß som vdi schoffuene ehr hoggenn wforuist siden sidste schoff siøn om Philippi Jacobi 1662 huilchet dee Taxerit for tømmer och weid efftersom dennom siøndtiß der kunde haffue werit vdi huert, och befandtiß som effter følger. *Skierup* schoff fandtiß rodhoggenn 20 riß bøger thill 4 læß weid, 1 gammell huoll Eeg thill jordgraffuenn stolper: *Suinholt* schoff fandtiß rodhoggenn 8 bøger thill 8 læß veid och 3 riß Eger till 3 spærer: *Winding* schoff fandtiß rodhoggenn 27 bøger store och smaae thill 12 læß weid, noch rodhoggenn 16 Eger dee 8 der aff huert till it spætre, dee 3 der aff huer thill en stenger, och 5 war gamelt thill 4 læß brende veid, styffuit bøger thill 5 læß weid, huilchet lodtz eigerne berete aldt war paa *Mester Hanß Jeremießen* Sogneprest i Weylle hanß tienereß schoff part. Paa sognepresten Her Madtz Nielßenß gordß schoff fandtiß hoggen en Eeg till 2 Stenger. Paa Cronens effter beretning fandtiß hogen 14 bøger thill 6 læß weid och styffuit bøg thill 4 læß weid, noch rod hoggen 2 Eger paa Cronens huer Eeg kunde werit till 3 stenger. *Andkier* schoff wdi Strandschoffuenn fandtiß rodhoggenn 10 bøger thill 10 læß weid som Lodtz Eigerne berette att werre paa bondennß, noch paa bondenß styffuit thill 5 læß veid paa Cronens Rodhoggenn 2 bøger thill 2 læß och styffuit 5 bøger thill 2 læß. Noch fandtiß i samme schoff styffuit bøg thill 8 læß weid som iche bleff giort nogenn forschiehl huiß schoff det war paa. *Andkier* synder schoff fandtiß rodhoggenn 8 bøger till 5 læß weid och styffuit thill 6 læß weid som Lodtz Eigerne berette att werre hoggen paa Jost Tomßenß bundschoff, noch fandtiß rodhoggenn 1 bøg till 2 læß och styffuit bøg till 4 læß weid paa Cronens styffuit bøg thill 1 læß. *Bierkrog* rodhogen 1 gamell Eg thill 1 læß weid paa Josteß bundschoff och paa Cronens 1 Eg thuerstyffuit thill ½ læß: *Tofftum* Gaffuerslund Presteß Enmerche, rodhoggenn en Eeg thill trei stenger. *Gaffuerslund* Schoff rodhoggenn 3 riß eger till 3 staver som lodtz eigerne berette att were paa Søffrin Jørgenßen Congaardtz schoff, noch rodhoggen paa prestenß schoff 4 bøger thill 4 læß, och styffuer 2 læß paa bondenß schoff styffuit thill 2 læß weid. Breining schoff fandtiß inttet hogen till wplegt. Gorsløff schouff fandtiß styffuit paa Cronens thill it læß weid, 1 bøg rodhoggenn paa Poffuell Bundiß thill 2 læß weid. Mørkholt schouff aldt Cronens rodhoggenn 1 lille bøg thill 1 læß och styffuit bøg thill 1 læß. Nebbe gaardt schouff fandtiß rodhoggenn 2 eger thill 8 bielcher, och rodhogen 3 bøger thill 6 læß, och styffuit 1 læß bøg. Ranß schoff och Brøndsted schoff fandtiß inttet hogen thill wplegt. Piedsted schouff fandtiß rodhogen 19 riß eger dee 9 der aff thill 9 hegtlegter, dee 4 thill 4 han bielcher, och dee sex thill 6 spætreer, noch rodhoggenn 18 smaa bøger thill 6 læß weid, styffuit eger till 2 læß brendweid och bøg thill 2 læß weid. Sellerup schoff fandtiß styffuit thill 2 læß weid. Follerup schoff rodhoggenn 2 bøger som Lodtz Eigerne berette Proviandmester i Fredrichß Odde haffde ladet hoge thill deigen troug, noch 1 bøg rodhoggen thill 8 læß som bleff berettet Prestenn i Hersleff haffde ladet hogge, noch styffuit eeg thill een læß. Smidstrop schoff fandtiß rodhoggenn 2 bøger till 2 læß, bøger styffuit thill 1 læß 1 eg rodhoggenn thill it spætre. Børchop schoff paa Cronens

rodhogen 1 bøg thill 2 læß och styffuit thill 1 læß, paa bundenß rodhogen 3 bøger thill 4 læß och styffuit thill 2 læß: Proviantsmester Nicolai Berndtz bunde Enmerche legendiß thill hannß gaard i Welling kaldiß Wlsbeches Enmerche fandtiß rodhoggen 71 eger huor aff endelß war styffuit paa steden och bortført och endeelß inndnu laae paa steden huilchet siønßmendenne iche widste att kunde Taxere eller giøre nogenn forschuell paa. Welling schoff i Kue Haffuenn rodhogen paa Peder Ebbennß bundschoff 3 eger thill 3 bielcher och 1 eeg thill 2 stenger, paa bemte: Proviantsmesterß bundschoff fandtiß rodhogenn 6 eger thill 4 bielcher och 4 stenger, i S: Jørgen Raffnß bunde Enmerche Storkier fandtiß rodhogenn 4 eger thill 4 spærtreer, noch paa bundenß rodhogenn 11 eger dee 6 thill han bielcher, och dee 5 thill spærtreer, noch 1 eg thuerstyffuit thill 1 læß, her for uden fandtiß hoggen paa same schouff 13 eger som bleff berett att war hoggen och ført thill Fredrichß Odde. Dette forschr: affhiemmet for bemte: siønßmend saalediß att were befunden som forschreffuit staar, och iche dee wiidere kunde paa finde eller bleff paa wiist som denn: siøntiß wforuist att kunde vere hoggen siden nest forledenn schoffsiøn i nogenn maader: Herridtz warbell her for thilforne indførtt.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Simonn Søffrinbenn i Grund som fremlagde lod leße och paaschriffue thuende Landtztingß domme begge aff Wiborig Landtzting wdgiffuen denn 26 Marty sidst forleden indholddendiß att Poffuell Bund i Gorsløff och Søffrin Pederbenn i Welling schulle med Herridtzfougden med forderligste och inden sex vger, giøre bemte: Simon Søffrinbenn paa sin søster Anne Søffrinbdatterß weigne, induißening i S: Tyge Nielßenß gaard och eigenndomb i Børchop for hindiß gieltz fordring, saauelsom giøre hannom induißening for sin gieltz fordring i S: Hendrich Raffnß eigenndomb ibid: for sin gielts fordring effter hannom, och begierde derfor wuildig dannemend opneffnit same eigendomer att Taxere før ind indførbell derudi schee kunde, huilchet aff Slotzfougden Jachob Laurßen Ridefouget paa Kongl: Maytz: weigne bleff beuilget dannemend der till att mote opneffniß huor for der bleff wdneffnd Gregerß Christenbenn i Andkier, Nielß Buch i Børchop, Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßen, Søffrin Pederßen ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Madtz Nielßen i Breining, Søffrin Pederbenn i Sellerup, Søffrin Nielßenn i Mørchholt, Peder Buch i Schierup, Peder Thommeßenn i Børchop och Peder Smed ibid: som nu strax paa aasterderne dennom haffuer att forføye, och same eigendomer att Taxere som dee achter att forsuare, saa fremstod Poffuell Knudtzenn i Brøndsted och Peder Pederßen i Gorsløff som paa deriß eggene och dee andre mendß weigne der till suaret att dee formeener dee iche louglic er der till kraffuit menß kom samfrender thill sligt att Taxere och iche helder deriß naffne meldeß i Landtz domerß domme att dee sligt schulle forrette mindte der for dee burde att werre forschaanit, och stod forschr: mend och Jachob Lauridzten Ridefougett med bemte: Simon Søffrinßen samptelig till wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Jørgenn Pederßen i Welling en affkald.

huilche forschreffne otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jenß Søffrinßen i Hyrup paa sin egen och paa sin søster Anne Søffrinbdatter, saauelsom sin broder Iffuer Søffrinßenß weigne, Søffrin Madtzen Houkarll i Weylle paa deriß søster børn Anne Doritte och Maren Poffuelbdøtteriß weigne, och baade forn: Jenß Søffrinßen och Søffrin Houkarll paa Buold Pederbdatterß weigne, der lydelig for retten i haandtoug Jørgenn Pederßen i Welling, gaff och gjorde hannom en fuld thrøg enig och wigienkallendiß auffkald paa aldt huiß arffue och guodtz alle forschr: kunde arffue werre thilfaldenn effter hanß forige hustrue Anne Søffrinbdatter, som i forledenn feide tid bortdøde i bemte: Høyrup, det werre sig vdi buo och buoschab, sølff, kleder, kræ, queg, heste, hopper, kornn och kornn auffling, røringdiß och vrøringdiß, indenn døre eller wdenn døre, wed huad naffn det neffniß eller optenchiß kand

saa dee bekiende att dee der for haffde annamit och opborinn deriß fulde nøye och redelig betalling effter deriß egenn wilge och minde, huor for dee nu for thingßdomb quitterit forn: Jørgen Pederßen och hanß arffuing for dennom och alle forskreffne och deriß arffuinger, for forn: arffue och guodtz for ald wiider kraff schade bekostening och vdleg och thachet hannom ære och got for god schifft och jæffning och god redelig och reigtig betalling i alle moder, och stod forn: Jenß Søffrinßen och Søffrinn Madtzenn Houkarll thill wedermolsting der dene auffkald gich beschreffuenn.

Peder Nielßen Raadmand i Fredrichßode it Tingßvinde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Nielßenn, forige Heridtzfouget i Holmandtz Herrit och Raadmand i Fredrichßodde som war begierinde att Herridtzmendene her i Herrit wilde meddeelle hannom deriß saferdige winde och kundschab hurlediß hand bleff wdpløndrit och forjaget fra huß och gaard, och gaard med mølle och buolliger reent affbrendt och affbrøtt i forledenn wfredtz thid, med huiß meere dennom derom er beuist. Saa fremstod Sandemendene her i Herrit nemblig: Gregerß Christenßenn i Andkier, Nielß Jenßenn buch i Børchop, Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßenn, Søffrin Pederßen ibid: Poffuell Knudtzen i Brøndsted, Madtz Nielßenn i Breining, Søffrinn Pederßen i Sellerup och Søffrin Nielßenn i Mørckholt, som paa deriß egenne och Herridtzmendeniß weigne der till suaret, wandt och bestod wed eed med opragte finger effter receßen, att det dennom i ald sandhed ehr fuld witterligt, att forn: Peder Nielßen med hustrue och folch bleff saa velsom andre fattig folch gandsche forjaget fra deriß huß och gaard den tid fienderne Anno 1657 kom her i landet och deriß guodtz och formoffue det veriß buo och buoschab, kornn, kretter (?) och anden formoffue, rørindiß och vrørindiß er der effter aff fienderne gandsche spolerit, ød och borttagenn, och Nebbegaard dee paabuode gandsche ruinerit och mestendeell neder brøtt, och siden der effter att den stachet fred war sluttet er dee igien hiem fløttet thill samme gaard som hand igien paa ny lod, enn gandsche deell forferdige och begyndt sinn aufflig att driffue indtill fienderne toug sin ryttereing thill Fredrichß Odde for dee Allierde krigßfolch daa bleff Peder Nielßenn atter igienn aff fienderne reen wdpløndrit saa hand med hustrue och folch motte saa got som gaa nøgenn fra samme gaard igien, och daa gaarden med thillegendiß mølle och buolliger er aff fienderne bleffuen gandsche affbrendt saa ey noget och hußene eller bygninger aff forn: gaard, mølle eller buolliger bleff beholden i nogenn maader och fremlagde forn: Peder Nielßen warbell Zeddell aff Wiiborig Landtzting wdsted den 25 Februari sidst forledenn, indholdendiß att daa der er steffnit och warbelgiffuen alle S: Anneche Jachobßdatter forn: Peder Nielßenß hustrue hindiß arffuinger och creditorer huad heller dee er indenn eller wdenn landtz dee wmøndige med deriß lauguerger om nogenn aff dennom haffde noget imod dette winde att suare her thill thinget i dag, och war Jachob Lauridzen Slotzfouget och Ridefouget thill Coldinghuß paa Kongl: Maytz: weigne thill vedermolsting der dette winde gich beschr:

Forn: Peder Nielßenn 1 registreringß affsig

Huilche forschr: otte throfaste dannemend alle samdregetelig wande paa deriß gode throu och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Jørgenßen i Breining, Nielß Hanßen, Madtz Nielßen, Jenß Pederßen ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen, Att dee denn 8 Aprilli sidst forledenn war forsamellet i Breining wdi Christen Nielßennß huß, som forn: Peder Nielßenn er till huße, siden hanß gaard hand paabuode i vfredtz tidenn bleff øde, thill registrering effter hanß hustrue S: Anneche Jachobßdatter, som i wfredtz tidenn bort døde, offueruerindiß Heridtzfougden Jost Tomßen och Deellefougden Hanß Hanßenn och der registerit och liguiderit huiß tilstaaendiß giæld saauelsom bort schyldig giæld forn: Peder Nielßenn daa dennom forstillet och daa fremlagde hand først for denn: først it tingßvinde aff Holmandtz Herridtzting wdsted Aar

1660 denn 13 Augusti huor udi 24 dannemend wed høyeste eed klarligenn winder att forn: Peder Nielbenn sampt hanß kieriste och S: hustrue bemte: Anneche Jachobßdatter ehr fra røffuit aldt huiß dee eyede leffuendiß och döt røringdiß och wrøringdiß sampt och gaardenn dee paabuode Nebegaard aff fienderne gandtsche affbrenndt huor for dee vdi største elendighed daa mote henn fly thill Weylle, och lide stor armod huor wor herre daa wed denn timelig død hanß kieriste forn: hustrue hannom frakaldet, och iche siden hand haffuer kunde opspurt eller samblet alle sinne S: hustrueß arffuinger, huor offuer hand effter widtløfftig derpaa andwendte bekostening haffuer werit for aarsaget dennom sampt sinne creditorer wed Landtz tingß warbell zeddell thill louglig schifft och deling effter forn: hanß S: hustrue lade indkalde, paa det hand kunde werre vden mißtanche och iche nogenn arffuesuig aff hann: schall siøniß att begaaeß efftersom guodtz och formoffue diß werre hannom aff fienderne er gandtsche fratagen. Dernest frem wiste hand obligationer och reigtig andteignelßer paa tilstaaendiß gield, nemblig: S: Lauritz Slaikierß breff i Kolding paa 100 Sldr: Daterit den 28 Novemb: 1649 och rente der aff i 14 Aar. Andgaff Gorsløff kierche att werre hannom plegtig effter kierchebogenß indhold som findiß hoß Anderß Madtzen, penge 170 Sldr: och nogle Aars rendte. Jenß Høgß breff i Follerup paa 20 Sldr: Madtz Nielßen breff i Ranß paa 13 mk: Peder Nielßenß i Brøndsted paa 3 Sldr: Søffrin Olluffßenß i Gorsløff paa 8 Sletdr: och nogle Aarß rindte, Thomiß Pederßenß breff i Ranß paa 3 mk: Beløber forschr: tilstand for udenn rindte 304 Sldr: 1 mk: Huor imod hand igien andgaff sin och sin S: hustrueß bortschyldig gield efftersom creditorerne effter louglig indkaldelße iche mødte, nemblig thill Anderß Madtzen forige Slotzschriffuer 100 Rixdr: S: Peder Wdßenß arffuinger i Colding 100 Sldr: huorpaa er laffuerit en parti haffre som thingßuinde och anden beuiß schall forklariß, thill Hanß Hanßen i Schierup och hanß med arffuing 100 Sldr: bedrager sig forschr: bortschyldig gield in suma 350 Sldr: der effter er bød bemte: Peder Nielbenn sig, att dersom den S: Quindiß arffuinger wilde annamme huiß thilstaaendiß gield der findiß nu hannom och hanß S: hustrue tilhørde, wilde hand dennom strax huiß beuiß er och reigtighed hand derpaa haffde offuerlaffuere effter reigtig wnder handling, dog att dee der imod wilde contentere hanß S: hustrue och sinne creditorer huiß dee med rette bortschyldig er, huilchet och er billigt att huo som will arffue bør och att gielde, och huiß iche daa erbød hand sig selff, sine och sinne kiereste hustrueß creditorer effter louglig obligationer med thidenn att vilde contentere med saadann condition att en huer christen aff enn christenn kierlighed och medlidenhed wilde betrachte baade deriß egenn och hanß haarde och besuerlige wilkaar vdi forige onde och bedrøffuelig thider, och der aff lade sig beuege iche paa det høyeste aff strenge, menß nogenn billig och lidelig affslag beuilge, paa det att en huer kunde bekomme noget for sit effter thidenß och leiglighedenß tilstand, huilchet och er christelig och lougligt och nu paa andre steder huor guodtz och formoffue aff fienderne er borttaget seduanlig, att saa paa aasteden er pascerit det bad forschr: mend dennom guld till hielper paa, och beuiste forn: Peder Nielßen med fremlagt landtztingß warbell zeddell aff Wiborig Landtzting denn 25 Februari wdgiffuen sidstforledenn indholdendiß att der daa ehr louglig steffnit och warbell giffuenn, wed Werner Christenßen och Jenß Hanßenn i Wiborig, alle bemte: S: Anneche Jachobßdatter hendiß arffuinger och creditorer huad heller dee er inden eller vdenlandtz dee wmøndige med deriß lauguerger, for at møde thill bemte: Christen Nielßenß i Breining, siette wgerß dag der effter thill forschr: registrering och schifft bemte: Peder Nielßen achtet att holde och thill dets affsigt att suare till Holmandtz Heritzting 7. otte och ni vgerß dag dereffter, om forn: arffuinger och creditorer wille haffue noget der till att suare med meere same warbell zeddell som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduißer, och stod forschr: mend thill wedermolsting der denne affsigt gich beschr:

Mandagenn denn 11 May Anno 1663:

Otte Windiðmænd
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund
Tomiß Søffrinßenn
Simon Madtzenn ibid:
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Nielß Hanßenn i Breining
Anderß Bertelßen i Sellerup
Peder Huid i Børchop

Sex Høring
Peder Buch i Schierup
Peder Smed i Børchop
Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Peder Thomßen i Børchop
Peder Jenßen i Andkier
och Søffrin Pederßen i Sellerup

Jeß Nielßenn i Mørchholt tilforordnit domer i denne sag thill effterschr: vinde Heridtzfougden andgaar. Hiemmellet med opragte finger och Eed Otte Pederßenni Smidstrop och Nielß Pederßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Søffrin Willombßen forhenn boendiß i Schierup louglig warßell mundelig her wed tinget imod winder och laugmaall att suare Jost Tommeßen Herridtzfouget her i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Peder Smed i Børchop, Peder Thomßenn ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Peder Jenßenn i Andkier och Søffrin Pederßenn i Sellerup, som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn dennom i ald sandhed att werre fuld witterligt att forn: Søffrinn Willombßen drog fra denn bundegaard i Schierup hand aff bemte: Jost Tommeßenn Herridtzfouget haffde i feste i pløig tidenn for Paaske med høstrue guodtz och formoffue, buo och buohaffue och effter lod sig gaardenn ledig och tom, indtill Jost Tomßen selff war foraarsaget same gaard att andtage och der till lade pløye och saae, formedelst schatt och andenn wdgifft hand der aff maae wdrede, och iche dee haffuer hørt eller fornomit at Jost Tommeßenn haffuer giffuenn hannom nogen aarsag der till menß thit och offte klaget sig baade for dennom och andre gottfolch efter Søffrinn Willombßen saa forlod gaardenn och for rychte huiß indbygning derpaa war reparerit. Dernest fremstod Peder Buch i Schierup och Jenß Rod ibid: som wandt och bestod i ligesuarne eed dennom det samme att werre beuist och saa meget meere att same thid der Søffrinn Willombßen aff gaardenn bort fløtte, bleff der aff borte fyrdeeller, winduer, windueß karme, døre och andet gaardens fornødenhed och ramb tid effter att Søffrinn Willombßen haffde saa wnduigt gaarden och ladet dend staae ledig och øde, satte Jost Tommeßenn enn karll deruid aff stor fornødenhed thill dennd aff haffue opsiøn, att saa i sandhed er det bad dee dennom Gud till hielper paa.

Peder Buch 1 opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag 14 dage gaff Maren Knudtzdater S: Staffenn Mogenßenß i Schierup louglig warßell thill hindiß huß werrelße imod domb at suare forn: Peder Buch her i dag, och gaff hand hinde thill beschylding for 10 Sldr: londte penge for mindte hun hannom burde att betalle inden 15 dage eller were namb wndergiffuen, saa for tilfald bleff sagen opsatt vdi sex vger.

Christenn Huid i Winding en opsettelße

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Dorite Jenß Madtzennß med sin laugerge i Winding och Iffuer Nielßenn ibid: imod domb att suare forn: *Christen Huid* her thill thinget i dag, och gaff hand Iffuer Nielßenn till beschylding for 3 sldr: och Doritte Jenßkuonn for 3½ sldr: dee er hann: plegtig, formindte dee hannom burde att betalle indenn 15 dage eller wer namb wndergiffuen. Saa mødte iche nogenn thill giensuar, huorfor sagen bleff opsatt vdi 3 wger.

Simon Søffrinßenn i Grund 1 Taxerings affsig.

Huilche forskreffuene otte throfaste dannemend alle samdregetelig wande paa derið gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Gregerß Christenßen i Andkier, Nielß Buch i Børchop, Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßenn, Søffrinn Pederßenn ibid: Poffuell Knudtzenn i Brøndsted, Madtz Nielßenn i Breining, Søffrinn Pederßen i Sellerup, Søffrin Nielßenn i Mørchholt, Peder Søffrinßenn Buch i Schierup, Peder Tommeßenn i Børchop och Peder Jenßenn Smed ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn, att dee denn 4 Maij sidst forledenn var forsammellet i Børchop paa denn bundegaard och eigendomb S: Tygge Nielßenn paa buode och fradøde denn att sette och taxere effter som dee der till aff tinget er loughigenn wdneffnd aff Ridefogden Jachob Lauridtzenn Bech, Slodtzfouget paa Coldinghuß, som paa øffrighedtz weigne der till gaff tilladelße, och daa offuer weyet och begrandschet den same bundegaard med sin rette thillegelße gaard och gaardsted, abildgaard, homellgaard och kaalgaard, ager och enge, schoff och march, buolliger och enmercher, slett inntet wndtagen aff aldt det som thill same bundegaard belegendið er och aff Arildtz tid der till legit haffuer, huilchet dennom siøntið nu effter denne besuerlige krigß tid och fiendernið ruinerung ey meere att werre werdt ind 400 Slete daller. I ligemaader war dee samme thid paa denn lille bundegaardtz sted S: Hendrich Raffnn paabuode och fradøde, och deß thillegendið buollig och jord offuer ald Børchop march det att sette och taxere, som denn: siøntið nu ey meere att kunde koste efftersom huiß bygning derpaa haffuer werrit, er gandsche øde, ind 180 Slet dr: och stod Peder Nielßen Raadmand i Fredrichß Odde paa sin broderß S: Tyge Nielßenß barnß veigne thill wedermolsting der dette winde och taxering gich beschreffuen.

Simon Søffrinßen i Grund paa sin søster Anne Søffrinßdatterß weigne, enn indførbell. Huilche forskreffuene otte throfaste dannemend alle samdregetelig wande paa derið gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Poffuell Hanßenn Bunde i Gorsløff och Søffrinn Pederßenn i Welling, begge selffeiger bønder, som for tingßdomb wandt och affsagde, att dee denn 4 Maij sidst forledenn war med Herridtzfougden Jost Tomßen i Huilsbierig wdi S: Tygge Nielßennß bundegaard och eigendomb i Børchop, efftersom dee aff Welb: Her Landtzdommer, er opneffnd och thilfundenn med forderligste leiglighed och indenn sex wger effter samme dombß dato, wdi Herridtzfougdenß neeruerelße, att giøre Anne Søffrinßdatter eller hendið fuldmegtige indwißening wordering och taxering vdi S: Tyge Nielßenß effterladte bundeguodtz och eigendomb for sin resterinde gieltz fordring och det effter receßen som dee will andtsuare och werre bekiendt, med meere, samme domb aff Wiborig Landtzting wdgangen denn 26 Marty 1663, wdi sig selffuer wdformelder. Och daa effter dið leiglighed bleff dennom forelagt først S: Tyge Nielßenß haandschrifft daterit den 1 Marty Aar 1654 huor paa resterit aff hoffuit stollenn 100 Slete daller, som war for denn gaardtz betalling S: Tyge Nielßen paa buode. Dernest fremlagdið for denn: enn domb her aff Holmادتz Herridtzting vdgifuen denn 8 Decemb: 1662, som saaledið ehr affsagt och slutterit att effterdi for Setfougden Peder Buch er i rettelt S: Tyge Nielßenß haandschrifft huorpaa schall restere 100 Slette daller och derfor beuißeß med registreringß affsigt effter den S: mand, att der ey fandtið nogenn løbøre hanß gieldenner och creditorer med att afflege, menß er thilsatt derið betalling i hanß eigenndomb att søge effter loughlig medfart, widste Setfougden iche retter derom att kiende ind bemte: Anne Søffrinßdatter jou bør effter sin haandschrifft ið indhold att haffue indwißening i den S: mandtz bundeguodtz och eigenomb for sin fodring effter det er loughlig taxerit, huilchet forskr: domb och haandschrifter som i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wiider vduißeß, och for det sidste fremlagdið bemte: Simon Søffrinßenß opschrift paa sin søsterß weigne, paa forskr: fordring, rindte och schadegield lydendið som følger fortegnelße paa huiß schadegield saa och effterstaaendið rindte som er for aarsaget paa S: Tyge Nielßenß schadißløß forplegt. 1) Rindte fra Ano 1656 och thill 1663 er penge 42

Sldr: Anno 1661 den 10 May: 2) War ieg i S: Tyge Nielßenß huß i Børchop der registrering scheede thill bodleye och fortering penge – 1½ mk. 3) Thuende personer som gich till Welling, Børchop och Breining att steffne forn: registrering thill indførbell, for steffning att forkynde och for blanchet thill hobbe, penge enn Sldr: 4) Gaff ieg Bertell Warche i Aßendrop for thrende Landtztingß reigßer 1662 och thill denn 30 Juli effter derpaa beuißer thill wogennleye och hanß egenn fortering penge 12 Rix dr: thill opsettelßen 5 mk: 4 sk: tuinde gange att forkynde thill Landtzting 3 mk: er thil hobe 2 Sldr: 4 sk: 6) lod ieg forn: opsettelße forkynde thill Holmandtz Herridtzting fra denn 2 Juni och till den 1 Septemb: femb gang thill budet huer gang 1½ mk: er 7½ mk: 7) Efftersom sagenn bleff opsatt thill den 24 Septemb: reiste ieg selff fra Grund med heste och vognn efftersom ingenn aff dee instefndte mødte och der war it stor Landtzting saa ieg war paa reigßenn i 12 dage, thill wogennleye och min egenn fortering – 9 Sldr: 8) Bleff ieg hiem wiist att hende domb paa S: Tyge Nielßenß arffuinger, thill steffningßmend och breffpenge 5 mk: same hiemdomb Daterit den 8 Decemb: 1662. 9) Lod ieg forn: domb indstefne thill Confirmatz thill indførbell den 25 Februari 1663, gaff Steffningßmend for steffning penge 1 dr: thill wogennleye och fortering thill Wiborig 4 Rdr: formedelst att der bleff stor Landtzting att ieg iche kunde fortøffue lagde erlig velacht karll Lauridtz Pederßenn fouget paa Palßgord mine breffue i rette, och gaff for opsetelße 5 mk: 4 sk: hannom ½ Rix dr: for att fortøffue effter mine breffue, er thil hobe 8 Sldr: 4 sk: 10: Motte reigße thill Wiiborig igien denn 11 Marty formedelst dom eller iche war tilstede, bleff opsatt i 14 dage, thill wogennleye och fortering 4 Rix dr: for opschrift 24 sk: thuinde gange thill Holmandtz Herridtzting att forkynnde 3 mk: 11) Gaff jeg Poffuell Iffuerßenn i Horßennß 6 mk: thill Wiiborig med mine breffue, som laffuerit Nielß Rolandß att hende domb for dommen 18 mk: 8 sk: drichepenge 8 sk: for hanß wmag for hand stod paa Landtzting i 3 dage 2 Rixdr: er thill hobbe penge 7½ Sldr: 1 mk: Suma paa forskreffne rindte och omkost er – 100 Sldr: och der effter war forn: Simon Søffrinßenn paa sinn bemte: søsterß weigne, for forskr: hoffuit stoll rindte och omkoste som tilhobe beløber 200 Sldr: indførbell i forn: S: Tyge Nielßenß eigendom begierindiß daa haffuer forskreffne tuinde indførbelßmend med Herridtzfougden indført forn: Simon Søffrinßenn paa sin søsterß vegne effter welbemte: Landtz dommerß domb och hinde for sin forskr: gieldtz fordring tillagt halffpartenn aff bemte: S: Tygge Nielßenß gaard och eigenndomb med diß tillegendiß buoliger och jorder, offuer ald Børchop schoff och march inttet wndtagenn i nogenn maader, efftersom dennd gandtsche gaard aff wuildig mend er Taxerit for 400 Sldr: effter thingßuindiß indhold huilchenn halffue gaard och eigendomb bemte: Anne Søffrinßdatter haffuer att nyde beholde med diß aarlig affgrøde indtill hinde forn: 200 Slet dr: bliffuer betald och samme halffue gaard bliffuer loughlig indløst effter receßenn. Och stod Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichß Odde paa sin brodersøn Peder Tygeßenß weigne thill wedermolsting der dette winde och indførbelß affsigt gich beschreffuenn.

Simon Søffrinßen i Grund en indførbelß affsigt.

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdregetelig wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for domb stod Poffuell Hanßenn Bunde i Gorsløff och Søffrin Pederßenn i Welling, bege selffeiger bønder som for retten wandt och affsagde, att dee denn 4 May sidstforledenn war med Heridtzfougden Jost Tommeßenn i Huilbierig paa S: Hendrich Jenßen Raffnß bundegaardtz sted och eigendomb i Børchop, efftersom dee aff Welb: Her Landtzdommer ehr opneffnd och thilfundenn med forderligste leiglighed och indenn sex wger effter samme dombs dato wdi Herridtzfougdenß neruerelße att gjøre Simon Søffrinßenn effter pandte breff forskriffuening och induißening, wordering och taxering for sin gieldtz fordring wdi forn: S: Hendrich Raffnß bundegaard och eigendomb och det effter receßenn som dee will andtsuare och were bekiendt med meere same domb aff Wiborig Landtzting wdgifuen denn 26 Marty 1663 wdi sig selffuer wdformelder, och daa

effter diß leiglihed bleff dennom forelagt først itt pandtebreff her aff tinget wdsted Aar 1647 denn 29 Novemb: som thilholder att bemte: S: Hendrich Raffnn daa haffuer pandtsatt thill S: Jachob Fromb i Kolding saa wiidt i sin bundegaard med diß thillegendið eigenndomb for 180 Sldr: 1 mk: 13 sk: hand var dend S: mand plegtig. Dernest fremlagdiß for denn: S: Hendrich Raffnn och hanß hustrue S: Lienne Søffrinßdatter wnderschr: følgebreff indholdendið att efftersom derið suoger forn: Simon Søffrinßen haffuer betald forskr: 180 Sldr: 1 mk: 13 sk: thill bemte: Jachob Frombß arffuing welfornehme mand Anderß Matzenn, effter pandte breffuitß indhold, huor for forn: gaard och pandt med diß tillegelße i huße, gaard och gaardsted, buolliger, thoffte, schoff och march, slet intet wndtagen, schall følge forn: Simon Søffrinßen och hanß arffuinger thill it fuldt wnderpandt indtill saa lenge det bliffuer hann: loughligen fraløst med rede penge och ingenn andre wahre, same breff er daterit i Børchop den 3 Aprilli 1654, saa er for dennom fremlagt en domb her aff tinget wdgifuenn den 23 Decemb: 1661, som lyder saaledið i sin slutning, att effterdi befindið att S: Hendrich Raffnn aff Børchop haffuer pandtsatt sin bundegaard och eigendomb som hand sig haffuer thilforhandelet aff S: Peder Thomßenn i Piedsted, thill S: Jachob Fromb i Kolding, for 180 Sldr: 1 mk: 13 sk: som forskr: Simon Søffrinßen igien haffuer den S: mandtz arffuing fraløst, effter pandtebreff och følgebreffß indhold, daa widste fougden iche retter derom att kiende ind forskreffne eigendomb jou bør att werre forn: Simon Søffrinßenn følgachtig for nogenn andre creditorer for sin forskreffne wdlagde penge och diß paagaende rindte effter dets loughlig taxering och wording effter receßenn, och for dett sidste fremlagdiß for teignelße paa resterinde rindte aff forskreffne penge fra Aar 1654 och thill neruerinde Aar som bedrager 108 Sldr: Noch for breffpenge och andwendte omkostning som beløber 30 Sldr: med meere forskreffne breffue och documenter i sig selffuer vduißer, och der effter war forn: Simon Søffrinßenn for sin forskr: hoffuitstoll rindte och omkostning som sig in Suma bedrager 318 Sldr: 3 mk: 13 sk: indförbell i forn: S: Hendrich Raffnß gaard och eigenndomb begierindið, daa haffuer forskreffuene tuinde indförbelßmend med Herridtzfougden indført forn: Simon Søffrinßen wdi forskreffne S: Hendrich Raffnß bundegaard och eigendomb i Børchop som nu ligger øde med diß thilleggenddið buollig thoffter och jorder indtet wndtagenn som aff wuildig dannemend er taxerit for 180 Slette daller effter thingßuindið indhold for sin forskreffne gieldtz fordring, och haffuer same bundegaard och eigendomb att nyde och beholde med diß tillegendið buollig och jorder, inttet wndtagen for saa wiidt aff sinn forsring det er taxerit for, indtill det bliffuer loughlig indløst och betald effter receßen, och stod forskr: inndförbelß mend med bemte: Simon Søffrinßenn thill wedermolsting der dette winde och inndförbelß affsigt gich beschr:

Peder Buch i Schierup forordnit domer till effterschr: domb Heridtzfougden haffr vanden vdi. Peder Matzenn i Smidstrop fordrif domb offuer Kierstenn Jachobßdatter, for ærørig ord hun schall haffue hannom paasagt att hand schulle haffue frastollen hinde noget guodtz effter thingßuindið indhold den 30 Marty sidst forleden indført som i dag for domb bleff lest och paaschreffuen, formindte hun det burde att beuiße eller lide som en løgner, och selffuer werre dend hun løigen achtig haffuer schieldet hannom for effter sin i rette settelße och opsettelßið indhold forskr: 30 Marty indført och var der om nu i dag endelig domb begirindið. Saa mødte forn: Kiersten Jachobßdatterß sønn Jachob Christenßenn som paa sin moderß weigne der till suaret och formindte forn: Peder Matzenn burde att tiltalle hinde thill sit werneting om hand haffde noget med hinde att tuiste, huor till Peder Matzenn suaret att hun haffde hendið buo och buopeell her i Herridtet i Børchop der hun hannom saa schamelig paaløig, och der sagen gich i procehs som aff thingßuindet kand fornemið, formindte sig ey i sin rettergang der med att bliffue for hindrit effterdi och hendið søn mød thill giensuar, huor offuer dee bød denn: rette paa bege sider, med flere ord och talle dennom derom imellom war. Daa effterdi for Setfougden i rettelegið thingßuinde huor med beuißeß att forn: Kierstenn Jachobßdatter

haffuer hafft sit bud hoß Herridtzfougden och personlig werit hoß Deellefougden och begierit at randsage hoß forn: Peder Madtzenn om noget guodtz hand haffde hinde frastollen ja ind och werit i byenn som hand buor, och sat waretegt paa hanß huß och saalediß beschemit hannom paa sin ære, rychte och naffn, som hun ey haffr hannom offuer beuist meget mindre kund thill nogenn laugmaall hedenn bracht, widste derfor iche retter att kiende ind bemte: Kiersten Jahobßdatter jou bør forn: Peder Madtzenn att erklere eller och same ærørig sag ydmygelig ind finder for sinn offuer domer dee gode mend Welbyrdig Here Landtzdommere.

Mandagen denn 18 May Anno 1663.

Otte Windißmend
Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Hanß Knudtzenn ibid:
Peder Mortenßen i Andkier
Anderß Hanßen i Brøndsted
Christen Raßmußen i Mørchholt
Jørgen Nielßenn i Ranß
Hanß Hanßenn i Sellerup
Gregerß Christenßen i Andkier

Sex Høring
Søffrin Jenßen i Schikkalle
Nielß Pederßen i Piedsted
Hanß Olluffßen i Andkier
Otte Pederßen i Smidstrop
Nielß Hiuller i Brøndsted
och Nielß Pederßen i Smidstrop

Hanß Olluffßenn paa sin hustrue moder Anne Jenß Nielßenß veigne enn opsettelße. Hiemmellet med opragte finger och Eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frantz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff *Nielß Anderßenn i Andkier Schouffgaard och hanß hustrue Kiersten Jenßdatter* louglig warßell thill deriß buopeelle imod domb att suare bemte: Anne Jenß kuon eller hendiß fuldmegtig her thill thinget i dag. Och gaff forn: Hanß Olluffßenn denn: till beschylding for 46 sldr: 3 mk: S: Anderß Munch war S: Jenß Nielßenn plegtig effter haandschrifftiß indhold, formindte dee samme giæld burde att betalle inden 15 dage eller werre namb wndergiffuen. Saa mødte ingenn thill giensuar, huorfor sagen bleff opsatt vdi sex wger.

Opsettelß for schoff houg her i Herrit.

Herridtz warßell affhiemellet med opragte finger och eed nemblig: Hanß Søffrinßen i Andkier och Frantz Willomßenn ibid: Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßenn ibid: Jenß Madtzen i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: Hanß Thomßenn i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, Nielß Hanßen i Gorsløff och Peder Nielßenn ibid: Nielß Pederßen i Piedsted och Madtz Anderßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff meenige Herridtzmend her i Herrit louglig warßell thill huer deriß buopeell imod domb for schoff siøn att suare her i dag.

Och satte Hanß Hanßenn Deellefouget i ald rette och formindte paa Kongl: Maytz: weigne, att dee enn huer som wedkommer burde den vforuiste schoff houg: effter siønßuindiß indhold att betalle som en huer paa sit schoff schiffte er andschreffuen for indenn 15 dage eller derfor were namb wndergiffuenn. Saa mødte ingenn thill giensuar, huor for sagenn bleff opsatt wdi 14 dage.

Nielß Hanßenn i Gorsløff loffuit och sig tilforplegtet, att forschaffe Jost Tomßen, Hanß Hanßen och Peder Raffnn deriß fougde penge och rettighed Jørgenn Staffenßenn i Gorsløff dennom plegtig er, for schiffte effter sin hustrue, thill i dag otte dage eller der for lide deelle eller wider tiltalle, och stod forn: Nielß Hanßenn thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Nicolai Berndtzen Proviandtmester it Pantebreff.

Huilche forschreffuene otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod fornumstig mand Hanß Hanßen i Schierup Kongl: Maytz: Deellefouget her i Herrit, som for retten i haandtoug Peder Raffn Heridtzschreffuier och bekiende sig aff rett witterlig giæld schyldig och plegtig att werre erlig mandhafftig Nicolai Bernndtzen Kongl: Maytz: Proviantz forWalter i Fredrichß Odde, ltt Hundrede Slette daller huer daller till 32 schielling Liubsch bereignit, huilche forn: 100 Sletdr: forn: Hanß Hanßen thilforplegtet sig eller sinne arffuinger erlig redelig och well att betalle bemte: Nicolai Berntz eller hanß arffuing med gode rede penge och fuldudig Sølffuemøndt wden schade och schadisløß i alle maader och thill it fuldt och frit brugelig pandt och forsicherung for forn: penge daa pandtsatte forn: Hanß Hanßenn fra sig son hustrue Ellenn Willomßdatter och deriß arffuinger, indtill forn: Nicoali Berndtz och hanß arffuinger, enn haffge med ager och eng, legendiß paa Schierup March i Torn Wey som hanß S: fader haffuer i pandt fra lille Jenß Pederßenß gaard i Schierup wdi sin lengde wiide och brede som denn for funden er och for wfredtz tidenn indgiert, huilchenn hauffge wdi sin rette begrebenhed forn: Nicolai Bernndtzen eller hanß arffuing schall haffue nyde bruge och beholde thill nøyachtig forsicherung och beugelig panndt for forn: 100 Sldr: wdi tolf Aar effter dene dags dato och sidenn saa lenge thill forschr: penge nøyachtig betald bliffuer den første penge med denn sidste och den første vden schade och schadisløß: och wdi forschreffne 12 Aar schall bemte: Hauffge stande windløst och bekiende forn: Hanß Hanßenn att forn: haffge war nu quit och fri for ald andenn pandt och giæld och tilforplegtet sig sin hustrue eller arffuing den iche att maa pandtsette selge eller affhende thill nogenn andenn før ind dend aff dette pendt loughlig bliffuer indløst och frigiort, hiemmellet med opragt finger och eed Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff bemte: Hanß Hanßenß sydschind loughlig warßell for deriß federne gaard och buopeell om dee haffde noget imod dette pandt att suare her i dag ochstod forn: Hanß Hanßen thill wedermolsting, der dette pandt gich beschr:

Mandagen den 25 May Anno 1663.

Otte Windißmend
 Peder Søffrinßen i Schierup
 Anderß Nielß i Welling
Peder Huid i Børchop
 Jeß Nielßen i Mørchholt
 Søffrin Pederßen i Gorsløff
 Gregerß Christenßen i Andkier
 Søffrin Jenßen i Schierup och
 Hanß Nielßen i Winding

Sex Høring
 Hanß Schoffgord i Andkier
 Søffrin Mandtzen i Winding
 Nielß Therchelßen i Gaffuerslund
 Hanß Escheßen i Huilsbierig
 Hanß Møller i Brøndsted Mølle
 och Hanß Klinchhammer i Welling

Peder Christenßenn i Andkier paa Dorite Nielßdatterß weigne itt thingßuinde. Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßen i Andkier och hanß hustrue Elsa Pederßdatter och deriß datter Karenn Anderßdatter loughlig warßell till deriß buopeelle imod winder och loughmaall att suare her thill thingett i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Iffuer Hanßenn i Andkier, som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen, att hand hørde och saae denn 17 May sidst forleden, att forn: Anderß Christenßenn Schomagerß hustrue Elsa Pederßdatter, sagde thill Dorite Nielßdatter, att hindiß moder Kiersten Nielßkuon er enn gammell Troldkuone, och haffde hindiß mielch fra hinde, och derfor haffuer hun och hindiß børnn lid megenn hunger och suelt, och huiß hunn iche flyde

hinde det igien, schulle hun faa enn wlyche, och lige dee same ord berette Iffuer Hanßenn att Dorite Nielßdatter schall haffue sagt same tid thill Elsaa Pederßdatter. Dernest frem kom Jørgen Jenßen ibid: wandt i lige suorne eed, att hand hoß var och hørde forskr: dag dee same ord ligesom forn: Iffuer Hanßen forhenn wandet haffuer. Noch wandt wed lige eed med opragte finger Nielß Jenßenn i Andkier och Gyde Willombenn ibid: att dee och hoß war och hørde forskr: da att forn: Elsaa Pedersdatter thilsagde Dorite Nielsdatter forberørte ord, menß Dorite Nielßdatter igien schall haffue suaret Elsaa Pederßdatter widste dee iche att winde om før ind dee derom loughlig steffniß, menß thid hørde dee ydermeere, att Elsaa Pedersdatter kaldte Dorite Nielßdatter en *Polffer Hore*, och stod forn: Anderß Christenßen Schomager thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen denn 1 Juni Anno 1663

Otte Windißmend	Sex Høring
Peder Søffrinßenn i Schierup	Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Nielß Therchelßen i Gaffuerslund	Nielß Buch i Børchop
Peder Søffrinßenn i Sellerup	Søffrin Pederßen i Sellerup
Peder Tommeßenn ibid:	Madtz Nielßen i Breining
Hanß Jørgenßen i Breining	Jørgen Tomßen i Sellerup
Søffrin Jørgenßen i Gaffuerslund	Søffrin Pederßen i Gorsløff
Jep Nielßenn i Winding	

Den sag om schoff hogß bøder med beuilling fremdeelliß opsatt wdi otte dage.

Christen Huidß sag i Winding fremdeelliß opsatt wdi trei wger.

Huilche forschreffne otte throfaste dannemend alle samdregtelig wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for domb stod Gregerß Christenßen i Andkier, Nielß Jenßenn Buch i Børchop, Peder Pederßenn i Gorsløff, Nielß Nielßenn, Søffrin Pederßen ibid: Madtz Nielßenn i Breining, Poffuell Knudtzen i Brøndsted och Søffrin Pederßenn i Sellerup, som wandt och kundgiorde wed eed med opragt finger effter receßenn att efftersom Kongl: Maytz: wor allernaadigste herriß meßiue er forkyndet Daterit Kiøbennhaffniß Slott denn 13 Novemb: 1662 huor wd aff fornemiß høyst bemte: Kongl: Maytz: willie och aluorlig befaling att alle Kolding Husleenß wnderliggende prestegaarde loughligenn worder Taxerit huor høyt bygningen sig vdi penge kand bedrage saauelsom och huad brøstfeldighed derpaa findiß och i lige maader i penge andslaaeß, daa ware dee den 26 May sidst forledenn med Ridefougden welfornehme mand Jachob Lauridtzenn Bech, Herridtzfougden Jost Tomßenn och Deellefougden Hanß Hanßenn wdi prestegaardene her i Holmandtz Herrit som presterne ibuor en huer deriß bygning att Taxere saa welsom deriß brøstfeldighed i penge andslaae, som wed fienderniß Ruinering her i eignen er foraarsaget, efftersom dee der till aff tinget er loughlig opkraffuit, och befandtiß som effter følger. **Gaffuerslund Prestegaard** befindiß i forleden feide tid att werre affbrendt som indnu liger øde och wpaa byget, och haffde salß hußet derpaa werit 14 fag huer fag siøntiß dennom att kunde koste aff ny att opsette igien 4½ Sldr: Brøgersit haffde werit 4 fag huer fag kunde bekosteß aff ny for 4 Sldr: haffde och werit 7 fag huß thill thuinde stoffuer huer fag aff ny att opsette kunde koste 4½ Sldr: wdi forskr: huße haffde werit 4 schorsteene och en offuen, som siøniß att kunde opsettiß med 16 Rix dr: Ladehußet haffde werit 25 fag huer fag aff ny att opsette kunde koste 2 Sldr: det wester huß haffde werit 21 fag faget kunde koste att opsette 2 Sldr: det øster huß haffde werit 22 fag, faget der aff att opsette aff ny Taxerit for 2 Sldr: Prestenn i same sogen Her Raßmuß Jenßenn buor paa enn Cronegaard der i byenn som

hand bruger prestegaardenß auffll thill, huor paa hand haffuer Residerit siden wfredtz tidenn hand denn andtoug Ruinerit och forderuit. Bedrager sig saa forskr: prestegaardtz bygningß Taxering i penge 270 ½ Slet dr: **Piedsted Prestegaard** Her Holger Søffrinßen, Sogneprest till Piedsted och Gaarsleff sogner paabuor, fandtiß salßhußet att vere gandsche Ruinerit paa wd och indbygning och er 15 fag med brøgerß och aldt, huer fag siøntiß dennom ey meere att werre werdt ind 1½ Rix dr: och war brøstfeldighed paa huer fag der aff for 1½ Rix dr: huor wdi fandtiß 3 schorsteene och en offuen Taxerit for 12 Rix dr: Lade hußet synden i gaarden er 19 fag fandtiß Ruinerit och tagt med hallm och høe, faget der aff Taxerit for 1 Rix dr: och brøstfeldighed paa huer fag aff same huß for 2 mk: dett westerß huß er 16 fag som er gammell och Ruinerit, faget der aff worderit for 1 Sldr: och brøstfeldighed paa huer fag for enn Slet dr: dett øster huß er 13 fag stander aaben och øde, faget der aff war ey meere verdt ind 2 mk: och faget der aff att opferdige kunde koste 1 Rix dr: Port huß 6 fag, stander øde och paa fald, som will neder lægeß och omsettiß tømerit aff huer fag wort for 1 mk: och huer fagß brøstfeldighed 5 mk: Beløber sig saa samme prestegaardtz bygning i penge 104 Slet dr: 1 mk: och deeß brøstfeldighed 86 Sldr: 1 mk: **Smidstrop Prestegaard** Her Nielß Lauridtzenn, Sogneprest till Schierup och Smidstrop sogner, paabuor fandtiß salß hußet thill stoffue huß och brøgerß 18 fag som iche war synderlig brøstfeldighed paa, faget der aff med ind och wdbygning Taxerit for 4½ Slet dr: huor wdi war 3 schorsteene och en offuen som er mestenn satte aff wbrendte steen, worderit for 15 Sldr: 1 port igiemmell enden paa samme huß 2 fag taxerit for 4 Sldr: wed same huß findiß enn liden Quist och schiull offuer it jordkielder 4 fag, som er Ruinerit, faget der aff worderit for 2 mk: brøst: 2 mk: Lade hußet synder i faardenn med it port ehr 28 fag huer fag der aff Taxerit for 1 Rix dr: och huer fagß brøstfeldighed paa same huß 2 mk: det wester huß i gaardenn findiß gammell och ruinerit er 14 fag der aff sat faget for 3 mk: och huer fagß brøstfeldighed 5 mk: it lidet huß der wed er 6 fag ruinerit paa techeningen faget der aff sat for 3 mk: och huer fagß brøstfeldighed 3 mk: dett øster huß er 14 fag gammell och ruinerit faget der aff Taxerit for 2 mk: och huer fagß brøstfeldighed for 1 Rix dr: efftersom det wilde nedertageß och omsettiß er enn schorsteen i enndenn paa samme huß satt for 3 Sldr: er saa forskr: Prestegaardtz bygning effter bemte: Taxering vdi penge 169 Slet dr: och dendß brøstfeldighed 59 Slet dr: Dette forskr: affhiemlet forberørte Taxeringsmend saalediß att haffue med ald flid forskr: Prestegaardeniß bygning Taxerit och er achtet och deß brøstfeldighed andslagenn ligesom forskr: staar i alle moder:

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining att dee i dag otte dage gaff bemte: Her Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund louglig warßell thill hannß buopeell, item hiemmellet Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßenn ibid: att dee och same dag louglig warßelgaff forskr: Her Nielß Lauridzen for hanß buopeell och for det sidste hiemmellet Nielß Pederßen i Piedsted och Madtz Anderßenn ibid: att dee och samme dag gaff Her Holger Søffrinßenn i Piedsted louglig warßell for sin buopeell om nogen aff forskr: prester haffde noget imod denne Taxerings affsigt att suare her i dag. Och stod forskr: Taxeringsmend med bemte: Jachob Lauridtzenn Slotzfouget thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Mandagen den 8 Juni indfaldt paa anden Pindzedag och der for thinget opsatt thill nest paa følgende thingdag, och denne vge wdi alle sager och opsettelßer ey att achiß menß en huer daa att were sinn rettergang lige ner.

Mandagenn denn 15 Juni Anno 1663.

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen i Schierup

Sex Høring
Iffuer Hanßen i Andkier

Nielß Jenßen Buch i Børchop
Peder Anderßen Huid ibid:
Hanß Olluffßen i Andkier
Søffrinn Pederßen i Gorsløff
Søffrinn Pederßen i Sellerup
Peder Tommeßenn ibid:
Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund

Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Peder Jenßen i Smidstrop
Peder Tueßen i Schierup
Peder Vliff i Mørchholt
Nielß Terchelßen i Gaffuerslund

Hanß Hanßenn Deellefouget tilsagde bønderne her i Herrit att huer gaardmand schulle yde och laffuere thill att gierde med om Kongl: Maytz: Wrtehaffue wed Koldinghuß fremb staffuer och 1 læß gierdbell och det med allerførste saafrembt dee derfor iche will lide och stande till rette som wed bør:

Anderß Christenßenn i Andkier it tingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag 3 wger gaff Doritte Nielßdatter i Andkier med sin laugerge louglic warßell thill hindiß buopeell att suare Anderß Christenßen her i dag, huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Iffuer Hanßen i Andkier och Jørgen Jenßen i Huilsbierig som vandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn, att efftersom dee war hidsteffnit at winde om nogen schielderi dee haffuer hørt imellom Dorite Nielßdatter och Anderß Schomagerß hustrue Elsa Pederßdatter, daa haffuer dee derom deriß sandferdig winde afflagt den 25 May sidst forledenn, menß ydermeere da same schielderi dennom imellom scheede i Anderß Schomagerß gaard i hanß fra werelße, om nogen kalffue som war indtagenn for Dorit Nielßdatter, huilche kalffue dee saae att Dorite Nielßdatter dreff fra gaarden wd offuer Anderß Christenßenß tofft ad en wey, det bad dee dennom Gud till hielper paa. Menß Gyde Willomßen i Andkier och Nielß Jenßenn ibid: som med dee andre tou forschr: dag haffuer wondenn huilche och i dag med dennom war indsteffnit mødte iche deriß winde att afflege. Warßell tilforn indført och war Peder Christenßenn i Andkier thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget it winde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for domb stod Anderß Christenßenn Schomager i Andkier, som berette och foregaff att Hanß Christenßenn Schreder i Andkier haffuer sagt i hanß huuß som hand haffuer hørt aff hanß mund, att Kongl: Maytz: slog Slodtz Herren paa mundenn denn tid hand war i Kiøbennhaffnn saa hand fich en wlyche, saa fremstod forn: Hanß Christenßen Schreder som wed sin høyeste eed benegtet att hand aldrig haffuer sagt forschr: ord, menß det burde Anderß Schomager att beuiße och stod forn: Hanß Schreder och Anderß Schomager med huer andre thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Jachob Lauridtzenn Slodtzfouget och Ridefoget fordrit domb offuer bønderne her i Herrit saa mange som wedkomer for den wforuiste schoffhog som fandtis hoggen effter siønßuindiß indhold her aff tinget wdsted denn 4 May sidst forleden og formindte dee en huer saauell jord eigne bønder som cronens tiener bør att suare till huiß wforuiste schoffhog paa deriß schoffß parter er beganget, och det thill Kongl: Maytz: att betalle effter Taxten eller lide namb derfor huer i sin buo och guodtz effter forordningen, och efftersom sagenn den 18 May ehr bleffuen opsatt først i 14 dage siden thill i dag war hand nu i dag endelig domb begierindiß, och der offuer først i rettelagde forschr: schoff siønß winde som for bemte: dag er indført, noch it schoff siønß winde for forleden Aarß schoff hog her aff tinget wdsted den 26 May 1662 indholdendiß daa wforuist schoff hog att werre siønnet i Velling schoff styffuit it læß weid, i

Smidstrop schoff styffuit 2 læß weid, Follerup schoff styffuit 2 læß weid, **Piedsted** schoff styffuit 2 læß weid, **1 Eeg rodhogenn paa Christen Surkierß bundschoff till 4 stenger**, noch 1 Eeg paa Cronens till 1 læß, 1 Eg i Nielß Trogelßenß Enmerche, huor aff war bort tagenn 2 læß klafft, Børchop schoff styffuit 2 læß weid, 2 læß aff bøge weid felder, Mørchholt schoff styffuit till 3 læß, Gorsløff schoff styffuit till 3 læß, Breining schoff 2 læß bøg, Sellerup schoff 2 læß bøg, Andkier schoff 6 læß bøg, Winding schoff rodhogen 4 læß bøg och styffuit 3 læß med mere same schoff siønß winde i sig selff vduißer och formindte Jachob Lauridzen Ridefouget att dee burde forschr: schoffhog baade for i Aar och forledenn Aar som for er meldt, saa bleff der i rettelagt paa selffeiger bønderniß veigne deriß suar lydendiß: Efftersom berettiß endeell selffeiger bønder schoffue ehr bleffuen besichtiget her i Holmandtz Herit, och derpaa effter beretning schall werre andteignet endeell att werre hoggenn ja ind och i toffter och enmercher wed gaardenne som ey kommer schoffuene wed och aldrig tilforne haffuer werriß siønit, i denn meening att were giort att selffeiger bønder schulle werre den same straff wndergiffuen som cronens tienere der wden hiemmell och minde paa cronens schoffue hogget haffuer huilchet iche formodiß woriß allernaadigste herre och koning haffuer ladet befalle effterdi selffeiger bundeguodtz dyre er indkiøbt och i denne forledenn feide er bleffuenn affbrendt for ød och ruinerit saa eigendomb høylig behøffuiß att opbyggeß paa det Kongl: Maytz: sinn rettighed kann bekemme, och der for formeener ingen imod ald billig loug och rett bør att føre nogen selffeiger bunde her i Herit nogenn tuist eller trette paa, i dee maader, och der med hindre deriß gaardeß bygning att forsette, ja enda om dee kunde selge noget till schatter och andre deriß gaardiß fornødenhed som dee ochsaa dyre haffuer indkiøbt, effterdi dee dermed deriß schoffue iche till wplicht for hogger, huilchet och iche helder nu beuißeß, menß schall befindiß bedre opfred och wed lige holden ind cronens schoffue, huor for vi iche formoder Herridtz fougden nogenn domb offuer selffeiger bønder her i Holmandtz Herit wdsteder, att giffue penge igien for huiß dee i saa maader paa deriß selffeiger bønder schoffue thill deriß fornødenhed behøffuer, eller huiß aff thyff achtig mennischer er dennom frastollen, effterdi dee deriß eigendomb dyre noch enngang kiøbt haffuer, menß wnderdanigste formoder att ey de den samme naade och rett Kongl: Maytz: naadigste andre landßenß selffeiger indbyder lader nyde paa deriß schoffue och schoffß parter i andre leene Actum denn 18 May Ano 1663: Selffeiger bønderß suar i Holmandtz Herit, med flere ord och talle dennom herom imellom war. Daa effterdi for fougden i rettelegiß siønß winder paa wforuiste schoffhog i schoffuene her i Holmandtz Herit wdi tuinde Aar nembliq fra Philippi Jacobi 1661 och till Philipi Jacobi 1663 daa widste hand iche retter her om att kiende ind enn huer aff cronens tiener bør till sin schoffß parter att suare och at stille øffrighed tilfredtz for huiß derpaa wforuist er hogen inden 15 dage eller der for werre namb wndergiffuenn effter forordningen. Huad selffeiger bønderß schoffß parter andgaar daa effterdi iche med siønß winder eller i andre maader beuißeß att selffeiger bønder deriß schoff thill wplegt haffuer hogget som kunde werre Wildbanen till ødelegelße, til med lougen eller receßenn iche thilholder, eller forbyder selffeiger bønder joe att hogge thill deriß nødwendighed wndtagenn wdi wschiffte schoffue der iche fremlegiß noget i rette, aff war allernaadigste arffue koning wdgiffuen att selffeiger bønder schulle betalle huiß dee wdi deriß schoffß parter och ennemercher thill deriß nøtte och brug och hogger, och der for wdstaa denn same rett som dennom kand paalegiß som hoger i høyst bemte: Kongl: Maytz: schoffue wdenn hiemmell och minde huor for fougden iche widste att tilfinde dennom nogen penge der for att vdgiffue, effterdi dee det for Sølff och penge saa dyre haffuer indkiøbt och huiß dee derpaa hogget det haffuer dee till deriß øde ruinerit och affbrendte gaardeß reparering andwendt.

Mandagen denn 22 Juni Anno 1663:

Otte Windeßmend

Sex Høring

Peder Søffrinßen i Schierup
Søffrinn Madtzen i Winding
Peder Pederßenn i Gorsløff
Peder Jenßen Smed i Børchop
Anderß Nielßenn i Welling
Gregerß Christenßen i Andkier
Anderß Bertelßen i Sellerup
Och Christenn Nielßenn i Breining

Hanß Nielßen i Gorsløff
Bendit Nielßen i Winding
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Peder Jenßen i Andkier
Søffrin Pederßen i Gorsløff
och Nielß Terchelßen
i Gaffuerslund.

Welb: Jomfrue Sidßell Rodsteen till Brantbierig hindiß tiener och fuldmegtig en opsettelße. Hiemmellet med opragte finger och Eed Nielß Raßmußenn och Jørgen Pederßenn i Breining, att dee i dag otte dage gaff Anne Tomißdatter i Breining Mølle louglic warßell till hindiß buopeell imod domb att suare welbente: Jomfrue Sidßell Rodsteenn eller hindiß fuldmegtig her i dag huor offuer forn: hindiß fuldmegtig Tomiß Søffrinßenn, i rettelagde it schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg vnderschreffuene meget storligenn haffuer verit foraarsaget wed rettenß meddell att lade indkalde och steffne Anne Tomißdatter i Breining Mølle for huiß som S: Jenß Pederßenn mig effter hanß wdgiffuene haandschrifft schyldig kand were aff *Brantbieriggaardt*z forpachtening som reigtig med hanß haandschrifft kand beuißeß, och efftersom forn: Anne er enn aff hanß rette sande arffuinger saa formeener ieg att hun bør och suare thill forn: kraffuening och den betalle effter denne haandschrifftiß formelding ut Supra. Efftersom dend vdi haffuit meeningen formelder en for alle eller alle for én aff hanß arffuinger, och efftersom ieg kand erfare, att hun hanß breffue med andet meere thill sig haffuer annammit, det hun dog for alle dee andre arffuinger bør samme haandschrifft thill fyldest wdleg at betalle, wdenn med huiß hun sig loughigenn med reigtig beuiß kand affbeuiße, med minn egen quittering eller och med andre reigtig beuißer, som med min schriffuelßer vell beuißeß eller ochsaa paa forpachteninß breffuit reigtig findiß affschreffuit, att det dog kand affkortiß och er gierne aff welwiße dommer och rettenß bestørcher begierindiß, att motte andseeß huiß som mig paa dee 3 Aarß forpachteningß breffiß indhold kand restere, effter hannß haandschrifft och forpachteningß indhold mig aff forn: Anne Tomißdatter vden lang forhalling och penge spilde motte bliffue till dømbt och iche paa tuiffler att mig jou her wdi wederfariß huiß lough och rett kand were gemeße, och er herpaa endelig domb begierindiß. Att dette mit korte indleg for rettenn motte leßiß och paaschrifftuß och huiß som affsagt bliffuer motte i dommen indføriß, och her med fuldmagt giffuer, jeg neruerinde min tiener och fuldmegtig Tomiß Søffrinßen dette mit indleg wdi rette att legge, och ellerß vdi denn sag min talle att suare, ellerß gjøre och lade saa wiidt lough och rett kand werre, gerne som ieg selff personlig tilstede war. Actum Brantbierig Gaard denn 21 Juni 1663: *Cidzell Rodsteen*. Derhoß i rettelagde forn: S: Jenß Pederßenß haandschrifft formeldendiß: Kiendiß Jeg Jennß Pederßen och hermed for alle witterlig gjør att efftersom ieg haffuer forpachtet Brantbierig Gaard aff erlig och welb: Jomfrue Sidßell Rodsteen och effter mit forpachteningß breffiß lydelße schall giffue hindiß welbyrdighed hundred och fieresindtz tyffge Sldr: om Aaret, beregnit fra Anno 1655 och thill 1658 i god gangbahr møndt thill huer Philipp Jacobi dag att betalle, saa thil forplechter ieg mig med dette mit breff att betalle den gode Jomfrue same forpachtenings penge huer Aar thill snapßting, dette forschr: loffuer ieg for mig och mine arffuinger en for alle eller alle for én, paa woriß gode strou och loffuer at holde denn gode Jomfrue eller hindiß arffuinger vden schade och schadisløß i alle maader, att saa i sandhed er haffuer ieg min egen haand wnderschreffuit Actum Brandtbierige den 3 May 1655, och loffuer ieg i forschr: aaringer som ieg haffuer Branttbierige i forpachtening att giffue Her Søffrin Anderßenn i Kollerup huer aar en ørte biug och en ørte roug. *Jenß Pederßen*, eghandt. Huilchet same indleg och haandschrifft som i dag for domb bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißer. Saa mødte forn: Anne Tomißdatter och der till suaret och

formindte hindiß lauguerge saauelsom dee andre hanß arffuing burde at haffue kald och warßell. Aff diß aarsag bleff sagenn opsatt wdi sex wger:

Jachob Lauridtzenn Slotzfouget it thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hannß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanß Christenßn Schreder i Andkier louglig warßell thill hanß buopeell imod winder att suare bemte: Jachob Lauridzen Slotzfouget her i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Anne Agerßbølß Iffuer Hanßenß hustrue i Andkier som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen effter som hun louglig der till war indsteffnit att Hanß Christenßenn i Andkier kom i deriß huß noget effter den sidste fred war sluttett och schød enn hare i deriß kaalgaard med en bøße hand haffde med sig och daa bad hun hannom om att hand wilde lade sin schydenn bliffue, imen att hindiß mand iche var hiemme, och daa laae hun i hindiß seng och saae derpaa att bemte: Hanß Christenßen gich igiemell deriß stoffue och Søffrin Staffenßen bar haren med hannom hiem till sit huß och siden sende forn: Hanß Christenßenß hustrue hinde it bou och halßenn aff same hare det bad hun sig Gud thill hielper paa. Dernest fremkom Peder Jørgenßen thienendiß Iffuer Hanßen och Anne Jenßdatter tienendiß Jost Tomßen Heridtzfoget, att dee samme thid hoß war vdi Iffuer Hanßenß huß hørde och paa saae att forn: Hanß Christenßenn Schreder schød wd aff stou winduet med en bøße, och saabar forn: Hanß Christenßen och Søffrin Staffenßen haren igiemell stoffuen och gich med dend bort. Indnu wandt vdi ligesuorne eed Peder Jenßen i Andkier, Nielß Anderßen, Thue Michelßenn och Hanß Olluffßen ibid: att dee haffuer hørt der er gangen røcht och tiding om att Hanß Christenßen schulle haffue schøtt enn hare, och stod Hanß Christenßen thill wedermolsting och der till suaret att forskreffuene winder wandt hannom paa aff had och affuind, och iche helder schall hann: offuer beuißeß att haffue werit i Wildbanen med nogen bøße i nogen maader:

Anderß Christenßen i Andkier it Thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanß Christenßen Schreder i Andkier louglig warßell thill hanß buopeell imod winder att suare bemte: Anderß Christenßenn her i dag:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Elsaa Pederßdatter i Andkier och Karen Pedersdatter ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee hørde och saae i deriß huß ./.. nogen tid effter Søffrin Pederßenn i Gorsløff war hiemkomen fra Kiøbennhaffnn daa hand der haffde verit Heridtzmendeneß Supplication ./.. det Hanß Christenßen i Andkier sagde der forn: Anderß Christenßenn hannom tillspurde om hand iche haffde hørt huor det war affstanden i Kiøbenhaffnn, att det stod well till thi kongenn haffde slagenn lenßmandenn paa munden det hand fich enn wlyche och om S: Woldborig dag, fich hand att pache sig fanden i wold thi streng herrer regierer ichonn stachett. Dernest fremstod Anne Aggerßbøll wandt och bestod vdi ligesuorne eed, att Hanß Christenßenn i Andkier war i deriß huß och stod for deriß schorsteenn och sagde thill hinde forskreffne ord om Slotzherrenn. Noch fremkom Hanß Staffenßen i Andkier wandt och bestod i lige eed att noget effter forskr: tid daa reiste hand med forn: Hanß Christenßenn Schreder och forskreffne Elsaa Pederßdatter, som for hafft wandet, thill Holstbroe Marchenn, och daa paa weyenn thil spurde dee dennom huor det tilstod her i eignenn, huor till Hanß Christenßen suaret att dee nu haffuer hafft stor wdgiffter med schatter och andet, och der sigeß att Lenßmandenn war komen i wgunst i Kiøbenhaffn

saa kongen schulle haffue slaget hann: paa munden, om det ehr sanden eller ey widste hand iche, huor till Elsa Pederßdatter suaret att hun haffde hørt det aff en Nørboe mand som war kommen fra Kiøbenhaffnn att det war sandhed, och stod forn: Hanß Christenßenn thill wedermolsting och der till suaret och wed sin eed berette att hand aldrig haffde hørt eller sagt forskr: ord om Slodtzherren før ind hand haffde hørt det aff forn: Elsa Pederßdatterß mand.
– Hanß Christenßen gienp:

Hanß Christenßen Schreder i Andkier it Tingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßenn Schomager, hanß hustrue Elsa Pederßdatter och deriß datter Karen Pederßdatter louglig warßell for deriß buopeell imod winder att suare Hanß Christenßen Schreder her thill thinget i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod *Madtz Nielßenn Smed i Andkier*, och Iffuer Hanßenn ibid: som wandt och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßen att Anno 1661 om Mauridtze tider, war dee med Hanß Christenßenn Schreder till siøn vdi hanß gaard och saae indenn hanß gaardtz lied att der war it død kalff nedergraffuit paa hanß huß sted med beenenn i weyret, som hand daa berette for dennom att werre scheed i hanß frawerelße, der nest fremkom Karen Nielßdatter i Andkier som wandt i lige suorne eed med opragt finger, att hun wed forskreffuene tider effter Elsa Pederßdatter, Anderß Schomagerß kuoniß begiering opkaste forskreffuene huoll det døde kalff war funden wdi om nattenn huor for hun betalde hinde, och daa sagde ydermeere thill hinde att hun wilde vdi same huoll haffue det døde kalff wdi satt menß dog saa forduldt att Hanß Schreder eller hanß folch ey schulle det wiide och hun selff med sin datter Karen wilde dett nedersette och hun iche motte werre hoß, der dett schede. Noch fremstod for rettenn Kierstenn Jørgenßdatter i Andkier och Margrete Mortenßdatter ibid: som wandt wed ligesuorne eed att dee hoß war och hørde noget effter forskreffuene kalff war fundenn att forn: Anderß Christenßenn Schomager indkom thill Hanß Christenßenn i sit huß och ombad hann: att hand wilde lade det bliffue i stilhed med forskreffuene kalff efftersom hand ingenn schade haffde bekomit och iche helder hand schulle faae, thi det iche war med hanß willie att hanß hustrue och datter det haffde giort. Item wandt Hanß Olluffßenn i Andkier och Peder Mortenßenn ibid: att det er dennom beuist att siden forskr: kalff bleff fundenn i Hanß Christenßenß gaard, er der bort død for hann: en koe och nogle kalffue. Indnu fremkom Karen Nielßdatter i Andkier, wandt wed lige eed att hun hoß war och hørde ./.. noget effter Søffrin Pederßen i Gorsløff war hiemkommen fra Kiøbenhaffn, som haffde werit offuer med Herridtzmendeniß Supplication ./.. att Anderß Schomagerß hustrue Elsa Pederßdatter tilspurde Hanß Christenßen Schreder i bemte: Anderß Schomagerß huß om hand haffde hørt huor det war affgangenn i Kiøbenhaffnn och sagde der meere att kongen haffde slaget Lenßmanden paa munden saa hand fich scham, och for det sidste fremstod Thue Michelßenn i Andkier wandt wed sin eed med opragte finger, att hand same tid kom ind thill Anderß Schomagerß och hørde att Elsa Pederßdatter och Hanß Schreder talde om forskreffuene ord, menß huo der med først begyndte widste hand iche att winde om. Och stod forn: Anderß Schomager och hanß hustrue Elsa Pederßdatter thill wedermolsting der dette winde hich beschr:

Her Madtz Nielßenn Rygbierig it Winde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jennß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Iffuer Poffuelßen borger och indwaaner i Weylle louglig warßell thill hanß buopeell. Item hiemmellet Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop, att dee och i dag 5 wger gaff Jenß Jenßen i Horstrop louglig warßell thill hanß

buopeell, begge imod laugbodß winde att suare maanitz dag der effter bemte: Her Madtz achtet att forhuerffue och tage beschreffuen.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod forn: Her Madtz Nielßen Rygbierig, Schollemester i Weylle och Sogneprest i Winding sogen, sit tridie samfelde ting och louglig laugbod den selffeiger bundegaard i Lild Welling, som hand sig haffde thil forhandellet aff Iffuer Poffuelßenn som derpaa thilforne buode, med ald sin rette thillegelße och det till fæderne och møderne slegt effter lougenn. Saa fremstod forn: Jenß Jenßenn i Horstrop och der imod i rettelaagde sit schrifttelig suar lydendiß: Efftersom Hæderlig Wellerde mand Her Madtz Nielßenn Rygbierig, Schollemester i Weylle, haffer ladet mig wnderschreffuene warßel giffue for laugbod hand achter att giøre paa Holmandtz Herridtzting min moder S: Anne Anderßdatter er paa fød saa formeener ieg Her Madtz ey haffuer nogenn louglig schøde eller adkombst paa min S: moderß arffuelod, i same eigendom, eller huiß jord wi der for haffuer i panndt och heffde, och dersom der nogen schøde thill hannom er giort paa same eigendomb kand dette iche werre giort effter lougenn, efftersom ieg ey for nogenn laugbod haffuer bekomit kald eller warßell heldst fordi Jeg paa det tider søger selff om en gaard och haffde werit nest effter lougenn mit fæderne eigendomb att sammelle om ieg haffde motte faaet att wiide att dee andre lodder i same bundegaard haffde werit thil kiøbß, huor for ieg frem escher huiß adkombst eller thilgang bemte: Her Madtz kunde haffue der till om dee er saa louglig som det sig bør, och meener ieg Her Madtz ey bør att wdstediß nogenn laugbodtz winde, før ind domb och laugmaall er derom ganget effter thingßuinder baade forhuerffuit er och forhuerffuiß schall, och saa mange der for bekomer kald och warßell der ligesaa ner som ieg thill same eigendomb er beslechtiget och nest er till att kiøbe, er gierne begierindiß att dette mit korte suar motte leßiß paaschriftuiß och indføriß i huiß som om same eigendomb ganger beschreffuenn och mig saa igien tilstilliß. Actum Horstrop den 27 Aprilli 1663 *Jenß Jenßen*.Huilchet same schrifttelig suar som i dag for retten saauelsom tuinde gange tilforne er lest och paaschreffr: i sig selffuer wdformelder, och war Proviandmester Nicolaus Berntz fuldmegtig Peder Raffn thill wedermolsting och paa hanß weigne ey vilde tage nogenn schøde beschreffuenn effter forn: laugbod før ind den tuist om same eigendomb er som for er meldt bliffuer till ende breacht, saa laugbod och schøde louglig och loughfast schee kand.

Jachob Lauridzen 1 opsettelse.

Hiemmellet Hanß Søffrinßen i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Nielß Jenßenn i Andkier, och Gyde Willomßenn ibid: louglig warßell thill deriß huß werelße och buopeell imod domb att suare her i dag: Huor offuer forn: Jachob Lauridzenn Slodtzfouget och Ridefoget i rette satte och formindte att effterdi der med en steffning war louglig indsteffnit i dag otte dage med flere som mødte deriß sandhed att winde och dee dog for achtet retten och ey mødte det dee der for bør att lide och stande till rette som wedbør. Opsatt vdi sex wger:

Hanß Hanßenn Deellefouget i dag det tridie ting forlagde ald huiß seed som er førdt i dee øde Crongaardtz jord her i Herrit imod hiemell och winde och forbør nogen affgrøde der aff att bort føre ey helder affgrøden aff nogenn diß thilleggendiß enge vden minde, wnder it fuldt wold och renn och war her effter thingßuinde begierindiß:

Jachob Lauridzenn Slodtzfouget it tingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hannß Olluffßenn och Søffrinn Jenßenn i Gorsløff att dee i dag otte dage gaff Jeß Nielßenn i Mørchholt, Klauß Nielßenn och Morten Nielßen ibid: louglig warßell thill deriß buopeelle och huß werrelße imod domb och winder att suare Jachob Lauridzenn Slodtzfouget her paa tinget i dag.

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande paa derið gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Jenß Søffrinßenn i Schichballe som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att hand war hoß i Jeß Nielßenß huß i Mørchholt denn 31 May sidstforledenn saauelsom forn: Jeß Nielßen, hanß brødre Morten Nielßen, Klauß Nielßen, och Jenß Raßmußenn ibid: och sad och drach til sammell och der hand wilde gaee hiem och war wdenn stoffuee dørin hørde hand tommell i stoffuenn, och gich saa ind tilbage igienn och wilde see huad paa ferde war, och der hand saa ind komb, saae hand att Jeß Nielßen haffde bekomit tuinde kniffslag aff sin broder Klauß Nielßenn, och forn: Klauß Nielßen gich ind i lild stoffuenn och tog enn hiøllie huilchen dee toug fra hannom menß om hand wilde giort schade med dend det widste hand iche. Der nest fremstod Jenß Raßmußenn i Mørchholt vandt att hand samme tid hoß war hørde och paa saae att lige saa thil gich som forskreffuet staar i alle moder. I lige maader fremkom Morten Nielßenn i Mørchholt som wandt och bestod i lige suorne eed att hand och samme tid hoß war och hørde och paasaae lige saa paßerit som forskreffuit staar menß iche hand saae Klauß Nielßenn haffde hiøllien, dett bad hand sig gud till hielper paa. Och for dett sidste fremstod Peder Mortenßen Viff ibid: som wandt wed lige eed att samme afftenn kom Klauß Nielßenn till hanß winduer och Bad att hand schulle luche sig ind att hand kunde tende sig enn Pibe Tobach huor till hand hannom suarit att dørin stod obbenn saa hand selff kunde komme ind, och saa kom hanß søster och toug hannom wed haandenn och drog hannom paa gadenn, menß huad ord hand haffde eller sagde det kunde hand iche høre for blest.

Och satte forn: Jachob Lauritzenn Slotzfouget och Ridefouget i ald rette och formindte att effterdi er beuist med thingßuinde att Klauß Nielßenn haffuer giort sin broder Jeß Nielßen offuer last i sit huß och slagenn hannom tuinde kniffslag det hand derfor bør att lide och stande till rette och sine bøder till Kongl: Maytz: att wdlegge eller der for stande till rette som wed bør. Her foruden effterdi forn: Klauß Nielßenn som en Pebber Suen och schendig karll, sig opholder med sin kiøbmandschab stude och fee att kiøbe saa welsom iche effter Kongl: Maytz: Mandat och befalling ladet sig finde paa Coldinghuß for dee kongelig Deputerede Commißarier och Slotzherrenn der Soldatterne bleff wdschreffuenn daa hand for slig sin trozighed bør att werre i Kongl: Maytz: naade och wnaade, och war herom domb begierindiß. Saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Hanß Hanßenn i Schierup Domer till effterschr: Thingßuinde:

Huilche forskreffuene otte trofaste dannemend alle samdregteligenn wande på derið gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichs Odde, paa den enne och Jost Tommeßenn i Huilsbierig Heridtzfouget her i Herrit paa denn andenn side, som kiendtiß dennom att werre endelig wenlig och well forligt och fordragenn om aldt huiß denn: till denne dag haffuer imellom werrit och det saalediß som følger, att Jost Tomeßen schall forschaffe Peder Nielßenn trøg och loughfast schøde aff Peder Mortenßen i Huilsbierig paa ald fierdepartenn aff den bundegaard i Veilby med diß thillegelße hand paabuode, och det thill Eldboheridtzting, saa snar det effter loughlig laugbod schee kand. Item schall Peder Nielßenn haffue ald dennd fordring Jost Tomßen haffuer effter forhuerffuit domb effter S: Tygge Nielßenn, som sig bedrager 158 Sldr: 2 mk: saauelsom schall Jost Tomßen Quittere, den giæld Peder Nielßen effter sin haandschrifft er hannom plegtig som er 12½ Rix dr: huilche breffue Jost Tommeßenn loffuit att forschaffe hann: naar hand det er begierindiß, och der med haffuer Jost Tommeßenn Contenterit och betald Peder Nielßenn aldt huiß hand hannom loffuit haffuer, baade for hannß bestilling och huiß erstatning hannom kannd bliffue thilsagt enten att schall haffue aff schatkammerit eller

hoß Jenß Lauridtzenn paa Nebbe, dett werre sig paa huad maade det were eller schee kand, huilchet Jost Tommeßenn der imod effter oprettet Contragt och fuldmagt schall nyde, och søge paa huilche maader hand best siøniß och i alle maader sig nøttig giøre, som Peder Nielßenn loffuit aldeelliß ingen forhindring att schulle giøre wdi menß vdi alle moder hann: thill det bedste der wdi føye, huor paa dee nu for rettenn toug huer andre i haand och bekiende alle deriß reigenschab haandschrieffter eller andet wed huad naffn det er dennom hiidintill imellom haffuer werrit er Clareret och Contenterit saa der paa enten sider ey bliffuer huer andre noget schyldig i nogenn moder, menß tachtet huer andre got for god och reigtig Clarering i alle maadr: och stod dee med huer andre thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Raffnn paa sin Systersøn Peder Tygeßenn weigne It Thingßuinde:

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichß Odde som kiendtiß och tilstod att efftersom hand thil forhandelet sig ald den bortschyldig giæld som fandtiß effter schifftebreffuit effter sin broder S: Tyge Nielßen aff Børchop huor for hanß bundegaard och eigendomb i Børchop ehr wdlagt effter breffue och Documenters indhold, alligeuell same eigendomb ey bemte: den S: mands giæld effter Taxeringenn kunde opløbe, daa wd aff en Christen Kierlighed haffuer hand wdloffuit till sin brodersøn Peder Tyggeßenn thill i huekomelße effter sinn bemte: S: fader halff tridiesintz tyffge Slette daller huer daller till 32 schilling Liubsch bereignit, som hand nu for rettenn thilforplegtet sig eller sine arffuing en for alle eller alle for én, erlig och reigtig och well att betalle sin bemte: brodersønn eller hanß arffuing naar hand ehr sin fulde tolff aar gamell vden schade och schadeløß i alle maader: och hand saa ey att haffue nogen thilhold i sin bemte: S: faderß eigendomb i nogen moder, menß Peder Nielßen loffuit och sig tilforplegtet der imod att betalle hanß bemte: S: faderß giæld, saa det schall werre och bliffue bemte: Peder Tygeßenn och hanß moder Liene Tygeß och deriß arffuinger vden ald kraff schade och effter talle, huor paa bemte: Peder Nielßen thoug bemte: barenß morbroder Peder Raffn, Heridtzschrieffter och hanß stiffader Anderß Nielßenn i haand att saa fast och wbrødelig schall bliffue holdet och effterkomit som forschr: staar och stod dee samptelig med huer andre till vedermolsting.

Peder Raffnn noch Itt Winde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremstod Peder Nielßenn Raadmand i Fredrichß Odde, och thilforplegtet sig att betalle Peder Raffn huiß fordring hand haffde effter sin suoger S: Tyge Nielßenn, saa och denn fordring hand haffuer der paa S: Hendrich Raffnß arffuingß weigne i Kolding som hand loffuit for sig och sine arffuing att holde denn: och deriß arffuing shadesløß, huor imod hand igien andloffuit att lauere huiß breffue och Documenter hand derpaa haffr naar paa eschiß: och stod dee bege med huer andre thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Buch i Schierup Enn domb.

Peder Søffrinßen Buch i Schierup fodrit domb offuer Maren Knudtzdatter S: Staffen Mogenßenß for 10 Sldr: hand haffde londt hinde i redepenge, effter sin i rettesettelße och opsettelßi indhold den 11 May sidstforleden indført formindte hun hannom burde att betalle inden 15 dage eller were namb vndergiffuenn, och war herom endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Maren Knudtzdatter och bekiende hun forschr: penge haffde londt aff forn: Peder Buch och formindte hun att Peder Buch burde det hoß hindeß S: suoger Tomiß Poffuellßenß arffuinger søge effterdi hand haffde loffuit hendiß giæld att betalle der hun gaarden for hannom och sin datter affstod, och fremlagde it tingßwinde om hendiß afftegt her aff tinget vdsted den 14 Novemb: 1653 som i sluttningen tilholder, att forn: Tomiß Poffuelßenn loffuer att betalle ald denn giæld som daa fandtiß der i boen, saauelsom huiß der resterer aff schyld och landgielde och holde Maren Knudtzdatter shadesløß i alle modr: och effter diß leiglighed

formindte hun sig for forschr: tiltalle quit att werre, med flere ord och talle denn: her om imellom faldt: Daa effterdi forn: Marenn Knudtzdatter S: Staffenn Mogenßen selff for retten wedgaar, att haffue londt aff Peder Søffrinßen Buch i Schierup 10 Sldr: wdi redepenge, daa widste fougen iche retter her om att kiende ind hun jou och bør att schaffe hannom sinn betalling igien, effter sinn wilge och nøye, eller och derfor att lide och stande till rette som wedbør.

Otte dannemdn alle wande att dee saae och hørde Hanß Hanßenn Kongl: Maytz: Deellefouget i dag for retten tilsagde meenige Heridtzmend att dee schulle lade dee staffuer och gierdbell bliffue lauerit thill Slottenß haffue saa frembt dee iche derfor vill stande till rette.

Mandagenn denn 29 Juni Anno 1663:

Otte Windeßmend

Jeß Nielßenn i Mørchholt

Peder Pederßen i Gorsløff

Peder Huid i Børchop

Peder Tommeßenn ibid:

Anderß Nielßen i Welling

Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig

Hanß Olluffßenn i Winding

Iffuer Hanßenn i Andkier

Sex Høring

Hanß Jørgenßen i Breining

Peder Jenßen i Huilsbierig

Peder Thomßen i Sellerup

Anderß Bertelßen ibid:

Peder Smed i Børchop

Jenß Raßmußenn i Damkier.

Jenß Jenßenn i Horstrop It Thingßuinde och en opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Michell Christenßenn i Horstrop och Anderß Nielßenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Her Madtz Nielßen Rygbierig Schollemester i Weylle louglic warbell till hanß buopeell. Item Iffuer Poffuelßenn i Weylle till sinn buopeell och Maren Jenßdatter S: Hanß Wolßenß mundelig thill Anne Tue Kuoniß, noch same tid warbell gaff Mette Jenßdatter, Anderß Hiørðiß Quinde i Schierup thill hindiß buopeell med deriß lauguerger. Indnu same dag warbelgaff Proviantmester Nicolaus Berntz for sin buopeell i Lild Welling, alle imod domb och winder att suare bemte: Jenß Jenßenn her till thinget i dag:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom forn: Jenß Jenßenn i Horstrop som i dag sit tridie samfulde ting forlagde ald denn seed som er førdt i det jord, hanß S: forEldre och Sydschind haffuer hafft, nødt och brugt wforhindret fra den bundegaard i Lild Welling Iffuer Poffuelßenn paabuoder fra den tid hanß moder der aff bleff vdgifft och thill nu wfredtz tiden paakom effter thingßwindiß indhold, for bød nogenn affgrøden aff same jord att afføre kornn eller høe vnder huiß laugmaall paa kand følge. Saa mødte Jenß Nielßenn borger i Weylle, som paa bemte: Her Madtzeß weigne der till suaret, och formindte att Jenß Jenßen bør att betalle huiß omkostening och schade der aff kand for aarsageß och war Iffuer Poffuelßen och Her Madtz thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Her forudenn satte forn: Jenß Jenßen i ald rette och formindte att effterdi hanß moder S: Anne Anderßdatter er fød paa forschr: eigendom i Lild Welling Iffuer Poffuelßenn paabuor och thill Her Madtz haffuer igien solt, och sidenn hun derfra bleff wdgifft haffuer hun och hindiß børnn aldtid hafft och brugt aff gordtzennß jord thill pandt wformindt for hindiß arffuelod der udi effter thingß windiß indhold, formindte der for at same hindiß arffuelod i forschr: eigendomb burde hannom och sinne Sydschind att werre følgachtig thill louglic schøde och adkombst fremlegiß effter lougen som hun eller hindiß arffuinger der aff schall were vdkjøbt, huorpaa hand war domb begierindiß: huor till forn: Jenß Nielßenn borger i Veille paa bemte:

Her Madtzeß weigne suaret att hand forschr: burde att beuiße eller och Her Madtz for hanß tiltalle quit att werre. Saa for thilfald bleff sagen opsatt wdi sex wger.

Jachob Lauridzen Slotzfouget och Ridefouget en opsettelße.

Hiemmellet med opragt finger och eed Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Hendrich Nielßenn i Welling och hanß hustrue Kierstenn Lauridzdatter loughlige warßell thill deriß buopeell imod domb att suare bemte: Jachob Lauridzen Slotzfouget paa Kongl: Maytz: weigne her i dag.

Noch same tid warßelgaff Her Nielß Lauridzennß suenne Madtz Hanßenn och Poffuell Hanßen mundelig vdi Prestenß gaard att suare bemte: Jachob Lauridzen Slotzfouget her i dag. Huor offuer forn: Jachob Lauridzen satte i ald rette och formindte att effterdi Hendrich Nielßenn lod sin hustrue Kiersten Lauridzdatter følge thill kierchen den dag hun war brud och deriß brøllup stod med wdslagenn haar, spill och leg med anden pracht och befindiß daa att haffue red thill barßell huor for hun haffue wdstanden kierchenß Diciplinn och standenn obenbare schriffte i Smidstrop Kierche, formindte derfor det dee derfor bør for slig deriß fro slig deriß forseelße deriß bøder effter receßen att wdlegge nembliq 40 mk: thill kongen och 40 mk: thill meenigheden och kierchen for slig forargelße och war her om domb begierindiß, om dee det iche burde att wdlege inden 15 dage eller der for werre namb wndergiffuenn. Saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagen bleff opsat wdi sex wger:

Peder Buch i Schierup forordnit Dommer thill effterschreffuene winder Heridtzfougden er intereßerede wdi:

Hiemmellet med opragte finger och eed Nieß Michelßenn i Brøndsted och Michell Madtzenn i Schierup att dee paa Onßdag war 14 dage gaff Jenß Mortenßenn och Jørgenn Hanßenn Raadmand i Ribe, och Riber Hospitalß forstander loughlig mundelig warßell thill deriß buopeelle saa och Peder Erichßenn Hospitalenß fougett mundelig thill sin huß werelße alle imod winder att meenige Gaffuerslund Sognemend att suare.

Huilche forskreffuene otte throfaste dannemend alle sandregteligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Hanß Nielßenn Bund i Winding och Søffrinn Madtzenn ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn dennom i ald sandhed att were beuist att Anno 1661, daa war der saa stor mißvexst paa denn ringe seed dee vdi armod haffde faaet saaed i Gaffuerslund sogenn, att dee iche aufflet saadann kornn thill huß, som dee kunde wdgiffue nogenn thiende aff, thill med war daa och indnu ehr endeelß øde gaarde i same sogenn, huor till ingenn seed eller auffling brugeß. Item er dennom beuist att Kongl: Maytz: andpart kornn tiende i bemte: Gaffuerslund sogen aldtid haffuer fuld sognemendene siden dee lengst kand mindiß for reenn kornn, som dee aarligenn haffuer ydt och lauerit i deriß sogne kierche, och befindiß der i sognit sex bymarcher som er temelig wiidt fra huer andre beligenn, saa dersom nogenn schulle opberge deriß thiender i kierffuenn daa wilde det were sognemendne denne thill stor forderffuelße. Dernest fremstod Nielß Jepßenn i Winding, Jenß Bertelßenn Wlff och Iffuer Nielßenn ibid: som wandt och bestod i ligesuorne eed dennom forskreffne att werre beuist vden alle miste att dee iche haffde verit paa flere ind Andkier march der i sognit och erfaret mißwezsten paa deriß seed, ellerß som forskreffuit staar i alle moder. Noch fremkom Hanß Olluffßenn i Andkier, Hanß Christenßen ibid: Nielß Terchelßen i Gaffuerslund och Tomiß Ebbeßenn i Huilsbierig som wandt och bestod att Gaffuerslund sognemend hiid indtill haffuer aarlig Clarerit Matricull Schattenn, for Kongl: Maytz: andpart kornn tiende der i sognit. Saa mødte Jeß Hanßen i Tued, Ribber Hospitalß Deellefouget, som her till suarede och formindte

Directørerne burde for dette winde att hafft kald och warbell, saa frembt det burde att gielde, huor imod Jost Tomßen Herridtzfouget, *Peder Huid i Børchop*, Anderß Bertelßen i Sellerup, och Hanß Jørgenßen i Breining med flere aff sognemendene saa mange tilstede war der till suarede, att dee tachede dee gode mend Derectørerne aldt gott forhober och dee lader dennom beholde deriß thiende i sognit som alle tider och offuer mande minde sedwanlig werrit haffuer. Warbell forn: forskr: 4 mend thog windet beschr:

Jost Tomßen Heridtzfouget it Thingßuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig och Tue Michelßen i Andkier, som wandt wed eed med opragte finger, att dee hoß war hørde och paasaa vdi Jost Tomeßenß huß i Huilsbierig nyt aarß afften sidst forledenn, att Peder Erichßenn Riber Hospitalß fouget och fuldmegtig kom thill Jost Tommeßenn och forbleff i hanß huß om nattenn, och daa thil sagde hand bemte: Jost Tommeßenn, att hand schulle forføye sig till Ribe och feste Kongl: Maytz: halffpart koren tiende i Gaffuerslund som legger thill Riber Hospital, och leddig ehr for feste, och saa der effter reigste bemte: Jost Tommeßen aff Hellig tre Konger afftenn, thill Ribe wdi enn stor wintter, om same halffue thiende at feste, och stod Jeß Hanßen aff Tued Riber Hospitalß Deellefouget thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Jachob Lauridtzenn Slotzfouget 1 siønß winde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Hannß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining att dee i dag otte dage gaff meenige Sellerup bymend och lodtzeiger louglig warbell thill deriß buopeelle imod siønß affsigt at suare her thill thinget i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for domb stod Nielß Therchelßen i Gaffuerslund, Peder Thommeßen i Børchop, Peder Smed ibid: och Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund, som wandt och bestod wed eed med opragte finger effter receßenn, att dee paa Løffuerdag sidstforledenn war thill siøn i Sellerup Schouff huor der fandtiß rodhogen fiere bøger huor aff dennom siøntiß att haffue werrit wdi huer aff dee tou bøger otte læß weid och huer aff dee tou 4 læß weid, huor aff den enne haffde werrit noget rødenn i rodenn och holl ind i toppenn.

Hanß Christenßen Schreder i Andkier it thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßenn Schomager ibid: och hanß hustrue Elsa Pederßdatter louglig warbell thill deriß buopeell imod winder att suare her thill thingett i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Karenn Nielßdatter i Andkier, som vandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att bemte: Anderß Christenßenß hustrue Elsa Pederßdatter, haffuer nogle gange sagt att hunn *Spaae*, och sige folch om deriß thilkommendiß lyche, naar hun dennom rett besaae, och begierit thit och ofte aff hinde at wille spaae hinde, och tagenn hindiß haand och seet vdi och wilde brugt spaadomb, dett bad hun sig gud thill hielper paa, der nest fremstod Margrete Mortenßdatter vdi Andkier som wandt wdi lige suorne eed att forn: Elsa Pederßdatter ochsaa haffde begiert att wilde spaa hinde, och sagt att hindiß mand ey schulle bliffue gammell och iche helder schulle hun faae rigdomb imen hun haffde hannom, menß hun schulle faae en andenn mand huor med hun schulle auffle tou børrenn och bekomme rigdomb och dersom hun wilde lyde hinde ad schulle hun tache hinde gott menß hun leffuit, och for hun forachtet saadan hindiß spaadomb haffuer hun sidenn werit wred paa dennom.

Noch fremkom Hanß Staffenßenn i Andkier, som wandt wed lige eed att hand hoß war och hørde same tid att forn: Margrete Mortenßdatter indkom thill sin hoßbund och fortalde hannom huorlediß forn: Elsaa Pederßdatter haffde sagt forschr: ord thill hinde, och for det sidste fremstod Hanß Olluffßenn i Andkier och Appellonne Christenßdatter ibid: att dee enn tid lang henn haffuer hørt røcht och tiding ganget det forn: Elsaa Pederßdatter, saalediß haffr begiert hoß mange att wille bruge sin spaadom, och stod forn: Elsaa Pederßdatter med sin hosbonde Anderß Christenßen thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen:

Forn: Hanß Christenßenn sagde thill Anderß Schomager for rettenn att hand vell kiører saa meget weid thill Fredrichß Odde att hand haffuer gott wed att driffue trette med hannom: Huor till Anderß Schomager suaret att Hanß Schreder haffuer brent kuoll att selge:

Peder Christenßen i Horßenß en opsettelse.

Hiemmellet med opragt finger och eed Søffrin Jørgenßen och Olluff Jørgenßenn i Bierge Herit, att dee i dag otte dage louglig mundelig varßelgaff Jost Tomßen i Huilsbierig Heridtzfouget imod domb att suare Peder Christenßen aff Horßenß eller hanß fuldmegtig her i dag. *Peder Buch i Schierup fouget i denne sag.* Huor offuer Peder Christenßen fuldmegtig Hanß Søffrinßen borger och indwaaner i Horßenß wdi Peder Christenßenß egenn neruerelße fremlagde it schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom jeg wnderschreffne den 12 Septemb: Anno 1662 er kommen i en wenlig contract och handeling med erlig och forstandig mand Jost Tommeßenn hanß Ridefougdeß bestilling i Holmandtz Herit andlangende, huorpaa ieg først schulle giffue hannom 80 Rix dr: och thill Peder Nielßen paa hanß weigne schulle clarere, med andet meere som contractenn i sig selffuer indeholder, der paa ieg till bemte: Peder Nielßenn forige Herridtz fouget i Holmandtz Herrit paa hanß veigne haffuer erlagt 45 Sldr: mindre 2½ mk: dog med saadan conditioner att dersom ieg iche samme bestilling bekom daa schulle bemte: Jost Tommeßenn, mig same penge igien thilstille daa efftersom ieg effter wnderdanigste och flittigste andmodning samme bestilling iche haffuer mott bekomme, setter ieg vdi ald rette om forn: Jost Tommeßenn effter voriß oprettet contractis indhold wden wiider schade och threttiß paaførelße iche jou bør mig same min 45 Slet dr: minder 2½ mk: och mit breff fra Peder Nielßenn schadisløß igienn att tilstille, eller der for namb och wordering i hanß bedste boe och løß øre att lide effter receßenn och er her paa enn endelig och forsuarlig domb begierindiß, Actum Breining Mølle, denn 21 Juni Anno 1663: *Peder Christenßenn mpp:* fuldmagt giffuiß her med min med borger Hanß Søffrinßen i Horßenß dette att fremlege, och min ord att talle thill witterlighed min haand Datum Horßenß denn 26 Juni 1663: *Peder Christenßen mpp:* Der nest i rettelagde forschreffuene oprettet Contract Daterit denn 12 Septemb: 1662: som iblant andet thill meening indeholder, att forn: Peder Christenßen schall giffue Jost Tommeßen for hanß Ridefougdenß bestillingß affstaaelße 80 Rix dr: som hand paa hanß weigne haffuer wdloffuit thill Peder Nielßenn att Contentere effter hannß derpaa wdgiffuene breffß formelding och dersom Peder Christenßen imod forhaabning samme bestilling iche bekom, daa schall Jost Tommeßenn igien erstatte hannom och betalle dee 80 dr: hand till Peder Nielßen vdloffuit haffuer och her udi och ellerß aldtid handle opreigtig med huer andre i alle thilbørlig maader, och fandtiß paa same Contract saalediß schreffuit, Anno 1662 den 20 Septemb: er mig her paa betald penge førgetyffue Sldr: aff Peder Christenßenn vdi Kiøbenhaffn *Peder Nielßenn mpp:* Noch i rettelagde forn: Jost Tommeßenß affstaaelße breff Daterit den 12 Septemb: 1662 som indeholder att Jost Tomeßen paa øffrighedtz gode behag haffuer affstanden for Peder Christenßenn Ridefougdenß bestilling wdi Holmandtz Herrit, Jelling Birch och Wd Heritterne vdi Kolding Husleenn, huilchen bestilling hand strax maa hoß øffrighed Affectere och schall det første hand hiemkom forschaffe hann: det bestillingß breff hand haffuer paa bestillingen aff Kongl: Maytz: med meere forschreffuene indleg och wnderschreffuene Contract och affstaaelße

som i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduier, och effter di leiglighed war bemte: Han Sffrinen och Peder Christenenn domb begierindi, och war Jost Tomeen thil stede och dennom thilspurde om dee haffde meere i den sag att fremlege, huor till dee suaret iche andet ind thilbd Jost Tommeen han bestalling breff aff Kongl: Maytz: paa forschr: bestilling hand bemte: Peder Christenen haffde offuerleffuerit och ydermeere suaret Jost Tomeenn ey haffuer rettet sig effter nogen rettergang i dag men begierde sagen i opsettelse, huor for sagenn bleff opsat wdi sex wger.

Christen Huid i Winding fodrit domb offuer Iffuer Nielenn i Winding for 3 sldr: och Dorite Han Tomen for 3½ sldr: dee ehr hannom plegtig effter haandschrifft indhold, som i dag for domb bleff lest och paaschreffuenn, och war nu i dag endelig domb begierindi efftersom det i sex wger sidenn denn 11 May haffuer verrit i opsettelse. Iffuer Nielen mødte och loffuit att wilde stille hannom tilfredtz. Dorite Han Tomen mødte iche ey helder nogen paa deri weigne thill giensuar i nogen maader, bleff Iffuer Nielen thilfunden att betalle resten aff sin haandschrifft som 3 sldr: 4 sk: och Dorite Han Tomenn resten aff sin S: hosbondtz hondschrift som er 3½ dr: och det inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuen effter forordningen.

Han Olluffenn i Andkier paa Anne S: Jen Nielen weigne ibid: fodrit domb effter sex wger opsettelse denn 18 May sidst forleden indført imod *Kiersten S: Ander Munches i Andkier Schoffgaard* for 46 Sldr: 3 mk: hendi forige hosbond Ander Munch war hendi S: hosbond Jen Nielenn schyldig bleffuen effter haandschrifft indhold som lyder saaledi. Kiendi jeg *Ander Anderenn Munch* i Huilsbierig och witterlig giør for alle i dette mit breff att ieg aff enn rett witterlig giæld schyldig er erlig welacht mand *Jen Nielen i Andkier Bundegaard* 43 Sldr: 3 mk: som er resten aff dee halfftridie aar rentte, ieg haffuer for obbligerit mig thill hannom att betalle paa *Her Berndti* weigne effter wori contragte indhold, der aff haffuer ieg loffuit och mig tilforplegt att giffue och fornøye *Jen Nielen* wdi rede penge 15 S/mk: nu strax effter ieg hiemkommer fra fastelaffn marchend och dee 40 Slet dr: till S: Michel dagher nest effter kommende med sin tilbørlig rindte och thilforplegter ieg mig och mine arffuinger enn for alle eller alle for enn att holde bemte: *Jen Nielenn han hustrue Anne Anderdatter* och deri arffuing dette forschr: vden schade och shadeslb i alle maader. Her for vden er 56 Slet dr: 1 mk: som och er aff same rindte penge fra neste S: Handag effter wori contragtis indhold och thill fastelaffuen først kommer, huilche 56 dr: 1 mk: jeg och thilforplegter mig eller mine arffuing hannom eller han nøyachtig att contentere eller mig wed nøyachtig domb erklere, att hand det ho *Her Berndt i Piedsted* br att sge och annamme effter it thinguinde och forplegt Her Berndt till mig om same rinte penge wdgiffuit haffuer wdenn domb trette och effter talle i alle maader. Till windbyrd med min egen haand wnderschreffuit, Datum Andkier denn 29 Januari Anno 1651: *Ander Anderenn Munch* egenhaand. Saa mødte *Niel Anderenn i Andkier Schoffgord* och paa sin egegn och *Kiersten Ander kuon sin hustru weigne*, och der imod i rettelagde schiffti affsigt effter S: *Ander Munch* her aff tinget wdsted denn 29 Juli Anno 1661, som iblant andet indholder att *Anne S: Jen Nielenn* haffuer daa ladettfodre effter forschreffuenne haandschrifft 46 ½ Sldr: 1 mk: dt øffrige same haandschrifft omformelder thilkommer S: *Her Berndti* arffuinger at betalle effter en domb indhold Daterit den 22 Decemb: 1651, naar tridiepartenn aff forschreffuenne penge affkortti, som andre creditorer haffuer giort bliffuer saa resten 34½ sldr: 12 sk: huilche bemte: *Anne Jen kuon* haffuer i en eigendomb arffuepart i Weylle att opberge wndtagen 2 sldr:hinde bleff tilsatt att annamme vdi en kacheloffuen werd, huilchet same affsigt som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer vduier, formindte derfor bemte: *Anne Jen kuon* burde at lade sig nøye med den wdset hinde offuer schiffte er giort och hand och sin hustrue for hendi tiltalle fri att werre, huor imod forn: *Hann*

Olluffbenn paa *Anne Jenß kuonß* weigne suaret først att ingenn haffde fuldmagt att gjøre nogenn affkorttening paa hindiß breff imod hindiß willie och samtyche, for det andet haffde hun werrit vdi *Weylle* och thald med øffrighedenn derpaa stedenn, om forschr: *S: Anderß Anderßenn Munch* haffde nogen lod eller part vdi *S: Anderß Jenßenn Suoliß* gaard i *Veyle* huor till dee suaret att dee widste ingen part att hand der haffde, huor for forn: *Anne Anderßdatter* formeener at forn: *S: Anderß Munchesß hustrue Kierstenn Jenßdatter och hindiß mand Nielß Anderßenn* bør at fremwiße reigtig schifftebreff och lod zeddell effter *S: Anderß Jenßenn Suoll och hanß S: hustrue Kierstenn Jenßdatter*, att forn: *Anderß Munch* noget effter dennom er berettiget, eller och *Kiersten Jenßdatter och hindiß mand Nielß Anderßenn* bør att betalle hinde forschr: giæld hoffuitstollen med ald effterstaaendiß rente och det inden 15 dage eller siden att lide namb och wordering vdi deriß guodtz och løßøre, huor det findiß och war herpaa en retmeßig domb begierindiß med flere ord och talle dennom der om imellom faldt. Daa effterdi der ehr holden schiffte effter *S: Anderß Munch i Andkier* och alle creditorer er korttet aff deriß fodring den tridie part i ligemaader och *Anne S: Jenß Nielßenß*, formedelst boenn iche wiidere kunde tilstreche, och efftersom hun alligeuell nu fordrer sin fulde betalling effter *Anderß Munchesß* vdgifffuene haandschrifft. Saa widste fougden iche retter eller wiider hinde der aff at tildøme ind huiß hun paa schifftet er tillagt effter schifftebreffß wiidere formelding huilchet *Kiersten S: Anderß Munchiß hustrue* hinde plegtig er att forschaffe vden ophold och schade indenn 15 dage eller och derfor att lide namb aff hindiß och sin nu haffuende hosbondtz buo och guodtz effter receßen.

Mandagenn denn 6 Juli Anno 1663:

Otte Windeßmend
 Peder Buch i Schierup
 Poffuell Knudtzen i Brøndsted
 Peder Tomßenn i Børchop
 Jachob Søffrinßen i Gorsløff
 Søffrin Madtzen i Winding
 Madtz Nielßen i Breining
 Søffrin Jenßen i Schichballe
 Hanß Pederßen i Smidstrop

Sex Høring
 Peder Madtzen i Smidstrop
Michell Madtzen i Sellerup
 Anderß Bertelßenn ibid:
 Søffrin Pederßen ibid:
 Peder Jørgenßen i Gorsløff
Peder Huid i Børchop

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Hanß Tomßen i Sellerup och Anderß Olluffbenn i Winding, att dee i dag 3 wger gaff Søffrinn Madtzenn i Winding, Peder Jørgenßen och Hanß Jørgenßenn i Gorsløff, att suare Hanß Hanßenn Møller i Winding, imod eschening for auffkald:

Forn: Hanß Hanßen eschet auffkald aff forschreffne sin stibsøner forn: Peder och Hanß Jørgenßenn, saauelsom sin suoger Søffrin Madtzenn for huiß dee haffuer arffuit effter deriß *S: fader Jørgen Nielßen*. Saa fremkom Søffrin Madtzen och sig erbød att wilde gjøre auffkald paa sin hustrueß weigne, Peder Jørgenßenn suaret att hand iche wilde gjøre auffkald før ind hand betalde huiß hand hannom derfor plegtig er. I ligemaader suaret Hanß Jørgenßenn, att hand iche helder wilde gjøre auffkald før ind hannom bleff betald huiß hannom indnu effter sin *S: fader* resterer och stod dee samptlig till vedermolsting.

Herridtz warbell affhiemmellet wed eed med opragte finger effter receßen nemblig Hanß Olluffbenn i Gorsløff och Søffrin Jenßenn ibid: Hannß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, Otte Pederßenn i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßen ibid: Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtzt Villomßen ibid: Nieß Michelßenn i Brøndsted och Iffuer Lauridtzen ibid: att dee i dag otte dage gaff meenige

Herridtzmend loughlig warßell thill deriß buopeelle huer par i deriß forordenede Sogner och Byer imod siøn och winderß affsigt att suare Jachob Lauridtzenn Slotzfouget och Ridefouget paa Kongl: Maytz: weigne her thill thinget i dag:

Huilche forskreffuene otte throfaste dannemend alle samdretegeligenn wande paa deriß gode trou och rette sandhed, att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod **Peder Anderßen Huid i Børchop**, Anderß Nielßenn i Welling, Jeß Nielßen i Mørckholt, Iffuer Hanßenn i Andkier, Jep Nielßenn i Winding, och Nieß Søffrinßen i Piedsted, som wandt och kundgiorde wed Eed med opragte finger effter receßenn, att denn 29 och 30 Juni sidst forledenn war thill siøn wed alle gaardene her i Holmandtz Herit med bemte: Jachob Laurßen Slotzfouget och effter receßen att besichtige om dee haffde rettet denn: att sette ymper och pilstaffuer, att saae hampefrøe och lige hommellkuller, huilchet befandtiß att werre effter receßen fuldkomit vden paa dee steder som i feide tiden fandtiß affbrendt och ødelagt eller och som nylig er andtagenn.

Item begrandschet dee huor der war wed gaardene ny schoffuit bloche och treer sampt huße opsatt aff nye tømmer och tre och befandtiß som effter følger: **Schierup**: Paa Peder Søffrinßenß buollig fandtiß nylig opsatt it styche huß huor wdi war 3 nye ege stolper, 10 spærtreer aff riß eger, 3 rømstycher aff riß eger, 2 bielcher och aff riß eger. **Suinholt**: I Knud Pederßenß gaard fandtiß 10 rißbøger huer thill it spærtre,ny hoggenn, och en riß eg thill enn bielche. **Winding**: Wdi Hanß Olluffßenß gaard fandtiß opsatt it styche huß som war aff elle och gamellt vden 2 spærtreer aff riß bøger. **Piedsted**: Wdi Peder Surkierß gaard fandtiß otte ege stolper ny hoggenn. Wdi Morten Thommeßenß gaard fandtiß vnder ny oplagt tag paa sex fag huß ny bøge lechter som war aff kløffuit tre och flechet, item femb ny ege suerd lechter vnder samme tag. Paa Nielß Pederßenß buollig fandtiß 7 ny ege stolper som laae paa jordenn thil hoggenn. Paa Nielß Søffrinßenß gaard war opsatt it støche huß huor udi war 4 ny ege stolper och 4 bøge spærtreer. Paa Peder Anderßenß halffgaard war opreist it støche huß huor udi war 8 ny egestolper, 2 ege bielcher 2 bøge bielcher, och 16 spærtreer aff eg och bøg. Wdi Hanß Toreßenß gaard war oplagt paa it gammell huß 2 egebielcher 3 ege spærtreer och 3 bøge spærtreer. Tyge Schrederß gaard war opsatt 4 spærtreer aff bøg. Paa Michell Nielßenß boelß huß war opsatt 4 bielcher aff bøg och 10 spærtreer aff bøg. Vdi Peder Baßeß gaard opsatt otte ege stolper och 8 spærtreer:

Jørgenn Tomßen i Sellerup it Thingbuinde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Hanß Tomßenn i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining, att dee i dag otte dage gaff hans broder Hanß Thomßenn Lund ibid: loughlig warßell thill hanß buopeell imod winder att suare sin broder forn: Jørgen Thomßenn her thill thingett i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee ßaae och hørde her i dag for retten fremstod Michell Madtzenn i Sellerup som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen, att hand tit och offte haffuer hørt w enighed och schielderi imellom dee tuinde brødre Jørgen Thomßen och Hanß Thomßenn menß iche hand haffuer hørdt att Jørgenn Thomßenn haffuer giffuit nogen aarsage der till i nogen maader. Peder Madtzen och Mortenn Laßenn ibid: wandt wed lige eed att dee och nogle gange haffuer hørt same wforligelße maall imellom forschr: tuinde brødre, menß iche dee widste huo aff dennom der war aarsage der till. Noch wandt Anderß Bertelßenn i Sellerup att hand och nogle gange haffuer hørt schielderi imellom forn: brødre och iche hand widste huo aff dennom der war aarsag der till menß ellerß siøntiß hann: dee var lige gode med mundenn. Indnu wandt wed ligesuorne eed Søffrinn Pederßen i Sellerup, Peder Tommeßenn och Hanß Hanßenn ibid: att dee och haffuer hørt nogle gange

klameri och schielderi imellom forn: tuinde brødre menß huo aff denn: som haffuer werrit aarsag der till er denn: wbeuist.

Raßmuß Laßenn i Gorsløff It Tingßuinde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Jørgen Staffenßenn och Peder Pederßen i Gorsløff, att dee i dag otte dage gaff Christen Pederßenn i Gorsløff louglig warßell thill hanß buopeell imod winder att suare forn: Raßmuß Laßenn i Gorsløff her i dag:

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Hanß Mortenßen i Gorsløff som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen att hand mindiß wdi 40 Aar och daa ehr hann: fuld witterligt att denn ager som legger vdi Møschiff fald paa Gorsløff march imellom Olluff Damkierß och Michell Bulß gaards aggere, haffr liget och werrit brugt wlast och wpaa kierdt thill denn Congaard Raßmuß Laßen nu i buor indtill forledenn Aar Christen Pederßenn i Gorsløff sig denn wilde thilholde, der effter bleff forn: Hanß Mortenßen eeden forelagt effter receßen sin dandhed att schulle winde om der iche er jord thill wederlag for forn: ager i bemte: Christen Pederßenß tofft indheignit, huor till hand suaret att hand ey wilde winde der om. Der nest fremstod Poffuell Hanßen Bunde ibid: wandt wed lige suorne eed att mindiß vdi 40 Aar, och daa haffuer same ager leget och werit brugt thill den gaard forn: Raßmuß Laßen nu ibuor wlast och wpaa kiert, och hand haffuer hørt sige, att der war jord thill wederleg for samme ager. Jeß Nielßen i Mørchholt ved lige eed att hand mindiß vdi 20 Aar och daa haffuer same ager werit brugt wlast och wpaa kiert thill forn: Raßmuß Laßenß gaard. Noch fremkom Peder Pederßen i Gorsløff wandt och bestod att hand mindiß vdi 40 Aar, och daa haffuer forskr: ager werit brugt thill forskr: Raßmuß Laßenß Congaard wlast och vpaa kiert och hannom ydermeere att werre fuld witterligt att same ager er mageschiff thill forn: gaard for threi støcher jord thill same gaard som igien thill wederlag er der for giffuen och er indheignit i forn: Christenn Pederßenß tofft huorpaa haffuer werrit breffue och fuldkomen tilladelße, aff øffrighedtz fuldmegtig som hand haffuer seet och hørt leße for sig, huilche nu i forleden feide tid er bleffuenn borte, och ydermeere att hand mindiß nu den niende mand paa same gaard och aldrig der om haffuer werrit tuist eller paa anchelße før innd nu Christen Pederßenn sig forskr: ager wilde thilholde. Item fremkom Søffrin Pederßenn i Gorsløff att hand mindiß i 36 Aar, Søffrin Olluffßenn ibid: mindiß 36 Aar, Nielß Jepßenn ibid: mindiß 36 Aar, Nielß Hanßen Schomager vdi 20 Aar, Hanß Klemendßen i 16 Aar, Maren Søffrinß mindiß 20 Aar och Madtz Søffrinßenn ibid: i 16 Aar, och daa haffuer forskreffuene agger wandt dee ved lige eed aldtid leget och werrit brugt thill forn: Raßmuß Laßenß Congaard thill Christen Pederßen sig den wilde tilholde vlast och vkierdt i alle maader, och dee haffuer hørdt aff deriß forfedre och formend att der war wederleg fra forskr: Raßmuß Laßenß gaard for same agger wdi Christenn Pederßennß tofft. Indnu wandt Anne Hanskuon i Gorsløff och Mette Pederßdatter ibid: dennom och att werre beuist siden dee lengst kand mindiß, att same ager haffuer werrit brugt wlast och wkierdt thill forn: Raßmuß Laßenß gaard och for det sidste wandt Poffuell Knutzenn i Brøndsted att tit och offte aff mange folcher sagt thill hannom att der war wederlegß jord for forskr: ager i bemte: Christen Pederßenß tofft, och stod Christenn Pederßen thill wedermolsting der dette winde gich beschr:

Peder Bull i Follerup en opsettelse.

Hiemmellet med op Ragt finger och Eed Hanß Pederßenn i Follerup och Thomiß Mortenßenn ibid: att dee i dag otte dage och 14 dage louglig mundelig warßell gaff S: Jørgen Raffn och Hanß Raffn deriß arffuinger, nembliq Wuße Madtzdatter i Wilstrop med sin lauguerge, **Karen Madtzdatter i Welling** med sin lauguerge, Madtz Hanßen [och] Anne Hanßdatter barne fød i Welling, Lauge Hanßen och Madtz Hanßen barne fød i Schierup, Maren Jepßdatter och

Dorite Olluffsdatter barnefødt i Welling, imod domb Peder Bull i Follerup paa sin hustrue broder Hanß Pederßenß weigne, her till tinget i dag. Dernest fremlagdiß Landtztingß warßell Zeddell aff Wiborig Landtzting vdgiffuit den 20 May sidst forleden, som thilholder daa der att werre warßel giffuenn Hanß Olluffßen barnefødt i Velling om hand haffde noget her till att suare, och gaffuiß bemte: Jørgenn Raffn och Hanß Raffnß arffuinger thill beschylding for 100 Rix dr: forn: Hanß Pederßenn haffde londt och forstracht bemte: S: Jørgen och Hanß Raffnn, effter deriß derpaa wdgiffuene schadisløß haandschrifftiß indhold som i dag for retten bleff lest och paaschr: Daterit Follerup den 1 Februari 1657: Satiß i rette och formindtiß att bemte: Hanß Pederßen burde for sin forskreffne londte penge med diß paaløbende rendte och schadegield att haffue indwißbening i dee S: folchiß bedste bundeguodtz och eigendomb effterdi ingen løß øre effter dennom findiß som nogen creditorer kunde søge sin betalling wdi och war Peder Raffnn paa Peder Bulß weignne her om domb begierindiß saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Mandagenn denn 13 Juli Anno 1663:

Otte Windeßmend

Jeß Nielßenn i Mørchholt

Nielß Terchelßen i Gaffuerslund

Peder Pederßenn i Gorsløff

Iffuer Hanßen i Andkier

Tomiß Søffrinßen i Gaffuerslund

Gregerß Christenßen i Andkier

Peder Tommeßen i Børchop

Hanß Bierißgaard i Gorsløff

Sex Høring

Søffrin Jenßen i Schickballe

Raßmuß Laßen i Gorsløff

Hanß Tomßenn i Velling

Hanß Hanßenn ibid:

Lauge Raßmußen i Gorsløff

Jørgen Jenßen i Huilsbierig

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtztz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßen Schomager ibid: och hanß høstrue Elßaa Pedersdatter louglig warßell thill deriß buopeell imod domb att suare Peder Christenßen i Andkier paa Dorite Nielßdatterß och hendiß moderß Kiersten Nielßkuonß weigne her thill thinget i dag:

Kongl: Maytz: Herridtz Warßell affhiemmellet med opragte finger och eed nemblig Nielß Pederßenn i Piedsted och Madtz Anderßenn ibid: Frandtztz Willomßen i Andkier och Hanß Søffrinßenn ibid: Hanß Tomßen i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßen ibid: Hanß Olluffßenn i Gorsløff och Søffrin Jenßen ibid: Otte Pederßenn i Smidstrop och Nielß Pederßen ibid: att dee i dag otte dage gaff huer mand her i Herrit louglig warßell thill deriß buopeelle huer par i deriß forordenede sognr och byer imod domb for smørschyld som resterer och schulle vere ydt thill sidst forledenn S: Hanß dag Midsomer.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtztz Willomßenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Peder Christenßen i Horßennß louglig mundelig warßell her wed tinget imod winder att suare Jost Tomeßen her thill thinget i dag:

Peder Buch i Schierup i domerß sted.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Christenn Nielßenn i Breining somwandt och kundgiorde ved eed med opragte finger effter receßenn att der kom en person som et Postbud thill Gaffuerslund kierche en Hellig dag hen wed Julle tider sidst forledenn som sagde thill Jost Tomßen paa kierchegaardenn att Peder

Christenßenn war aldt ferdig i Kiøbenhaffn att reigße hiemb och der hand der fra reigste sagde hand thill hannom att hanß kongebreff paa Ridefougdenß bestilling i Holmandtz Herrit var ferdig saa ner som seiglet att sette for. Nielß Terchelßen i Gaffuerslund, Tomiß Søffrinßenn ibid: Jørgen Jenßen i Huilsbierig som wandt lige som forn: Christen Nielßen och ydermeere att hand formindte hand war før hieme i Horßenß ind hand vden ißen forhindret hann: i KallumBorig.

Hiemmellet med opragte finger och eed *Madtz Tomeßen Huid* och Jenß Madtzenn ibid: att dee i dag 14 dage gaff Proviandmester Nicolai Berendtz loughlig warßell for hanß buopeell i Welling och forkyndte hanß thiener same warßell imod thilbod och eschening att suare Her Madtz i Weylle eller hanß fuldmegtig her thill thinget i dag:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Jenß Nielßen Ammißbøll i Weylle, som i dag det tridie ting paa Her Madtz Nielßenß weigne thilbød Nicolai Berndtz att gjøre hannom schøde paa denn bundegaard i Lild Welling hand hannom slodt haffuer effter sit kiøbebreffß indhold bemte: Her Madtz derpaa till hannom haffuer vdgiffuit och eschet igien sin betalling som derpaa restere och huor om hand war thingßuinde begierindiß huor till suaret Peder Raffnn paa bemte: Nicolai Berndtz weigne att hand iche kunde tage schøde effter dett laugbodß winde ind nu pascerit er effterdi der udi føriß adschiellige suar, som haffuer sin wdseende thill widtløfftig trette, menß naar det er thill ende kommen, och laugbodß winde och schøde loughlig och loughfast schee kand will hand gerne anname schøde och klarere restenn paa det hand kand werre forsicherit vden trette och war forn: Peder Raffn med bemte: Her Madtz och Jenß Nielßen thill wedermols ting der dette winde gich beschr:

Peder Christenßenn i Andkier gaff Anderß Schomagerß høstrue Elbaa Pederßdatter, thill beskylding effter for indførte warßell paa Dorite Nielßdatterß weigne, for æreschielderi hun haffuer gjort imod dennom den 17 Majj sidst forledenn, och schieldet Kiersten Nielßkuon for en troldkuone och Dorite Nielßdatter for enn Polsche Hoore, effter thingßuindiß indhold her aff thinget wdsted denn 25 Majj: nest affuigte, satte i rette och formindte hun slig ærørig ord burde att beuiße, eller derfor lide som en ære tyff och løgener. Saa mødte ingen thill giensuar huor for sagenn bleff opsatt vdi sex wger.

Raßmuß Laßenn i Gorsløff 1 opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Peder Pederßenn i Gorsløff och Jørgen Staffenßen ibid: att dee i dag otte dage gaff Christen Pederßenn i Gorsløff loughlig mundelig warßell imod domb att suare forn: Raßmuß Laßen her i dag. Huor offuer forn: Raßmuß Laßen satte i ald rette och formindte att effterdi hand haffde beuißlig gjort med thingßuinde som i dag otte dage gich beschreffuenn, att den ager paa Gorsløff march i Møschiff fald legendiß imellom Olluff Damkier och Michell Bulß gaardtz agere, haffuer leget och werit brugt thill den Crongaard hand paabuor offuer mandeminde, och for same ager er giffuen 3 støcher jord thill wedeleg som i Christen Pederßenß tofft er indheignit, och der ey haffuer werit last eller kierdt paa same jord det nogen kand mindeß, mendte fordi same ager burde fremdeelliß att følge thill den Crongaard hand paabuor wden trette och effter talle, som den aldtid gjort haffuer och war her om domb begierindiß. Saa mødte ingen thill giensuar huor for sagen bleff opsatt wdi 14 dage.

Jachob Lauridtzenn Slotzfouget en opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier och Frandtz Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanß Christenßenn Schreder i Andkier, loughlig warßell thill hanß buoepeell imod domb att suare Jachob Lauridtzenn Slotzfouget her i dag:

Och gaff hand hannom thill beschylding for sex Rix dr: hand thill hannom haffuer wdloffuit for denn Quinde Kierstenn Jørgenßdatter hand haffde besoffuit for nogle Aarb tid sidenn, formindte hand denn: burde att betalle inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuenn. Saa mødte forn: Hanß Christenßen och der till suaret,att hand iche haffde anderlediß loffuit ind dersom hun iche kunde beuiße same penge at haffue vdgiffuen schulle hun bliffue tilstede och dennom betalle, saa for tilfald bleff sagen opsatt 6 vger.

Jachob Lauridzen Slotzfouget it thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Tommeßenn i Sellerup och Nielß Raßmußenn i Breining, att dee i dag otte dage gaff Hanß Thomßen Lund i Sellerup loughlig warßell thill hanß buoepeell imod winder att suare bemte: Jachob Lauridtzenn Slotzfouget her i dag:

Huilche forn: otte dannemend alle wande at dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Pederßen i Sellerup, *Michell Madtzen*, Anderß Bertelßenn, Peder Thomeßenn och Hanß Hanßen ibid: att det er dennom i gudtz sandhed witterligt vandt dee wed eed med opragte finger effter receßen dett forn: Hanß Thoßenn Lund fløtte fiere fag gamell huß fra det gadhuß hand feste haffuer i Sellerup och paa det gaardtzt sted hand nu paabuor, huilchet huß hand selff haffde ladet sette siden wfredtz tiden paa gadehußet efftersom baade gaardenn och hußet war gandtsche øde. Huor offuer forn: Jachob Lauridzen Slotzfougett och Ridefouget satte i ald rette och formindte att bemte: Hanß Lund burde att schaffe sig hiemell thill att fløtte saalediß hußet fra kongenß gadehuß. Item om hand iche plegtig ehr att giffue och giøre den landgielde och schat fyldest paa hannom resterer inden 15 dage eller werre namb wndergiffuenn. Saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagenn bleff opsatt 6 wger:

Noch Hußfougden it Tingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee i dag otte dage gaff Her Nielß Lauridzenß suene i Smidstrop Madtz Hanßenn och Poffuell Hanßenn loughlig warßell thill Prestenß som hand tiener och talde med prestenn selff imod winder at suare her i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Peder Jenßenn i Smidstrop, Hanß Pederßenn ibid: Michell Jenßen i Bouballe Mølle och Jenß Jenßenn ibid: som wandt och bestod wed eed med opragte finger effter receßen dennom att werre beuist att for femb wgerß tid sidenn daa stod der it huoll Egetre i deriß schoff side wed ager enderne, huor udi var nogle bier, och nu sidenn ehr same thre bleffuenn hoggenn, huilchet gaar tiding aff att Prestenß Her Nielßeß suenne schulle haffue hoggenn, menß iche dee saae huo det houg eller bortførde i nogen modr: det bad dee denn: gud thill hielper paa.

Forschreffne Herridtz wrßell affhiemmellet att haffue giffuen effterschr: karle och drenge warßell imod domb att suare Jachob Lauridzen Ridefoget her i dag huor offuer hand beschyldte. *Christen Rods søn i Smidstrop Nielß Christenßen*, Hanß Pederßenß dreng ibid: Hanß Nielßen och Peder Jenßenß dreng ibid: **Madtz Olluffßenn**, *Peder Bucheß 2 sønner i Schierup Peder och Hanß Pederßøner*, *Jenß Rods søn ibid: Jenß Jenßen*, Peder Jørgenßenn hoß Madtz Nielßenn i Breining, Tomiß Hanßenn hoß sinn fader Hanß Jørgenßen ibid: Jenß Mogenßenn hoß sinn broder Anderß Mogenßenn i Gaffuerslund, Klauß Pederßenn hoß Søffrinn Jørgenßenn ibid: Thomiß Jenßen hoß Gregerß Christenßenn i Andkier, Hanß Staffenßen hoß Hanß Olluffßenn ibid: och Olluff Jennßenn hoß sinn moder Marenn Jeßiß

ibid: for dee iche haffuer mødt och dennom forstillet paa Slottet for Lenßmandenn och Commißarierne der Soldaterne bleff wdschreffuen effter Kongl: Maytz: breff. Efftersom dee derom bleff adwarit sate i rette och formindte dee derfor burde att lide och stande till rette som wed bør: Saa mødte ingenn thill giensuar huor for sagen bleff opsatt vdi sex wger.

Effter forschr: Herridtz warsell satte forn: Jachob Lauridtzenn Ridefouget i ald rette och formindte att saa mange her i Herrit som resterit aff deriß smør landgielde som schulle werit ydt sidst forleden S: Hanßdag Medsommer, burde same deriß rest att yde och laffuere penge i steden for smørit effter sædwaanlig Taxt inden 15 dage eller der for lide namb i deriß buo ochguodtz huor det findið effter forordningenn och war her om vden opsettelße endelig domb begierindið. Bleff derpaa saaledið sluttett att dee en huer burde deriß resterinde landgielde smør som thill S: Hannßdag sidst forleden schulle werit ydt med penge at betalle inden 15 dage eller derfor werre nam wndergiffuenn, vden huiß øffrighed dee fattige for deriß armodtz schyld will effterladde och det effter receßenn:

Mandagen denn 20 Juli Anno 1663:

Otte Windeßmend

Jeß Nielßenn i Mørchholt, Olluff Jenßenn i Gorsløff, Tomið Ebbeßenn i Huilsbierig, Otte Pederßen Smed i Smidstrop, Nielß Pederßen Schreder ibid: Jørgenn Staffenßenn i Gorsløff, Jeß Tommeßenn ibid: Michell Bull ibid: Peder Jørgenßenn ibid:

Huilche forschreffne otte throfaste dannemend alle samdregeteligenn wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Hanß Nielßen Møller i Brøndsted Mølle, Peder Møller i Børchop Mølle, Michell Jenßenn i Bouballe Mølle och Jep Nielßen i Vinding, som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn, att dee denn 14 Juli sidstforledenn war med Jachob Lauridzen Bech Slotdzfouget och Ridefouget, saauelsom Herridtzfougden, Deellefougden och Schriffuere, thill Syn på Weylle Mølle att besichte och for faredeß brøstfeldighed och befandtið som effter følger. Først war der 21 peell wnder tapladet gandsche affrøndet 9 allen lange som endelig behøffuiß aff ny att indsettið. Item 6 bielcher 10 allenn lang som och saa behøffuer aff ny at indlegið. Noch behøffuiß der 4 hammer huer 6 allen lang och thill renderne 16 buoll huer otte allen lang. Att saa i sandhed befindið det bd dee denn: gud thill hielper paa: Jachob Lauridzen Slotdzfouget och Ridefouget thog windet beschreffuen.

Jachob Lauridtzenn Slotdzfouget it thingbuinde.

Huilche forschreffuene otte throfaste dannemend alle sandregtelig wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremstod Peder Søffrinßen Buch i Schierup, Hanß Nielßenn Bunde i Winding, Iffuer Nielßenn, Hanß Olluffßen, Jep Nielßenn och Laurß Søffrinßen ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßenn att dee denn 14 Juli sidst forledenn war med Ridefougden Jachob Lauridzen, Herridtzfougden Jost Tomßen, Deellefougden Hanß Hanßenn och Schriffuere Peder Raffnn, thill siøn thill den Thiengaard och huiß thre werch som fandtið vdi den Aae for Weylle, som Kongl: Maytz: Øretfang for retteß, och Borgemester Hanß Knudtzenn Suane i Weylle nu i feste haffuer. Daa befandtið alle peellene offuerslag och aldt andet thre werch somthill same Ørettiene behøffuiß att werre gandsche forraadnit och ey tienlig medenß will aff ny aldeellið opsettið och haffde same thre werch gandsche verit øde dersom det iche nyligenn med nogle klabbe haffde werit sammell hefftet som dog iche siønið att kand bliffue bestaaendið lenger ind der kommer it hastig wandløb, det andet Øret fischeri som kaldið denn lille tiene er aldeellið øde, och ey paa stedet vdenn 3 eller fiere forraadnit peelle, och siøntið dennom att samme Øret fang effterdi det aff ny schall opsettið, er bedre baade gauffnligt och

bestandigst vdi den Nøre Aa att oprsetteß och brugeß kand, for det 3 fandtiß der tuinde smaa fag huß wed den største Øret tiene huor udi fischer redschabet pleyer att forwariß, huilchet staar paa fald formedelst tømmerit ehr forraadnit och ey synderlig thill noget thienlig huor for der vdi det sted behøffuiß tømmer thill it andet huß, som paa pelle settiß will, ellerß kand det iche lenge haffue nogenn bestandighed formellest den hastig wandløb der tit och offte paa kommer. Det gierde som Øret tiennen och fischehußet ehr indlag med staffuer paa fald och schall aff ny med staffuer och gierdtzell opsettiß, och behøffuiß der effterschreffuene ege tømmer thill forschr: Kongl: Maytz: fischer tiene igien att opbygge och forferdige med som ochsaa kunde koste att forferdige effter forschreffne siønßmends begrundschening och tømmermandtz Anderß Pederßenn och Peder Pederßen i Weylle deriß settening som dee paa aastedenn med forschr: siønßmend affsagde wdi bemte: dannemendtz paahør som effter følger. Først 56 Bielcher huer 8 allenn lang baade i jordenn och offuenn paa huer kand koste 1 Rix dr: ehr 56 Rd: 110 Peell huer 10 allen lang støchet kand koste 1 Rix dr: ehr 110 Rix dr: 30 peell som hecherne schall gaee vdi huer 12 allen lang støchet 1 Rix dr: er 30 Rix dr: 50 Peell 5 allen lang støchet kand koste 1 Sldr: ehr 33 Rix dr: 2 mk: huor udi ehr bereignit broen och bolwercheteß for ferdigelße, 22 hecher aff sauffschaarinn tømmer huer 3 mk: ehr 11 Rix dr: 3 binding huß thill ficher redschabet huer fag 2 Ridr: ehr 6 Rix dr: 1 port for tenen kand koste 2 Rix dr: en stor bøg thill en kamer kand koste thill arbeidtz lønn 3 Rix dr: 1 baad att giøre koster 10 Sldr: dette forschr: affhiemmellet forberørte siønßmend for it fuldt siøn och Taxering, och saalediß att befindiß som forschreffuit staar i alle maader. Er saa forschr: penge in Suma 258 Rix dr: och stod Hanß Hanßenn i Schierup Deellefougett paa Borgemester Hanß Suaniß weigne med forschr: siønßmend thill wedermolsting der dette siønß och Taxerings affsigt gich beschreffuenn.

It Tingbuinde om gierningß pengenne som Hanß Hanßenn Deellefouget it Tingbuinde thoug beschreffuen.

Huilche forschreffuene otte trofaste dannemend alle sandregteligenn wande paa deriß gode throu och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Nielßenn i Gorsløff, Madtz Søffrinßenn ibid: Hanß Nielßenn i Brøndsted Mølle, Peder Olluffßen i Børchop Mølle, Michell Jenßen i Smidstrop Mølle, *Poffuell Madtzenn i Sellerupmølsted*, Hanß Tomßen i Sellerup, och Nielß Raßmußenn i Breining, som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen att det er dennom i gudtz sandhed fuld witterligt att effterschreffne gaarde her i Holmandtz Herrit er øde och mendene forarmit som ey effter Kongl:Maytz: breff kand bekommiß gierningß penge aff, i ligemaader ehr endeelß fri for samme arbeidtz penge, for deriß bestillinger och er som effter følger. **Gaffuerslund sogen och bye:** Madtz Hanßenn, 1 gaard øde, Lauridtz Madtzen, 1 gaard øde och forarmit, Thomiß Søffrinßen, 1 gr: øde och forarmit. **Børchop:** Jørgenn Nielßen och Thygge Nielßenn øde, Hanß Pederßenn findiß i mandtallet for en halffgaard och er ichonn 1/3 gaard, Nielß Bundeßenn 1 gr: øde och forarmit, Søffrinn Timbßen 1 gaard øde och forarmit, Hanß Pederßenn kand iche formaee at giffue vden halfft, Hanß Hanßenn 1 gaard øde och forarmit, *Poffuell Espenßen haffuer nylig andtaget 1 øde gaard och indnu inttet aufflet der till.* **Andkier:** Hanß Olluffßenn Schougaard forarmit kand iche formaa att giffue vden halfft, Peder Søffrinßenn øde och forarmit, Anderß Christenßenn Schomager och Hanß Christenßenn Schreder kand iche formaa at giffue vden halfft, Peder Christenßenn och Peder Jenßen haffuer andtagenn 2 øde gaarde och affbrendt steder och indnu inttet afflet der till, Frandtz Willomßen 1 gaard øde. **Huilsbierig:** Peder Jenßenn och Søffrin Nielßen øde, *Peder Jørgenßen och Jørgen Jenßen øde.* **Sellerup:** Peder Thommeßenn, Nielß Hanßen, Hanß Hanßenn, *Michell Madtzenn*, Anderß Bertelßenn, huer 1 gaard øde och forarmed saa aff denn: iche kand bekommiß. Nicolai Berndtz nylig andtagenn en affbrendt gaard och indnu inttet

aufflet der till. **Garsløff:** Søffrinn Olluffßen øde och forarmit, Peder Søffrinßen Bierg, Nielß Jepßenn øde och forarmit, Nielß Hanßen nylic fest it øde sted och indnu inttet aufflet der till, Paßmuß Laßenn nylic fest och indnu intet aufflet der till kand iche giffue vden galfft, Tøger Tommeßenn forarmit och kand iche giffue vden noget der aff, Peder Nielßenn øde. **Mørchholt:** Søffrin Hanßenn Bunde forarmit och iche kand formaa noget at wdgiffue. **Ranß:** Anderß Knudtzen och Hanß Hanßenn øde och forarmit. **Winding:** Hanß Nielßenn Bunde, Jenß Madtzenn, Lauritz Søffrinßen, Nielß Søffrinßenn, Thomiß Hanßenn, Søffrin Madtzen, Marquar Nielßenn, Hanß Nielßen och Peder Søffrinßenn, alle øde och forarmit saa dee aldeelliß inttet kand formaa att wdgiffue. **Schierup:** Peder Raffn 1 gaard øde och affbrendt, Lild Jenß Pederßen, Jenß Pederßen Raffn, Jenß Pederßenn Munch och Nielß Buch øde, Hanß Laugeßenn och Søffrin Jenßen øde och forarmit kand iche giffue vden half. **Dankier:** Nielß Jenßenn Bull, Søffrin Nielßenn øde och forarmit. **Suinholt:** Søffrinn Jachobßenn forarmit och kand iche giffue vden half. **Smidstrop:** Jeß Søffrinßen øde och forarmit, *Christenn Rod nylic kommenn thill it øde sted och derfor iche dette Aar kand vdgiffue*, Peder Jenßenß Enche forarmit och kand iche giffue wdenn half. **Welling:** Peder Pederßen, *Jørgen Madtzenn Raffn*, Nielß Jenßen, alle øde, Nicolai Berndtz Kongl: Maytz: Proviandmester andtaget tou øde gaarde och indnu intet afflet thill dennom. Olluff Jepßenn forarmit och kand iche giffue vden half, Frandt Madtzenn nylic fest tou øde gaarde och indnu intet aufflet thill dennom. **Piedsted:** Christenn Pederßenn, Nielß Nielßenn, Stor Peder Wideßenn, Søffrinn Hanßen, huer 1 gaard, Peder Anderßen, Søffrin Pederßen 1 gaard, alle øde, Erich Prem kand iche formaa at giffue Vden half, Jenß Madtzen Balle, Hanß Pederßen, Nielß Jenßenn Baße, Thomiß Pederßen, Jennß Madtzenn Toreßen, Peder Søffrinßen, Peder Nielßen Wideßenn, alle øde och forarmit saa gandtsche och aldeelliß inttet aff dennom er att bekomme. **Follerup:** Staffen Espenßenn Bull, Thyge Pederßenn, forarmit och kand iche giffue vden half.

Effterschreffuene nyder frihed for gierningß penge att wdgiffue. **Gaffuerslund:** Søffrin Jenßen, Nielß Søffrinßenn, 1 gaard seer till Schoffuenn derfor fri. Søffrinn Madtzen 1 gdr: seer och thill Schoffuene derfor fri. **Brøndsted:** Poffuell Knudtzen Sandmand, Jørgenn Mortenßen Hospitalß tiener, **Børchop:** Nielß Jenßen Buch Sandmand. **Andkier:** Jenß Nielßenn Officer thiener, Iffuer Hanßenn Sognefouget, Gregerß Christenßenn Sandmand. **Huilbbierig:** Jost Thommeßenn Herridtzfouget. **Sellerup:** Søffrin Pederßen Sandmand. **Breining:** Madtz Nielßenn Sandmand, Christen Nielßenn Prestenß medhielper. Gorsløff: Poffuell Hanßenn Officer tiener, Søffrin Pederßen, Peder Pederßenn Sandmend, Michell Jørgenßen Prestenß thienner. **Bolbroholt:** Nielß Nielßen Sandmand. **Mørchholt:** Jeß Nielßenn Sognefouget, Søffrin Nielßenn Sandmand. **Nebbe:** Jenß Lauridtzenn fri effter Kongl: Maytz: breff. **Winding:** Jep Nielßenn Schouffoget och Prestenß medhielper, Iffuer Nielßenn Sognefouget. **Skierup:** Hanß Hanßenn Deellefouget, Nielß Poffuelßenn Hospitalß tiener, Peder Søffrinßenn Buch Prestenß medhielper, Peder Raffn Herridtzschriffuer. **Suinholt:** Peder Nielßenn Prestenß medhielper, Jørgen Staalßen Borgemester i Weylle er Kongl: Maytz: Commißari. **Welling:** Nicolaus Berndtz Officer gaard, Anderß Nielßenn Sognefouget. **Piedsted:** Søffrinn Nielßen Throgelßenn Sognefougett. **Follerup:** Jenß Høg Herridtzfouget i Brusk Herrit. Att saa i sandhedbefindiß som forskreffuit staa det bad forn: mend dennom gud thill hielper paa, huor effter Hanß Hanßenn Deellefouget war thingßuinde begierindiß, och war Jachob Lauridtzenn Slotzfouget och Ridefouget thill Koldinghuß, thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen.

Mandagenn denn 27 Juli Anno 1663:

Otte Windeßmend
Peder Søffrinßen i Schierup

Sex Høring
Peder Thommeßen i Sellerup

Anderß Nielßenn i Welling
Iffuer Hanßenn i Andkier
Hanß Olluffßenn ibid:
Søffrinn Pederßen i Gorsløff
Nielß Buch i Børchop
Jørgen Jenßen i Huilsbierig
Peder Mortenßen i Andkier

Nielß Therchelßen i Gauerlund
Gregerß Christenßen i Andkier
Hanß Pederßen i Brøndsted
Jeß Nielßen i Mørchholt
Søffrinn Jenßen i Schierup

Nielß Pederßen i Møßwraa paa Karen S: Søffrin Jenßennß veigne i Wilstrop en opsettelße.
Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Thomßen i Sellerup, och Nielß Raßmußenn i Breining, att dee i dag otte dage gaff Nielß Therchelßen i Gaffuerslund louglig mundelig warßell imod domb att suare forn: Karenn S: Søffrin Jenßenß eller hindeß lauguerge her thill thinget i dag: Bemte: Nielß Pederßenn hannom thill beschylding for 5 Slet dr: hand war S: Søffrin Jenßen plegtig effter haandschrifftib indhold formindte hand denn: thill bemte: Karen Søffrinß och hendiß med arffuing och børn bør att betalle inden 15 dage eller derfor werre namb wndergiffuen. Saa mødte Nielß Therchelßenn och der till suaret att bemte: S: Søffrinn Jenßen war same penge md it plag betald, formindte sig derfor for tiltalle quit at were, aff diß aarsag bleff sagenn opsatt 6 wger.

Hanß Christenßen Schreder i Andkier 1 opsettelße.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanß Søffrinßenn i Andkier, och Gyde Frandtzen ibd: att dee i dag otte dage gaff Anderß Christenßen Schomager i Andkier hanß høstrue Elßaa Pederßdatter och Stibdatter louglig warßell thill deriß buopeelle imod domb att suare forn: Hanß Christenßenn her thill thinget i dag: Och der offuer i rettelaagde sit schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom Anderß Christenßenn Schomager och hanß høstrue Elßaa Pederßdatter i Andkier, haffuer høyligen mig forført for min gunstig øffrighed for denn deell jeg aldeellib er wschuldig wdi saa ieg derfor for aarsagib for adschiellige thilfald att haffue thiltalle thill bemte: Elßaa Pederßdatter, efftersom ieg en tid lang henn iche haffuer hafft wdenn temelig held och lyche, thill mit queg, och med thingbuinde ehr beuiblig giort paa Holmandtz Herridtzting den 22 Juni sidst forledenn, att der er fundenn it død kalff paa mit huß sted nedergraffuit med beenen i weyret, huilche forn: Elßaa Pederßdatter schall haffue giort i min frawerelße, omnatter tide, och indmeere med samme winde beuibeß att hendiß hosbonde forn: Anderß Christenßenn haffuer mig ombedet att med same kalff motte bliffue i stilhed och loffuit mig ingenn schade att schulle faae som ichonn ehr temmelig erholdenn, och ydermeere paa forschr: ting ehr beuiblig giort den 29 Dito, huorledißs forn: Elßaa Pederßdatter haffuer omgaaetß med att wilde bruge spaadomb, setter derfor wdi ald domb och rett och formeener att bemte: Elßaa Pederßdatter bør att giøre forlaring aff huad aarsag hun haffuer nedergraffuit det kalff paa mit huß sted mig w aff widennde eller och hun bør att lide och stande till rette som dend der med slige konster och spaadomb omgaaeß, huilche folch effter Christiani 4 Recebes 28 Capittell bør aff øffrighed att werre tilsiønn med Ey i landet att lideß menß sligt effter louglig Proceß att lade straffe, och er herpaa aff Heridtzfougden enn retmeibig domb begierindiß. Actum Andkier denn 27 Juli Anno 1663: *Hanß Christenßenn* Eghaandt: Och efftersom her imod ey war nogenn giensuar bleff sagen opsatt 6 wger:

Jenß Rod i Schierup Itt Thingbuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Otte Pederßen i Smidstrop och Nielß Pederßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Søffrin Nielßenn i Welling louglig warßell thill hanß buopeell imod winder och domb att suare bemte: Jenß Rod her till thinget i dag. Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanß Hanßenn i Schierup och Peder Buch ibid: som wandt och bestod ved eed med opragte finger att dee i gord otte

dage siønit Jenß Rodß datter Margrette Jenßdatter, och daa saae dee att hun haffde 3 blaa slag paa hendiß venster axbell och armb som hund berette for dennom att Søffrinn Nielßenn i Welling haffde slagett hinde, saa mødte Søffrin Nielßenn och der till suaret att hand ey haffde slagen hinde, och iche helder widste aff denn sag att sige, menß meente Jenß Rod sligt burde att beuiße. Forn: Jenß Rod satte i rette och formindte forn: Søffrin Nielßenn burde sine bøder effter lougenn att wdlege for forskr: 3 blaa slag. Opsa wdi sex wger.

Hanß Hanßenn Møller i Winding it Thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Madtzenn i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: att dee i dag 3 wger gaff Hanß Jørgenßenn i Gorsløff och Peder Jørgenßenn ibid: louglig mundelig warßell her wed tinget imod vinder och laugmaall att suare bemte: Hanß Hanßen Møller her till thinget i dag.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremstod Bendit Nielßenn i Winding som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter receßen att hand hoß war i Hanß Hanßenß huß i Winding noget for wfredtz tidenn, och hørde att bemte: Hanß Hanßenn giorde Contract med hanß Stiffsønner Hanß och Peder Jørgensøner om deriß fæderne arffue, och daa lod dee denn: orgeß och nøyeß med deriß bemte: Stiffader och thoug wed deriß suoger Søffrinn Madtzen for huiß som restet daa aff samme arffue och gich schrifftelig dennom imellom derom som i denne wfredtz tid er bleffuenn borte, der nest fremstod Anderß Madtzenn i Winding att dett er hannom beuist att hanß broder Søffrinn Madtzenn haffuer sidenn der effter betald forn: Hanß Jørgenßenn och Peder Jørgenßen huiß forn: Hanß Hanßenn haffde dennom loffuit for deriß fæderne arffuepart, och wandt deriß broder Peder Madtzenn i Winding ligesom forn: Anderß Madtzenn wandet haffuer, och nu for rettenn fremstod forn: Søffrinn Madtzenn och selff wed sin høyeste eed bekrefftet same penge nemblig 50 Slet dr: 3 mk: 4 sk: att haffue sinn forskreffne thuinde høstrue brødre Hanß och Peder Jørgensøner betald, och stod forn: Hanß och Peder Jørgensøner till wedermolsting der dette winde gich beschr:

Raßmuß Laßenn i Gorsløff fodrit domb om den ager paa Gorsløff march legendiß i Møschiffald imellom Olluff Damkier och Michell Bulß gordtz agere, som hand med Tingßuinde haffuer beuißlig giort att haffue legett thill denn Crongaard hand ibuor wlast och wkiert offuer 40 Aar effter samme thingßuindiß indhold her aff tinget vdgiffuenn denn 6 Juli och war derom nu i dag effter sin opsettelßiß indhold i dag 14 dage deen 13 Juli indført endelig domb begierindiß effterdi thidenn war forlobben att same agerß affgrøde schulle ind auffliß: Saa bleff forn: Christenn Pederßenn paa robt første andet och tridie gang, mødte dog iche ey helder nogen paa hanß weigne thill giensuar her imod i nogen maader. Daa effterdi med thingßuinde beuißeß att forskr: agger paa Gorsløff march legendiß i Mørchholt imellom Olluff Damkierß och Michell Bulß gaardt aggere haffuer legget och werrit brugt thill den Crongaard Raßmuß Laßen nu ibuor offuer 20 Aar wlast och wpaa kierdt widste fougden iche retter herom att kiende ind same ager jou bør her effter som thilforne bemte: Raßmuß Laßenß Crongaard att følge effter Receßens formelding:

Mandagenn denn 3 Augusti Anno 1663:

Otte Windißmend
Peder Søffrinßen i Schierup
Jeß Nielßenn i Mørchholt
Nielß Therchelßen i Gaffuerslund
Peder Pederßenn i Gorsløff

Sex Høring
Poffuell Bund i Gorsløff
Anderß Bertelßen i Sellerup
Peder Smed i Børchop
Tomiß Sørenßen i Gauerslund

Søffrinn Pederbenn ibid:
Jachob Søffrinbenn ibid:
Iffuer Hanbenn i Andkier
Och Hanb Olluffbenn ibid:

Peder Jenbenn i Smidstrop
Iffuer Jørgenbenn i Gaurslund

Hanb Hanbenn Deellefouget Itt Tingbuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanb Søffrinbenn i Andkier, och Frandtz Willombenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanb Christenbenn Schreder i Andkier louglig mundelig warbell her wed thinget imod winder att suare her thill thinget i dag. Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Søffrin Jenbenn i Schierup som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter recebenn att hans saae och hørde her wed tinget denn 22 Juni sidst forledenn att forn: Hanb Christenbenn Schreder, thoug Jachob Lauridtzenn Slotzfouget i haand och loffuit att dersom Kierstenn Jørgenbdatter som hand for nogle Aarþ thid haffuer besoffuit, iche derfor haffde wdlagt sinn bøder effter recebenn daa schulle hand dennom betalle, om hun iche haffde betaldt dennom. Dernest wandt Peder Buch i Schierup, Nielb Therschelbenn i Gaffuerslund, Jep Nielbenn i Winding, Peder Thombenn i Børchop, Jenb Søffrinbenn i Schickballe, och Thomib Søffrinbenn i Gaffuerslund, att dee samme thid her wed tinget hoþ war och hørde och saae att bemte: Hanb Christenbenn toug Hoþfougden i haand och loffuit att forn: Kierstenn Jørgenbdatter, schulle bliffue tilstede och beuibe pengenne for forschr: Leyrmaall war betald.

Hanb Tombenn Lund i Sellerup it Thingbuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Hanb Søffrinbenn i Andkier, Frandtz Willombenn ibid: att dee i dag otte dage forn: Jørgen Thombenn i Sellerup louglig mundelig warbell her wed tinget imod winder att suare forn: Hanb Thombenn her thill thingett i dag. Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Hanb Hanbenn i Schierup Kongl: Maytz: Deellefouget, Jeþ Nielbenn i Mørchholt, Christenn Raþmuþen och Staffenn Mortenbenn ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effer recebenn att dee hoþ war och hørde att Jørgen Thombenn i Sellerup sagde att hand wedste well fougderne och Herridtzmendene her i Herrit kom thill Sellerup i dag, derfor wilde hand slaae sin broder Hanb Thombenn Lund saa hand kunde haffue noget at klage for, och daa siøn it dee hannom och saae att hand haffde it slag paa hanb høyre laar leid som hand beklaget hanb broder Jørgen Thombenn haffde slaget hannom med enn wogennkiep. Dernest wandt Søffrin Hanbenn Bunde i Mørchholt i ligesuarne eed att hans same dag hoþ war som var paa Løffuerdag otte dage och saae att forn: Jørgen Thombenn stod vdi sin gaard och kylde thill sin broder Hanb Thombenn som war i sin gaard først med en vognkiep som hand slog feill med och siden kylde hand med en andenn wognkiep som hand rambte hann: med och i det same faldt hand omkuld. Dernest wandt Nielb Therschelbenn i Gaffuerslund, Iffuer Huid ibid: Peder Thombenn i Børchop och Peder Smed i Børchop i lige eed att dee denn 11 Juni sidstforledenn war med Hanb Hanbenn Deellefoget thill siøn thill forn: Hanb Lund och daa saae och fulde dee et stor houffnet slag i bemte: Hanb Lund høyre side, som hand daa for dennom beklaget att sin broder Jørgenn Thombenn haffde slaget hannom med it hallmtre bag thill.

Søffrin Jenbenn i Piedsted it Winde.

Forschr: otte throfaste dannemend alle sandregtelig wande paa deriþ gode trou och rette sandhed att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom Nielb Pederbenn i Piedsted, Nielb Søffrinbenn, Tygge Poffuelbenn och Madtz Anderbenn ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragte finger effter recebenn att det ehr dennom i gudtz sandhed fuld witterligt at forn: Søffrinn Jenbenn i Piedsted haffde enn Søster wed naffnn Anne Jenbdatter, som er fød och baaren i deriþ fæderne gaard i Piedsted bemte: Søffrin Jenbenn nu ibuor som sidenn drog

thill Norge och bleff giffit, och hun tit och offte haffuer hindiß bemte: broder thilschriffuenn, och efftersom nu fornamiß att forn: Anne Jenßdatter ehr wed døden affgangen effter hindiß hosbond Christenn Erichßen boendiß i Norge i Bergenn Husleenn i Endre sogenß fougderi paa Hotle i Gubne hanß schriffuelße thill hindiß søster Karen Jenßdatter i Kolding Daterit denn 17 Juni 1663 sammestedz fraschreffuen, ind holdendiß i diß meening hindiß Slegt at wilde lade wiide hindiß dødelig affgang och huo hinde arffue kand och wandt forschr: mend denn: i ald sandhed att werre beuist att bemte: Søffrin Jenßen hindiß broder, deriß søster børn Anne Iffuerßdatter och Karen Hanßdatter i Piedsted saauelsom hindiß søster Karen Jenßdatter i Kolding ehr denn S: Quindiß rette sande arffuinger, och ingen andre nu leffuendiß er hinde arffue kand att saa i ald sandhed ehr det bad forschr: mend denn: gud thill hielper paa. Och stod erlig welfornehme mand Madtz Tommeßenn borger och indwaner i Kolding paa Jenß Raßmußenß weigne i Endre Eikom i Norge som forschr: schriffuelße haffde frembragt thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Peder Buch domer thill effterschr: opsettelße.

Hiemmellet med opragt finger och eed Jenß Madtzen i Winding och Anderß Olluffßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Jenß Bertelßen Vlff i Winding sampt meenige Sognemend i Winding sogen louglic warbell thill deriß buopeelle imod domb att suare Winding Kiercheß werge Jost Tomßen Heridtzfouget her i dag, och atte forn: Jost Thomßenn i rette om forschr: sognemend iche burde att betalle Kierchenß tiendiß affgiffit for Aar 1661 effter den Taxering Comißbarierne daa der om haffuer giort och for kornit penge att wdgiffue efftersom det i Kierchenß reigenschab ehr indført effterdi dee det iche i retter tide ydt haffuer, eller och deriß feste att haffue forbrutt och war her om domb begierindiß. Saa mødte forn: Jenß Vlff med flere aff sognemendene som der till suaret att dee iche widste samme korn at vere fodrit før indnu, och der for denn: erbød at giffue saa meget reenn kornn, som dee haffuer giffuit thill Kongl: Maytz: andpart korn tiende same Aar, och saa for thilfald bleff sagen opsatt vdi sex wger.

Hanß Hanßen Møller i Winding it Thingßuinde.

Hiemmellet med opragte finger och eed Jenß Madtzenn och Anderß Olluffßenn i Winding att dee i dag otte dage gaff Peder Jørgenßen och Hanß Jørgenßenn i Gorsløff louglic warbell mundelig her wed thinget imod winder och laugmaall att suare Hanß Hanßen Møller i Vinding her thill thinget i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Jenß Bertelßenn Vlff i Winding som wandt ved eed med opragte finger effter receßenn att noget for feide tidenn schreff hand enn Contragt imellom forn: Hanß Møller och Søffrin Madtzenn huor vdinden Søffrin Madtzenn loffuit att betalle thill Hanß Møllerß stiffsønner Hanß och Peder Jørgensønner huiß hand denn: schyldig war effter deriß S: fader huor med dee paa alle sider war fornøyet, och Contragten paa stedenn bleff wnderschreffuen och forseiglett. Dernest fremstod Hanß Nielßenn Bunde i Winding wandt i lige suorne eed hannom det same att vere beuist som forschreffuit staa. Och effter forberørte leiglighed satte forn: Hanß Møller i ald rette och formindte att effterdi med thingßuinder er beuißlig giort att hanß stiffsønner Hanß och Peder Jørgensønner er deriß fæderne arffue betald aff deriß suoger Søffrinn Madtzenn, det dee derfor burde att giøre hannom thrøg och nøyachtig auffkald eller och derfor lide deelle och wiider thilltalle. Saa for thilfald bleff sagenn opsatt vdi 6 wger:

Hanß Hanßenn Deellefouget fordrif domb offuer Nielß Jenßenn och Gyde Willomßenn i Andkier effter opsettelßiß indhold den 22 Juni sidst forleden indført for deriß modtwillighed att dee iche mødte thill thinget effter louglic indsteffnelße ottende dag thil forne deriß sandhed at winde och afflege effter thingßuindiß indhold, och war nu i dag endelig domb

offuer denn: begierindiß. Saa bleff dee paa robt første andet och tridie gang mødte iche ey helder nogen paa deriß veigne thill giensuar i nogen maader: Daa effterdi for fougden beuißeß med thingbuinde att bemte: Nielß Jenßen och Gyde Willomßenn i Andkier, iche effter loughlig indsteffnelße er mødt thill thinget deriß sandhed att afflege och winde, och iche dee selffuer møder eller nogenn paa deriß weigne dennom loughlig att erklere och wndschylde widste fougden iche retter her om att kiende, ind bemte: Nielß Jenßen och Gyde Willomßenn jou bør deriß faldtz bøder thill Kongl: Maytz: for wlydighed at vdgiffue eller derfor lide deelle och wiider tiltalle.

Noch fodrit forn: Hanß Hanßenn Deellefoget domb offuer Klauß Nielßenn i Mørchholt effter i rettesettelße och opsettelßiß indhold den 22 Juni sidst forledenn indført, for thuinde kniffslag hand haffuer giort sin broder Jeß Nielßen i Mørchholt. Item och for hand iche haffuer sig indstellet effter Kongl: Maytz: breff der Soldatterne paa Slottet bleff wdschreffuenn, menß sig thradtzelig der fra holdet effter berørte opsettelßiß indhold, och war nu der effter i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte Jeß Nielßenn i Mørchholt och paa sin broderß Klauß Nielßennß weigne, haffde tilstede Jørgen Staffenßenn i Gorsløff, Christen Raßmußen i Mørchholt, Søffrin Olluffßenn i Gorsløff och Peder Nielßenn Seiet ibid: som bekrefftet wed eed med opragte finger att forn: Klauß Nielßen mødte i Kolding denn dag Soldatterne aff Holmandtz Herit bleff wdschreffuenn, med dee andre vnge karlle, efftersom dee war thilsagt att møde, formindte hand derfor for den post burde fri att werre, med flere ord och talle dennom derom imellom faldt. Daa effterdi med thingbuinde beuißeß att forn: Klauß Nielßenn haffuer slagenn sin broder Jeß Nielßenn, tuinde slag med enn kniff bør hand der for sinne bøder thill Kongl: Maytz: och Bonndenn att wdlegge effter loughen, eller och derfor lide deelle och wiidere tiltalle:

Welb Jomfru Sidßell Rodsteen en domb:

Welb: Jomfrue Sidßell Rodsteenß tiener och fuldmechtig Tomiß Søffrinßen fordrit domb offuer Anne Tomißdatter i Breining Mølle for huiß penge der effter S: Jenß Pederßen Roßenvold kand restere aff Brantbierig gaardtz forpachtening och opsettelßiß indhold denn 22 Juni sidst forleden indført, och der offuer først i rettelaagde forn: S: Jenß Pederßenß haandschrift paa forschr: forpachtening penge som for i opsettelßen er indført, dernest fremlagde it schrifttelig indleg lydendiß: Efftersom ieg wnderschreffuene nu som thilforne, wd aff stor nødwendighed paa ny ved warßell och steffnemaall at indkalde Anne Thomißdatter i Breining Mølle nu thill i dag den 3 Augusti att møde med sin lauguerge samt med forpachteningß breffuit som bør at vere affschreffuene paa huiß som kand werre affbetaldt paa Brandtbierig gaardtz forpachtening nemblig fra 1655 och till 1658 med, huiß som same forpachteningß breff kand wduiße att werre affschreffne paa effter S: Jenß Pederßenß vdgiffne haandschriftiß formelding, paa same forPachtening som wdi hoffuit meening formelder, fra 1655 och thill 1658: ut Supra med diß indhold, S: Jenß Pederßenß arffuinger en for alle eller alle for én mig vden schade och schadisløß att holde mig och mine arffuinger, saa formeener ieg att Anne Thomißdatter, som er en aff hanß rette sande arffuinger, bør att erlege och thill mig affbetalle och fyldist gjøre forn: handschrift som iche findiß affschreffuenn paa mit wdgiffuen forpachtingß breff till forn: S: Jenß Pederßenn, med min egenn haand wnderschreffuen, som med rette bør, settendiß derfor nu vdi ald rette om forpachte Anne Thomißdatter som hanß rette sande arffuing nu iche bør att afflege och till mig betalle, huiß som kand baade paa forpachteningß breffuit och haandschriftenn reigtig restere, eller derfor lide domb deelle och wiidere forfølgning, samt indstaae mig for huiß som ieg haffuer andwendt och bekostet effterdi hun iche vilde wdi rettelege den 22 Juni huiß som hun vdi denn sag kunde haffue sig med att befrie, och er nu herpaa en retmeßige domb begierindiß, effterdi sagenn haffuer nu verit optaget vdi sex wger, effter receßenn huilche jeg jou iche paa tuiffler att io aff weluiße dommere och rettenß bestørchere, att dee herudi wilde

lade mig wederfariß huiß loug och rett er, som dee for deriß offuerdommer achter att forsuare om fornøden schulle giøriß, med meere forschr: haandschrifft och indleg som i dag for retten bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduiße: Saa mødte forn: Anne Thommißdatter och der imod i rette lagde sit schrifftelig suar lydendiß Effttersom Erlig och Welb: Jomfrue Sidßell Rodtsteen, thill Brantbierig gaard mig wnderschreffuene tiltaller, for enn Suma penge S: Jenß Pederßenn RosennWold schall thill hindiß welbyrdighed haffue wdloffuit thill forpachtening aff Brantbierig gaard effter en haandschrifftiß indhold vdi 3 Aar, fra Philippi Jacobi dag 1655 och thill Aarßdagenn 1658: och mig enlig for dee andre hanß arffuinger derfor søger, huor for ieg er for aarsaget der till att giffue mit korte suar, først at dee wdloffuit forpachteningß penge, er betald och afflagt for dee tou første Aar, beuißeß med denn gode Jomfrueß egenn wnderschreffne reigtig Quittinger den enne Daterit den 2 Februari 1656 denn anden Daterit denn 24 Januari 1657: dernest och her forudenn haffuer S: Jenß Pederßen effter denn gode Jomfrueß Mißiue erlagt och wdgiffuenn for dett thridie Aar Thill hindiß søster Welb: Jomfrue Ingeborig Rodsteenn, 100 Rix dr: før ind Aaret och thidenn komb dee schulle weret vdlagt effter enn Quittingers indhold Daterit den 16 Februari 1657 wanseet att fienderne same Aar der effter i landet indkomb, saa S: Jenß Pederßenn fra gaardenn motte bortrømme thill Fyenn, och gandtsche och aldeelliß inttet nød aff same gaardtz herlighed samme Aar, somden gode Jomfrue ey selff med sandhed kand imod sige, huilchet ieg formeener ey for dette Aar burde att wdgiffuiß nogen forpachteningß penge for. Her forudenn findiß denn Welb: Jomfrueß Quitting paa 101 Rix dr: Daterit denn 25 Januari 1656 som paa same gaardtz forpachtening aff S: Jenß Pederßenn forstracht er, item denn S: karliß thuinde opschriifter paa huiß hand for dennd gode Jomfrue haffuer wdlagt denn enne meldendiß paa 16 dr: 1 mk: 14 sk: det andet paa 18 dr: 2 sk: som effter hindiß berørte Meciuue ochsaa bør att gotgiøreß, formeener mig effter diß leiglihed iche alleniste for denn Welb: Jomfrueß tiltalle quit at werre, menß ind och bør plegtig att werre, thill mig och mine medarffuing att betalle, huiß hun for dett sidste Aar haffuer opbaarinn der fienderne kom i landet och hand aldeelliß inttet aff same gaardtz herlighed nødt haffuer, saa uelsom och huiß hun meere effter berørte Quittinger haffuer bekommit och hand for hinde haffuer wdlagt som hindiß egenn berørte Mißiue om melder, och der forudenn betalle och erstatte huiß omkost och schade mig med slig wnødwendig trette paaføriß som ieg och mine med arffuing haffde hafft støre aarsage thill att paatalle och oß indnu will haffue forbeholdenn, er gierne begierindiß att dette mitt korte suar maa andßeß leßiß paaschriiffuiß och indføriß i huiß her om for retten affsigenndiß worder, och mig maa weder fariß huiß forsuarligt och rettenß gemeße medfører och gienpart ved dommen meddeelliß, Actum Breining Mølle denn 3 Augusti Anno 1663 *Anne Tommißdatter*: och saa der effter fremlagde først en Quitting lydendiß: Kiendiß jeg mig Jomfrue Sidßell Rodsteenn thill Brandtbieriggaard och hermed witterlig giør att ieg haffuer annamit och opbaarinn aff Jenß Pederßen for forpachtening aff forn: min gaard Brandtbierig itt aarß forpachtening som ehr 180 Slet dr: berignit fra Philippi Jacobi 1655 och thill Aarßdagen 1656 for huilche forn: 180 Slet dr: Jeg och mine arffuinger will haffue hannom och hanß arffuinger for Quittingit och schadisløß holdenn i alle maader,deß thill ydermeere witterlighed haffuer ieg med min egenn haand wnderschreffuit och wenlig ombedet min kiere broder *Marchuar Rodtsteen* med mig thill witterlighed att wnderschrieffue. Actum Brantbierig Gaard den 2 Februari 1656 *Marc: Rothsthein* mpp: *Sidßell Rodtsteen* egennhaand. Dernest Quittantz formeldendiß: Kiendiß Jeg Jomfrue Sidßell Rodsteen thill Brandtbierig Gaard och hermed witterliggiør att Jeg haffuer annammit och opbaarinn aff erlig och velagt karll Jenß Pederßenn nu forpachter paa forn: minn Gaard Brandtbierig 180 Slet dr: aff forn: min gordtz forpachtening bereignit fra S: Woldborig dag 1656 och thill aarß dagenn igienn 1657: for huilche forn: 180 Sldr: ieg hermed loffuer och thilforplegter mig och mine arffuinger, at holde forn: Jenß Pederßenn och hanß arffuinger, aldeelliß vdenn schade och schadißløß wdi alle maader, deß thill ydermeere witterlighed haffuer ieg mit Zignete wndertrøcht och med egen

haand wnderschreffuit. Actum Brantbierig Gaard den 24 Januari Anno 1657 *Zedtzell Rodtsteen*. For det 3 fremlagdiß en Quittantz formeldendeß. Jeg wnderschr: kienndiß och hermed witterlig gjør att haffue annammit paa min Søsterß weigne, Jomfrue Sidßell Rodtsteen aff Jenß Pederßenn 100 Rix dr: in Specie som er aff forpachteningß penge aff Brandtbierig hand aff welbemte: min Søster haffuer i forpachtening paa neruerrinde Aar, bereignit fra Anno 1657 Philippi Jacobi dag och thill Aarß dagenn igienn 1658 huor for hann: paa forn: min Søsterß weigne, aff mig och mine arffuinger hannom och hanß arffuinger Qwitterit gandsche schaddesløß i alle maader, deß thill windisbyrd vnderschriffuer min egenn haand Ex Brandtbierig den 16 Februari Anno 1657: *Ingeborig Rodtsteen*: der hoß irecttelagde enn Meciuie som formelder. Kiere Jenß Pederßenn beder Jeg Eder att i wille lauere Jomfrue Ingeborig dee 100 Rix dr: som ieg tilforne haffuer schreffuit eder thill om, och i wille lauere hinde dee 100 fuldt wd dersom i paa mine weigne haffuer lagt noget wd som ieg well weed att haffuer i daa wille lade det bestaae thill gud will ieg kommer offuer thill Eder, saa schall Jeg betalle Eder dette aldt sammen, och i ochsaa ville sige thill Nielß Simonßenn att hand lader bøndernne gierde omkring Abbeldgaardenn och sette it sterch gierde der om och wi hermed haffue eder Gud befallet Ex Lundtzgaard den 12 Februari 1657 *Zidtzell Rodtsteen*. Noch fremlagde enn Quitting Lydendiß Anno 1656 denn 25 Januari haffuer welacht Jenß Pederßenn, forvalter paa Brandtbierige, betald mig wnderschreffne 101 Rix daller som er paa affgiffteñ Brandtbierigiß forpachtening for huilche forn: 101 Rix dr: Jeg will haffue hannom for Qwitterit ochkraffuißløß holden thill witterlighed med min egenn haand wnderschreffuit Ex Brandtbierige ut Supra Sidßell Rodtsteen. Noch i rettelaagde thuinde opschriffter saa lydendiß: Forteignelße paa huiß ieg haffuer wdlagt, først thill Mortenn Lutter i Horßenß for lechter 7 dr: 1 mk: 4 sk: thill Jenß Søffrinßenß i Horßenß 8 fyrspärer, for huer 1½ mk: er pange 3 Sldr: Noch wdlagt thill breff penge 1½ Sldr: vdlagt thill Anderß Thømmermand i Hiøyen, arbeztløn for 12 dag huer dag 10 sk: er pange . 7½ mk: och bleff for brugt jernn till spegger och søm 8 mk: thill Jenß Smed i Ildwed thill arbeztløn 10 sk: Noch 1 tylt tøre deeller thill dører 2 Sldr: forbrugt jern thill henger søm och kroger 13 mk: Noch 1 tønde kuoll 8 sk: arbeztløn 12 sk: Suma 16 dr: 1 mk: 14 sk: Den anden formelder saalediß. Fortegnelße paa huiß korn och penge som ieg dette aar haffuer lauerit thill Nielß Pederßenn i Kolderup och i andre moder vdlagt paa Jomfruenß weigne, den 5 Aprilli haffre 2½ td: er pnege 2½ dr: den 16 Juni vdlagt thill Nielß Pederßen i Kolderup 2 Rix dr: Noch 3 Rix dr: 1 mk: den 20 Dito wdlagt thill Poffuell Tømmermand i Windeleff som gjorde laden ferdig 2½ dr: den 20 Juli wdlagt thill Jenß Mogenßenn Murmand i Weylle 2 mk: wdlagt thill Gierdt Raßmußenn Fouget paa Schougaard for 4½ traff tag som kom thill ladenn for huer traff 24 sk: for simer 120 fauffne ehr penge 8 sk: vdlagt thill offerpenge thill Maren Pederß 14 sk: den 24 May bekom Nielß Pederßenn i Kolderup en tønde malt thill Marenn Pierß for 9 mk: Suma 18 Sldr: 2 sk: huilchet alle forschreffuene Quittinger och breffue som her i dag for retteñ bleff lest och paaschreffuen i sig selffuer wduißer och effter leiglighed formindte forn: Anne Thomißdatter sig for tiltalle Quit att werre, huor till suaret Tomiß Søffrinßenn paa sin welbemte: hosbondtz weigne att hand iche kunde wiide om forschreffuene fremlagde Quittinger ehr alle saa reigtig som det sig bør effterdi forpachteningß breffuit ey fremlegiß som huiß penge betald ehr maa findiß affschreffuen paa, och derfor indnu same forpachteningß breff frem escher, thill sagenß wiidere oplyßening, huor imod forn: Anne Thomißdatter suaret att hun ey haffde eller widste nogen forpachteningß breff aff att sige menß dersom Jomfruen eller hendiß fuldmegtige haffde nogen, kunde dee det frem wiibe, mennß formindte det att werre noch att hun fremlegger reigtig Quittantzer, huor offuer dee bød denn: i rette paa begge sider med flere ord och talle dennom der om imellom faldt. Daa effterdi for fougden i rettelegiß nogle Quittantzer aff forn: Anne Thomißdatter som opdrager sig høyre ind forpachteningß pengene aff Brandtbierig Gaard vdi 3 Aar effter berørte S: Jenß Pederßenß haandschriffteß formelding. Befindiß och en aff samme Quittantzer att werre

indført vdi att welb: Jomfrue Sidbell Rodsteenß Zignette schulle werit wnder trøcht som iche scheid er, tilmed er iche heller nogle aff Quittantzerne aff hindiß broder och werge welb: Marquar Rodsteen vnderschr: wdenn alleniste en paa det første Aar, och her forudenn fornammiß aff hindiß welbyrdighed schriffuelße, att nogle aff Quittantzerne er gandsche wreigtig widste der for iche i denn sag at kiende menß dennd ydmygeligenn for dee gode mend Her Landtzdommere indfinder:

Mandagen den 10 Augusti Anno 1663:

Otte Windißmend

Jeß Nielßenn i Mørchholt

Peder Pederßenn i Gorsløff

Søffrinn Pederßenn ibid:

Hanß Olluffßenn i Andkier

Raßmuß Laßen i Gorsløff

Madtz Nielßenn i Breining

Søffrinn Pederßen i Sellerup

Jørgenn Jenßenn i Huilsbierig

Sex Høring

Nielß Therchelßen i Gaurslund

Hanß Thomßen i Sellerup

Hanß Hanßenn ibid:

Peder Tomeßen ibid:

Hanß Nielßen i Gorsløff

Jenß Søffrinßen i Schickballe

Jachob Lauridtzen Slotzfouget en opsettelse, som Peder Buch i Schierup war domer thill. Hiemmellet med opragte finger och eed Nielß Raßmußenn i Breining och Gyde Frantzen i Andkier, att dee i dag 14 dage gaff Peder Christenßen Byfouget i Horßennß louglig mundelig warbell for hanß buopeell imod domb att suare bemte: Jachob Lauridtzen Slotzfouget och Ridefouget her till tinget i dag. I ligemaader hiemmellet Hanß Søffrinßen i Andkier och Gyde Frantzen ibid: att dee i dag 3 vger gaff Jost Tomeßenn i Huilsbierig Herridtzfouget louglig warbell thill hanß buopeell och imod domb at suare bemte: Jachob Lauridtzen her i dag. Huor offuer bemte: Jachob Lauridtzen Slotzfougett satte i rette och formindte, paa Kongl: Maytz: vegne att dee penge bemte: Peder Christenßenn och Jost Tomßenn omtuister for Ridefougdenß bestillingß affstaaelße i Holmandtz Herrit som ehr 80 Rix daller bør thill Kongl: Maytz: att werre forbrutt och der forudenn stande thill rette som wed bør, ochsaa for thilfald bleff sagenn opsatt wdi sex wger:

Hanß Søffrinßenn i Horßenß paa Peder Christenßenn Byfouget ibid: hanß weigne eschet domb imod Jost Tomßen Herridtzfouget om dee penge nemblig 80 Rd: hand thill Jost Tomßen haffuer betald och vdloffuit for Ridefougdenß bestillingß affstaaelße, effter i rette settelße och opsettelse indhold i thingbogen indført denn 29 Juni sidst forledenn, och war der effter nu i dag endelig domb begierindiß: Huor imod suaret Jost Tommeßen och for retten thillspurde Hanß Søffrinßenn om hand haffde reigtig beuiß fra sin øffrighed att hand ehr en ret suoren Procurator saa hand effter receßen och forordningenn med hannom maa gaae i rette, eller och att Peder Christenßenn som selff haffuer med verit och thog enn sagenn i opsettelse haffde selff saa louglig forfald att hand ey i dag kunde møde, huor till suaret forn: Hanß Søffrinßen att hand ey haffde andet derom ind sin fuldmagt som i opsettelsen er indført och formindte hannom i rettergangen ey der med att forhindre, och formindte Jost Tomßen der imod hannom ey att tilstedeß att gaae i rette før ind hand fremleger beuiß att hand er Eedsuorin eller och øffrighedtz thilladelße att maa werre Procurator: med flere ord dennom imellom war, daa effterdi Peder Christenßen selff haffuer med verit och tagen sagen i opsettelse, och iche Hanß Søffrinßenn fremleger nogenn beuiß hand enten ehr Eedsuorin eller haffuer øffrighedtz tilladelße her thill tinget att Procuratere effter receßen och forordning widste Setfougden Peder Buch ey att tilstede bemte: Hanß Søffrinßen nogen rettergang før ind sligt fremlegiß nøyachtig.

Nielß Therchelbenn i Gaffuerslund It Thingbuinde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Hanß Søffrinbenn i Andkier, och Frandt Willomßen ibid: att dee i dag 14 dage gaff Karen S: Søffrin Jenßenß i Wilstrop och hindiß lauguerge Nielß Pederßen louglig mundelig warßell her wed tinget imod winder att suare Nielß Terchelbenn her thill thinget i dag:

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rattenn fremkom Hanß Nielßen i Gaffuerslund och hanß moder Maren Nielß Therchelbennß ibid: som wandt och kundgiorde wed eed med opragt finger effter receßenn att det ehr dennom i gudtz sandhed fuld witterligt att S: Søffrin Jenßenn aff Wilstrop bekom it suort stiørnit hesteplag aff Nielß Terchelbenn, 2 Aar før fienderne kom her i landet som hand schulle Quittere dee 5 Sldr: for hand haffde Nielß Therchelßenß breff paa och ydermeere daa loffuit att schaffe hannom sinn haandschrift igienn, huilchet iche scheid er, det bad dee dennom gud thill hielper paa:

Her Holger Søffrinbenn i Piedsted et Thingbuinde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Nielß Nielßen i Piedsted och Hanß Søffrinbenn ibid: att dee i dag 3 wger gaff meenige Piedsted sognemend och gordmend louglig warßell thill deriß buopeelle imod thilbod och winde att suare Her Holger her till tinget i dag.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremkom Hæderlig och Wellærde mand Her Holger Søffrinßen Sogneprest thill Piedsted och Gorsløff sogner, som i dag det tridie ting tilbød sine sognemend i Piedsted sogen, att ville forwnde dennom, om dee dett begierer, kierchenß andpart korn tiende, som hand i feste haffuer sinn lifß tid, att dee maa denn feste naar denn: siøniß dog med forschiell att dee schall giffue hann: sin feste igienn och derpaa andwendte schriffuerpeng, huor effter bemte: Her Holger war thingbuinde begierindiß.

Hanß Hanßenn Deellefouget 1 opsettelße.

Hiemmellet med opragt finger och eed Hanß Søffrinßen i Andkier och Frandt Willomßenn ibid: att dee i dag otte dage gaff Hanß Christenßen Schreder i Andkier louglig warßell mundelig her wed tinget imod domb att suare paa Kongl: Maytz: veigne her i dag. Och gaff Hanß Hanßenn Deellefouget hann: thill sag for enn hare, som hann: er offuer beuist att haffue schødt, formindte hand der for bør att lide effter receßenn. Opsatt wdi sex wger:

Jachob Lauridtzen Slotzfouget it Winde.

Huilche forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for rettenn fremstod Jachob Laurßen Slotzfouget och Ridefouget thill Koldinghuß som fremlagde lod leße och paaschriffue Slotzherrenß erlig och welb: mand Wolff vonn Buchwalts schrifftelig Zedell lydendiß: Efftersom Kongl: Maytz: naadigste breff er andkommenn, att en stor deell sengekleder, sperlagenn, borddecher, item sølff geschir och andet meere schall thill weye bringeß att werre her wdi beredschab imod dee førstelig personerß andkombst som aff med følgende Copie aff høyst bemte: Kongl: Maytz: breff wiidere kand erfariß: Daa haffuer hußfougden Jachob Lauridzenn Bech vdi sit Ridefougderi flittigenn att begiere, och bringe thill laanß hoß prester, fougder eller andre som knnd wiideß noget att haffue, aff di Specier och det saa meget aff huer slagß som mest mueligt er att bekome, att dett allersnariste schee kand indbringeß huilchett effter Kongl: Maytz: breffß indhold denn: forsichriß wschad igien schall worde laffuerit Ey paatuiffleendiß att en huer sig jou god willig der thill lader befinde høystbemte: befalling wnderdanigst kand Effterkomiß Ex Koldinghuß den 9 Augusti 1663 *Wolff vonn Buchvalt*. Item ochsaa lader thilsigge bønderne, att dee werrer thil rede enten med

egter eller och gang gierning huiß dennom andbefallet worder, indtill saa lenge bemte: førstelig personer igien her fra er for reigst: Huor effter bemte: Jachob Lauridzen adwaret en huer sig her effter att rette och var herom thingbuinde begierindiß:

Peder Anderßen Knob i Piedsted it Thingbuinde.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremstod Jenß Bertelßenn Høg i Follerup, Herridtzfouget i Brusk Herrit som for retten i haand toug forn: Peder Anderßenn Knob och kiendtiß dennom saalediß att werre for ennit som effter følger. Først att forn: Peder Anderßenn schall haffue fri forloff att opsette it støche huß paa bemte: Jenß Høgß halff bundegordtz sted i Piedsted och schall beholde dett i sex Aar her effter, och dersom Jenß Høg bliffuer saa tilsindtz der effter att will dett bort forhandle eller i andre moder gjøre sig nøttig schall bemte: Peder Anderßen igien giffueß och betalliß huiß hand paa same bygning haffuer andwendt effter dannemendtz tyche, i lige maader schall forn: Peder Anderßenß hustrue i forn: Aar haffue Stollestaden i Kierchen der till legendiß er saauelsom karlestanden i Kierchen. Item schall hand och haffue imedeller tid same halffue bundegordtz jord fra bechenn och op till adelveyen ved same gaard huor aff forn: Peder Anderßenn loffuit aarlig att giffue Jenß Høg thill huer S: Michelß dag en Rix dr: och schall holde den gierde wed lige imellom same bundegaard och prestenß abildgaard sawiit for same halffue gaard gierdiß som forsuarligt er, huor imod Jenß Høg igien andloffuit att holde bemte: Peder Anderßenn det quit och fri for ald wiider wdgiffter schadisløß i alle maader. Och stod dee bege med huer andre thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuen:

Her Madtz Nielßenn Rygbierig i Weylle it Winde.

Hiemmellet med opragt finger och eed Jenß Madtzen och Anderß Olluffßenn i Winding att dee i dag 3 wger gaff Iffuer Poffuelßenn i Weylle, och hanß børnn med deriß lauguerger, louglig warbell thill deriß buopeell, i lige maader hiemmellet Otte Pederßenn och Nielß Pederßenn i Smidstrop att dee och i dag 3 veger gaff Jenß Jenßenn i Horstrop louglig warbell thill hanß buopeell, alle imod loughbod att suare her thill thinget i dag som bemte: Her Madtz Nielßen achtet att gjøre paa denn bundegaard i Velling hand aff bemte: Iffuer Poffuelßenn kiøbt haffuer.

Forn: otte dannemend alle wande att dee saae och hørde her i dag for retten fremkom bemte: Her Madtz Nielßen Rygbierig Schollmester i Weylle, som i dag sit tridie samfulde ting louglig loughbød den bundegaard och eigenndomb i Lild Welling hand aff forn: Iffuer Poffuelßenn sig thil kiøbt haffuer och det thill neste fæderne och møderne slegt effter lougenn. Saa mødte Peder Raffn paa Nicolai Berntz weigne Proviandmester i Fredrichß Odde och der imod bød sølff och penge. I ligemaader mødte Jenß Jenßen i Horstrop och sig erbød ochsaa imod same loughbod att byde sølff och penge, och stod forn: Iffuer Poffuelßenn Jenß Jenßen och Peder Raffn med bemte: Her Madtz Nielßenn thill wedermolsting der dette winde gich beschreffuenn.

Hanß Hanßenn Deellefouget fordrif domb paa Kongl: Maytz: weigne offuer Hendrich Nielßen i Welling och hanß høstrue Kierstenn Lauridtzdatter, effter Jachob Lauridzen Slodtzfougdeß i rettesetelße och opsettelßiß indhold den 29 Juni sidst forleden indført for hun haffuer gaet med vdslagenn haar den dag deiß brøllup war, och dog befandiß daa att haffue red thill barbell och war her om nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte Hendrich Nielßenn och der till suarett att hand formindte sig ey der for noget att lide effterdi hand och hanß høstrue haffde den tid werit lang throlloffuit folch: och der offuer i rettelagde Hanß Hanßen Prestenß Zeddell lydendiß. *Ano 1662 denn 1 Juni samlet i Egteschab Hendrich Nielßen och Kiersten Lauridtzdatter, Nielß Lauridzen Riber, Prest i Smidstrop och Schierup sogner, Egenhaandt.*

Anno 1662 denn 30 Novemb: døbt Hendrich Nielßen och Kierstenn Lauridtzdatter en søn Nielß. NLR: m:m: Daa effterdi for fougden i retelegiß Prestenß kundschaß att Hendrich Nielßen och Kierstenn Lauridtzdatter haffuer begangen beligelßemaall och saa kommen i Echtschaß sammell, daa thil finder hand dennom deriß bøder effter lougen at vdlege inden 15 dage eller derfor lide namb och effter di iche beuißeß att hun haffuer gangen med wdslagenn haar, paa deriß brøllupß dag, widste hand iche att thildøme denn: noget derfor att lide før ind anderlediß her om beuißeß:

Jenß Jenßenn i Horstrop Enn domb:

Bemte: Jenß Jenßen fordrif domb om den arffuelod hand formeener sig och sinne sydschind att haffue vdi denn bundegaard i Lild Welling Iffuer Poffuelßenn haffuer thill Her Madtz Nielßenn Rygbierig, Schollemester i Weylle haffuer soldt och bort schødet effter sin i rettesettelße och opsettelßiß indhold i dag sex wger denn 29 Juni sidst forleden indført, och der offuer i rettelagde it thingßwinde her aff tinget wdsted den 23 Februari sidst forledenn, som i meeningen indeholder, att daa for retten haffuer wondenn ved eed med opragt finger effter receßenn Anderß Nielßen i Welling, Laß Nielßenn Klinchhamer, Bertell Søffrinßenn, Peder Søffrinßenn Schreder, och Hanß Nielßenn ibid: att det ehr dennom i gudtz sandhed beuist att forn: Jenß Jenßenß moder S: Anne Anderßdatter er fød paa forskreffuene gaard och eigenndomb i Lild Welling och hun och hindiß S: hosbond och børn haffuer aldtid hafft aff same bundegordtz jord i brug thill fienderne kom i landet wdenn forhindring menß om dee dett haffde for hindiß arffuelod der udi eller paa andre maader det widste dee iche att winde om. Dernest fremlagde itt tingßwinde och her aff tinget wdgiffuenn den 23 Marty sidst forleden thilholdendiß att forn: Jenß Jenßenn daa for retten sit tridie samfelde ting wedkiennde sig sig en arffuelod i den selffeiger bundegaard och eigendomb i Lild Welling som Iffuer Poffuelßen paabuode och afflømte och hanß S: moder Anne Anderßdatter er arffueligen thilfalden derudi effter sinn fader S: Anderß Pederßenn och moder S: Mai Anderßkuon. Item effter sin broder S: Jenß Anderßen, huilchenn sinn moderß arffuelod hun hindiß hosbond och børn haffuer aldtid hafft och brugt aff samme gordtz jord for, thill nu feide tiden paakom, effter thingßwindiß indhold, som i dag for domb bleff lest och paaschreffuenn, huor for forn: Jenß Jenßenn sig fuldt och fast haffuer wedkiendt forschr: sin S: moderß arffuelod indtill saa lenge Iffuer Poffuelßenn beuißer same arffuelod att haffue indkiøbt och betald med nøy achtig schøde effter lougenn som hand formeener hand huerchenn schall eller kand gjøre, och der hoß forbød Iffuer Poffuelßen eller nogenn effter Iffuer Poffuelßenß hiemmel och tilladelße sig med samme arffuelod imod hanß hiemmel och minde att fatte vndet it fuldt vold før ind sagenß wddrag, daa att werre mødt forn: Iffuer Poffuelßenn som der till haffuer suaret att hand noge..... haffde brugt same eigendombßgaard i Tyffue Aar, wlast och wpaakierdt, saa dersom Jenß Jenßenn eller hanß forEldre, haffde hafft nogenn lod der udi haffde dee well wdsøgt den føre, huor imod Jenß Jenßen daa igienn haffuer suaret att dee haffuer hafft aff gaardenß jord der for i brug thill feide tidenn, och der for imen dee brugte same jord war dee derfor benøyet med meere forschr: winder i dag for retten bleff lest och paaschr: i sig selffuer wduißeß, och effter diß leighighed war forn: Jenß Jenßen nu i dag endelig domb begierindiß: Saa mødte forn: Her Madtz Nielßenn Rygbierig med sin fuldmegtig Jenß Nielßenn borger och indwaaner i Weylle och der imod i rettelagde it thingßwinde her aff thingett wdsted den 25 Februari 1661: diß indhold er att Iffuer Poffuelßenn daa for retten haffuer soldt och bordtschødt fra sig sin høstrue S: Buold Hanßdatter, och alle deriß arffuinger, indtill forn: Her Madtz Nielßenn hanß høstrue Ellen Lauridtzdatter och deriß arffueinger, ald den selffeiger bundegord i Lild Welling hannom och sine sydschind war arffuelig thilfalden effter deriß S: fader Poffuell Anderßenn och moder Marenn Poffuelß, huilchenn dee och thill forne paabuode och aff døde och forn: Iffuer Poffuelßen sidenn vdi brug och besidelße hafft haffuer for huilchenn gaard med sin rette

tilligel gandsche intet wndtagen forn: Iffuer Poffuelßenn kiendtiß att haffue annammit och opbaaren sin fulde nøye och redelig betalling effter sin egen wilge och minde, och der for kiendtiß sig ingenn wiider lod deell rett eller rettighed att haffue vdi eller thill forschr: gaard och eigendom, menß det der effter schall och maa følge forn: Her Madtz Nielßen hanß hustrue och deriß arffuinger for it fuldt frit och fast enchende eigenndombß kiøb thill euindelig eye och eigendomb ey schyldendiß och wigienkallendiß thill euig thid och haffuer forn: Iffuer Poffuelßenn daa thil forplegtet sig och sinne arffuinger, en for alle och alle for én, att fri frelße hiemmelle och fuldkommelig tilstaa forn: Her Madtz Nielßenn hanß bemte: hustrue och deriß arffuinger, forschreffuene bundegaard och eigendomb for alle och huer mandtz paatalle som derpaa kand talle med rette i nogen moder, och ydermeere dennom thilforplegtet at huiß saa scheede det dog gud forbyde, att forschr: gaard och eigendomb bleff forn: Her Madtz Nielßen hanß forn: hustrue eller arffuing frawonden vdi nogen domb eller rettergang for deriß wanhiemlß brøst eller forsømelße schyld, daa schall dee inden sex wger der effter wdlege dennom saa got eigendom och saa welbeleigenn wden schade och schadisløß i alle maader: Noch i rettelaage it thingßuinde aff Weylle Byting wdsted denn 9 Aprillis sidst forleden som i meening formelder, att Marenn Jenßdatter och Mette Jenßdatter i Schierup daa paa Weylle Byting haffuer wonden, med opragte finger och eed effter receßenn, at det er dennom i gudtz sandhed fuld witterligt att dee neruerinde hoß ware wdi Lild Welling Anno 1634 den 21 Aprilli och daa samme tid saae och hørde att bemte: S: Poffuell Anderßenn, som war Iffuer Poffuelßenß fader affbetalde Jenß Tyggeßenn i Stor Welling ald huiß arffuepart hanß S: høstrue Anne Anderßdatter kunde thilfalde i bemte: bondegaard och der thillegende eigendomb som bemte: S: Poffuell Anderßenn ibuode och same dag drog hand med forn: Poffuell Anderßen thill Holmandtz Herridtzting, och giorde hannom auffkald och schøde, paa forn: arffuepart, saa vdi sandhed at werre som forschreffuit staa haffuer forn: Maren Jenßdatter och Mette Jenßdatter bedet sig gud thill hielper paa. Item fremlagde gienpart wed det wedkiendelße winde Jenß Jenßen her paa tinget haffuer thagen beschreffuen den nest forledenn 29 Juni, som for ehr indført huor udi hand forleger ald den seed som er ført i det jord hanß S: forEldre och sødschind haffuer hafft nødt och brugt wforhindret fra den bundegaard i Lild Welling Iffuer Poffuelßenn paabuode fra denn tid hanß moder der aff bleff wdgifft och thill nu wfredtz tidenn paakom effter thingßuindiß indhold och forbød nogenn affgrøden aff same jord att afføre kornn eller høe vnder huiß laugmaall paa kand følge, och for det sidste fremlagde bemte: Her Madtz sit schrifftelig suar lydendiß: Dett er wel wiiße och welbemte: Jost Tomeßenn Herridtzfouget och *Juris Administrator in Foro Politiio* i Holmandtz Herrit noch som wfor borgenn huorlediß Jenß Jenßen i Horstrop her till Holmandtz Herridtzting och flere hand indtill sig haffuer ladet forlyste, mig fattige mand fra mit Hæderlig Embede, / iche vden min store schade forsømelße och bekostning / med vnødige trette och loug tuang att wille omdriffue, och sligt indnu Continuerer med ind wending att hand i min for guld och peninge aff Iffuer Poffuelßenn fri til kiøbte bundegaard i Lille Welling med alle sine aff Arildtz tid tillegende Pertinentier som schødte och kiøbebreffuit i aldmindelighed wduiße, siger sig att haffue nogen Jus Emphyteticum och arffue rett: Huilchet hand med winder her till Holmandtz Herridtzting haffuer søgt att wille beuiße, dog inttet der aff wiidere beuist ind som winderne haffue Producerit, nembligenn dennom saa wiidt at werre beuist forn: Jenß Jenßenß moder, paa same gaard att werre barnefødt, och att hand med sin moder i nogle aar haffuer hafft aff same gordtz jord ibrug men om dee haffuer hafft det for arffuepart leye eller beuilgening det widste dee iche som thingßuindet derom wduiße, om dette ehr nu en noch som sufficient och sterch grund, huorppaa mand mig och min formand i woriß welgebrachte rolig Poßeßionn kand bestorme hiemstiller ieg thill Herridtzfougdenß fornufftig Sentinent, heldst fordi min formand Iffuer Poffuelßen som mig effter schødte och kiøbe breffuits Vigor same gaard lougligenn haffuer soldt, till Weylle byting haffuer ført winder att same arffuepart som Jenß Jenßenn sig nu thilholder, er betaldt

Ano Christi 1634 den 21 Aprilli, som thingbuindet thill Wedle byting Iffuer Poffuelßenn forhuerrffuit Anno 1663 den 9 Aprilli widtløfftiger om formelder, och beuißer och Iffuer Poffuelßenn ellerß for menge haffr verit bekiendt och indnu er gestendig, effter saadann beschaffennhed setter ieg hermed for Herridtz fogden i rette om iche forn: Jenß Jenßen først bør at beuiße mig Absolut och vden nogen Limitationn effter it reigtig och loughlig schifftebreff. 1 Cuius beneficio et qua ration i hannom och hanß moder same gaardtz jord haffuer hafft i brug. 2. Huor fra saadan hanß formendte jus imphyeticum her rører: 3. Huor meget hannom Proportionaliter kand verre berettiget bleffuen. 4. Huo hid ind till Aar fra Aar haffuer hafft aff nyting der aff. 5. Om imedellertid før indnu aff hannom eller hanß derpaa er bleffuen taldt. 6. Aff huo sligt er giort rettenn anhengig effterdi min formand ved thingbuinde beuißer vdarffuinger meere ind for tyffue Aar sidenn, deriß andpart at verre affbetald, huiß hand nu iche fornemelte punchter reigtig och weigtig strax kand Justificere och edle, daa att præcavere mig nøyachteligenn for ald den Præiuditz tidß spilte bekostning och schade mig der offuer kannd Causeris om hand sin Prætentionn ey fuldkommeligen kand edle, och mig gelange, andseende ieg ey ellerß haffuer fornødenn nogenn trette och widtløfflighed at indnu formeener och Herridtzfougden ey heller nogen [?] bør saadann hanß tuilsom andgiffuinde, vden wiider och tydeligere forklaring at attendere *Salvo juri* nest dette saa er det ochsaa Herridtzfougden bekiendt huorlediß forn: Jenß Jenßen før ind hand om offuen bemte: haffuer giort reigtig och vigtig forklaring, sig vnderstaar i min fri thilkiøbte och ved god adkombst for huerffuede guodtz att indschie, benyendiß till saadan sit forhaffuende alle haande schade och loughuang och mißbrug, thi først forbyder hand welbemte: Nicolaus Berntz, som ieg min gaard haffuer will soldt at bruge eller giøde at afføre aff hanß arffuepart etc. Der nest forbyder och mig vnder rann att beuere mig der med. 3: Corperer hand och mit scøde laugbod med formelding same att verre wloglig, effterdi hand iche haffuer bekommit warbell paa denn tid Iffuer Poffuelßenn denn wilde selge, item att hand war den saa ner som en andenn i slechtet och for det fierde beraabte hand sig paa nogle wuiße *Futura Contingentia* till sin sagß opliubening: Till det første suarer jeg at forn: Jenß Jenßenn bør att beuiße med forgaaende punchter vigtige *Contenta* sin *Autoritet* till saadan sin forbud, 2: att hand mig och vnder ran min redelig och loughlig thilkiøbte guodtz att bruge lade forbyde siøniß mig megit wrimeligt och fast for wogen aff hannom producerit med minder hand beuißer, mig hann: noget *Raptu* at haffue frataget eller fra wondt men at ieg mig for guld och penge en gaard haffuer tilforhandlet aff enn mand som denn imod en tyffue Aarß tid haffuer hafft i rolig poßession wlast och wkiert och der aff i forløbne besuerlig tider wdgifffuen baade brand och blod schatt och mange andre wdgiffter, saa och tit och offte alle haande fiendtlig attager och plyndring wdstandenn derudi formeener jeg mig inttet imod hannom att haffue mißhandlet, langt mindre indnu mißhandler, om ieg mit fri thilkiøbte guodtz som ieg och i nogle Aar selff i god heffd vden nogen menischeß paatalle, haffuer hafft och brugt, enten selff bruge eller att bortselge, will, haffuer derfor forn: Jenß Jenßenn nogen *Prætention* daa at søge det hoß denn: hannom noget haffuer fra wondt, och iche hoß mig, som god adkombst paa min rett och rettighed kand opwiße. 3: att hand *Corperer* mit schøde och loughbod och schelder denn for wloglige alene fordi hand iche haffuer faaet kald och varbell den tid min formand dend wilde selge, sligt formeener ieg att hand i ligemaader haffuer giort for wogen wdenn saa er hand kand beuiße, mand den tid haffr wist eller indnu weed hannom i same gaard at haffue nogen *Præuogativ* thilmed haffuer ieg hørt att hannd denn tid war enn Rytter, och wdenn wiß buopell at søge, och offuer aldt haffuer hand sig iche indfundenn der opbuden aff min formand scheede, och beuist sinn *Præuogativ* saa kunde hand haffue verit denn saa ner som en anden. 4: huad sig dee winder hand her effter at forhuerrffue sig paaberaaber saa formeener ieg att ingen domer bør att *attendere futura contingentia*, men aff dett neruerinde aldtid att dømme, setter der for for welbemte: Herridtzfougden Jost Tommeßen i rette om ieg iche for forneffnde Jenß Jenßenß wgrundig indwendinger bør att were forschaanit och om ieg iche mit

fri tilkiøbte guodtz ved god adkombst for hannom att bruge eller thill andre att affhende, som det mig lyster, maa vere thilladt, ald den stund hand realiter, offuen bemte: min *Diduction* i aldting ey kand edle, eller och beuiße att ieg hannom nogen *jus Emphyteticum* kand haffue fra wondt, eller ieg nogenn maader schade och *Præiuditz* tilføyet at hand for huiß wñødig trette hand hid indtill mig haffuer paa byrdet *in Crimini temere litioanticim* mote bliffue tilfundenn, kand hand ellerß beuiße att min formand som mig gorden haffuer soldt vell hiemlet och indnu *Continue* hiembler, hannom nogen jnjuriare haffde der wed *Causarit* saa weed hand huor hand buoer och kand hannom der søge, ligesom en huer bør och gjøre nest billig *Protestation* paade och b..... mig hid indtill wed hanß wñødig trette er paa byrdet paa det rett maa rett bliffue och alle fromme hierter befalde, huilchet mit korte indleg udi min fuldmegtig Jenß Nielßenn borger och indvaaner i Veylle i rettelagt jeg formoder att welwiiße och welbemte: Herridtzfougden Jost Tomeßen som billigt *attenderer* och der hoß for retten begierer at forkyndiß paa schriffuiß och *fiddeliter* att *Protocoleris Salvo juri Datum* Wedle den 8 Augusti Ano 1663: *Madtz Rygbierig Pastor thill Winding och Rector Scholæ i Vedle mpp*: huilchet alle forschr: Documenter och breffue som her i dag for rettenn bleff lest och paaschr: i sig selffuer wiidere wdformelder: huor imod forn: Jenß Jenßenn fremlagde it schrifftelig indleg lydendiß: Efftersom ieg thill Holmandtz Heridtzting haffuer bekommen en sag i opsettelse, belangende enn arffuelod min S: moder Anne Anderßdatter effter sine foreldre och broder er arffueligenn thilfaldenn, i den bundegaard Iffuer Poffuelßenn i Welling haffuer soldt thill Her Madtz i Weylle, huilchenn arffuelod min S: foreldre och sydschind haffuer hafft jord i brug for fra bemte: fæderne gaard sidenn hun der fra bleff udgift som med thingßuinde er beuißlig giort, thill feide tidenn paakom, och mine sydschind det haffde i brug vare døde, och ieg war i Hanß Kongl: Maytz: tieneste, Iffuer Poffuelßenn daa i min frawerelße vden nogenn loughlig kald och warbell, effter receßen, thill Intreßerende for laug bodet ald gaarden med sin thillegende soldte, som dog nest war i slecht schall schulle werit soldt, och nu ieg sammeLoughlig beuißer att haffue werit och wkierdt, fører thuinde Quinder Weylle byting nemblig Hyrde kuonen i Schierup andenn stachet Quinde som winder wed dog och offuer 29 aar sidenn, paa tuinde døde mend mundeligenn att min S: fader Jenß Tygeßen schulle haffde soldt, schødt till Iffuer Poffuelßenß fader Poffuell Anderßen her paa tinget samme min moderß arffuelod, iche helder dee winder att dee eller nogen var paa tinge och dee enten hørde eller saae, att enten min S: moder war der, der sin arffuelod att selge eller bortschøde eller min S: fader i nogen moder, menß der med wilde sinn sag med slig wdfluchter saalediß besuert och min och mine sydschind woriß arffuelod fra wundet, formeener samme woriß arffuelod som vi haffde gaardenn i pandt och brug for it [resten mangler].

Anno 1663 den 20 September Ehr denne Thingbaag, Forordnet thill Holmands Herridtzting, huor wdj findes It Hundred Fiiresindstiuffue och fiire Blade Papiir nomererit. Och schall Thingschriffueren Niels Søffrenßen, som aff Kg: Mai der til ehr forordnet, sig iche thilfordriß paa noget Løße Papiir paa Tinget at Schriffue, mens strax wdj thingbaagen indføre, huis som for Retten paßerer, Och eller med breffue penge och andet, sig effter forordningen forholdis Wnder den Peen och Straf som Wedbør. Actum Coldinghuus ut Supra. Vdj Welbr: Hr: Amtmands och Ambtschriffers Absentz Befuldmegtiget. Thomas Mortenßen Eghd:

Mandagen dend 21 Septemb: Anno 1663:

Otte Mend
Anderß Nielßen i Welling
Christen Nielßen i Breining
Jeß Nielßen i Mørchholt
Nielß Buch i Byrkop

Sex Høring
Peder Søffrinßen i Schierup
Søffrin Pederßen i Sellerup
Lauritz Pederßen i Byrchop
Tomiß Ebbeßen i Huilßbierig

Nielß Terchelßen i Gauerblund
Anderß Mogenßen i Gauerblund
Peder Mortenßen i Andkier
Poffuel Smed i Brynsted

Hanß Nielßen i Brynsted Mølle
Michel Madtzen i Sellerup

Affhiemlet med Eed och opragte fingre epter Receßen Frandt Willomßen i Andkier och Hanß Søffrinßen sammested, adt dee steffnet och warbel gaff Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig paa Hr: Raßmus Jenßens wegne i Gauerlund for dom, i dag threy ugger.

Noch hiemlet Hanß Tomißen och Nielß Rasmußen i Breining at dj steffnet och warbel gaff Iffuer Jørgenßen i Gauerblund i dag trey vgger, paa Hr: Raßmus Jenßens wegne i Gauerblund for dom.

Christen Nielßen i Breining paa Hr: Raßmus Jenßens wegne begierer dom paa huiß resterer aff Gauerblund kierche tiende hid ind till, er opsatt i otte dage.

Hanß Hanßen Deelfouget i Schierup fremlagde for retten paa Jacob Lauritzen Bechß wegne it schriftelig indleg liudendeß ord fra ord som følger: Efftersom Jeg vnderschreffne paa Kong: Maytz: weigne haffuer thaget én sag i opsettelse, som i dag er ret siette vgerß och dombß dag belangendeß: 80 Rix daller Peder Christenßøn Byfouget i Horßens haffuer paa Holmandtß Herridtzthing wed sig selff och sinn fuldmegtige dend 29 Junij nest forledenn fordret aff Just Thomißen Herritz fougedt i bemte: Herridt at haffue giffuet hannom for Kong: Maytz: Riidfougderieß affstaaelße Jost Tomißen war bethroet, huilchet høyst bemte: Kongl: Maytz: ey hannem effter slig angaaelße wilde forwnde. Da efftersom Kongl: Maytz: naadigst haffuer giffuet Jost Thomißen bestallingßbreff for sinn persoen samme Riddfougderjes bestilling att niude, saa lenge hand sig effter loug och retten forholder som forsuarligt er menß iche det formelder, at hand maa sin bestilling fra sig bortforhandle, eller derfor opberge een Summa Penge naar hand iche lyster det lenger at haffue menß hanß Kongl: Maytz: alleene raadig at werre huo hanß Kongl: Høyheed siin bestilling wil bethroe, saa det ey thør forskriffues eller der wed brugeß slig shacherj. Formener derfor samme 80 Rix dr: Peder Christenßen haffuer for samme bestilling baade wdgiffuet och wed obligation wdloffuet thill Peder Nielßen førige Herritz fougedt paa bemte: Jost Tomeßens wegne och hand med hannem protesterer om igienn at wille haffue for hand iche bestilling bekom, bør thill høyst bemte: Kongl: Maytz: at werre forbrudt, effterdj Kongelig Naade saaledes mißbrugiß, da derfor at stande thill rette. Befaleß hermed Hanß Hanßen i Skierup Deelfougit i berørte Herridt paa Kongl: Maytz: wegne forskreffne dom at [mangler] och thage beschreffuen. Och dette mit indleg at fremlegge, lade læße och paaschriffue, och indføre i huiß herom aff Setfougden Peder Buch bliffuer dømt och affsagt, och mig saa igien tilstilleß, huor thill hannem Jeg fuldmagt giffuer, epter som Jeg er forhindret i dag thill andre Kongl: Maytz: bestillinger. Actum Colding den 21 7bris. Anno 1663. *Jacob Lauridtßøn Bech mpp*: huor imod Just Thomeßen fremlagde sit schriftlig suar liudendes som fylger: Eftersom Jacob Lauridtzen Bech Huußfogedt och Fischmester paa Koldinghuuß, Ridefouget i Bruscherredt, Holmandtz Herridt, Nørwungß Herridt, Thøriild Herridt, Slaugß Herridt, och Jelling Birch wed retten søger at wille haffue 80 Rix daler, aff mig formedelst Jeg paa høy Øffrighedß Naadigste behaug haffuer affstanden Ridefougdens bestilling, och det aff dend aarsag at dend jdelig opuartning och mange reyßer faldt mig for besuerligt, och min egen ringe huußholding och auffling der offuer forsømbtes, da formeener Jeg at Jacob Lauridtßen jo bør at fremwiße siine bestallingß fuldmagter, at hand aff Kongl: Maytz: er naadigst tilforordnet at werre Kongl: General Procureur eller Kongl: General Fiscal, eller anden Special ordre at hand saadant schal forrette ellerß lader det sig anbee at dj mange widløfftige och besuerlige bestillinger Jacob Lauridtßen laffuer sig

paatagen Perturberer noget hans hoffuedt, i synderlighed effterdj Pennen falder hannem noget tung och besuærlig, huor offuer hanß Memoria noget forsuecheß, thi huo som wil antage mange och høye bestillinger, maa endelig werre ferdig vdj Pennen, eller och aff én synderlig och Rar jhukommelße, ellers er det at befrychte at hand i sin forthagende meget wil fallere. Ellerß wil Jeg formode at Jacob Lauritßen er wel aff dend Consideration saa well som och Diseretion at hand mig giffuer 80 Rix daler, och der foruden Contenterer Peder Christenßen for sin anwendte bekostning, epterdj Jeg bestillingen haffuer affstanden, och inted der for niudet, huilchet Jacob Lauritßen haffuer for aarßagedt i det hand sig derudj haffuer Interponeret, och jmod forhaabning bekommet bestillingen fra mig och Peder Christenßen, och i saa maader Priveret mig dend Discretion som mig for bestillingenß Resignation war thilsagt, thi det er jo billigt i sig selff at Jacob Lauritdtßen mig dend liden Discretion giffuer och Peder Christenßen for anwendte bekostning och opwartning Recompenserer, dersom hand ellerß wilde gaa til sin Conscientz epterdj hand haffr: bestillingen fra oß begge, huilchet hand dog snarlig aff sine mange och høye bestillinger hand prosperere, i sønderlighed epterdj hand er aff saadan høye Cualiteter Gravitet och Autoritet at der spareß ingen wmagh, och strenge Commandering dersom Jacob Lauritzen ellerß haffuer nogen giæld hoeß mig at fordre, thuiler Jeg iche paa, at hand jo vdj wor dansche loug saaledesß bør, och er funderet at hand wide at rigtig obligation eller anden louglig beuißer bør at fremuibes saa frembt noget schal obtinereß, jmod hanß Kongl: Maytz: Høyhed wide Jeg mig iche Gud werre loffuet udj nogen maader at haffue forseet huor fra och Gud naadelig beuare mig, thj dersom Jeg kunde bekomme een ringe **Ciseretion** for min bestilling Jeg affstoed, huilchet Jacob Lauritzen dog haffuer forhindret kunde det iche werredt hanß Kongl: Maytz: eller noget mennesche til nogen Præjuditz i nogen maader, formener derfor at huo som uden kongelig ordre General eller Special wil nogen mulcter, och i saa maade giøre sig sielff thil HebbenRichter bør billigen sielff at mulctes och vdgiffue dend Mulct, som hand andre wil paalege, dersom Jacob Lauritzen haffuer Peder Christenßen Byfouget i Horsens noget wed retten, at søge er hand wel aff dend Consideration, at hand søger hannem thill sit werneting, formeener mig derfor for saadan Jacob Lauritßenß wgrundede, wbetenchte och fast whørlige thiltale frij at werre, och hand sielff derimod at vdgiffue, huad saa hand aff mig wden billig aarsag aff sielff Egen optenchen, och indbillede Autoritet haffuer fordret huilche forskreffne Documenter for Retten bleff læst och paaschreffuet, och war bemte: Hanß Hanßen i Schierup paa Jacob Lauritzens wegne dom begierindeß. Noch fremlagde Hanß Hanßen en opsettelse udsted her aff tinget dend 10 Augusti, huor udj findeß at haffue affhiemlet med opragte fingre och Eed Nielß Raßmußen i Breining och Gyde Frandßen i Andkier at de i dag 14 dage gaff Peder Christenßen Byfouget i Horßens louglig mundlig warßell for hanß bopæll imod dom at suare Jacob Lauritzen Slodtßfouget och Ridefouget her till tinget i dag. I lige maader hiemlet Hanß Søffrenßen i Andkier och Gyde Frandßen ibid: at de i dag trey vger gaff Jost Tomeßen i Huilsbierig Herritzfouget louglig warßel til hanß bopæll och imod dom at suare bemte: Jacob Lauritzen paa Kongl: Maytz: wegne her i dag, huor offuer bemte: Jacob Lauritzen paa Kongl: Maytz: wegne i rette satte och formeente at de penge bemte: Jost Tomeßen och Peder Christenßen om tuister for Ridefougdenß bestillingß affstaaelße i Holmands Herridt som er 80 Rix dr: bør till Kongl: Maytz: at werre forbrudt, och der foruden stande til rette som wedbør, saa for tilfald er sagen bleffuen opsat i sex vger thill nu i dag. Hanß Hanßen i Skierup fordret dom der paa Setfougden Peder Buch Senteret som følger: Eptersom Jacob Lauritdtßen Bech tiltaler Just Tomißen och will haffue aff hannem 80 Rix daler, som Peder Christenßen schulle haffue vdloffuit til Just Tomißen for hand siin bestilling paa Øffrighedensß welbehaug haffuer affstanden och iche der om noget for mig beuißlig giøreß, da wide Jeg iche Just Thomißen derfor noget at liide eller thildømme. Anbelangende at Just Thomßen formeener at epterdj Jacob Lauritzen haffuer bekommet bestillingen fra dennom begge, at hand bør at giffue

dennem 80 Rix dr: saa weed Jeg iche heller noget hannem imod deriþ egen forsømmelþe at tildømme epterdi inted fremleggiþ at hand dennem noget loffuet haffuer.

Den sag med Hanþ Christenþen i Andkier anlangende dend Hare, er med beuilling paa begge sider opsatt thil i dag aatte dage, som paa Schrederens wegne aff Suogeren begierdes.

Affhiemlet med Eed och opragte fingre epter Receþen, Otte Smed och Niels Pederþen i Smedstrup at de i dag otte dage steffnet och warþel gaff Iffuer Pederþen i Schierup paa Just Tomeþenþ wegne. Hanþ Hanþen dommer i dend sag. Just Thomeþen fordrer epter breff fire slette dr: och 2 schippe biug med sin epter staaendeþ rente, er opsatt thil i dag aatte dage:

Hanþ Hanþen it siun

Affhiemlet Othe Smed och Nielþ Pederþen at de i dag aatte dage steffnet och warþelgaff Hendrich Nielþen i Welling thill hanþ bopeell.

Dorothe Lauritzdatter i Welling fremkom och beklaget at Hendrich Nielþen i Welling i dag aatte dage slog hende i hendeþ eget huuþ saa hun faldt omkuld. Di Sex Høring haffuer werret til siun til hende i dag, och da affhiemlet at haffue seet it blaa sted for paa hendes bryst som hun iche alleeniste beklagedt at Hendrich Nielþen haffuer stødt hende, men end och werret aarsag at hun er heel suag och schrøbelig, och deroffuer kand iche giffue hendeþ barn at di.

Mandagen dend 28 Septemb: Anno 1663

VIII Mend

Peder Søffrinþen i Schierup, Nielþ Buch i Byrckop, Anderþ Nielþen i Welling, Thomeþ Ebbeþen i Huilsbierig, Nielþ Terchelþen i Gauerslund, Thomeþ Søffrinþen i Gauerslund, Othe Smed i Smedstrup, Nielþ Raþmuþen i Breining.

Johan Hendrichþen Raffn aff Kolding escher aff Nielþ Terchelþen i Gauerslund paa sin Moder och Sydschenþ wegne tiuge slette daler, och thj schiepp haffre epter fremwist haandschriifteþ widere formelding. Nielþ Therchelþen der thill suarede, och med høyeste Eed bekrefted, at hand samme giold haffde bethaltd, opsat uej trey uger.

Efterdi med thingþwinde beuiiþes at Hanþ Christenþen i Andkier haffuer her i Kongl: Maytz: wildbane brugt schiøtterj, da wiste Jeg iche rettere derudj at kiende end forn: Hanþ Christenþen jo derfor bør at stille Øffrigheden thilfreds epter forseelþens beschaffenhed. Thill witterlighed mit Signet her neden wndertrycht. Datum ut supra.

Mandagen dend 5 Octob: Anno 1663

Peder Søffrenþen Buch i Schierup, Søfren Jenþen i Skierup, Jenþ Søffrenþen i Schichballe, Iffuer Hanþen i Andkier, Hanþ Hanþen i Winding, Jenþ Madtzen i Winding, Gyde Willomþen i Sellerup, Hanþ Søffrenþen i Andkier.

Affhiemlet epter Receþen med Eed och opragte fingre Othe Pederþen i Smedstrup och Nielþ Pederþen sammesteds at dj i dag aatte dage steffnet och warþel gaff Hanþ Hanþen i Schierup imod dom, som Welfornehme mand Anderþ Madþen offuer hannem agter at forhverffue for Kongl: Maytz: restantz som rester i Holmandþ Herridt epter Commiþarierreþ Taxering for 1661 meener hand bør och pligtig er samme restantz att indforder och forschaffe sambt thou slette daler som rester aff Soldat schatten i Holmandþ Herridt for Septemb: maaned 1661, och ydermere fremlagde samme restantz som her inden tinge bleff lest och paaschreffuen sambt

Welb: *Her* Steen Bildeß indleg, huor epter forn: Anderß Madßen war domb begærendeß om Hanß Hanßen iche sligt inden femten dage maa betale eller werre nam och wordering undergiffuen i hanß boe och godtz.

Restantz aff Holmandtß Herridt fremlagt for 1661.

Brønsted Mølle, Niels Hanßen 4½ tynd, 1 schp: 1½ fd: meel. Follerup Mølle, Hanß Hanßen 7 thynder meel. Weylle Borgere giffuer aff Rombßgaards March 18 mk: 10 sk: 2 Alb Rix. Kongl: Maytz: anpart korn thiender Schierup Sogn, Hanß Hanßen i Schierup 2½ schip Rug, 5 schipp biug, 4 schipp hauffre. Winding Sogen thil Kongl: Maytz: Peder Hendrichßen 10½ schipp hauffre. Smedstrup Sogn, Peder Rauffn i Hostrup och Sognemendene 12½ schipp Roug, 27 schipp biug, 12 schipp 1 fd: hauffre. Prestegiesteri *Her* Nielß i Smedstrup 10 Rix dr: *Her* Rasmus Jenßen i Gauffuerblund 6 mk: 10 sk: 2 Alb: Rix. Stedßmaall, Nielß Pederßen i Andkier 2 Rix daller, Lauritz Jenßen i Ranß 2 Rix dr: Christen Pederßen i Smedstrup 1 Rix dr: Nielß Søffrenßen i Winding 3 Rix daler, Anderß Hanßen i Winding 2 Rix daler, her for uden resterer Hanß Hanßen i Schierup for Septemb: maanedt Soldaat schat aff Holmandtz Herridt Anno 1661. 2 slette daler. Dernest fremblagde bemte: Anderß Madßen Welb: Steen Bildeß schrifftlig befaling, epter som førige Slotzschriffuer Anderß Madßen foregiffuer, at Deefougderne udj Koldinghuuß Lehn haffuer indfordret och forschaffedt Kongl: Maytz: Landgilde och thiende korn aff Bønderne udj huer sit deefougderj eller detz betaling for neste forleden aar, som Commißarier epter Kongl: befaling haffuer Taxerit dennem for, och tiden er, at der schulde haffue werret giort rigtighed vdj Kongl: Maytz: Schatkammer, da epterdj der beretteß at sligt for Deefougderneß egen forsømmelße och epter ladenhed, det endnu hoeß Bønderne er bestaaende w-indfordret och Deefougderne haffuer hafft deres gaarde Qvit och frij for schyld och Landgilden, Egt och arbeyde: derfor formeneß dj bør at beuiße hanß Kongl: Maytz: dend Troschab, Lydighed och tienniste for samme dereß frihed sligt at forschaffe, Eller selff pligtig at suare hanß Kongl: Maytz: thil ald dend schade der ud offuer bekommeß kand, huorpaa bemte: Anderß Madßen aarsageß at lade hende domb offuer huer Deefouget i seer saa frembt dj iche Restandßen strax rigtig giør. Actum Kierßgaard d: 24 Octob: 1662 *Sten Bilde*. Lest paa Brusk Herritz ting for retten Løffuerdagen dend 29 Novemb: 1662, lest paa Holmandß Herridtß ting for retten Mandagen den 1 Decemb: Anno 1662. Lest paa Elbo Herridtz ting Tiißdagen den 2 Decemb: 1662. Lest paa Jerloff Herridtz ting for dom Onßdagen dend 3 Decemb: 1662. Lest for retten paa Andst Herridtß ting Thorßdagen dend 5 Martij 1663. Lest paa Brusck Herridtz ting for retten Løffuerdagen dend 22 Augustj 1663. Hanß Hanßen her imod suarede, at hand ingen restantz tilforn her aff haffuer bekommet och derfor begierde Dilation at hand det hoeß Een huer kunde søge enten wed minde eller Retten, der til suarede Anderß Madßen, at hand forleden Sommer haffuer forschichet siin tienner Søffren Benedixen til hannem och alle andre Deefougder i Koldinghuuß Lehn, med rigtig restantz aff huer Herridt. Opsat i fiorten dage.

Othe Pederßen i Smedstrup och Nielß Pederßen sammestedß hidkaldet Peder Nielßen i Byrkop thill i dag imod domb, welfornehme Anderß Madßen achter at forhuerffue, for huiß hand hannem epter hanß vdgiffne breff schyldig er, Dateret Kolding den 15 Novemb: Anno 1656, liudendeß paa 1 hundred Rix daler som Peder Nielßen thilforpligter sig och sine arffuinger redelig och well at bethale bemte: Anderß Madßen eller hanß arffuinger thil Martini der nest epter, med sin thilbørlig rendte schadeßløß i alle maader, meenendeß Peder Nielsen samme sin obligation bør at epterkomme inden frembten dage, eller søgeß wed namb och wordering i hanß boe och goedtß och derpaa war domb begierendeß. Herridtzfougden Just Thomißen derpaa Sentered at epterdj Peder Nielßens rigtig obligation frembleggeß, och hand derfor thil i dag haffuer bekommet louglig warßell, da thildømmer Jeg hannem samme

hanß schadeßløß breff Capital och intereße inden fembten dage at bethale, eller derfor epter loughen at schee vdleg udj hanß boe och goedtß huor det findeß.

Othe Pederßen i Smedstrup och Nielß Pederßen samestedß haffuer hidkaldet forn: Peder Nielßen thil i dag paa Kongl: Maytz: wegne imod domb Anderß Madßen agter offuer hannem at forhuerrffue for Regenschab och Rigtighed at giøre paa Gorßløff Kiercheß wegne for deß indkompt siden Philippi 1656 om hand sligt iche inden femten dage bør at Clarere, eller søgeß wed vdleg aff hanß boe och goedtß er opsatt i fiorten dage.

Othe Pederßen i Smedstrup och Nielß Pederßen sammestedß i ligemaade haffuer hidkaldet *Her* Rasmus Jenßen i Gauerßlund, och Just Thomißen i Huilßbierig imod domb for Regenschab och Rigtighed aff Gauerßlund Kierche, for deß indkomst siden Philippi 1656. Item Just Thomißen der foruden for Regenschab och Rigtighed aff Winding Kierche for deß indkomster 1661 och 1662, menendiß bemte: tuende dannemend strax bør at giøre rigtig rede och regenschab som forschreffuet staar, saafrembt dj iche selff will suare thill alt huiß der ud offuer foraarsageß och derpaa war domb begierendeiß. Just Thomeßen paa Hr: Rasmus och sin egen wegne her thil suared at huiß dj haffuer opbaaredt erbiudeß at forklareß hoeß welfornehme mand Anderß Madßen offuer huiß kierchen dennom offuer førige giort regenschab schyldig bliffuer och derfor sagen thill widere erklering i opsettelse er begierendeiß: Peder Søffrenßen Buch Setfouget i denne sag opsat i fiorten dage.

Othe Pederßen i Smedstrup och Nielß Pedersen sammesteds i lige maade hidkaldet i dag til dom Just Thomißen i Huilßbierig, Herritzfouget i Holmandß Herredt for Februarij maanedtz schat hand haffuer opbaaren for 1662 och iche thill Anderß Madßen laffueret eptersom bemte: Anderß Madßen haffuer forschiopt thill Wiborrig dend 2 Februarij 1662 wed Oluff Mortenßen i Jelling Deelefouget i Jerløff Herredt 135 Rix daller 2 mk: 13 sk: som gandsche Koldinghuuß Lehnß schat dend thid bedrog, och derpaa fremlagde bemte: Oluff Mortenßens breff Dateret som forbemeldt er oc her i dag inden tinge bleff lest och paaschreffuen, mindendeß Just Thomißen inden femten dage bør samme penge at betale thill Anderß Madßen eller søgeß wed vdleg aff hanß boe. Just Thomeßen her thill suarede, at dersom det loughlig kand beuißes at hand widere schatte penge aff Bønderne for Februarij maanedt haffr opbaaret end som paa forordnede steder igien er bleffuen leffueret, erbiuder hand sig det at will Clarere huor thill Anderß Madßen suarede och tilspurde Just Thomißen, huor hand haffde giort aff samme Februarij maanedtß schat eller thill huem hand dend haffuer leffueret, epterdj det war paa dj tijder Anderß Madßen fornaltdet schriffuer Stuen førend Johan Barenhafft ankom thill Kolding. Just Thomißen her til suarede at dend schat hand haffuer opbaaret for Februarij maanedt epter Krigß Commißarij Nicolauß Nißens ordre er paa forordnede steder leffueredt epter derpaa vdgiffne beuißeß formelding. Sagen bleff opsatt i fiorten dage.

Mandagenn dend 12 Octob: Anno 1663

VIII Mend

Søffren Madßen i Winding, Jenß Bertelßen sammestedtz, Iffuer Jørgenßen i Gauerßlund, Anderß Mogenßen sammestedtz, Jørgen Nielßen i Ranß, *Peder Huid i Byrkop*, Peder Thomißen sammestedtz, Hanß Biergeßgaard i Gorsløff,

Sex Høring

Peder Pederßen i Gorsløff, Nielß Nielßen sammestedtz, Jørgen Thomißen i Selderup, Peder Surkier i Piedsted, Hanß Nielßen i Bryndsted Mølle, Madß Hanßen i Folderup Mølle.

Afhiemlet efter Receßen med Eed och opragte finger Hanß Thomßen och Nielß Rasmusen, at de i dag maanedt steffnet och warsell gaff paa *Oluff Raffnß wegne i Gaffuerslund, alle hans*

syskind, Peder Nielßen, Hanß Nielßen, Madß Nielßen, Dorthe Nielßdatter, Maren Nielsdatter och Zidtzell Nielsdatter, for laugbud och laugbuds winde, hand i dag agter at tage beschreffelse paa dend halve Otting Selveier bønder Eiendom i Gaffuerslund hand iboer.

Oluff Raffn i haand tog Jost Thomßen i Hvilsbiørg, och aldeleß soldte, skiødte och affhende fra sig och sin hustru **Anne Pedersdatter** och deriß arffuinger ald dend halffue Otting bønder Eiendomb offuer Gaffuerslund Schouff och March thill Jost Thomßen och hanß hustru Lehne Pedersdatter och deriß arffuinger, thill evindeligh eige och eiendom och tachtet hannom goot for god rigtig betaling i med meere samme skiøde derom widere indholder. Hanß Hanßen Deelfouget, fouget eller domer for dette Laugbuds winde och skiødde.

Affhiemlet med Eed och opragte finger epter receßen Hanß Søffrenßen i Andkier och Gyde Frandßen samme stedz at dj i dag aatte dage steffnet och warbell gaff H: Raßmus Jenßen i Gauerlund.

Affhiemlet med Eed och opragte finger epter receßen Hanß Sørenß: i Andkier och Søffren Jenßen i Gorßløff at dj i dag maanedt steffnet och warbel gaff Peder Jørgenßen i Gorßløff, och Hanß Jørgenßen sammested.

Affhiemlet med Eed och opragte finger epter receßen Jenß Sørenß: i Hostrup och Søffren Hanßen i Boballe Mølle at de i dag aatte dage steffnet och warbel gaff Peder Bull i Folderup at suare thill hanß udgiffne haandschrift och forloffuet.

Hanß Hanßen Deelfougedt fordret dom offuer Hr: Rasmus Jenßen i Gaufferßlund och der i mod i rette lagde Hr: Rasmus Jenßen sit schriftelig suar saa liudende. Epter som Deelefougden Hanß Hanßen thiltaler mig for fuld landgild aff dend liden Cronegaard jeg nu paaboer for 1662 end dog ingen udj det gandsche Herridt da gaff fuld landgild, medenß dend største part, thredie eller fierde part; da er det jo huer erlig mand wdj det gandsche Herridt nochsom beuist, huilchet och aff mange dannemendß med haand och segell derom bekreftede kundschab kand erfareß at Prestegaarden jeg paaboede, bleff aff fienderne gandsche affbrent, mine midler och formue mig frarøffnet, saa at jeg med fatig hustru och børn maatte søge schouff och schiull: och eptersom jeg aldeleß ingen middell haffde Prestegaarden igien at opbygge, ey heller mine fattige faa offuer bleffne sognefolch mig noget kunde forhielpe, som lige elendighed med mig ware vndergiffne, och jeg iche med fattig hustru och børn kunde ligge vnder oben hiemmell, epter som jeg iche kunde eller burde at werre fra mine fattige faa sognefolch, som da begyndte noget att sambleß, da bleff mig paa hanß Ko: Maytz: naadigst: behoug aff Commißarierne Welb: Sl: Peder Lange och Welb: Christian Wind, som daa med Kongl: Plenipotenz war instruerede at schulle forfare Coldinghuuß lehnß thilstand epter dend fiendtlig ruin och derudj epter Kongl: ordre Disponere bewilgedt dend liden ruinerede och øde Cronegaard i Gaffuerßlund jeg nu paaboer at jeg dend schulle niude epter ordinantzen i steden for Prestegaarden, som aff fienderne war affbrent som aff dee gode herrer med egne hender vnderschreffne jordebog kand erfariß wdj Matriculen er jndført och med 24 dannemendß med haand och segell, bekreftede kundschab kand beuißes, thi haffde det werret Commißarierneß mening at jeg schulle giffue landgielde aff samme gaard, da haffde de gode herrer vdj dereß vnderschreffne jordebog iche antegnet att jeg dend schulle niude paa hanß Kongl: Maytz: naadigste behaug, i steden for Prestegaarden som aff fienderne war affbrent „Lut“ han antegnelße der wor gunstige Hr: Amtmand forleden Aar for sig udj jordbogen fant, da tilsagde dend goede herre mig at jeg beuilgede benaading epter Commißarierniß anordning schulle niude, haffuer Deelefougden nogen special Kongl: befaling at fremuiße, som hand sig paa beraaber, at jeg fattige mand schal giffue fuld landgiel for forleden Aar, mere end mine

andre naboer som boer hoß mig och dereß auffling saa uel som jeg brugte, eller och at hanß Kongl: Maytz: haffduer naadigst revoceret huad Commißarierne paa hanß Kongl: Maytz: naadigste behaug haffuer forretted, da erbiuder jeg mig saadan Kongl: befaling med største vndrdanighed at epter komme, epter som jeg er pligtig och schyldig thill at thienne min naadigste herre och arffuekonge iche alleniste med miin ringe middel och formue, men end och med liiff och blood,men hueß Deelefougden iche haffer saadan kongelig befaling at fremuiße, lader det sig anses at werre hanß Kongl: Maytz: høyhed och absolutum imperium noget imoed och foreder, at hand eller nogen wilde vnderstaa sig aff egen autoritet vden Kongl: ordre och befaling, at caßere det som Commißarierne, huilche med Kongl: Plenipotenz ware instrucrede, paa hanß Kongl: Maytz: naadigst behaug haffuer forretted, thi det er jo tilbørligt at én huer erlig och thro vndersaatt haffuer hanß Kongl: Maytz: høyhed wdj acht, och beuißer hanß Kongl: Maytz: vnderdanigst Respect och lydighed, huor for jeg vnderdanigst appellerer, och giffuer mig vnder hanß Kongl: Maytz: egen naadigste willie, som alene haffuer magt thill beuilgede benaading at revocerer, thi jeg wil indstille det for Gud, hanß Kongl: Maytz: och huer Christen Øffrighed och gudfrygtig mennische, om saadant iche scher aff had imod én Christen Kierligh: och medynch at jeg fattige mand schal søgeß for fuld landgild aff én liden ruinerede gaard, huilchen mig udj min store elendighed paa hanß Kongl: Maytz: naadigste behag er beuilget, och andre saa haffue tilforhandlet sig selffeigerß goedtz, eller Cronegaarde antagen, eller besidde, och er wed langt bedre middel end jeg, schal giffue én ringe ting huilchet for hanß Kongl: Maytz: specificke kand demonstrereß, naar regenschaberne bliffuer indleffuerede och accurati perlustrende, huor for dersom mig noget ubilligt aff had imod paa Kongl: behag meddeelte benaading wederfareß, foraarsageß jeg saadant for hanß Kongl: Maytz: vnderdanigst at andrage, i synderlighed epterdi jeg iche maa niude den som vdj Kongl: Maytz: schattebreff naadigst er anordnet, at aff huer thønde hartkorn landgilde epter jordbogen vdi hartkorn anslagen schall giffuiß 1 Slet dalle giesterie vndtagen, men mig paaleggeß noget nær dobbelt saa megen schat aff samme gaard at vdgiffue, endsom Kongl: Maytz: schattebreff epter jordbogen tilholder, huilchet och wed scharp Militarische Execution aff mig er bleffuen *estorqveret*, end dog jeg dend tilbørlige schat epter jordbogen i rette thide haffuer erlagt, som med Officererneß egen hender huilche mig haffuer Exequeret, och Exequer penge mig afftrenget kand beuißes, formener mig derfor for saadan Hanß Hanßens strenge tiltalle fri at werre ind thill hand nogen Kongl: ordre eller befaling om hanß angiffuende fremuißes, formodendes derhoeß at de goede Herrer Commißarierne, eller deriß arffuinger som saadan benaading paa hanß Kongl: Maytz: behag haffuer beuilget, bør billigen at haffue warbel om de haffuer noget der til at suare, før end nogen paa dereß forretning wilde vnderstaa sig at kiende; gierne begierendeß at dette med eenfoldige suar och Declaration imod thillagte modwilligheedß beschylding maatte leßeß, paaschriffues vdj huiß for retten bliffuer affsagt, indføres och mig igien thillstilles. Raßmuß Jenßen m.m. derhoeß fremblagde bemte: Hr: Raßmus Jenßen Een schrifftelig kundschab liudendeß ord fra ord som følger: Bekiender wi vdnerschreffne Peder Nielßen førrige Herridtsfougedt, Just Thomeßen *Itzige* Herridtsfougedt vdj Holmandß Herridt, Christen Nielßen, Hanß Jørgenßen, Madtz Nielßen och Nielß Hanßen i Breining, Pouffuel Knudßen, Hanß Knudßen, Jørgen Hanßen, Søffrin Jenßen och *Søffrin Jørgenßen i Brøndsted, Peder Huid* och Peder Thomeßen, och Peder Jenßen *i Børkop*, Nielß Terckelßen, Thomiß Søffrinßen, Simon Madßen, *Iffuer Jørgenßen*, och Søffrin Jørgenßen i Gauffuerblund, Thomiß Ebbeßen, Hanß Oluffßen, Hanß Christenßen och Peder Mortenßen i Andkier, *Michell Madßen* och Peder Thomißen i Selderup, at eftersom wor SognePrest Her: Raßmus Jenßen i Gauffuerblund haffuer werret wore kundschab begierendeß anbelangende dend store schade hand lide vdi forledene feide thid baade paa hanß Prestegaard och formue, da er det udi Guds sandhed witterligt at, Prestegaarden vdj Gaffuerslund forn: *Her* Raßmuß Jenßen paaboede bleff aff fienderne gandsche affbrendt, och hueß gand eyedede, bleff hannem aff fienderne

frarøffuedt, saa hand iche haffde middel thil Prestegaarden igien at opbygge huorfor hannem paa hanß K: Maytz: naadigste behaug bleff beuilget aff Commißarierne Welb: Sl: Peder Lange och Welb: Christian Wind, som daa aff hanß Kongl: Maytz: vare thilforordnede at forfare Colding-Huuß Lehnß tilstand epter dend fiendtlige Ruin, Én liden Kronegaard i Gauffuerslund som Madß Anderßen med hustru och børn ware fradød, och war øde, at schulle niude thill sin Residentz och boelig epter ordinantzen i steden for Prestegaarden som er affbrendt, indtil Gud och hanß Kongl: Maytz: naadigst wilde beuilge nogen middel Prestegaarden igien at opbygge, epter som hand med fattig hustru och børn iche kunde ligge paa marchen; eller vnder oben hiemmell, men behøffuende schiul baade for sigoch hanß ringe queg och korn hand kunde med thiden sameble, och iche heller haffde hanß fattige faa Sognefolch nogen middell thill hannem at hielpe. Samme beuilgede Cronegaard haffuer forn: Her Raßmuß siden thid epter anden forbygget och forbedret, med sex fag salßhuuß, thi fag ladehuuß, och nogle fag fæhuuß, foruden huiß hand paa winduer, døre, loffte, bagoffuen, schorsteene, och anden indbygning och brøstfeldighed haffuer anvendt. At saa ehr udj sandhed som forskreffuet staar bekiender wj med wore hender eller Signeter her vnder thegnede eller thrøcher, och wjdere wil werre gestendig, om behoff giøreß. Actum Gaffuerslund dend 16 Januarij 1663. *Peder Nielsen* Mpria. *Joest Thomßøns* Egenhand. *Christen Nielsen* Mpp. *Peder Jensen* Egenhaand. *Iffuer Jørgensen* Egenhaand. *Thomiß Ebbeßen* Egenhaandt. *Mickel Madßen* Egenhaand. *Hanß Christensen* Egenhaandt. *Hanß Knudßen* Egenhaandt. *Søffren Jørgensen* Egenhaandt. *H I. NH. SIS. PKS. IHS. SIS. NTS. Peder Thomißen* Egenhaand. *SMS. HOS.* och war samme kundschab med adskillige dannemendß Signeter vnderthrycht ydermere bekrefted offuenbemte: *Her Raßmuß Jenßen* i Gaurßlund thill giensuar paa sin steffning forschieder sig thill hanß Kongl: Maytz: benaadening, kand jeg inted der i affsige, men finder det vnder werslig Loug och Ret. Smidstrup Prestegaard dend 8 Octob: 1663. *Nielß Lauridtßen Riber* Sogneprest i Smidstrup och Schierup Sogner, Prouist i Holmandß Herridt, Egenhaandt. Eptersom *Her Raßmuß Jenßen* Sogneprest i Gaffuerslund Sogn fremlegger 24 dannemendß kundschab at dj Kongl: forornede Commißarier Welb: Peder Lange och Welb: Christian Wind.

Hanß Hanßen i Winding thiltaler Peder Bull i Folderup for forløffte epter hanß breffs indhold liudendeß paa aatte slette dlr: opsat i Sex Uger.

Peder Jørgenßen i Gorsløff gjør Hanß Hanßen i Winding affkald epter huiß hannem kunde arffueligen thilfalde epter hanß S: fader Jørgen Nielsen, som boede och døde i Windinge. I ligemaade Søffrin Madßen paa hanß koneß Karen Jørgenßdatterß weigne. Hanß Jørgenßen i Gorsløff er louglic fierde ting forfuld, och derfor deres offuer hann: vdsted epter di hand wilde iche giøre affkald thill hanß stiffader Hanß Hanßen tillige med sin broder Peder Jørgenßen. –

Affhiemlet epter receßen Hanß Sørenßen i Andkier och Gyde Frandßen sammestedtz at di i dag aat dage steffnet och warbel gaff Herridtmend i Andkier och Huilsbierig. Jenß Madßen och Anderß Oluffßen gaff warbel i Winding och Suinholt, Hanß Tomeßen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining gaff warbell i Breining och Gaufferßlund och Sellerup, Nielß Pederßen i Smidstrup och Otte Pederßen samme stedß gaff warbell i Schierup och Smidstrup sogn, Nielß Pederßen i Piedsted och Madtß Anderßen sammested gaff warbell i Byrkop, Piedsted och Folderup, Søffrin Jenßen i Gorsløff och Peder Søffrinßen sammested gaff warbel i Gorsløff sogn och Byrkop Mølle och Bryndsted Mølle, Folderup och Bryndsted Møller suarer, at huiß di er kreffuet for thil hanß Maytz: der dereß møller war saaledes at dj kunde maale med denne, det haffuer dj vdgifuet, och derfor formener for thiltale frj at werre, epter dj inted fremlegges som dj haffuer at beuiße med at dj er nogenrestantz schyldig.

Hanß Hanßen Deelfougedt fordrer domb paa arbeyds penge thil forleden S: Michelßdag 1663 forfalden och der om i rette lagde Slodtzherrens seddel saaledes liudende:

Nest forledig Thaarßdag haffde siunß mend siunnet olden her i Herredet, saa fremkom Jenß Munch i Mørchholt, Iffuer Hanßen i Andkier, Jep Nielßen i Winding, Anderß Nielßen i Welling, Neß Søffrinßen i Piedsted, **Peder Huid i Byrkop**, Jenß Søffrinßen i Schickballe, Christen Nielßen i Breining och berette at der fandteß ingen olden, at mand nogen suin derpaa kunde brende. Herridtßwarbel derfor indført.

Mandagen dend 19 Octob: 1663:

Aatte Mend
Iffuer Hanßen i Andkier
Anderß Nielßen i Welling
Thomeß Ebbeßen i Huilsbierig
Poffuell Knudtzen i Brøndsted
Peder Pederßen i Gorsløff
Peder Huid i Børchop
Søffrin Pederßen i Gorsløff
Nielß Therschelßen i Gaffuerslund

Sex Høring
Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund
Iffuer Nielßen i Winding
Jep Nielßen ibid:
Nielß Nielßen i Gorsløff
Peder Jørgenßen ibid:
Hanß Jørgenßen i Breining

Otte Pederßen i Smidstrup och Nielß Pederßen sammesteds affhiemblet at dj i dag aatte dage steffnee och waelgaff mundtlig wed tinget Hanß Hanßen i Schierup paa Anderß Madßenß weigne imod høring och dom.

Item haffuer de kaldet Kierche wergerne i Holmandß Herridt imod huis bemte: Anderß Madßen i dag haffuer at forguerffue thil Holmandß Herridt ting nemblig Peder Buch och Peder Raffn i Schierup.

Item haffuer dj kaldet Peder Nielßen i Byrkop, Just Thomißen j Huilsbierig, Her Raßmuß Jenßen i Gaffuerslund, saa foraarsageß Anderß Madßen paa Kongl: Maytz: wegne at giffue last och klage offuer Kierchewergerne i Hollmandß Herridt formedelst de iche dennem haffuer willet indstille med huis vdgiffter, aff kiercherneß indkompst Kongl: Maytz: naadigst haffuer paabuddet at schall udgiffueß eller giort kirchen dend thilbørlig reigtighed, fast mindre forklaret, huem kirchenß thiende, jorder och andet i feste haffuer, at det i kirchenß bøgger kunde indføreß, och kircherne deriß rettighed der aff kunde bekomme, och endnu ydermere begierer at kirche wergerne paa nest kommende Onßdag denn: i Colding wilde indstille med reigtighed paa kirchenß wegne och da leffuere aff Schierup kirche 17½ Rix dr: 1 mk: Smidstrup kirche 16½ Rix dr: Piedsted kirche 16½ Rix dr: Gorsløff kirche 20 Rix dr: 2 mk: Windinge kirche 18 Rix dr: ringer 2 mk: Gaffuerslund kirche 15½ Rix dr: *Her Raßmus Prestegiesterj* 5 dr: huor epter Anderß Madßen war tingswinde begierendß och Jenß Nielßen i Mørchholt vdstedde dette winde som Anderß Madßen begierde, huor imod Peder Raffn och Peder Buch fremlagde deriß suar saa liudendeß: Suareß Anderß Madßen paa sin thiltalle for Schierup kircheß vdgifft til Kongl: Maytz: och andre maader 1662. At dett ringe korn som bleff leffuere aff Borgemester Jørgen Staalß: som haffuer kirchenß tiende i feste, er igien nøduendig forbrugt paa kirchen, och besuerger sig widere at at leffuere end hand aff thinden haffuer bekommet, iche helder wi haffuer wist, eller hafft nogen befaling at wi aff hannem schulde fordre fuld affgifft aff thinden epter som der i Sognet er saa meget Øde goedtß, och ringe auffl, førend nu Anderß Madßen oß derom haffuer thilschreffuet, som aff hanß Misive

kand fornehmeß, huad sig angaar det som af kirchenß thiende schulle leffueres, i 1661 epter Commißariernes Taxering, da haffuer wi iche helder bekommet nogen befaling det at indfordre, iche heller werret oß beuist huor meget det war, før ind Anderß Madßens berørte Mißive oß thilhende kom, epter som wi iche haffuer hafft eller wist noget aff kirchebogenß indhold, och oß aff bønderne suareß, at de iche kunde tro, det de gode mend haffde lagt dennem noget for, at giffue thil kirchen det aar, effter dj de haffde syndelig ingen auffl, dersom det endelig schal udsøgeß wed strengiste ret, daa wille wi werre offuerbødig der til at giøre woreß flid, och der thil bruge rettenß middell saa snart mueligt er, formener oß derfor for hanß tiltale fri at werre. Just Thomßen suarede for Windinge kirche, at naar bønderne wil yde hueß dennem er paalagt, saa schall det bliffue Clareret. – I ligemaade suarede Just Thomßen paa H: Raßmuß Jenßens och sin egen wegne om Gauffuerßlund kirche at naar dj det aff Sognemendene kunde bekomme, wilde dj Clarere det strax alligeuel kirchen bliffue dennem schyldig.

Peder Nielßen berette at Jenß Lauritßøn haffde taget sig wergemaael till paa kirchenß wegne for Anno 1662 och oppbaaren kirchenß indkombst, men for 1656 schal hann: giøre rigtighed for, item for 1661 epter Commißariernes affsigt, for 1662 haffuer hand inted opbaaret huor thill Anderß Madßen suarede, at hand iche paa Kongl: Maytz: wegne haffuer forordnet Jenß Lauritßøn thill nogen wergemaall paa kirchenß wegne at paatage fast mindre thil nogen kirchenß indkompst at oppeberge, menß Peder Nielßen at giøre kirchen sin thillbørlig rigtighed, til hand derfra forløffueß.

Anderß Madßen mødte och fordret domb offuer Hanß Hanßen anlangende dend opsettelse som scheede i dag fiorten dage, anlangende Kongl:Maytz: restantz epter Commißariernes Taxering for Anno 1661 saa mødte thilstedde her imod at suare bemte: Hanß Hanßen i Schierup och her thill suaret at eptersom welfornehme mand Anderß Madtzen /: forige Slodßschriffuer paa Coldinghuuß :/ haffuer hannem i forfølgning her thill Holmandß Herridtz ting for schuld och Landgilde, och Kongl: Maytz: anpart korn thiender aff bemte: Holmandtz Herridt for 1661 och derfor er dom offuer hannem begierendeß, saa suaret bemte: Hanß Hanßen her imod at Anderß Madßen iche haffuer thilschichet Hanß Hanßen nogen restantz eller jordebog, eller Commißariers ligning, eller nogen anden befaling, at indfordre nogen schyld och landgilde eller kornthiender effter, hoeß bønderne her i Herredit for forn: aar 1661, huor for Hanß Hanßen formeente at epterdj det iche war hanß pligt och schyldighed saadant aff sinn egen paafund och **berme** at indfordre eller opberge aff Holmandß Herridts bønder foruden øffrighedß befaling, Hanß Hanßen da for slig Anderß Madßens thiltalle bør fri at werre; Noch suaret Hanß Hanßen at dersom hand derom udj thilbørlige thider haffde bekommet befalling, schulle hand noch som der om siin flid haffue anwendt enddog deelfougde i Holmandß Herridt iche pleier at indfordre schyld och landgilde, thi det at forrette pleyer fra Coldinghuuß at vdschicheß Restantzschriffuere eller andre aff schriffuerstuenß bethiender som schyld och landgilde hoeß bønderne i Holmands Herridt pleyer at indfordre och opberge, udj deelfougdenß neruerelse thil med suared hanß hann: at epterdj forbemte: schyld och landgilde och kornthiende for 1661, erachteß for gammel restantz som nu om stunder iche kand indfordreß epterdj derom thilforne ingen fuldkommen ansøgning giort er, formeente Hanß Hanßen der ud offuer at Anderß Madßen samme schyld och landgilde eller kornthiende, deß formedelst nu wed retten iche kand ehr lange, førend der om Kongl: naadigste befalling udj retten fremleggeß at Anderß Madßen det maa anname, epterdj receßen tillader restantz at indfordre, och epter forberørte leylighed och omstende formeente Hanß Hanßen sig for denne Anderß Madßens tiltalle frj at werre huor paa Hanß Hanßen imod Anderß Madßenß tiltalle war och domb begierendeß. Lest for retten her paa Holmandß Herridts ting for domb dend 19 Octob: 1663. Der thill suaret Anderß Madßen at epterdj Hanß

Hanß forregiffuer iche at haffue bekommet restantz huor epter hand kunde indfordre huiß Commißarierne haffuer Taxeret Holmandtz Herridt for 1661, och formeente Anderß Madßben at de Hanß Hanßens wdflugter er én wsandferdig beschylding epterdj hand her for retten beuißer med restantz opschrift aff thingskriffueren i Holmandß Herridt dend 1 Decemb: 1662 at Hanß Hanßen for retten er offuerleffueret én rigtig Copia aff Holmanß Herridtß Restantß, meente at hand plegtig war sligt at betalle, eller søgeß wed vdleg aff hanß boe, och derpaa er domb begierindeß, och Anderß Madtzen sig forbeholder denne Hanß Hanßens wsandferdig besvering at betalle, effterdj klarligen her for retten sligt anderledeß befindeß. Opsat vdj 4 vger.

Hanß Hanßen forpligted sig thill at bethale Anderß Madßen dj sex Rix daler i dag fiorten dage, och sex sauffschaaren foedstycker, huor aff thuende er leffueret, och betalingen att schee i rede penge, och ingen anden wahre, inden bemte: thid eller Hanß Hanßen i dag fiorten dage vden widere kald och warßell at staa vnder 6 høring.

Jenß Høg it Winde.

Madtz Anderßen i Piedsted och Jenß Hanßen sammested affhiemlet epter receßen at dj i dag 8. Dage steffnet och warßel gaff Peder Bull i Folderup paa Jenß Høgß wegne epter som hand haffuer steffnet hann: til Landßting da escher bemte: Jenß Høg her for retten at hand maa bekomme gienpart aff samme steffning, paa det hand kand wide at rette sig der effter, naar hand schall møde.

Søffren Pederßen och Hanß Nielßen affhiemlet epter receßen med eed och opragte fingre at dj i dag aatte dage gaff Hanß Knudßen i Brynsted mundtlig warßel och gaff hannem thil sag for fire daler och fire schipp roug, saafrembt hand det iche i dag aatte dage bethaler.

Dend sag med kirchewergerne som war opsat thil i dag, er fremdeleß opsatt udj fire vger.

Den 29 Octob:

Aatte Mend
Peder Søffrenßen i Schierup
Jenß Nielßen i Mørchholt
Hanß Jørgenßen Giesten i Breining
Iffuer Hanßen i Andkier
Nielß Buch i Byrkop
Peder Mortenßen i Andkier
Peder Pederßen i Gorßløff
Hanß Nielßen i Brynsted Mølle

Sex Høring
Søffren Jenßen i Piedsted
Nielß Terchelßen i Gauffuerslund
Suend Pederßen sammestedz
Hanß Knudzen i Brynsted
Peder Mortenßen i Huilßbierig
Nielß Pederßen i Piedsted

Herridtz Warßell.

Affhiemlet epter receßen med eed och opragte fingre Jenß Madßen i Winding, och Anderß Oluffßen sammedsteds. Affhiemlet Frandt Willomßen i Andkier och Hanß Søffrenßen samstedz. Affhiemlet Hanß Thomßen och Nielß Raßmußen i Breining. Affhiemlet Madtz Anderßen i Piedsted och Nielß Pederßen sammestedz. Affhiemlet Otthe Smed i Smidstrup och Nielß Pederßen sammesteds. Affhiemlet Søffren Jenßen i Gaurßlund och Peder Søffrenßen sammesteds.

Hanß Hanßen satte vdj rette och formeente at Bønderne strax yder och leffuerer dereß landgilde paa Coldinghuuß epter jordbogen inden femten dage eller och at lide namb i dereß bo och goetz huor det findes och der om i rette lagde Ambtskriffuerens Johan Badenhaupts

schriftlig befaling saa liudendeß. Kierre Hanß Hanßen epter som bønderne vdi de andre Herreder errer kaldeds, och udj nogle allerede domb gangen for dereß landgilde korn som w-feylbahre epter hanß Kongl: Maytz: breff schall werre indleffueredt, och inden Martine thill Kiøbenhaffn offendiget. Och som jeg wed min thienner Erfarer att I iche weed om I Eder thur vnderstaa, udj Holmandß Herridt samme domb at lade forhuerffue vden sær schriftlig befaling der om, da wiedeß Eder hermed, at derßom samme landgilde korn iche i thide der aff Herredet, saawelsom i andre Herreder worder indleffueret; haffuer I Eder schyldig at paatage, och suare thill huiß w-lempe aff deß forsømmelße kand foraarsageß. Gud befalet Ex Coldinghuuß d: 19 Octob: 1663. *JBadenhaupt mp*: Er derpaa for retten affsagt at bønderne som iche effter receßen och Kongl: befaling dereß landgilde i rette thide yder och leffuerer da derfor at giøres vdleg i dereß boe och goedtz.

Affhiemlet Hanß Søffrenßen i Andkier och Frandt Willomßen sammestedz at de i dag fiorten dage steffnet och warbelgaff Elße Jacobeß och hindeß hoßbond Hanß Escheßen i Huilsbierig paa Borgemester Jørgen Staalßens wegne imod dom.

Affhiemlet Søffren Jenßen i Gaurßlund och Peder Søffrenßen at de i dag fiorten dage steffnet och warbelgaff Poulwel Hanßen i Gorßløff paa Borgemester Jørgen Staalßens wegne imod domb epter tuende haandschreffters formelding dend ene lydende paa fire slette dr: som Elße Jacobß førige hoßbond Jacob Christenßen haffuer vdgiffuet och thill forpligted sig och sine arffuinger at betalle schadeßløß Dateret Weylle dend 6 Novemb: 1647, dend anden lydende paa Pouffuel Hanßen boende i Gorßløff paa 11 dr: 1 mk: med sin thilbørilig rente Dateret Weylle dend 7 Octob: Anno 1651. Peder Søffrenßen Buch i Schierup paa Borgemester Jørgen Staalßens wegne war domb begierendeß. Derpaa Herritzfougden Just Thomßen sentered, at dj een huer samme dereß vdgiffne haandschreffter bør inden femten dage at bethalle eller lide namb och wordering i dereß boe och guedts epter receßen.

Affhiemlet Nielß Pederßen i Piedsted och Mads Anderßen sammesteds at de i dag 8 dage steffnet och warbel gaff Staffen Espenßen i Folderupoch Thyge Pederßen samested 8, 14, 3 vger, 4, 5 och sex vgerß warbell och giffuer dem till sag for hueß de ham plegtig er, thill Her Jenß i Herßleff, opsat i 8 dage.

Mandagen dend 2 Novemb: Ao: 1663.

Aatte Mend

Peder Søffrenßen Buch, Jeß Nielßen i Mørchholt, Mads Nielßen i Breining, Søffren Jenßen i Schierup, Jørgen Jenßen i Huilsbierig, Søffren Pederßen i Sellerup, Peder Pederßen i Gorßløff, Anderß Bertelßen i Sellerup.

Sex Høring

SøffrenPederßen i Gorßløff, Jenß Søffrenßen i Schichballe, Pouffuel Bunde i Gorßløff, Hanß Møller i Brynsted Mølle, Staffen Espenßen i Folderup, Hanß Joenßen i Byrkop.

Jenß Madßen i Winding och Anderß Oluffßen sammestedz affhiemlet epter receßen med eed och opragte fingre at de i dag fiorten dage steffnet och warbell gaff Borgemester Jørgen Staalßen i Weylle imod dom och beskylding at suare Schierup kircheß werger Peder Raffn och Peder Buch huor offuer de irette satte och formeente at epterdj de haffuer bekommet Anderß Madßen Stichtschriffuerß schrifttelig seddell, at der schulle vdgiffues aff Schierup kircheß tiende 2½ schippe roug 5 schippe biug och 10 schipp hauffre for aar 1661. I lige maade for nest forleden aar dend fulde tiendeß affgiff och jordschuld epter samme seddelß indhold dateret Colding den 17 Octob: 1663, som i dag for retten bleff lest och paaschreffuet, det bemte: Borgemester Jørgen Staalßen som haffuer bemte: Kirche tinde udj feste bør derfor at Clarere saa de dereß regenschaber rigtig kand giøre, till kirchen och Kongl: Maytz: udgiffer

paa kirchenß wegne kand bliffue epter kommet, och war derpaa domb begierendeß och eptersom ingen ehr mødt thill gienßuar er sagen bleffuen opsat i fiorten dage.

Her Jenßes sag i Herbleff ehr opsat i 5 vger.

Søfren Pederßen i Gorsløff loed epterschreffne warßels mend indføre. Nielß Nielßen i Gorsløff ogc Jenß Søffrinßen sammesteds affhiemplet epter receßen med Eed och opragte fingre at de i dag fiorten dage steffnet och warßell gaff Raßmus Laßen i Gorßløff, med fiorten dage trei wger och maanedes warßell imoed winder at føre her thill Hollmandß Herridtß ting, och tage beschreffuen, saa fremkom Sidtzbell Søffrinß och affhiemeblet och want med Eed och opragte finger at hun hørde och saa forledig dend 15 Decemb: vdi for hendeß mandß gaard at Raßmus Laßen kaldte Søffrin Pederßen Een tiuff och Een schielm. Karenn Hanßkone wandt at hun hørde der Søffrin Pederßens søn Jenß Søffrinßen kom kiørendeß paa Gorsløff gade, samme dag, da kaldte forn: Raßmus Laßen hannem *Eed tiuffue vnge*, Anne Hanßdatter wandt i ligemaade som Karen Hanßkone wundet haffde.

Her Rasmus Oluffßen Cappellan i Fredrichß Odde loed læße hanß Kongl: Maytz: breff liudendeß som følger: Wi Fredrich dend Tredje etc: Giør alle witterligt epter som wi Sub Dato dend 7 Julij 1656 naadigst haffuer Perpetueret fire wore Anforter Kirche thiende i Coldinghuuß Ambt, thill Kirchenß och Scholehuuß tiennere i wor festning Fredrichß Odde och oß Elschelig Hæderlig och Wellærd H: Raßmus Oluffßen med tienner sammesteds hoeß oß vnderdanigst haffuer anholdet om wores anpart korn thiende aff Smidstrup Sogn thill detz behoff at maatte niude, thj haffuer wi naadigst beuilget och thilladt, saa och hermed beuilger och thillader at bemte: Hr: Raßmuß Oluffßen maa haffue niude och beholde epter offuer bemte: forrige fundatz och beuiling forn: woris anpart kierche thiende aff Smidstrup Sogn thill sin vnderholding saa lenge hand samme Capellani bethienner, huor forre bønderne som dennem i feste haffuer schall werre forpligt affgiffen aff samme thiende thil hannem vdi rette thide rigtigen at leffuere. Dog wille wi woriß Kongl: Høyheder och Regaler med Contributioner och ald anden almindelig paalag oß udj alle maader haffue forbeholder, forbiudendes alle och Een huer herimoed epter som for schreffuet staar att hindre eller vdi nogen maader forfang at giøre vnder wor hyldest och naade. Giffuet paa wor Kongl: Residentz udj Kiøbenhaffn den 16 Augusti 1663. Vnder wor Signete *Fridrich*. Huor epter Peder Raffn i Hostrup paa sine Egne, meenige Sogne-Mendß wegne i Smidstrup Sogn war tingßwinde begierindeß.

Mandagen den 9 Novemb: Ao 1663.

Aatte Mend

Søffren Pederßen i Sellerup

Jeß Nielßen i Mørchholt

Oluff Jenßen Gorßløff

Michel Pederßen ibid:

Jørgen Staffenßen ibid:

Jep Nielßen i Winding

Lauritz Jenßen i Byrkop

Anderß Christenßen ibid:

Sex Høring

Pouffuel Knudßen Brynsted

Nielß Therchelßen i Gaurßlund

Søffren Pederßen i Gorßløff

Peder Thomßen i Sellerup

Anderß Bertelßen ibid:

Peder Thomßen i Byrkop

Pouffuel Knudßen i Brynsted, Nielß Therchelßen i Gaurßlund, Søfren Pederßen i Gorßløff, Peder Thomßen i Sellerup, Anderß Berthelßen sammesteds och Peder Thomßen i Byrkop wandt med eed och opragte fingre epeter receßen, at udj forleden feide bleff *Hr.* Raßmus Jenßen i Gauerßlund, Just Thomßen i Huilsbierig, Nielß Sørenßen i Brynsted och Iffuer Jenßen i Schichballe gandsche aff fienderne Ruinred och Øde, och ald dereß middel och

formue bort tagen, een deel aff deres gaarde affbrendt, och én deel ellerß ruinered och gandsche øde, saa der fandtis iche eet leffuendes hoffde aff queg eller kree, eller nogen slagß goedtz eller wahre som noget kunde werre wændig i nogen maader. Peder Buch vdstedde dette winde, Just Thomßen thager det beschreffuen.

Jenß Søffrinßen i Gorsløff och Søffrin Søffrinßen ibid: affhiemmet epter receßen at de i dag aatte dage steffnet och warßelgaff Anne Pedersdatter Hanß Jørgenßenß i Gorsløff, Maren Jenßkone och Anne Thueßdatter, Hanß Hanßen Deelefouget giffuer dennom thill sag formedelßt di war hidsteffnet at winde deriß sandhed och iche wilde møde, huorfor hand formener de eenhuer bør at bøde deriß Thretz march For w-lydighed opsat i sex vger.

Jenß Søffrinßen i Gorsløff och Søffrin Søffrinßen ibid: affhiemmet, at di i dag aatte dage paa Søffrin Pederßens wegne i Gorsløff warßelgaff Poffuell Hanßen i Gorsløff och Raßmuß Laßen ibid: Nielß Jepßen, Hanß Jørgenßen och Mette Pederßdatter med hendeß laugverge, Christen Raßmußen och Jenß Raßmußen ibid: och gaff dennem thil sag for noget korn hand haffde laant dennem, opsat i sex vger.

Hanß Thomißen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining paa Pouffuel Knudßens wegne i Brynsted warßel gaff i dag aatte dage Peder Nielßen i Byrkop, Hanß Hanßen i Schierup, Christen Nielßen i Breining, Offer Søffrenßen i Mørchholt, Jørgen Hanßen i Brynsted i dag sit første ting huiß Pandter hann: for penge er i pandtet epter receßen.

Pouffuel Knudßen thiltaler Christen Nielßen i Breining for it halff hundred Slete daler hand hann: epter bleff plegtig er Dateret, Breining den 31 Martij 1663 huor paa Pouffuel Knudßen war domb begierendes. Chresten Nielßen mødte her selff thilstedde, opsat med Pouffel Knudßens bewilling i fiorten dage.

Søffren Pederßen i Gorsløff och Raßmus Laßen sammested thog huer andre i haand och kiendteß at dj war wænlig och well forligt med huer andre, saa dj wiste iche noget huer andre at beschylde end ald ære och gaat i alle maader.

Affhiemmet Mads Anderßen och Jens Hanßen i Piedsted at dj i dag Eer maaned warßel gaff Staffen Espensen i Folderup.

Jenß Madßen [i Winding] och Anderß Oluffßen sammested affhiemmet at dj i dag aatte dage warßel gaff Jenß Berthelßen i Winding for affgiftt aff Winding kircheß thiende for A_o 61. och for A_o 62, saa och for kirschens feste aff thinden.

Peder Buch dommer i denne sag, opsat thil i dag aatte dage.

Nielß Pederßen och Madß Anderßen affhiemmet at haffue warßell giffuen i dag fiorten dage Lauritz Jørgenßen i Piedsted paa Nielß Søffrenßens wegne i Hersløff Høyrrerup for winder. Saa fremkom Thomiß Hanßen i Piedsted, Thygge Skredder ibid: Søffren Jenßen och Jenß Joenßen sammesteds saa och Marenn Oluffßdatter i Schierup, som wandt med opragte fingre och Eed epter receßen, at dj hoeß war saa och hørde i forleden Sønddagß den 18 Octob: at Laß Jørgenßen i Huolgaard iblant andre got folchiß forsamling udj Morten Thomißens huuß, der yppede klammer och thrette vden ald schyld och brøde och haffde eéndragen kniff som hand wilde haffue giort gaat folch skade med huilchen Michell Wideßøn sønderbrød for hannem, huor offuer dj war foraarsagedt at sette hannem ud aff døren, paa det hand iche schulle begaae dend wlyche hand haffde i sinde. Ydermeere wandt forn: personer at forn: Laß

Jørgenßen slog thou windeuer ind och brechede dend tredje och krøb der igiennem och ind i stuen igien, och der hand war indkomen da søgte hand iblant folchene for gulffuet meget grum och wreed saa dj aff fryct maatte rømme for hannem vndtagen Michell Wideßen som thog én tend brad aff schorstenen och slog thil hannem med at hand størte thil jorden och iche Nielß Søffrenßen som hand haffuer klaged paa for sin schade enten slog hannem eller gjorde hannem nogen saar eller schade i nogen maader, och stod forn: Michel Wideßen sielff thill wedermaalß ting der dette winde gich beschreffwen.

Nielß Pederßen i Piedsted och Mads Anderßen sammested affhiemblet at de i dag aatte dage warbell gaff Peder Mortenßen i Huilsbierig paa Hanß Jørgenßen Giestens wegne i Breining och thilthalde hannem for noget hand hannem pligtig er epter thingßwindeß formelding opsat med begge parternes beuilning i aatte dage.

Christen Nielßen i Breining paa Anne Sl: Nielß Pederßens weigne ibid: och adwarede at der schulde holdes schiffthe paa thilkommendeß fredag effter hendes Sl: hoeßbond Nielß Pederßen, och thilworderingß mend vdneffnd Hanß Jørgenßen i Breining och Mads Nielßen, Nielß Hanßen och Nielß Therschelßen i Gaffuerslund.

Mandagen dend 16 Novemb: Anno 1663:

AatteMend

Peder Pederßen i Gorßløff, Hanß Nielßen Skowenborig, Pouffuell Bunde, Oluff Jenßen, Jørgen Staffenßen ibid: Peder Thomißen i Sellerup, Anderß Bertelßen och Hanß Thomißen sammesteds.

Sex Høring

Søffren Jenßen i Schierup, Jenß Raßmußen i Damkier, Søfren Nielßen sammested, Hanß Møller i Brynsted Mølle, Jacob Nielßen i Schierup, Hanß **Turrißen** i Piedsted.

Hans Søffrenßen i Andkier och Frands Willomßen sammesteds affhiemblet at haffue giffuen Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig warbell i dag aatte dage.

Hans Thomißen i Sellerup och Nielß Raßmußen i Breining affhiemblet epter receßen at haffue giffuen Iffuer Jørgenßen i Gauffuerslund warbell i dag aatte dage paa H: Raßmuß Jenßens och Just Thomißens wegne for domb om dj iche bør at betalle huiß der resterer aff Gauffuerßlund kircheß tiende epter dereß derpaa giffuen festebreffs formelding som di haffuer i feste for Anno 1661 och for Anno 1662, eller derfor at lide namb och wordering i dereß boe och goedtz huor det findes. Thomiß Ebbeßen suared at hand for sin persoen bør sit korn frem for forleden aar och ingen wilde det annamme och iche heller hand haffuer oppeberget noget aff Gauffuerßlund sognemend mens hand formeente at hand saa wel som alle sognemendene bliffuer frj for forleden Aar med den halffue thiende, effter som der iche meere begierdes aff Kongl: Maytz: anpart thil Riber Hoßpitall, som dog war besuerligt for dennem, at aff sted kome, epter som der daa fandtes saa mange Øde gaarder udj Sognedt som dj udj dend halffue part maatte yde for. Iffuer Jørgenßen i Gauerßlund mødte och suarede ligesom Thomiß Ebbeßen thilforn suarede. Epter kirchewergerne H: Raßmus Jenßen och Just Thomißen fordrer hoeß Iffuer Jørgenßen i Gauerßlund och Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig dend halffue feste penge 22 Rix dr: med sin rente der aff fra den thid deres feste breff indeholder saa och affgiffen der aff for 1661 och for 1662, saa wiit der aff iche er Clareret, da thilfinder jeg dennem deres festebreffs indhold at epter komme inden 15 dage eller derfor at schee vdleg i deres boe och goedtz for huis Øffrigheds deraff for deres armodschyld iche will effterlade.

Peder Buch dommer.

Anderß Madßens fuldmægtig Iffuer Pederßen bød sig i rette imod kirchewergerne her i Holmandß Herridt epter som sagen thil i dag er opsat som med opsettelse her aff tingbogen beuißes sættendes udj rette om kirchewergerne iche bør at erlegge thil hannem huis dj haffuer opbaaret aff kircherne i Holmands Herridt for Anno 1656 for Anno 1661 och for Anno 1662 och forregaff at resterer for forskreffne aaringer aff Schierup kirche 5½ Rix daler 1 mk: 1661 Studij schat 1 Rix dr: Stictschriffueren 4 Rix dr: for Anno 1662, Studij schatt 1 Rix dr: thil General Commißari 2 Rix dr: Stictschriffueren 3 Rix dr: thill dend affbrende kirche i Aalborg 1 Rix dr: huorpaa Iffuer Pederßen paa Anderß Madßens wegne offuer Peder Raffn och Peder Buch, Schierup kircheß Werger war endelig domb begierendeb, huor thill suareß epter som erlig och welforstanddig mand Anderß Madßen Kongl: Maytz: Stichtschriffuer offuer Riber Stifft tilholder ob vndereschreffne Skierrup kirche Werger for bemte: kircheß vdgiffter Anno 1661 och 1662, saa er der thill worreß korte suar at wi aldeleß intet haffuer bekomet aff kirchenß indtecht samme aaringer vden alleniste 5 schippe roug 6½ schipp byg och 21 schipp hauffre som ob nest forleden aar bleff leffueret aff Borgemester Jørgen Staalßen i Weylle samme kircheß thiende i feste haffuer, iche helder wi haffuer wist at wi mere schulde fordre, aff dend aarsag Sognet war saa Øde forarmit och wed ringe sæd førend for kort thid siden Anderß Madßen gaff ob derom sin schriftelig underretning som deß egen Dato vduißed, och forskreffne ringe korn vdj haffure bekommet haffuer wi ladet forbygge paa kirchenß høy nøduendig reparation nemblig dørren och vindeuer, och ob endda derpaa kand schyldig bliffue foruden huiß mere kirchen i forrige thider paa regenschaberne er pligtig bleffuen, thill med der wi bekom Anderß Madßens berørte vnderretning om huor meget wi aff bemte: kircheß tiende schulde fordre, haffuer wi ført det i proceß med bemte: Borgemester Jørgen Staalßen om deß affgift, dersom wi det wed rettens middell kand erlange, schal det iche werre vorris forsømmelse, menß erbiuder os saa snart wi det bekommer kirchen rigtighed derfor att gjøre, och Clarere huiß som thilbørligt er, epter som wj ingen middell haffuer kirchen widere forstreich at gjøre som Gud maa wide haffde storkigen hielp fornøden, formeener derfor ey nogen domb bør offuer os at vsteddes epter bemte: Anderß Madßens blotte i rettesettelse, men ob for hanß thiltale quit at werre och er begierendeb dette woris suar maatte bliffue indført leest paaschr: och ob igien thilstilleß. Actum Skierrup dend 16 Novemb: 1663. *Peder Raffn mpp. P.S.S.* End och fremblagdes for retten Anderß Madßens mißive liudendeß som følger: At Peder Rauffn och Peder Buch i Schierrup strax indkommer at leffuere huis penge hans Mai: naadigst haffuer paabudden af Schierrup kirche sambt aff Andre kircher wdj Riber Stifft at schall vdgiffues, och forundrer mig stoerligen at iche thilforne haffuer willet indkome i dereß regenschab at forklarer och rigtig giørre baade for di resterende thider 1661, nemlig half tredje schipper rug, femb schip biug och fire schip haffre, item for neste forleden Aahr den fulde afgift, och jordschyld sambt huiß andre indtechter kirchen thilkommer och huiß der imoed er vdgiffued, och saa fremt I Eder iche strax dermed indstillter maa I det self forsuare, thi alle kirche regnschaberne strax schal forferdiges, och i ligen thil Kiøbenhaffn epter K: Mai: naadigste befahling for schicheß. Gud befallt Colding d: 17 Octobr: Anno 1663. *Anderß Madßens Egen haand,* huilchen forschr: Mißive bleff leest for retten paa Holmands Herridts Ting den 2 Novemb: Anno 1663.

Borgemester Jørgen Staalßen, som haffde een gaard i feste i Skierrup Sogen, sambt dj andre aff Sogne mendene Hanß Hanßen, Søffren Jenßen i Skierrup, Jacob Nielßen, Søffren Nielßen och Iffuer Pederßen ibid: paa dereß egen och meenige Sognemendß wegne imoed dend fordring for det Aar 1661 her thill suarede at saa mange Skirup korn som Commißarierne da haffde antegnet ad vdgiffues aff thinden, det erbiude dj at wil med reede penge bethale, epter dend priiß det andre steder her i landet eller vdj Stifftet koster, och effterdj Anderß Madßen thiltaler Skierrup kirchewerger Peder Jenßen Raffn och Peder Søffrenßen Buch for nogen vdgift aff Schierrup kircheß indtegt for 1661 och for 1662 och dj der thil suarer iblandt andit,

saa wel och sogne mendenesielff det weedstaar, at dj ichun er gandsche ringe deel i samme thuende aar haffuer bekommet, hvilchet dj igien paa adschillige dereß Ruinerede kircheß fornødenhed haffuer angewendt, och kirchen paa siist giort regenschab bliffuer en temmelig Summa penge schyldig der och iche noget schriftlig fra Øffrigheden i rette fremleggeß huor effter same fordring schulle vdgiffueß, alleniste Anderß Madßens fuldmegtig Iffuer Pederßens blotte och bare ord, da wide jeg iche rettere derudj at kiende end Anderß Madßen jo bør att fremwiise rigtig forclaring naar dend Summa fra thageß som kirchebogen vduiiber kirchen bliffuer schyldig om kirchewergerne noged der offuer schyldig bliffuer før end jeg dennem noged kand thildømme at udgiffue. Just Thomißen dommer.

Peder Buch Skierrup kircheß werge fordret dom i dag offuer Borgemester Jørgen Staalßen for thiendens affgiffit aff Skierrup sogn hand haffuer i feste, och epter som Borgemester beraaber sig paa at wilde føre winder udj sagen, da er dend thill i dag maaned opsatt:

Gauffuerslund Kierche werge thiltaleß for 15½ Rix dr: saa och huiß de bliffuer schyldig epter opsettelsens widere formelding der thill suarer *H:* Raßmus Jenßen och Just Thomißen Kierchewerge at di nogle gange haffuer werret ude och wilde haffue Clareret dereß kierche regenschab, som med hanß egen haand derudi schreffuen beuißes och endda iche kunde komme der med thill nogen ende siden haffuer *H:* Raßmus Jenßen epter Anderß Madßens befaling her aff thinget den 21 Octob: sist forledenn werret udreyst thill Kolding igien och samme regenschab wilde haffue forklaret, da berette hanß bud Peder Jørgenßen, som hand derom thill Anderß Madßen haffde henschichet at hann: i hanß huuß bleff suaret, at Anderß Madßen war iche hjemme, huilchet hand her for retten med Eed och opragte fingre bekreffted huilchet Søffren Mogenßen aff Gauffuerslund och wed sin Eed bekreffted, at det war hannem i sandhed beuist at *H:* Raßmus samme thid war vdreyst och wilde gierne haffue samme kirche regenschab forklaret, och der hand igien hiemkom beklaged hand at Anderß Madßen war iche hiemme och nu saa offte med wforretted ærende haffuer werret derom vdreyst huad anbelangendeß det kirchekorn som thill fastelaffn 1657 bleff opbaaret, det er forne deres forbud hoeß kirchewergerne och bønderne bleffuen opholden indtill fienderne bleffue Landet megtig, dj da der fra huuß och gaard haffuer forjaged, och det bortrøffuet som wi dem deres deromb hoeß følgende schriftlige suar indeholder och formelder, och med thingßwinde er at beuiße, da eptersom welfornehme mand Anderß Madtzenn wed retten fordrer regenschab aff oß vnderschreffne for Gauffuerslund kircheß indtecht och vdgiffit och begiere rede penge aff oß eller indwiibning vdj worriß boe och løß Ørre for det som wi iche haffuer bekommet eller oppebaaret, da er thil saadan hanß forregiffuende och fordring wores korte och enfoldig suar, at huiß wj hid ind thill paa Gauffuerslund kircheß wegne haffuer oppebaaret der paa haffuer wj offuer leffueret Anders Madßen rigtighed och regenschab baade paa indtegt och vdgiffit, saa hand iche kand haffue med billighed sig offuer oß udj nogen maade att besuerge, men wi haffuer oß mere at besuerge i at oß iche wdj regenschaberne er bleffuen gaat giort, huiß wi paa kirchenß eller kirchemurenß brystfeldighed och fornøden reparation epter rigtig beuiiß haffuer angewendt, medens scheer affkortning och mangel baade paa Materialerneß indkiøb, sambt andre nødvendige vdgiffiter oß thil største schade och thab imod gamle loughlig wedtagen schich oß er paaført i det kornet settes oß langt høyere end Landkiøbet imod receßen – 3, at huiß aff kirchens indkomb thillige med woriß eget epter rigtig beuiiß oß aff fienderne er bleffuet frarøffuit formedelst kiøbmanden som det aff øffrigheden war forundt, iche wilde det affoerdre, och iche wj toerde imod befaling thil nogen anden affhende, men bleff hoeß oß beliggende indthil fienderne ankomb och det borttog iche endnu er bleffuen oß gaat giort, medenß imod Kongl: Mandat och forordning derfor aff oß fordres fuld bethaling. Naar forschreffne poster maa os gaat giøres, erbiude wi oß at giøre rigtighed och regenschab igien paa ny, enddog det allerede thilforn scheid ehr for alt huiß wi paa kirchenß wegne

hidindtill haffuer anammet och vdgiffuen dog at wi maa Contenteres for huiß wi offuer indtegten thill kirchens fornødenhed haffuer vdgiffuen epter gammel louglig brug och skich och regenschaberne saa her i Herredet hoeß Prouuisten som seduanligt aff Anderß Madßens Stichtschriffuer maatte forrethages, at oß iche dermed schal paaleggeß widere bekostning deromb at gjøre flere reyßer deromb thil Colding, med mindre det oß i regenschaberneß wdgiffit maatte gaat gjøreß, kand Anderß Madtßens louglig beuiße at wi paa kirchens wegne wjdere haffuer oppebaaredt end offuerleffuerede regenschaber omb formelder, da er wi pligtig der thill at suare och gjøre rigtig: men huis iche formener wi oß for saadan thiltale frj at werre, thj det er jo imod ald Christelig Loug och Ret at nogen schulle bethale det som hand iche haffuer bekommet, huor forre wi er gerne begierendes at epterdj Anderß Madßens selff wide hoeß huem kirchenß korn och indkomb er bestaaende hand da som kirchenß Patron hjoftuit mendene derfor wilde søge, naar det oß bliffuer offuerleffueret skall wj strax epter billighed derfor med største redebondhed gjører rigtighed, eller och omb Anderß Madtßens bedre behager det sielff at wille anamme, thj naar wi haffuer fordret noget aff Sognemendene paa kirchenß wegne da haffuer di forregiffuen 1: at dj vnderdanigst formoder at de maatte niude dend samme benaading och affkortning paa thienderneß affgiffit som dennem aff hanß Ko: Maytz: paa landgilden war beuilget i synderlighed epterdj de vdj forleden aaringer neppelig haffuer saaet dend 4 part saa meget som dj tilforne pleier at saa, och derpaa bekom saadan mißwext at di maatte thage siun der thill, thill med falt det dennem och alt forbesuerligt at giffue thienden for dj mange Øde gaarder och boeliger her findtes udj sognet. 2: haffuer dj suaret at huiß dj aff dereß ringe wilkor thil kirchenß fornødenhed och brøstfeldighed schulde vdgiffue det wilde de haffue paa deres ruinerede kirchenß nødwendige reparation angewendt, och iche thill anden brug, huor omb dj och med første General Inspector eller och hanß Ko: Maytz: wilde vnderdanigst anmode, och epterdj Anderß Madßens saa Stricten wed retten will søge alting, da forhaaber wi well at retten føyer oß i dj maader mere end hannom, ja end och der udj at kirchenß regenschaber iche aarlig epter receßen er forhørdt, huilchet wj will haffue oß forbeholden at forregiffue dend stoere schade oß der udj er thilføyet baade for wfreden och siden, om det iche bør oß at ind retlige, wj formoder Anderß Madßens, dette worreß korte suar wilde lade sig welbefalde och epter beuißer woriß indkiøbte Materialer och paa kirchen anwende bekostning got gjøre, och huiß korn fienderne haffuer borttagen, der wj ware i landflygtighed, saa och huiß kirchen bliffuer oß schyldig offuer siidste giorte regenschab Consentere ellers forhaaber wj at dend forordnede Setfougedt iche i andre maader nogen domb offuer oß vdstedder, epterdj wj alle billige maader herudj oß Præsenterer. Actum Gauffuerslund Prestegaard dend 19 Octob: 1663. *Rasmus Jenßen m.m. Joest Thomißen.* – Iffuer Pederßen Anderß Madtßens fuldmegtig satte wdj rette, och wardomb begierendeß om Gauffuerslund Kirchewerger Johe bør at bethalle det korn som dj haffuer opbaaredt for Anno 1656, saa och dj 15½ Rix dr: skriffuer penge, och anden sedwanlig wdgiffit, Setfougden Peder Buch derpaa Sentered. Efftersom befindeß at Gauffuerslund kircheß regenschab iche effter receßen er forhørdt, for det aar 1656 och paa det kirche korn som for samme aar thill fastelaffn 1657 aff Sognemendene thill kirche Wergerne er leffueredt er giort forbud at dj det iche kirchen thill beste effter gammel skich och seduane maatte bort selge thill andre end thill Peder Wdßen i Colding, huilchet hand dog iche enten wilde lade affhendte, eller wognleye bethalle, huor offuer det hoes kirche Wergerne er bleffuen opholden epterßom wognleyen dennem iche helder i regenschabet maatte gaat gjøreß, alligewell dj hoeß andre gaat folch derpaa haffde bekommet Materialer thill kirchen som dj siden aff deres egedt maatte bethalle i dend forhaabning at kirchenß regenschab schulde inden dend 1 Aprilis effter receßen haffue bleffuen forhørdt att dj dermed kunde haffue kommen thill ende, huilchet iche scheed ehr, der offuer er det bleffuen paa dennem beliggende ind thill fienderne kom i Landet, som det med alt anden deres formue haffuer bortrøffuedt epter tingßuindeß widere formelding, och efftersom wores allernaadigste Arffue Konge och Herreß vdgangne forordning Dateret

Kiøbenhaffn. I bland andet formelder at huilche kirche Werger, som haffuer hafft noged hoeß sig af kirchens indkombst, och thillige med deres eget i forleden feyde aff fienderne ehr bortrøffued, dj maa derforre werre kraffuebløß, da wiste Jeg iche rettere der i at kiende, end forn: Her Rasmus Jenßen och Joest Thomißen jo for samme bort Røffuede korn bør frij at werre, och efftersom hand och paa dj thider war Skriffuer och fuldmegtig offuer kirchernes regenschaber, och hand iche aarlig samme kircheß regenschab effter receßen haffuer thill ende bragt, som saaledes i dend første bogß 20. Capitel formelder, att naar sligt iche epterkommeß, och kirche Wergerne der offuer faar skade, da bør dend som der thill er aarsag at stande kirchen derfor thill rette huilchet Øffrigheden hafuer sig forbeholden hoeß dj der thill haffuer foraarsagedt, at søge. Huad anbelangendeß ehr vdgifften paa kirchenß wegne, som rigtig befindeß och ehrachteß, det bør kirche Wergerne igien at haffue sin betaling for aff kirchenß indkombst, saauit dend dennem skyldig bliffuer offuer huiß dj thill forleden fastelaffn 1663 louglig offuerbeuißeß at haffue anammet och opbaaredt men huiß Sognemendene der aff udj dereß store armoed opholder, och iche haffuer kundet formaa at vdgiffue formedelst stederne haffuer werredt gandsche Øde och Ruinered, och iche vden gandsche ringe Sæd haffde, och derom aff Anderß Madßen iche frem wißes Øffrighedenß befaling, huor meget der aff i berørte thuende aar schal vdgiffues enten i korn eller penge, da wide Jeg iche derfor kirche Wergerne noget Eyenligt at thildømme, menß huis der aff tilbage staar och Øffrigheden iche will effter lade da derfor at søge dennem som thienden i feste haffuer. Huad dend post angaar at Anders Madßen haffuer aduaret kirche Wergerne at møde med deres regenschaber i Colding, saa er det her thuende gange beuiist at werre epterkomet, baade med Anderß Madsens egen haand, saa och med got folcheß winde och schrifftelig kundschab, saa hand iche i di maader billigen burde dennem widere bekostning her vden Herrededt der med at giøre, menß hoes Prouisten dereß regenschab her i Herredet aarlig att forklare, saafrembt deres derpaa anwendte bekostning iche dennem maa got giøreß, da wiste Jeg iche denn: at kunde tildøme dj paafodrende 15½ Rix dr: at vdgiffue epter Anderß Madßens fuldmegtigeß egen blote ord, førend der fremlegges rigtig beuiiß at kirche Wergerne bliffuer kirchen noged schyldig. *Peder Buch dommer.*

Hanß Oluffßen i Gorbløff och Søffren Jenßen samested affhiemplet at dj i dag aatte dage warbel gaff Oluff Jenßen i Gorsløff, paa Peder Raffnß wegne och gaff hannem thill sag for sexten daller, opsat i trey vger.

Eptersom det i dag er sette vgerß dag anlangende at Anderß Madßen haffuer sat udj rette om Hanß Hanßen Deeefouget iche bør at betalle och suare thil hans restantz her udj Holmands Herridt och derom bød sig med hans fuldmegtig Iffuer Pederßen udj rette, huor paa Hanß Hanßen fremblagde goot folches schrifftelig kundschab her aff Herredet nemlig Peder Søffrenßen Buch i Skierup, Pouffuel Knudßen i Brynsted, Søffren Pederßen i Gorbløff, och Peder Pederßen sammested, Nielß Søffrenßen i Piedsted, Hanß Jørgenßen Giesten i Breining, Anders Nielßen i Welling, Iffuer Hanßen i Andkier, Iffuer Nielßen i Winding, Nielß Therchelßen i Gauffuerslund oc Thomiß Ebbeßen i Huilsbierig som samme deres schrifftelig kundschab her for retten i dag med eed och opragte fingre bekrefted liudendes som epterfølger, at epterbom Hanß Hanßen i Schierup Deelfouget i Holmands Herridt haffuer werret woris sandferdig kundschab begierendes anlangende huorledeß och wed huem restantzerns her i Holmandtz Herridt pleyer thill Coldinghuuß at opberges och annames aff da haffuer det werret saaledes schaffedt at saa lenge wi kand mindeß vdj nogle Lehnßmends thider da haffuer Slotzschriffueren een epter anden Ja End och Anderß Madßen seilff vdschichest fra Skriffuerstuen aff deres egne thienner som Restantzen aff bønderne haffuer annammet, och iche deeefougden eller hanß formend haffuer suoridt, eller ehr søgt for att bethale nogen Restantzer førend nu Anderß Madßen for nogle Aar effter forleden feide

anfanger sligt imod hannem omb, derpaa bad di dennem Gud thill hielp paa som Jens Høeg och i ligemaade schriftelig beretter paa Ottehe Aarß tid paa lige maader det at haffue forretted som før er meldt, och stoed Anderß Madßens fuldmegtig Iffuer Pederßen med forskreffne mend thill wedermaalß thing, epter slig leijlighed bød Hanß Hanßen Deelfougedt sig i rette och war endelig dom begierendeß huor till Anderß Madßens fuldmegtig Iffuer Pederßen suarede at hannem war inted derom aff Anderß Madßen befalet, ey heller wilde haffue nogedt med hannem at schaffe andet end got, Hanß Hanßen war dog endelig dom begierendeß epter som sagen thil i dag opsat er, och formeente for Anderß Madßens begyndte och widere thiltalle fri at werre med flere ord och thale dennem deromb imellem faldt, daa epter slig leijlighed, och eptersom der iche nogedt i rette leggeß at Hanß Hanßen Deelfougedt særlig thil Anderß Madßens Restantz schulle suare och betale, och hand med got folcheß kundschab och windeßbyrd beuißer at deelfougden eller hans formend nogen aff schriffuerne til sin Restantz haffuer suarede, eller deromb thilforne søgt, eller anmoedet ehr Restantzen at bethale, da thilfinder jeg hannem for Anderß Madßens tilthale fri at werre. *Just Th. Domer.*

Søffren Jenßen i Gorßløff och Hanß Oluffßen sammested affhiemblet epter receßen at di i dag atte dage warbel gaff Hanß Nielßen i Gorßløff paa Pouffuel Knudßens wegne i Brynsted och gaff hannem thill sag for thi daler med sin thilbørlig rendte. Opsat udj sex vger.

Jørgen Raßmußen och Raßmus Jørgenßen i Piedsted warbel gaff Nielß Søffrenßen i Høyrup i dag fiorten dage for klage at thage beschreffuen, da fremkom Laß Jørgenßen och klaget paa Nielß Søffrenßen at hand haffde slaget hannem it slag med een stoell och slagedt hannem treij aff hanß side been sønder.

Efttersom dend sag med Jenß Vlff i Winding thil i dag er opsat och Just Thomißen i rette setter och ehr domb begierendeß, om hand iche bør effter hanß feste breffs formeldding at bethale thiendens affgiffit huis der aff resterer for 1661, och 1662, derpaa senterede at forn: Jenß Vlff thill Windinge kirches giold och vdgiffit bør samme thiendeß affgiffit at Clarere inden fembten dage eller och derfor at schee vdleg i hanß boe och goedts for saa wiit Øffrigheden iche for Sognemendens armoed schyld will effterlade. *Peder Buch dommer.*

Pouffuel Knudßen i Brynsted thog andit thing i dag om opbiudelße paa huiß pandter hand haffuer.

Hanß Hanßen i Skierup Deelfougedt fremlagde for retten en landstingß seddel liudendes som følger: Lauritz Belou thill Kølschegaard och Willem Lange *Landsdommer* udj Nør Jutland, och Hendrich Jenßen *Landstingßhørrer* ibid: Giør Witterlig at Aar epter Guds biurd 1663 dend 23 Septemb: paa Wiborrig Landsting war schichet Nielß Hendrichßen och Jenß Hanßen i Wiborrig, som her i dag steffnet och warbell gaff alle Sl: Afgangne Lille Jenß Pederßens arffuinger i Skierup, Sl: Jørgen Raffns arffuinger aff Welling, Sl: Peder Ibbens arffuinger ibid: och Sl: Christen Pederßens arffuinger aff Piedsted och Suurkier, for dom och alle huis andre lougmaall som Erlig och Well agt mand Jacob Lauritzen Bech Kongl: Maytz: Huußfouget paa Coldinghuuß eller hans fuldmegtige paa Kongl: Maytz: wegne agter at lade forhuerffue och thage beschreffuedt thill Holmandß Herrids thing paa Mandag førstkomendes sex vger, siuff, otte, ni, thi, elleffue och tholff vger, anlangende deres Eiendombß gaarde di lader ligge Øde, och ey antager, om forn: arffuinger enten di findes inden eller vden lands dj wmøndige med dereß laugwerge wil haffue nogedt der thil at suare **in cuius tei Testimonium Sigilla nra præsentio** Opsat i Sex vger.

Den sag med Peder Mortenßen i Huilsbierig ehr fremdeles opsat i fiorten dage.

Just Thomißen loed fordeelle Iffuer Pederßen i Skierup epter breff 4 slette daller och thou schip biug med des epterstaaends rendte fra dend 7 Decemb: Ano 1649.

Mandagen dend 23 Novemb: Anno 1663

Aatte Mend	Sex Høring
Christen Nielßen i Breining	Søffren Pederßen i Sellerup
Søfren Pedersen i Gorsløff	Hanß Escheßen i Huilsbierig
Nielß Therchelßen i Gaffuerslund	Hanß Oluffßen i Winding
Anderß Nielßen i Welling	Hanß Møller i Brynsted Mølle
Jeß Nielßen i Mørchholt	Peder Thomißen i Sellerup
Iffuer Hanßen i Andkier	Hanß Skoenborg i Gorbløff
Jørgen Jenßen i Huilsbierig	
Anderß Bertelßen i Sellerup	

Othe Pederßen och Nielß Pederßen i Smidstrup affhiemlet epter receßen at dj i dag aatte dage haffuer hidkaldet Hanß Klinchhammer i Welling, och hanß hustru Dorthe Lauritzdatter, epter deelfougden Hanß Hanßens befaling och gaff dennem thill sag for een klage de haffuer giort, som i thingbogen findes indført, och satte her i dag udj rette och formeente de samme dereß klage bør at beuße, eller lide derfor som wedbør. Opsatt i aatte dage.

Hanß Hanßen i Windinge fich domb paa Peder Bull i Folderup epter it forløftes breff paa Peder Thygeßens wegne i Folderup, liudendeß paa 8 Slette dr: Dateret Folderup dend 22 Octob: 1652.

Jacob Lauritzen Huußfouget paa Coldinghuuß i haand thog Hanß Hanßen Deelfouget i Skierup och loffue at forschaffe hannem for huer gaard i Holmandß Herrit schren halfft thrauff thag och sexskilling huilchet epter schreffne mend Peder Buch i Skierup, Søfren Pederßen i Gorbløff, Peder Pederßen, Oluff Damkier sammesteds Jørgen Nielßen i Ranß, Jeß Nielßen i Mørchholt, **Peder Huid i Byrkop**, Iffuer Hanßen i Andkier, Anderß Nielßen i Welling, Pouffuel Smed i Brynsted, Hans Oluffßen i Winding, Peder Jenßen i Smidstrup, Niels Pederßen i Piedsted, Hanß Escheßen i Huilsbierig, Frantz Willemben i Andkier och Pouffuel Bunde i Gorbløff igien haffuer loffuedt at forschaffe huis fougden, der med haffuer Hanß Hanßen loffuedt at lade Tinget forferdige med gauffle och andet som det sig bør inden Juull.

Nielß Pederßen och Mads Anderßen i Piedsted affhiemlet effter receßen at dj i dag aatte dage warßel gaff Laß Jørgenßen i Piedsted for domb paa Nielß Søffrenßens wegne i Herbløff Høyrup, och satte i rette om Laß Jørgenßen iche bør at bethale hannem dend schade som hand haffuer lidet for hand w-schyldig er hengt i Colding Huuß Thorn mit i hans beste roug sæd, och der foruden lide som en løgner for dend wsandferdig klage hand haffuer giort paa hannem. Opsat i 6 vger.

Dend sag med Pouffuel Knudßen i Brynsted och Christen Nielßen i Breining er opsat thill i dag aatte dage.

Nielß Pederßen och Mads Anderßen i Piedsted affhiemlet epter receßen at di i dag fiorten dage warßelgaff Hanß Schreder i Byrkop, Peder Thomißen, Laß Pederßen, **Peder Huid**, Nielß Buch, Søffrin Lauridßen ibid: Hanß Hanßen giffuer dennem thil sag for noget thøy som dj haffuer vdtagedt i Peder Lauritzens huuß i Byrkop. Opsat i 6 vger.

Epter som det eer i dag Pouffuel Knudßen i Brynsted hanß tredje ting daa opsagde hand Peder Nielßen i Børkop, Hanß Hanßen i Schierup, Offer Søffrenßen i Mørchholt, Jørgen Hanßen i Brøndsted, huiß pandter der hannem for penge haffuer i pandt sat epter receßen och dersom der nogen aff samme pandter i feide thiden kand werre bleffuen borte for hannem, och dersom hand beuißlig gioreß enten med sandferdig windeßbiurd eller reigtig beuißer at nogen aff deres pandter haffuer werret bedre, end huiß penge hand dennem derpaa forstragt haffuer med sin paaløbende renthe och schadegiold thil denne dag, wil hand werre offuerbødig med dennem strax at giøre rigthighed derom, eller hand epter denne dag ey wil dennem widere der thil suare, och er her epter thingßwinde begierendeß.

Mandagen den 30 Novemb: Anno 1663:

Aatte Mend
 Thomas Ebbesen i Huilsbierig
 Peder Pederßen i Gorsløff
 Søffrin Pederßen i Gorßsløf
 Jørgen Jenßen i Huilsbierig
 Jacob Søffrenßen i Gorßløf
 Anders Nielßen i Welling
 Hanß Klinchhamer ibid:
 Nielß Therchelßen i Gauffuerslund

Sex Høring
 Thoms Søffrinßen i Gaffuerslund
Peder Huid i Byrkop
 Iffuer Jørgenßen i Gaffuerslund
 Søffren Jenßen i Skierup
 Iffuer Hanßen i Andkier
 Peder Thomeßen i Sellerup

Dend sag ed Hanß Klinchhammerß hustru i Welling och Hendrich Nielßen er fremdeles opsat thill i dag aatte dage: och Hanß Nielßen sielff mødte och suarede der thill at hand inden dend thid derfor wilde stille Øffrigheden thillfreds.

Hanß Jørgenßen Giesten i Breining och Peder Mortenßen i Huilsbierig thog huer andre i haand och kiendtes at de war wenligen och wel forligt, om de fyrgeshyffue Rix daler som Hanß Jørgenßen war thildømbt at betale hannem, huor epter de ware thingßwinde begierendeß.

Søffren Jenßen i Gorßløff och Hanß Oluffßen sammested affhiemblet epter receßen at de i dag otte dage warbell gaff Maren Søffrens i Gaardbløff, med begge hendes sønner paa Hanß Nielßens wegne i Gorßløff for tholff Slette dalere och 1 mk: Søffren Laßen i sammested effter breff er hannem pligtig opsat i fiorten dage.

Mandagen den 7 Decemb:

Aatte Mend
 Peder Søffrenßen i Skierup
 Jeß Nielßen i Mørchholt
 Nielß Therchelßen i Gauffuerslund
 Iffuer Hanßen i Andkier
 Christen Nielßen i Breining
 Søffren Pederßen i Gorßløff
 Pouffuell Bonde i sammested
 Mads Nielßen i Breining

Sex Høring
 Søffren Jørgenßen i Brønsted
 Simon Boeßen i Gaffuerslund
 Peder Mortenßen i Andkier
 Hanß Jørgenßen i Breining
 Peder Nielßen i Piedsted
 Iffuer Pederßen i Schierup

Paa Borgemester Jørgen Staalßens wegne en dom Søffren Pederßen i Weylle och Nielß Hanßen sammested hiemblet med eed och opragte fingre at de i dag fiorten dage warbell gaff

menige Sognemend, Boelbmend och Huusmend i Schierup sogn nemmelig Hanß Hanßen, Peder Buch, Fredrich Jenßen, Søffren Jenßen, Jacob Nielßen, Peder Mortenßen och Pouffuell Nielßen, Peder Hanßen Tueßen, Iffuer Pederßen, Nielß Pederßen, Nielß Hanßen, Raßmus Nielßen, Therckeld Madßen, Peder Søffrenßen, Staffen Wideßen, Simon i Just Thomeßens gaard, Søffren Oluffßen, Jenß Roed, Raßmus Jenßen i Damkier, Jenß Raßmußen, Søffren Nielßen, Laß Nielßen i Lunde Møllested, Peder Nielßen i Suinholt, Knud Pederßen och Lehne Hanßdatter i sammested.

Lißbeth Peder Nielßenß i Bryndsted bleff fordredt epter hendeß egen forpligt for frem Slette dr: hun Hanß Jenßen i Herßløff plegtig er.

Hanß Søffrinßen i Andkier och Frandtzt Willomßen ibid: hiemelet at dj i dag 8 dage gaff Hanß Christenßen Schredder i Andkier warbell paa Gyde Willemßens wegne i Selderup, och gaff hannom thill sag for en Slette daler hand hannom plegtig er opsat i Sex uger.

Christen Nielßen, Nielß Hanßen, Hanß Jørgenßen Giesten och Madtz Nielßen i Breining worderingß mend paa Skiffte som bleff holden i Breining dend 13 Novemb: nest forleden effter Sl: Nielß Pederßen.

Affhiemplet saaledes at were paßeret som epter følger huor effter Thomiß Madtßen war tingßwinde begierindeß och stoed Hanß Jørgenßen it Nielß Pederßens barns formyndere thil wedemaalßting.

Anno 1663 dend 13 Novemb: er holden Skiffte i Breining epter Sl: Nielß Pederßen offuerwerendeß Herridtzfougden Just Thomßen, Deelfougden Hanß Hanßen, och Herritßchriffueren Nielß Søffrinßen, och worderingßmend Christen Nielßen, Nielß Hanßen, Hanß Jørgenßen Giesten, Madtz Nielßen i Breining, samt Hanß Jørgenßen en piges formynder dereß offueruerelße och da befandteß som epterfølger: *Heste* – 1 Soert Giending 10 Slette dr: 1 Brun blind hest 1 dr: 2 mk: 1 Soert hoppe 6 dr: it föll 2 dr: 2 mk: *Kiør* 1 Graaspunget 4 dr: 1 Graahuffuet 7 dr: 1 blaaspunget 6 dr: 1 Graabullet vng nød 2 dr: 2 mk: Sex gammel faar 4 dr: 2 mk: 2 Wederlamb och 2 Gimmerlamb 1 dr: 1 mk: - *Vtærchen Korn Roug* 13 traffer huer thraffue 2 sk: huer sch: biug 47 thraffer huer thraff: 3½ scip: 20 tdr: Hauffre 34 thraffer huer thraff 4 schipp er 2 tønner, Blænd korn 4 thraff: huer thraffue 3 schipp 1½ schip Boghuede 20 traffue: huer thraffue 2½ schip 6 mk: *Boeschab*. Threi smaa Meßing kedler 1 dr: fire thinfade och siuff thintallerchen 2 daler, thou brygballe 14 sk: 1 Gammel jerngryde 8 sk: *Hummel* 20 schippe. En gammel Wogn med sin behøring 1 dr: En boløxe 2 mk: En haandøxe 12 sk: Een Ploug med sin behørige jern Ploughiulene for uden och een thræ harve 3 mk: Een stoer Eegekiste – 3 mk: derj beregnet Et liden grøn Skrin. En nauffre, En bordkniff, Et spigerboer 8 sk: En Hølee 24 sk: Et Skierre Jern 1 mk: threij Kieddelscheer 1 mk: En Quern 24 sk: Thou Solde och it throuff 12 sk: Threij halffue Øltønner 2 mk: threij gammel Stoelle 8 sk: Thou linneth dyner, thou lagen dend ene hør garns och dend anden blaargaarnß med en hoffuet dyne och thou puder 2 slette daler. En gammel Schifue, noch een anden gammel Schiffue 24 sk: it Pib Stob 4 sk: thou thinkouschen 8 sk: En Kierne 4 sk: Een flødbytte 2 sk: Siuff Siebytter 14 sk: Een Spand, Een Strippe, Een Bygtynde 12 sk: Thou gammel arch 24 sk: *Summa* 91 dr: 3 mk: 10 sk: *Bortschylidig Gield*. Kongl: Maytz: skyld och landgilde – Roug 11 schippe, biug 1 thynde, hauffre 1 tdr: Smør 1 pund, They march Penge, it brendsuin, thou Rix daler for forleden aar som er arbejds Penge fire Rix daler: for neruerende aar och arbejds Penge. *Skat Penge*. 13 Slette daler ringer een arch – 6½ Skip Roug och 6½ schip biug Skat korn. Her Raßmus Jenßen epter breff 6 dr: och 1 mk: med sin rendte fra dend 26 Martij 1661 och ellerß 1 Slet march laante Penge, thilhobe er 5 mk: - Just Thomißen fordret epter breff thi Slette dr: och thyffue Skilling saa och sytten skipp humble. Zhoehne Pederßen i Colding fordret effter

breff thi march dansche. Jenß Schredder i Breining fordrer effter breff 7½ Slette daller, Hanß Hanßen Deelfouget i Skierup fordret 1 Rix daller, Jørgen Mortenßen fordret epter thilstaaendeß giæld 3½ daler, Christen Nielßen i Breining fordret laante penge 2 dlr: 3 mk: 8 sk: Noch fire schiepp Sædebiug 5 mk: noch fordret for én Liigkiste 2 Rix dr: for begraffuelßen effter byenß wedtegt 3 daler. Nielß Hanßen i Breining thilstaaendeß giæld 6 Slette daller. Noch for thou skipp biug 2½ mk: Hanß Jørgenßen Giesten i Breining fordret 12 Slette daller som hand schulde haffue laant Peder Jørgenßen thill Hanß Brandt, som iche paa skiffte effter Peder Jørgenßen er fordret, ey heller nogen beuis deromb frembleggeß. Thiendens feste som resterer aff Kirchenß Thiende 2 mk: Schat Penge 28 sk: Fouget och Skriffuer Penge fire Rix dr: Anderß Hanßen i Brynsted 1 Rix dr: som er bedaget thill S. Michelß dagh: Resterer aff Kirchenß anpart thiende for forleden Aar penge 15 mk: *Lateres* 89 dr: 2 mk: Och efftersom forschreffne Giæld huiß i boen findes thillige med hin anden opdrager, da haffuer Thomis Madtzen anloffuedt Een huer sin giæld rigtig effter een huerß wille at Contentere, och bethalle schadesløß i alle maader, Och offuer aldt dette haffuer Thomis Madßen loffuet at forsiune barnet nauffnlig Karen Nielßdatter med føde och klede i sexten Aar, och holde hinde thill ære och læhre, och derfor uden giffue hende thyffue Slette daller, thill Een feiring, som midlertid schall staa rentebløß.

Mandagen den 14 Decemb: 1663:

Just Thomißen Herrits Fouget och Nielß Schriffuer sammestedt.

Aatte Mend

Nielß Terchelßen i Gauffuerslund, Søfren Pederßen i Gorbløff, Iffuer Hanßen i Andkier, Peder Smed i Byrkop, Anderß Mogenßen i Gauffuerslund, Iffuer Jørgenßen sammested, Thomis Søffrenßen ibid: Peder Søfrenßen i Andkier.

Huußfougden Jacob Lauritzen thilsagde bønderne en huer at yde 3 læß wed paa Coldinghuuß, som i dag schall begyndeß paa, at udwißes.

Jacob Lauritzen Bech it Winde.

Hanß Søffrenßen och Franttz Willemßen i Andkier hiemplet med eed och opragte fingre epter receßen at di i dag aatte dage warbell gaff Hanß Christenßen Skredder i Andkier for winder i dag at tage beschreffuet, och saa fremkom Søffren Pederßen i Gorbløff aom wandt med eed och opragte fingre epter receßen, at dend dag hand och de andre Sandemend war vdsteffnet paa Coldinghuuß, da bleff Hanß Christenßen Skredder ophent aff Thornet, och da udloffued di leyermaalß bødder som hand war skyldig for Kirsten Jørgenßdatter hand haffde beligget, och derfor at wille stille Lehnßmanden thilfreds, om hand iche louligen kunde beuiße at samme Leyermaalß bødder thilforn war betaldt, Nielß Buch i Byrkop, Søffren Pederßen i Sellerup, och Madtz Nielßen i Breining, Sandemend her i Herredet wandt wed lige s[v]oren Eed, som Søffren Pederßen wundet haffuer.

Dend Sag med Hanß Klinchhammer i Welling er fremdeleß opsat i aatte dage.

Peder Jenßen Rauffn och Peder Søffrenßen Buch fich domb offuer Borgemester Jørgen Staalßen i Wedjell epter opsettelbens formelding indført den 2 Novemb: huad anbelanger det aar 1661 da erbiuder B. Jørgen Staalßen och di andre sognemend sig at will betale med penge huiß korn Commißarierne haffuer sat thiende for eptersom det same aar kosted her i Stiffed huad det aar 1662 sig belanger da epterdi for mig fremleggeß en forteignelße paa huiß korn sognemendene haffuer ydt udj kierffuen samme aar huilchet di selffuer wedstaar som sig en ringe deel bedrager och ey widere beuißes at werre leffueret, da wiste jeg iche at tildømme

Bor: Jørgen Staalben dend fulde tiendeß affgiffit at wdgiffue, effterdi der och iche aff Ko: Ma: anpart fuld affgiffit for samme aar er leffueredt.

Dend sag med Borgemester Jørgen Staalben i Weylle och dj Skierrup Sognemend er opsat i aatte dage.

Peder Rauffn paa sin egen och med intereßerendeß weigne suared thil forskreffne sag, at de haffde noget Øde Eiendomb i Sognet som Aahr 61 war gandsche inted saad udj jorden thill, som iche heller schulle offuerbeuißes forleden aar 62, war jorden och uden brugh, saa iche der thil bleff aufflet som war wærd at thiende aff, iche heller hand herfor han bekommet kald och warßell, formener sig derfor for thiltalle frj at werre.

H: Nielß i Smidstrup it Winde

Nielß Jenßen och Pouffuel Hanßen i Smidstrup hiemlet med eed och opragte fingre, at di i dag aatte dage warßell gaff Nielß Buch i Byrkop, Jenß Høg i Folderup, Peder Jenßens hustru Maren Peders i Smidstrup med hinds laugwerge, Staffen Espenßen i Folderup, Tyge Pederßen sammested, Hanß Nielßen i Lille Welling, noch affhiemlet Nielß Jenßen och Pouffuel Hanßen i Smidstrup at di i dag aatte dage haffuer warßel giffuet Hanß Nielßen thienendes Hanß Pederßen i Smidstrup och paa Jacob Thomißens wegne aff Holm, Hanß Nielßen i Lille Welling, alle thill i dag imod domb for huis di dennem pligtig och schyldig er, opsat i sex uger.

It Winde

VIII Mend wandt at Maren Sl: Peder Jenßens i Smidstrup med sin broder och laugverge Jenß Jepßen i Tolstrup, och Morten Jenßen, kiendtes for Retten dennom at werre schiff och schild ad, saa Maren Jepßdatter och hendeß broder forn: Jens Jepßen loffuet at holde hannom cuit och fri for ald dend gields fordring, der bleff giort udßet for offer skifftebreffs indhold, saa det schal verre hannom och hans farbroder Christen Roed vden widere kraff och skade i alle maader, och hand derimod frastoed ald dend rettighed hand kand haffue thil gaarden eller boen i nogen maader och hun derforuden er hannom 4 Rix daler pligtig, hørgarn thill thou skiorter at betalle sidst i Juel i nerverende Aar, och war hederlig och wellerde mand Her Nielß i Smidstrup, och hans medarffuing Niels Thomsen i Bølling, och Otthe Smed i Smidstrup thill wedemaalß Ting med dennom der dette winde gich beschreffuen.

Dend 21 Decemb: Anno 1663:

Aatte Mend	Sex Høring
Iffuer Hanßen i Andkier	Søffren Pederßen i Gorßløff
Christen Nielßen i Breining	Thomiß Ebbesen i Huilßbierig
Nielß Terchelßen i Gauffuerslund	Madtz Smed i Andkier
Jacob Søffrenßen i Gorßløff	Thyge Poufflßen i Piedsted
Hanß Bierrigßgaard ibid:	Iffuer Jørgenßen i Gauffuerslund
Søffren Jenßen i Skierrup	Jenß Søffrenßen i Schichballe
Raßmus Wing i Damkier	
Jenß Raßmußen sammested.	

Dend sag med Skierrup Sognemend er fremdeles opsat thil siette ugers dag med dj opsettelßer som thilforne giort er.

Hanß Jørgenßen i Gorßløff i dag 6te ugeß dag mødthe och suared thil dend sag hanß hustru thiltaleß for formedelst hund iche mødte at winde epter een steffning som hun loulig war

hidsteffned med, at hun iche wiste noget derom at winde, och Søffren Pederßen och Raßmus Laßen er der om bleffuen forligt.

Dend sag med Hanß Klinchhammer i Welling er saaledes affsagt at hand sin egen forpligt schall epter komme eller lide derfor som wedbør epter louglig medfart.

Søffren Pederßen i Gorßløff fordret domb paa di som hannem ehr skyldig epter opsettelsens widere formelding. Hanß Jørgenßen mødte och suaredte at hand war hannem inted mere pligtig end thou schipp mehll och thou skipp boghued som hans hustru haffuer laant aff Søffren Pederßen i u-freds thid.

Jenß Raßmußen i Mørchholt mødte och suared at hand wilde betale halffparten af di threy skip roug, som hans thieneste Pige haffuer hendt hoes Søffren Pederßen.

Er det Søffren Pederßens beschylding thill diße epterschreffne mend Nielß Ibßen 8 skippe thør roug, Mette Peders 2 skip thør roug och it ploug jern, som weyde 7 mk: Maren Anderß koen thou skiepp thør roug, Pouffuel Hanßen Bund 8 skiepp thør biug før fienderne indkomb. Mørchholt: Christen Raßmußen 4 schiepp thør roug och 1 skip biug, noch forder forn: Søffren Pederßen aff Pouffuel Bund epter breff 6 mk: 1 skip biug aarligen.

Christen Nielßen i Gaffuerslund och Jørgen Søffrinßen i Huilsbierig affhiemblet epter receßen at di i dag aatt dage warbelgaff Madtz Nielßen i Andkier och Iffuer Hanßen ibid: paa Thomis Ebbeßens och *Iffuer Huids* weigne, item warbelgaff samme dag Anderß Mogenßen och Simon Madßen i Gaffuerslund, Hanß Jørgenßen och Nielß Hanßen i Breining, **Peder Huid** och Peder Smed i Byrkop, Søffrin Pederßen och Peder Thomißen i Selderup, Hanß Knudtzen pch Søffrin Jørgenßen och Jørgen Hanßen i Bryndsted.

Frantz Willadßen och Hanß Søffrinßen i Andkier affhiemblet at di i dag maanet warbelgaff Nielß Jenßen i Andkier for deele epter Hanß Hanßen Deelfouged hanß beschylding. Hanß Hanßen haffuer ladet denne forfølging bestaar thill Snapßting.

Slut på året 1663